

MALIN PERSSON GIOLITO

QUICK SAND

ÁLLAM KONTRA MARIA NORBERG

NETFLIX

A NETFLIX
ORIGINAL SERIES

Cartaphilus

Malin Persson Giolito
Quicksand
Állam kontra Maria Norberg

www.cartaphilus.hu | www.alexandrapiac.hu

Fordította
Haris Ildikó

Malin Persson Giolito
Quicksand

Állam kontra Maria Norberg

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Malin Persson Giolito / Störs av allt
Första utgåva Wahlström & Widstrand, 2016
Copyright © Malin Persson Giolito, 2016

Fordította Haris Ildikó

Hungarian translation © Haris Ildikó, 2019
Hungarian edition © Cartaphilus Könyvkiadó, Budapest, 2019

Az osztályterem

Dennis a bal oldali padsor mellett fekszik, szokás szerint reklámpóló, olcsó áruházi farmer és kikötött edzőcipő van rajta. Dennis Ugandából származik. Azt állítja, hogy tizenhét éves, de úgy néz ki kábé, mint egy dagadt huszonöt éves. Műszerész szakra jár, Sollentunában lakik egy olyan magafajtáknak fenntartott műintézményben. Samir pont mellé került, most az oldalán fekszik. Samirral egy osztályba járunk, mivel sikerült bekerülnie a sulis társadalomtudomány és nemzetközi gazdaságtan tagozatára.

A katedránál Christer, osztályfőnök és önjelölt világmegváltó. Felsőtestével ráborul az asztalra, és kávé csepeg a nadrágja szájára. Amanda alig kétfélméternyire onnan, az ablak alatti fűtőtestnek dőlve ül. Néhány perce még csupa kasmír, fehérarany és szandál volt. A fülbevalója, amit a konfirmáláskor kapott, még mindig meg-megcsillan a kora nyári napsütésben. Most tisztára olyan, mintha sáros lenne. Én a padlón ülök, az osztályterem kellős közepén. Az ölemben fekszik Sebastian, Svédország leggazdagabb emberének, Claes Fagermannnak a fia.

A teremben levő emberek sehogy sem illenek össze. Ilyenek, mint mi, nem szoktak csak úgy összetalálkozni. Maximum a metrómegálló peronján egy taxissztrájk alatt, vagy egy vonat étkezőkocsijában, de nem egy osztályteremben.

Záptojásszag van. A levegő szürke és homályos a puskaportól. Mindenkit lelőttek, kivéve engem. Rajtam egy karcolás nem sok, annyi sincs.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben

Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás első hete: hétfő

1.

Amikor életemben először láttam bíróságot belülről, hát elég nagyot csalódtam. Tanulmányi látogatáson voltunk az osztállyal, és persze tudtam, hogy a bírák nem hajlott hátú, bongyor parókás bácsik palástban, a vádlott meg nem narancsszínű overallos, habzó szájú őrült, a bokáján bilincsel, de akkor is... Az a hely leginkább egy orvosi rendelő és egy konferenciaközpont keverékére hasonlított. Különbusszal mentünk oda, amiben rágógumiillat és lábszag keveredett. A korpás hajú, vasalt nadrágos vádlott állítólag adócsaló volt. Leszámítva az osztályunkat (és persze Christert), csak négy másik ember volt a hallgatóságban. De olyan kevés hely volt, hogy Christernak a folyosóról kellett behoznia egy pótszéket, hogy le tudjon ülni.

Itt és ma bezzeg más a helyzet. Svédország legnagyobb bírósági tárgyalótermében vagyunk. A bírák bársony háttámlás, sötét mahagóni székeken ülnek. A középső szék háttámlája magasabb, mint a többié. Ott ül a főbíró. Azaz a bíróság elnöke. Előtte az asztalon bőrrel bevont nyelű bírói kalapács. Minden bíró előtt vékony mikrofon nyúlik ki a pultból. A terem falait több száz éves tölgyfaborítás fedi, olyan jóféleképpen régimódi fajta. Az ülőhelyek között a padlón végig vörös szőnyeg húzódik.

Hát, a közönség nem az én műfajom. Sosem akartam se Luca lenni az iskolai ünnepségen, se tehetségkutatón indulni. Itt viszont

zsúfolásig tele a terem. És mind az én kedvemért jöttek, én vagyok a látványosság.

Mellettem ülnek az ügyvédek a Sander & Laestadius ügyvédi irodától. Tudom, hogy a Sander & Laestadius úgy hangzik, mintha egy antikvárium lenne, ahol két selyemkimonós, monoklis, izzadt buzi csoszog körbe-körbe, kezükben petróleumlámpát tartva porolgatják a penészes könyveket és a kitömött állatokat, de igazából ez egész Svédország legjobb, büntetőügyekre specializálódott ügyvédi irodája. A közönséges bűnözőknek lestrapált, magányos kirendelt védő jár, az én védőügyvédemet egész stábnyi nyomulós kosztümös figura veszi körbe. Biztosan hajnalig melóznak a supermenő belvárosi irodában a Skeppsbrónál, fejenként legalább két mobiltelefonjuk van, és Sander kivételével egytől egyig azt képzelik, hogy egy amerikai tévésorozatban szerepelnek, ahol a szereplők kínai kaját esznek egyenesen a papírdobozból amolyan „hú, mennyire fontos és elfoglalt vagyok” módon.

A Sander & Laestadius huszonkét alkalmazottjából egyiket sem hívják Laestadiusnak. Akit így hívtak, már elhalálozott, feltehetőleg szívinfarktus következtében, amolyan „hú, mennyire fontos és elfoglalt vagyok” módon.

Ma hárman vannak itt az ügyvédek közül: Peter Sander, a celeb, és két munkatársa. A fiatalabbik egy rondára vágott hajú csaj, kilyukasztott orrcimpával, amiben nincs karika. Valószínűleg Sander nem engedi, hogy karikát hordjon az orrában („azonnal vedd ki azt a szemetet az orrodból”). Én csak Ferdinándnak hívom. Ferdinánd szerint a liberális egy szitokszó, az atomenergia meg életveszélyes. Iszonyatosan ronda szemüveget visel, mert azt hiszi, hogy ezzel mutatja ki, hogy átlát a patriarchális társadalmi rend mesterkedésein, engem meg utál, mert szerinte a kapitalizmus az én hibám. Eleinte úgy kezelt, mintha egy örült divatblogger lennék, kezemben kibiztosított kézigránáttal egy repülőgép fedélzetén.

Persze, persze, mondogatta rám se nézve, *persze, persze! Ne-aggódj-mi-mind-azért-vagyunk-itt-hogy-segítsünk-neked*. Mintha legalábbis azzal fenyegetőznék, hogy mindenkit a levegőbe repítek, ha nem kapom meg azonnal a biodinamikus paradicsomlevemet jégkocka nélkül.

A másik ügyvédsegéd egy palacsintaképű negyvenes fickó, sörhassal, az arcára fagyott mosolya azt sejteti, hogy „otthon vannak ám filmjeim, ábécérendben tartom őket zárt szekrényben”. A Palacsinta haja nullásgéppel van lenyírva. Apa mindig azt mondja, sose bízson az ember olyanban, akinek nincs frizura a fején. De apám totálbiztosan nem maga találta ki ezt a dolgot, valószínűleg valami filmből lopta. Apám imád filmekből vett idézetekkel dobálózni.

Amikor először találkoztam a Palacsintával, szemét a kulcscsontom alá szegezve dugta vissza a kilógó nyelvét a szájába, és elragadtatott hangon sziszegte, hogy *ajaj, kislány, mit csináljunk, sokkal idősebbnek látszol, mint tizenhét*. Ha Sander nem lett volna ott, szerintem még lihegett is volna hozzá. Vagy csorgatta volna a nyálát a szájából egyenesen le a túl szűk mellényére. Nem volt erőm felhívni a figyelmét arra, hogy már elmúltam tizennyolc.

Ma a Palacsinta ül a bal oldalamon. Magával hozta az aktatáskáját és egy kerek bőröndöt telis-tele irattartókkal meg papírokkal. Már kipakolta a bőröndjét, és az irattartók ott sorakoznak előtte az asztalon. Csak egy könyvet hagyott a táskában (*Make Your Case – Winning is the Only Option*), meg egy fogkefét, ami az egyik kisebből mered elő. Mögöttem, a hallgatóság első sorában ül anya és apa.

Amikor azon a bizonyos tanulmányi látogatáson voltunk két évvel és egy örökkévalósággal ezelőtt, Christer felkészített minket a látogatásra, hogy „megértsük a dolog komolyságát”, és tudjuk

követni”, ami ott folyik. Kétlem, hogy segített volna a felkészülés. Mindenesetre „rendesen viselkedtünk”, mondta Christer, amikor eljöttünk. Aggódott, azt hitte, nem fogjuk kibírni vihogás és mobilozás nélkül. Hogy majd a telefont nyomogatva ülünk ott, vagy lecsuklott fejjel szundikálunk, mint a magukat halálra unó országgyűlési képviselők.

Emlékszem, ahogy Christer síri hangon magyarázza („hahó, figyuzzatok ide, légyszi!”), hogy a bírósági tárgyalás nem vicc, ott emberéletek forognak kockán. Mindenki ártatlan mindaddig, amíg a bíróság ki nem mondta, hogy bűnös. Így mondta, többször is egymás után. Samir hátradőlve hintázott a székén, ahogy Christer magyarázott, és közben bólogatott, amitől imádták a tanárok. A bólintások azt jelentették: pontosan-értem-teljesen-egy-hullámhosszon-vagyunk, meg: ehhez-nincs-mit-hozzátennem-mert-minden-amit-mondasz-egyszerűen-zseniális.

Mindenki ártatlan mindaddig, amíg a bíróság ki nem mondta, hogy bűnös. Ez meg miféle fura állítás? Valaki vagy végig ártatlan, vagy már kezdettől fogva ő a tettes. A bíróságnak nem az a dolga, hogy kiderítse, mi a helyzet ahelyett, hogy eldönti, hogy mi az igazság? Az, hogy a rendőrség, az ügyész vagy a bírák nem voltak ott a helyszínen, és nem tudják, hogy pontosan ki mit csinált, az nem jelenti azt, hogy a bíróság utólag kitalálhatja, hogy mi történt.

Emlékszem, ezt akkor mondtam is Christernek. Hogy a bíróságok folyton hibáznak. Az erőszaktevőket szabadon engedik. Semmi értelme feljelentést tenni nemi erőszak miatt, mert még ha az embert megerőszakolja is egy fél migránstábor, és egy egész rekesz üres üveget feldugnak a lába közé, akkor sem a lánynak hisznek. De attól ez még nem jelenti azt, hogy a dolog nem történt meg, és az erőszaktevő nem tette meg, amit tett.

– Hát, ez azért nem ilyen egyszerű – mondta Christer.

Na, tipikus tanári duma. „Ez nagyon jó kérdés... Igen, értem, mit mondasz... A dolgok nem feketék vagy fehérek... Ez nem ilyen

egyszerű.” Minden ilyen válasz ugyanazt jelenti: lövésük sincs, miről beszélnek.

De oké, rendben. Ha nehéz kideríteni, mi az igazság, vagy hogy ki hazudik, ha nem tudjuk biztosan, akkor mit csináljunk?

Valahol azt olvastam, hogy „az igazság az, amiről úgy döntünk, hogy elhisszük”. Na ez, ha lehet, még nagyobb baromság. Hogy eldönthetjük, mi az igaz, és mi a hazugság? Hogy ugyanaz a dolog lehet egyszerre igaz, és egyszerre kitalált, attól függ, kit kérdezel? És ha valaki, akiben megbízunk, állít valamit, akkor elhatározhatjuk, „úgy dönthetünk”, hogy az az igazság. Egyáltalán hogy lehet ekkora marhaságot kitalálni? Ha valaki nekem azt mondaná, hogy „úgy döntött, hogy hisz nekem”, akkor egyből tudnám, hogy valójában meg van győződve arról, hogy hazudok, de hajlandó úgy tenni, mintha az lenne az igazság.

Sandert, az ügyvédemet ez az egész úgy tűnik, hidegen hagyja.

– Én a te oldaladon állok – mondja rezzenéstelen képpel. Sander nem az a forrófejű típus. Mindig nyugodt és fegyelmezett. Semmi dühkitörés. Semmi érzelem. Semmi viháncolás. Valószínűleg még akkor se ordított, amikor megszületett.

Sander pont ellentéte az apámnak. Apa messze nem az a „kúl fazon” (a saját szavai), aki szeretne lenni. Alvás közben csikorgatja a fogát, és izgalmában felpattan, amikor a fociválogatott meccsét nézi. Feldühítik a pedáns önkormányzati hivatalnokok, az érthetetlen elektromos áramszámlák és a telefonos ügynökök, feldúlja, amikor a szomszéd egy héten belül már negyedszer rossz helyen parkol. Kihozza a sodrából a számítógép, a határőrök, a nagyapa, a grillező, a szúnyogok, a hó, amit már megint nem takarítottak le a járdáról, a sífelvonóhoz sorban álló németek és a francia pincérek. Mindentől képes kiborulni, és akkor elkezd ordítani, ajtót csapkodni, és mindenkit elküld a pokolba. Sandernél viszont a legbiztosabb jele annak, hogy kurvára dühös, majd’ szétrobban, az az, hogy összehúzza a szemöldökét, és csettint egyet a nyelvével. Na, akkor az

összes kollégája halálra rémül, dadogni kezdenek, és kétségbeesetten keresgélnek a papírokat vagy könyveket, vagy bármi mást, amitől azt remélik, hogy majd jobb kedvre derül. Kicsit úgy, mint amit anya csinál, amikor apa egyszer-egyszer nem kiborul, hanem csendben van.

Sander egyetlenegyszer sem volt rám mérges. Soha nem dühítette fel semmi, amit meséltem, nem sértődött meg semmin, amit nem mondtam el, akkor sem, amikor rájött, hogy hazudtam neki.

– Én a te oldaladon állok, Maja. – Néha a szokásosnál fáradtabb a hangja, de ennyi. Az „igazságról” nem beszélünk.

Többször jó érzés, hogy Sander csak azzal foglalkozik, amit a rendőrségnek és az ügyésznek sikerült bebizonyítaniuk. Nem kell aggódnom afelől, hogy vajon tényleg jó munkát akar-e végezni, vagy csak úgy akar tenni, mintha. Olyan, mintha fogná az összes halottat, az összes felelősséget és az összes félelmemet, átvátaná őket számokra, és ha a végén nem jön ki az egyenlet, akkor ő nyert.

Lehet, hogy így kell csinálni. Egy meg egy az nem lehet három. Következő kérdés?

De ez rajtam persze nem segít. Mert egy dolog vagy megtörtént, vagy nem történt meg. Az van, ami van. Minden már csak csúrés-csavarás, ami a filozófusok dolga, meg (úgy fest) egynémely ügyvédé. Minden más csak mellébeszélés. „Ez nem ilyen egyszerű...”

De emlékszem, hogy Christer mennyire erősködött, ott, azelőtt a bírósági kirándulás előtt. Mindent megtett, hogy figyeljünk rá. *Mindenki ártatlan mindaddig, amíg a bíróság ki nem mondta, hogy bűnös.* Felírta a táblára, hogy *Jogi alapelv.* (Samir megint bólogatott:) Christer mondta, hogy jegyzeteljünk. Írjuk fel. (Samir jegyzetelt. Pedig nem is volt rá szüksége.)

Christer imádott mindent, ami elég rövid volt ahhoz, hogy be lehessen magolni, és amire rá lehetett kérdezni. A dolgozatban, amit két héttel később írtunk, két pontot ért a jó válasz. Hogy miért nem egyet? Mert Christer szerint a kívülről bevágandó leckék esetében is

vannak határesetek. Lehet, hogy majdnem jó választ adsz. *Igaz ugyan, hogy egy meg egy az nem három, de kapsz egy pontot, mert számmal válaszoltál.*

Szóval kábé két éve volt az a tanulmányi kirándulás a bíróságon Christerrel. Sebastian nem volt ott, ő csak abban az utolsó tanévben járt az osztályba, amit meg kellett ismételnie. Akkoriban egész jól éreztem magam az iskolában, jól kijöttem az osztálytársaimmal meg a tanárokkal is, akikkel különböző variációkban az alsó tagozat óta együtt voltunk: Jonassal, a halk beszédű kémiatanárral, aki soha senki nevére nem emlékezett, és hátizsákját mindig elől a hasán hordva várakozott a buszmegállóban. Marie-Louise-zal, a szemüveges, bóbítás hajú franciatanárral, aki olyan szenvedéllyel szívogatta fekete torokcukorkája maradékát, hogy a szája apróra összeszorult, mint egy szem számóca. A rövidre vágott hajú Friggan, a tornatanár úgy nézett ki, mint egy frissen lakkozott hajódeszka, bizonytalan nemi identitás, nyakban lógó síp, fényesre borotvált, széles vádli, és körülötte lengő diszkrét büdös zokni- és izzadtságzag. A szórakozott Malin, szőkített hajú matektanárunk, elégedetlenül és állandóan késésben, heti két nap betegállományban, húsz kilóval fiatalabb, bikinis profilképpel a Facebookon.

Na és Christer Svensson. A talizzunk-a-belvárosban-és-tüntessünk-egy-jót módon elkötelezett és fasírt-tejszínes-krumplipüré módon hétköznapi Christer. Komolyan hitte, hogy rockkoncertekkel megmenthető a világ a háborútól, az éhezéstől és a betegségtől, és mindig azon a buzgómócsing tanárhangon beszélt, amit be kéne tiltani, kivéve, ha valaki egy kutyát akar rávenni, hogy csóválja a farkát.

Christer mindennap hozott magával az iskolába egy termosz otthon lefőzött, vacak kávé, annyi tejjel és cukorral, hogy az egész inkább folyékony alapozóra hasonlított. A kávé mindig a saját kis bögréjéből itta (A Világ Legjobb Apukája felirattal), a bögrét

magával hordta a terembe, és az óra alatt újratöltögette. Christer imádta a rutinszerűen ismétlődő dolgokat, minden-nap-ugyanazt, a-kedvenc-számomat-újra-meg-újra. Valószínűleg tizennégy éves kora óta ugyanazt reggelizte, valami sífutóknak való, tápláló reggelit, zabkását áfonyalekvárral és tejjel („a reggeli a nap legfontosabb étkezése!”), sört és vodkát ivott, valahányszor összejött a barátaival („a srácokkal”), péntekenként tacost evett a családdal, vagy lementek a sarki pizzériába (ahol van rajzlap és zsírkréta a gyereksarokban), és ketten az „asszonnyal” megittak egy üveggel a ház vörösborából, ha meg akartak ünnepelni valami fontosat. Christernek semmi fantáziája nem volt, chartergéppel utazott nyaralni, és soha eszébe nem jutott volna, hogy koriandert tegyen egy ételbe, vagy vajon kívül más zsiradékban süssön ki valamit.

Christer első gimi óta volt az ofőnk, és hetente legalább egyszer nyavalygott a fura időjárás miatt („manapság már nincsenek is évszakok”), vagy amiatt, hogy évről évre egyre korábban teszik ki a boltok a karácsonyi dekorációt („nemsokára megérjük, hogy már azelőtt ott áll a karácsonyfa a rakparton, mielőtt leállna a nyári hajóforgalom”).

Szidta a pletykalapokat („minek olvasnak az emberek ilyen szart?”), a *Szombat Esti Lázt*, a *Dalt* és az *Éden Hotelt* („minek néznek az emberek ilyen szart?”). Legjobban a mobiltelefonjainkat utálta. („Mik vagytok ti, tehenek? Az üzeneteitek úgy csilingelnek meg harangoznak állandóan, hogy ezzel az erővel egy kolompot is köthetnétek a nyakatokba... minek nyomogatjátok folyton azt a szart?”) Valahányszor ezen siránkozott, mindig nagyon elégedett képet vágott, úgy érezte, hogy fiatalos és „kúl” (nem csak apám használta ezt a szót), és hogy legfőbb bizonyítéka annak, hogy milyen közel áll a tanítványaihoz, hogy bátran használja a „rohadt szar” kifejezést.

Minden bögre kávé után betuszkolt a felsőajka mögé egy adag rágódohányt, a használt adagot meg papírtörülőbe csomagolta,

mielőtt behajította a szemetesbe. Rend a lelke mindennek, még a szemétben is!

Aztán, amikor az adócsaló tárgyalásának vége volt, és visszamentünk az iskolába, Christer nagyon elégedett volt. Szerinte „jól viselkedtünk”. Christer mindig elégedett volt, vagy aggódott, soha nem boldog, és soha nem tájékozott a dühtől. Christer mindig adott legalább egy fél pontot a válaszra.

Christer szépen lefeküdt, amikor meghalt. Karjai a feje körül, felhúzott térdel, kábé, mint a kishúgom, Lina, amikor mélyen alszik. Elvénzt, még mielőtt odaért volna a mentő, és kíváncsi lennék, hogy a felesége meg a gyerekei is úgy gondolják-e, hogy a valóságban semmi sem olyan egyszerű, és hogy én ártatlan vagyok, csak mert a bíróság még nem mondta ki a bűnösségemet.

A tárgyalás első hete: hétfő

2.

A ruhát, ami ma rajtam van, anya vette. De nyugodtan lehetnék csíkos, Dalton-fivérek-féle börtönpizsamában is. Kiöltöztem.

Végül is a lányok mindig valaminek kiöltöznek. A csinos, divatos lánynak vagy az okos, komoly lánynak. Vagy a laza, leszarom-hogynézek-ki-csajnak, kissé slamos lófarokkal, pamut melltartóval és majdnem-túl-átlátszó pólóval.

Anya most egy tizennyolc éves, teljesen hétköznapi lánynak próbált öltöztetni, aki valahogy tévedésből ide került, pedig nem csinált semmi rosszat. De a blúz feszül a mellemen. Az előzetesben egy kicsit meghíztam, és a gombok között kis kerek rések nyílnak a blúzon. Úgy nézek ki, mint egy ügynök, aki a ruhájára húzott fehér orvosi köpenyben lohol a vásárlók után a plázában, kezében arckrémmintákat lobogtatva. *Nehogy már azt hidd, hogy bárkit is becsaphatsz.*

– Nagyon csinos vagy, drágám – súgja oda nekem anya az első sorból. Folyton ezt csinálja, úgy dobálja utánam a bókokat, mintha szemetet szórna rám, amit szét kell válogatnom. Kitalált bókokat. Én nem vagyok se szép, se nem tudok jól rajzolni. Nem kellene *komolyan énekelnem*, sem *színjátszóra járnom a sulis után*. Az, hogy az anyám ezeket állítja, rohadt megalázó, mert csak azt bizonyítja, hogy fogalma sincs, miben vagyok igazán jó, vagy mikor vagyok tényleg csinos. Az anyámat nem érdeklek eléggé ahhoz,

hogy egyetlen olyan dicséretet legyen képes nekem mondani, ami tényleg stimmel.

Valami hihetetlen, hogy anya mennyire soha nem volt képben.

Képes volt olyat mondani, hogy *Menj csak, játsszál nyugodtan!*, amikor az utolsó hónapokban már nem bírt úgy tenni, mintha szeretné, hogy „maradjak, és meséljek”, milyen volt a napom. Játsszál nyugodtan? Az ég szerelmére, elég idős vagyok már, hogy alkoholt rendeljek az étteremben. Három éve legálisan lefekhetek akárkivel. Mégis mire gondolt, mit csinállok? Bújócskázom egyet a szomszéd gyerekekkel? Egy-kettő-három-aki-bújt-aki-nem-megyek, lélekszakadva rohangászom a kertben ugyanazok mögött a bokrok mögött, ugyanabban a szekrényben, ugyanaz alatt a rozoga esernyő alatt elbújva?

– Jól mulattatok? – kérdezte, amikor visszajöttem, hasistól bűzlő ruhában.

– Kiakasztanád a pincében a dzsekidet egy kicsit szellőzni, drágám?

Tegnap este beszélhettem anyával telefonon. A hangja még a szokásosnál is vidámabb volt. Ezen a hangon beszél, amikor valaki más is hallja, amit mond, vagy ha közben csinál valamit. Anyám majdnem mindig csinál közben valamit, pakolgat, odébb rak dolgokat, port töröl, szortíroz. Folyton ideges, nem bír nyugton maradni. Mindig ilyen volt, nem miattam van.

– Minden rendben lesz – mondta többször is. Megbotlott a nyelve, egymásra torlódtak a szavai. Én nem sok mindent mondtam. Csak hallgattam a túl vidám hangját. – Minden rendben lesz. Ne aggódj, minden rendben lesz.

Sander megpróbálta elmagyarázni, mi fog történni a tárgyaláson, hogy mire számítsak. Az előzetesben megnéztem egy tájékoztató videót, amiben szájalmasan gyenge színészek eljátszottak egy bírósági tárgyalást két fickóról, akik összeverekedtek a kocsmában.

A vádlottat bűnösnek találták, de nem minden pontban, csak úgy kábé a felében. Amikor befejeztük a filmet, Sander megkérdezte, van-e kérdésem.

– Nincs – feleltem.

A legjobban arra emlékszem az adócsalós tárgyalásból, amin az osztállyal voltunk, hogy milyen csönd volt. Mindenki halkan beszélt és minden zaj nagyon hangosnak tűnt – egy torokköszörülés, egy ajtócsapódás, vagy ahogy egy szék megcsikordult a padlón. Ha valaki elfelejtette volna lenémítani a telefonját, és kapott volna egy üzenetet, az akkorát szólt volna, mint amikor a moziban lekapcsolják a villanyt, és bemutatják, hogy épp frissen üzemelték be az új dolby-surround rendszert. És ebben a nagy csendben ott ült középen az adócsaló, és a zsíros haját simogatta el a homlokából. Amikor az ügyész felolvasta a vádiratot, ránézett az ügyvédjére, és felháborodottan ciccegett. Emlékszem, az jutott eszembe, micsoda kis seggfej. Miért tesz úgy, mint aki meglepődött? Az ügyész meg a kis seggfej védőügyvédje felváltva beszéltek, papírról olvasták a szöveget, két-háromszor is ugyanazt, sok torokköszörülés közepette. Az egész totál gáz volt. Nem azért, mert nem olyan volt, mint a filmekben, hanem mert úgy tűnt, mindenki halálra unja magát, még a vádlott is alig bír odafigyelni. A valóságban is ócska színész volt mindenki, aki nem tanulta meg a szerepét.

Samir szerint persze semmi nem volt gáz. Előredőlve ült a kényelmetlen széken, könyökével a térdére támaszkodva, homlokát ráncolva. Ilyenkor volt igazán elemében, amikor megmutathatta, hogy mennyire fenomenális, hogy a komoly dolgokat mennyire komolyan veszi. Samir úgy tett, mintha ezek a poliészteröltönyös seggfejek lennének a legérdekfeszítőbb mondanivalójú szónokok, akiket életében hallott. Christer meg élvezte a dolgot. A bíróságot és Fenomenális Samirt. Samirnak ki se kellett nyitnia a száját ahhoz, hogy Christer seggét nyalja. Amikor eljöttünk, cikiztük ezért Amandával. Imádtuk Samirt húzni. De Labbe megveregette a vállát,

mintha Samir a gyereke lenne, és éppen most lőtte volna be a győztes gólt egy focimeccsen.

– Samir mindent vág – mondta Labbe, és Samir vigyorgott. – Abszolút mindent.

Másodikban még egész jól éreztem magam otthon is. Anyával akkor még más dolgokról is beszéltünk, mint hogy hányra legyek otthon. Anya büszke volt rám, legalábbis arra, hogy milyen ügyesen felnevelt. Szeretett eldicsekedni, hogy milyen hatékony módszerekkel vett rá, hogy azt csináljam, ami megkönnyíti az életét. Elmesélte, hogy már négy hónaposan átaludtam az éjszakákat, hogy már a legelső alkalommal, amikor szilárd ételt kaptam, önállóan fogtam a kanalat, és „mindent” egy szálig megettem. Hogy egy évvel korábban el akartam kezdeni az iskolát, mert untam magam az óvodában. Hogy már nyolcéves korom előtt egyedül akartam iskolába menni, és „imádtam” egyedül, bébicsősz nélkül otthon maradni. Elmesélte, hogy futóbiciklire ültetett, mielőtt igazi biciklit kaptam volna, és ennek köszönhetően soha nem kellett hajolgatnia, és a csomagtartót fogva segítenie egyensúlyoznom, hogy ne dőljek el. Egyszerűen csak „puff”, elkezdtem biciklizni, ő meg sétálhatott mellettem a lenge kis ruhájában, pont kellő hangerővel kacarászva.

Hogy anya egész pontosan mit is tett azért, hogy megkönnyítse az én életemet, az sosem derült ki, de világéletében meg volt győződve róla, hogy azért olyan könnyű és problémamentes velem az élet, mert ő mindent jól csinált.

Ma itt is csend van, szerintem. De nem úgy, mint az adócsalós tárgyaláson. A levegő összesűrűsödött a sok fontos embertől, akik mind arra várnak, hogy fontos dolgok történjenek. Az ügyész és az ügyvédek szerintem mind totál be vannak szarva, hogy hülyét csinálnak magukból. Még Sander is ideges, bár, ha nem ismeri az ember, rajta nem lehet észrevenni.

Bizonyítani akarnak. Amikor a Palacsinta arról beszélt, hogy szerintem hogy fog menni a dolog, folyton „téteket” meg „esélyeket” emlegetett, mintha legalábbis a kosárlabdaedzőm volna, én meg a középpályás a csapatban. Nyerni akar. Csak akkor fogta be végre, amikor Sander csettintett a nyelvével.

A tárgyalás azzal kezdődik, hogy a főbíró névsort olvas. Amikor megköszörüli a torkát a mikrofonba, mindenki abbahagyja a sutyorgást. Ellenőrzi, hogy mindenki jelen van-e, akinek itt kell lennie. Nekem nem kell feltennem a kezem és válaszolnom, de az elnök felém biccent, és felolvassa a nevem. Aztán az ügyvédek felé biccent, és az ő nevüket is felolvassa. Lassan beszél, de nem álmosítóan, olyan komolyan veszi magát, hogy majd' szétroppannak a randa öltönyén a varrások.

Az elnök azt mondja, isten hozott mindenkit, de tényleg. Persze erre én nem mondom, hogy jaj-köszönöm-örülök-hogy-itt-lehetek, nem hiszem, hogy válaszolnom kéne, de egyébként szerintem jól viselkedem. Kábé úgy festek, ahogy kell. Nem mosolygok, nem sírok, nem piszkálom egyetlen testnyílásomat sem. Egyenes háttal ülök, és megpróbálom elkerülni, hogy a blúzomról a gombok lepattanjanak.

Amikor a főbíró szól az ügyésznek, hogy kezdheti, az ügyésznő úgy fel van spannolva, hogy egy pillanatra azt hiszem, még fel is fog állni. De csak maga alá húzza a székét, előrehajol a kis szívószál kinézetű mikrofon felé, lenyom egy gombot, és megköszörüli a torkát. Nekirugaszkodik, hogy úgy mondjam.

Kint az ügyvédi váróban, ahol várakoztunk mielőtt ide bejöttünk, a Palacsinta elmesélte, hogy az emberek sorban álltak, hogy beférjenek a tárgyalóterembe.

– Tisztára, mint egy koncerten – nyilatkoztatta ki, szinte büszkén. Sander úgy nézett rá, mint aki mindjárt lekever neki egy pofont.

Ebben az egészben semmi nem hasonlít egy koncertre. Én nem egy rocksztár vagyok. Akiket idevonzok, azok nem őrült rajongók, csak dögevők. Amikor az újságok engem tesznek mézesmadzagnak a címlapra, ott halálszag van, ami még jobban felizgatja a hiénákat.

De Sander is nyilvános tárgyalást akart. Követelte, hogy engedjék be a sajtót és a nyilvánosságot, annak ellenére, hogy ilyen fiatal vagyok. Nem azért, hogy a Palacsinta menőzzön, hanem mert „létfontosságú, hogy az ügyész ne sajátítsa ki a történetet”. Ez azt jelenti, hogy meg akarja mutatni, hogy ő mire jutott, de lehet, még el is hiszi, hogy akik gyűlölnék, majd meggondolják magukat, ha meghallgatják az „én verziómat”. De Sander téved. Ennek semmi jelentősége nem lesz.

Imádják, hogy gyűlölhetnek. Mindent gyűlölnek bennem. *Pont, mint egy koncerten?* Nem tűnik valószínűnek, hogy a Palacsinta valaha is élő zene közelében járt, hacsak nem valami vásári mulató koncerten. Ha lehet egy tippem, szerintem a Retró rádiót hallgatja, és magában dúdolja a tökéletes családi autó reklámfilmzenéjét.

Kilenc hónapja, éppen egy héttel azután, ami történt, zavargások törtek ki a Djursholmon. Egy csapat fiatal fickó elmetrózott Mörbyig, átszálltak a 606-os buszra, és nyolc megállót utaztak a Djursholms térig. Csak hogy „leápolják a rohadékokat”. Vagy, ahogy még szabatosabban kifejezték magukat, „a kibaszott sznobrohadékokat”. A külvárosi zavargások normál esetben a gengszterek saját lepukkant lakóhelyein szoktak kitörni, lakótelepek és közösségi házak környékén, a detoxból szalasztott motoros fazonok között, akik „ifjúsági segítőként” meg „lakónegyed-bizalmiként” melóznak, mert épeszű munkáltató még csipesszel se nyúlna hozzájuk. És amikor az áll az újságban, hogy „lángokban áll a külváros”, akkor felturbózott, fenyőfa-illatosítás autóroncsok szoktak égni, nem teljes körű cascóval rendelkező céges lízingautók, amelyeket már cserélnek is ki azonnal, ha az egyik visszapillantó tükör nem működik. De ezúttal más volt a helyzet.

Három nap, három éjszaka ment a balhé a téren meg Sebastianék strandvageni villája körül, lenn a parton. A második este vagy ötvenen randalíroztak. Sander mesélte, még az újságcikkeket is megmutatta.

A főtéri puccos butikok szétvert kirakatai. Vajon mit loptak el? Fejenként egy-egy megkötős blúzt, egy skótkockás plédet és egy kristály boroskancsót? És merre mentek, amikor elzavarták őket a Fagerman-villa elől? Fel a mi házunkhoz? Odataaláltak? És vajon az anyám, aki mindig annyira fontosnak tartja, hogy „udvariasan köszönjünk, és tiszteletet mutassunk” az első szembejövő koldusnak, aki a Vendevägenen a Coop előtt üldögél a bögréjével meg a pisiszagú takarójával, vajon mit szólt a baseballütőkhöz és a Molotov-koktélokhoz? – Jó napot! Legyen szép napjuk! Kellemes hétvégét önöknek is!

Kíváncsi lennék, hogy azok alatt a napok alatt, amikor a nemzeti terrorelhárító egység a házunk előtt segített „helyreállítani a rendet”, az anyám vajon mit mondott nekik? – Minden rendben, fiúk?

Az újságokban, amiket Sander mutatott, buzgón találgatják a miérteket. Hogy az egésznek volt-e köze ahhoz, amit Sebastian meg én „jelképezünk”, aminek a „szimbólumai” vagyunk, és hogy mit váltott ki, amit tettünk? Azért törtek ki a zavargások, mert ami történt, annyira hihetetlenül rettenetes volt? És attól dühödtek be még jobban, hogy mi gazdagok vagyunk, ők meg nem azok? Vagy egyszerűen azért tört ki a ribillió, mert egy csapat piti kis bűnözőnek kellett valami ürügy, hogy összebalhézzanak (és mert a fociban júniusban nyári szünet van)? Tök mindegy, a huligánokat mindenesetre nem engedik be ide.

A tárgyalóteremben főleg újságírók ülnek. Sokan a laptopjukon jegyzetelnek. Fényképeket tilos készíteni, valószínűleg belépéskor le is kellett adniuk a telefonjukat, mindenesetre a firkászok egy részénél sima jegyzetfüzet és golyóstoll van.

Van itt egy szegény rajzoló is. Tisztára, mintha valami Dickens-regényből léptem volna elő, egy szegény, bolhás, nincstelen utcagyerek, akire akasztófa vár, vagy mint Elvira Madigan a musicalből. *Bizony szomorú dolgok esnek meg napjainkban...*¹ Felsőben együtt énekeltük. Amanda persze sírva fakadt, akkor volt a legédesebb, amikor úgy sírt, hogy nem is volt igazából szomorú („elbűvölő”), olyankor még annál is több figyelmet kapott, mint általában.

Amandáról azt írják, hogy a legjobb barátom volt. Az újságok, a tévé, a vizsgálati anyag, még a saját ügyvédem is így emlegeti. *A legjobb barátom.*

Amanda volt az, akivel Sebastiant leszámítva a legtöbbet együtt lógtam? Igen. Amanda volt az, akivel Sebastiant leszámítva a legtöbbet beszéltem? Igen. Ő áll mellettem kábé kétszázhatvan fotón a Facebookon? Vele cseteltem kábé két órát naponta annak a fél évnek az első négy hónapja alatt, ami alatt ellenőrizték a telefonomat? Bejelölt engem több mint száz #bff poszton az Instán? Igen. Igen. Igen.

Szerettem Amandát? Ő volt a legjobb barátnőm? Nem tudom.

A tárgyalás első hete: hétfő

3.

Az biztos, hogy imádtam Amandával lenni. Majdnem mindig együtt voltunk. Egymás mellett ültünk az osztályban, az ebédlőben, együtt írtunk leckét, és együtt lógtunk a suliból. Együtt beszéltük ki a csajokat, akik felbosszantottak minket („most nem azért, nem akarok szemét lenni, de...”), együtt meneteltünk a semmibe a konditerem lépcsőzögépein. Együtt sminkeltünk, együtt shoppingoltunk, órákig beszélgettünk, állandóan cseteltünk egymással, és együtt vihogtunk úgy, ahogy a filmekben szoktak a barátnők, amikor az egyikük hason fekszik a másik ágyán, míg a másik kurta kis hálóingben egy hajkefét tart a szája elé mikrofonként, és egy jó számra tátog, vagy éppen egy bunkó csajt utánoz a suliból.

Együtt buliztunk. Amanda hamar berúgott. Mindig ugyanaz volt a menet: vihogás, nevetgélés, táncolás, összecsuklás, még több vihogás, lefekvés egy kanapéra, keserves sírás. Hányás, majd irány haza. Mindig én vittem haza, sosem fordítva.

Szerettem Amandával lenni, mindent kikapcsolni. Amikor együtt voltunk, teljesen természetesnek tűnt, hogy azért élünk, hogy minél jobban érezzük magunkat. És az a buta-szőke-nős dolga is a legtöbbször egész vicces volt. Ha megkérdeztem tőle, milyen idő lesz, azt válaszolta: „strandpapucs”. Vagy „leggings”. Vagy ha iszonyat hideg volt, azt mondta, „kurvára síelés utáni”, és olyankor

bélelt cicanadrágban, holdjáró bakancsban és nyúlprém galléros dzsekiben libegett be az iskolába.

Túl egyszerű lenne azt mondani, hogy Amanda felületes volt. Jó, persze, aligha tudott volna vezércikkírónak állni valami komolyabb újsághoz. Úgy gondolta, hogy az elnyomás „aaanyira szörnyű”, a rasszizmus is „aaannyira szörnyű”, a szegénység meg „szuperszörnyű”. Minden jelzőjét mindig megduplázta. Irtóirtójó, szipiszupercuki, incurifincuripindurka. (Ha jól számolom, az utolsó egyenesen tripla.) A politikáról, egyenlőségről, vagy bármilyen tetszés szerinti politikai kérdésről alkotott véleménye az életében összesen látott három és fél adásnyi *Célpont* című oknyomozó műsoron alapult (amelyeket végigsírt). És amikor épp egy YouTube-klipet nézett arról, ahogy a világ legkövérebb embere harminc év után először kilép a háza kapuján, képes volt rám szólni, hogy „Psszt, ne most, épp a híradót nézem!”

Amanda a legjobban arról szeretett beszélni, hogy mitől szorong. Előrehajolva a fülembe súgta, hogy mennyire nehéz étkezési zavarban és álmatlanságban szenvedni („de most tényleg, marha szar”). Volt egy időszak, amikor azt magyarázta, hogy egyszerűen muszáj óvakodnia a zöld színtől és a kilences számtól, és muszáj kikerülnie a járdaszegélyt („úgy értem, ezt nem csak úgy mondom, érted, muszáj kikerülnöm, mert különben asszem meghalok, igazából meghalok, de tényleg”). Néha, ha nem érkezett megfelelő reakció, feltekerte a hangerőt. Úgy tett, mintha egy égési sérülés, amit akkor szerzett, amikor egyszer uzsonnára megpróbáltunk palacsintát sütni, valami más dolog utáni heg lenne, valami, amiről inkább nem szeretne beszélni. Azt akarta, hogy azt higgyék, öngyilkossági kísérlet nyoma. A gondolat, hogy én esetleg bárkinek elmondhatnám az igazat, meg sem leyintette.

De nem egyszerűen arról van szó, hogy Amanda hazudott, legalábbis nem csak arról. Néha tényleg úgy gondolta, hogy nehéz az élet. És tényleg azt hitte, hogy a szorongás az, amikor izgul, hogy

lekési a buszt, és hogy bulimiás, mert rosszul van, ha kevesebb, mint tíz perc alatt bevág két tábla mogyorós csokoládét.

Amandát elkényeztették, persze, mindenki elkényeztette, az anyukája, az apukája, a pszichológusa meg a lóápolója. De az egész nem a ruhákról meg a cuccokról szólt. Hanem valami teljesen másról. Amanda ugyanúgy állt hozzá a szüleihez, a tanárokhoz – minden tekintélyhez, istent is beleértve –, mint a személyzethez, kábé, mint a recepcióshoz egy luxushotelben. Elvárta, hogy mindenki segítsen rajta, ha problémája akadt, legyen az egy pattanás az orrán, egy elvesztett fülbevaló, sürgősségi betegellátás vagy örök élet. Nem számít, hogy van-e isten vagy nincs, de segítsen már a rákos unokatestvérén, mert „aaannyira sajnálja”, és az unokatesó „aaannyira cuki, bár nincs neki haja”. Sajnálta az embereket, akiknek valami bajuk van, de megsértődött, ha azok nem sajnálták őt vissza.

És iszonyú önző volt. Annyi időt töltött a derékig érő haja ápolásával, mintha a haldokló nagymama lett volna. Az emberek általában kedvesnek találták. De Amanda nem volt igazából kedves. Mindig kétszer kérdezte meg, hogy kérsz-e tejet a kávédba („de biztos kérsz?”), és elérte, hogy kövérnek érezd magad. Olyanokat mondott, hogy „aaannyira szeretnék olyan laza lenni, mint te, egyszerűen csak tojni rá, hogy nézek ki”, meg hogy „hihetetlenül fotogén vagy”, és elvárta, hogy még meg is köszönd, mert nem fogta fel, hogy felfogta, hogy milyen megalázó, amit mondott.

És igen, úgy vélte, hogy a „politika szuperfontos”. De nem volt elkötelezett annyira, hogy belépjen valamilyen szervezet ifjúsági tagozatába, táborokba járkáljon, és rövidgatyában nyilakat hajigáljon más hasonszőrűekkel együtt. Soha nem festette volna a haját feketére, és soha nem gyújtott volna fel egy nercfarmot, sőt még arra se lett volna ereje, hogy végigolvasson egy jelentést az ózonlyukról vagy a zsugorodó korallzátonyokról, és annyira meg végképp nem érdekelte a dolog, amennyire a tanárok szerint Samirt

érdekelte a politika, mert az ő apját bebörtönözték, és megkínózták a politikai nézetei miatt.

Amanda számára a politika arról szólt, hogy a tébé fizesse ki neki a gyomorbypass műtétjét, amit akkor tervezett megcsináltatni, ha egyszer majd esetleg meghízik „úgy kábé hatvan kilóra”. Ez „igazán elvárható, tekintettel az adóra, amit fizetünk”. A többes szám első személyt nem magára és az anyukájára értette, mert az anyukája csak a fölött a készpénz fölött rendelkezett, amit visszakapott a kasszában, amikor kaját vásárolt. Azt aztán berakta a bankba, és csak úgy hívta, hogy az az ő „cipőpénze”, erre Amanda a szemét forgatta, utálta ezt a külön számlát. Elmesélte nekem, de csak azért, mert tiszta idiótának tartotta az anyját, nem pedig azért, mintha furcsának találta volna, hogy az anyja lefoglalhat egy komplett családi nyaralást Dubajba, első osztályú repülőjeggyel és luxushotellel, de dugipénzből kell összespórolnia, hogy külön engedély nélkül vehessen magának egy farmert.

Hogy Amanda hogyan lett többes szám első személy az apjával és az apja pénzével, és hogy mire gondolt, hogy ő hogyan járul hozzá a nemzetgazdasághoz, az sosem derült ki.

Pár hónappal azelőtt, amikor minden történt, Christer óráján, egy politikai témájú beszélgetésben szóba került Che Guevara.

– Júúújj, szerintem gyerekeket meggyilkolni aaannyira szemétség – mondta Amanda –, bár annyira nem vagyok képbem ezzel a közeli-keleti izével.

Samir átlósan Amanda mögött ült az osztályban, és időbe telt, mire felfogta, hogy Amanda neki szánja a célzást.

– Úgyhogy baromira megértem, hogy gyűlölöd az amcsikat – tette hozzá Amanda, amikor végre elkapta Samir pillantását.

Arra nem is emlékszem, hogy Christer mit mondott. Csak arra, hogy Samir rám meredt. Egyenesen rám, nem Amandára. Szerinte az én hibám volt, hogy Amandának fogalma sincs, hogy ki az a Che Guevara. Hogy nem tudja egymástól megkülönböztetni Latin-

Amerikát, Izraelt és Palesztinát. És hogy a fejébe vette, hogy Samir elvi megfontolásból utálja az amerikaiakat.

Hát igen. Amandát amolyan Disney-channel szinten érdekelte a politika, és néha tényleg nagyon nehéz volt őt szipiszuperelbűvölőnek tartani. De ritkán beszéltünk politikáról. Megfájdult tőle a fejem, Amanda meg folyton megsértődött, mert észrevette, hogy észrevettük, hogy fogalma sincs, miről beszél.

De sokszor, amikor a szőnyegén fekvé hallgattam amint lelkes, jujj-de-jó-mind-együtt-vagyunk-egy-szuper-filmben-amiben-mindenki-ajtónyitás-nélkül-ugrál-be-a-kabriójába-hangján beszél, kábé olyan figyelmesen, mintha háttérzene lenne, arra gondoltam, hogy mi ketten annyira különbözőek vagyunk, hogy már szinte hasonlítunk. Amanda úgy tett, mintha érdekelnék a dolgok, én meg úgy tettem, mintha tojnék mindenre. És olyan jól játszottuk a szerepünket, hogy mindenkit átvertünk, magunkat is beleértve.

Hogy szerintem Amanda ostoba volt-e? A vizsgálati anyagban van egy SMS, amit Amanda küldött Sebastiannak. Négy nappal azelőtt írta, hogy mind a ketten meghaltak. „Ne búsulj – írta –, ez a tavasz nemsokára már csak emlék lesz.”

Az ügyész még el se kezdett Amandáról beszélni. A csúcspontra tartogatja. Egyelőre Sebastianra koncentrál.

Sebastian, Sebastian, Sebastian. Napokon át róla fog beszélni, mindenki róla fog beszélni. Állandóan. Ha ebben az egészben van valaki, aki olyan, mint egy rocksztár, hát az Sebastian. Sander megmutatta a fényképeket, amiket a sajtó megtalált, és közzétett. Sebastian fekete-fehér érettségi tablóképe legalább húsz újság címlapján szerepelt, beleértve a *Rolling Stone* magazint. De vannak más fotók is. Ahol Sebastian mosolyog, szája sarkából cigaretta lóg, ahol részeg, és gyöngyözik a homloka, ahol a hajója tatján áll, suhanunk a Djurgårdsbrunn csatornán át a Fjäderholmar-szigetek felé, én ferdén lent ülök, és a lábának támasztom a fejem. Van egy másik kép is ugyanarról az útról, ahol Samir ül az egyik oldalamon,

és elnéz az ellenkező irányba. Úgy néz ki, mint akit odakényszerítettek, mintha tengeri beteg lenne, csak attól, hogy a közelünkben van. A másik oldalamon Amanda ül, fehér fogak, barna combok, kék szemek és sok-sok, pont a megfelelő irányba lebbenő haj. Dennis természetesen nincs rajta ezeken a képeken. De vannak Dennistről fényképek a vizsgálati anyagban, Sebastiannak volt néhány képe róla a telefonján, szerette lefotózni Dennist, amikor az részeg volt, fogalmam sincs, azokat hogyhogy nem találták meg. Mindenesetre vannak képek Sebastianról és Dennistről, amiken együtt vannak, ugyanolyan részegen, beszívva, örülten. Sebastian iszonyatosan jól néz ki mindegyiken. Dennis meg úgy néz ki, mint Dennis.

Az ügyész mindennél többet fog arról beszélni, hogy mit tett Sebastian, mivel azt állítja, hogy mindent, amit Sebastian csinált, együtt csináltuk. Nem tudom, hogy fogom bírni a hallgatást. De veszélyes, ha elkalandozom. Mert akkor jönnek a hangok.

A hang, amikor bejönnek a terembe, és odébb rángatnak, a hang, ahogy Sebastian feje a földre koppan, olyan tompán ütődik a padlónak. Visszhangzik bennem, amint nem vigyázok, azonnal újra hallom. Belevájom a körmömet a tenyerembe, próbálok elmenekülni. De semmi nem segít. Nem tudok szabadulni. Az elmém újra meg újra visszaránt abba a kurva osztályterembe.

Néha, mikor alszom, erről álmodok. Hogy mi volt, közvetlenül azelőtt, hogy bejöttek. Ahogy a tenyeremmel próbálom elállítani a vérzést, Sebastian az ölemben fekszik, és olyan erősen rátapasztom a kezem, ahogy csak tudom. A vérzés nem áll el, akármilyen erősen nyomom. Mintha egy elszabaduló slagból próbálnám visszatartani a kispriccelő vizet. Tudták, hogy a vér is olyan erősen tud spriccelni, hogy lehetetlen kézzel elállítani? És Sebastian teste egyre hűl, még mindig érzem, éjszakánként – újra meg újra –, ahogy a keze egyre hidegebb. Gyorsan történik. Arról is álmodok, amikor Christer utolsót lélegzett. Olyan hangja volt, mint amikor trisót öntesz a

lefolyóba. Nem tudtam, hogy lehet arról álmodni, hogy milyen érzés valaki másnak a bőre, vagy hogy hogyan hangzik valami zaj, de lehet, mert én folyton ezt csinálom.

Megpróbálok nem ránézni azokra, akik azért vannak a tárgyalóteremben, hogy engem nézzenek. Még apára sem néztem rá, amikor bejöttem. De anya megfogta a karomat, amikor elmentem mellettük. Volt valami a szemében, ami nem volt ismerős. Rám mosolygott, félrebillentette a fejét, és felhúzta a szája sarkát, hősiesen próbálkozva, hogy eszembe juttassa, amit tegnap mondott a telefonban. Olyan minden-rendben-lesz-mosollyal. De pont egy másodperccel azelőtt, mielőtt elfordítottam a fejem, anya egy pillanatra megremegett, mintha lerázott volna magáról valamit.

Mielőtt velem mindez történt, ez előtt a legnagyobb kihívás anyám életében az volt, hogy megpróbálja kiiktatni az étrendjéből a szénhidrátot. Olyan gyorsan hízott és fogyott, hogy azt lehetett volna hinni, hogy ez a foglalkozása. És mindig rém büszke volt magára, amikor ellenőrzése alatt tartotta az étkezését. Most meg itt ül. A vizsgálati anyagban majdnem minden benne van. Nem csupán annak a napnak a története. A bulijaink, hogy mit csinált Sebastian, mit csináltam én. Amanda. Anya imádta Amandát. Sebastiant is imádta, legalábbis eleinte, de ezt most már biztos nem akarja bevallani.

Vajon anya elhiszi az „én történetemet”? Úgy „dönt”, hogy hisz nekem? Erről nem mondott semmit, és én nem kérdeztem. Hogy is tehettem volna? A kilenc hónappal ezelőtti vád alá helyezési eljárás óta nem találkoztam a szüleimmel, a telefonbeszélgetéseink meg nem voltak kimondottan bizalmasak.

Ez meg milyen már? Hogy kilenc hónap telt el, amióta utoljára egy szobában voltam az apámmal meg az anyámmal. Bár igazából akkor sem találkoztunk. Csak az üvegfal mögött láthattam őket, ami az osztályterem méretű fogdai tárgyalóterem és a hallgatóság között

húzódott, ahol vagy negyedórát ülhetek, mire a bíró kihirdette, hogy a vád alá helyezési eljárást zárt ajtók mögött fogják tartani, és mindenkit kiküldött, a szüleimet is beleértve.

A vád alá helyezési tárgyalást végigbógtam. Az elejétől a végéig. Már akkor sírtam, amikor beléptem a terembe. Úgy éreztem magam kábé, mint egy tömésre váró hizlalt liba, ugyanúgy émelyegtem, anya és apa meg szemlátomást halálra voltak rémülve.

A tárgyaláson anya új blúzt viselt. Még soha nem láttam. Kíváncsi vagyok, vajon minek öltözött aznap, amikor még olyan sok mindent nem lehetett tudni. Amikor még nem tudott semmit. Önök talán úgy gondolják, hogy egy olyan anyának öltözött, aki tudja, biztosan tudja, hogy tévedés történt, és semmi nem a lánya hibája. De szerintem inkább egy olyan anyának öltözött, aki mindent jól csinált, és akit senki nem hibáztathat semmiért, bármi is történt.

A vád alá helyezési tárgyalást három nappal azután tartották, hogy bevittek az előzetesbe. Azt kívántam, bár ne sírtam volna annyit. Legszívesebben betörtem volna azt az üvegfalat, hogy megkérdezhessek anyától egy csomó lényegtelen dolgot.

Meg akartam kérdezni, hogy bevetette-e az ágyamat azután, hogy elmentem Sebastianhoz. Tánya péntekenként nem dolgozott. Senki nem nyúlt az ágyamhoz, amíg jött a rendőrség? És aztán? Mi történt aztán? Tánya kitakarított utánuk, vagy anya és apa megtiltották neki, hogy bemenjen a szobámba, úgy, mint ahogy a szülők szokták, amikor elvesztik a gyereküket, és harminc évig érintetlenül őrzik a szobáját, pontosan úgy, mint amikor a gyerekük még élt?

Azt akartam, hogy így legyen, és hogy apa meg anya elmondják nekem, hogy minden pontosan úgy van, mint amikor elmentem, hogy a rendőrök nem nyúltak semmihez, hogy az élet, az én életem, az azelőtti életem ott áll kimerevítve, konzerválva, vastag réteg múmiapólyába tekerve. Ha ezt túlélem, és hazamehetek, otthon akarom érezni magam.

De persze ezt nem mondhatták. És valószínűleg semmi jelentősége nem volt, hogy anya bevetette-e az ágyamat vagy sem. Akkor már tudtam, hogy a rendőrség házkutatást tartott nálunk, mert elmondták, amikor kihallgattak. Elmondták, hogy náluk van a számítógépem, a kórházban elvették a telefonomat (meg kellett adnom az összes jelszavamat minden egyes közösségi oldalhoz, minden apphoz, minden helyhez, ahol valaha is megfordultam), és amikor kérdeztem, hogy mit vittek még el, azt mondták:

– A legtöbb dolgot... az iPadet, papírokat... meg könyveket, ágyneműt, a ruháidat a buliból.

– Miféle ruháimat? – kérdeztem, és úgy válaszoltak, mintha ez a világ legtermészetesebb dolga lenne.

– A ruhádat, a melltartódat meg a bugyidat.

Elvitték a koszos bugyimat. Minek az nekik? Be akartam törni azt az üvegfalat, és azt akartam, hogy anya magyarázza meg, mert nem akartam Sandert megkérdezni.

– Miért vitték el a bugyimat, anya?

Tőle akartam megkérdezni. Nem akartam Sanderrel beszélni olyasmiről, amin rajta van a folyásom.

És azokkal a dolgaimmal, amiket nem vittek el, azokkal mit csináltak anyáék? Azt is tudni akartam. Vajon Tánya kimosta a szagomat minden ruhámból? Mindig azt hittem, hogy szeret teregetni. Kihúzogatni a ráncokat, kinyújtani a varrásokat, lesimítani a hajtásokat. Felakasztani a pólókat fejjel lefelé, az ujjukkal olyan megadóan lefelé lógva, mintha feladták volna, megadom-magam, kábé. A zoknikat meg párosával, kettőt egy ruhacsipesszel. Hogy aztán könnyebb legyen szétszortírozni.

Vajon hagyták, hogy Tánya eltakarítson engem? Vagy anya, amikor reggel meglátja a vajás kést, amit mindig elől hagyok, mit gondol? Maja az előbb még itt volt. Most már nincs itt.

– Anya! – akartam sikítani. – *Mi történik?*

De útban volt az üvegfal. És alighogy leültem, a bíró már küldte is ki az egész hallgatóságot. Válaszokat nem kaptam, viszont előzetesbe helyeztek.

Egyszer régen, sok évvel ezelőtt megkérdeztem anyát, hogy miért nem kérdez tőlem soha semmi fontosat.

– Mit szeretnél, mit kérdezzek? – kérdezett vissza. Még csak meg sem próbálta kitalálni.

Ma ő is, és apa is itt maradhatnak. Foglalt helyük van – felteszem a „legjobb” helyek, legelöl, legközelebb hozzám (bár így is van közöttünk néhány méter). És anya egy kicsit meghízott. Még mindig olyan anyának van öltözve, aki nem követett el semmi hibát, de ki tudja, talán otthon nassolt egy kicsit vigasztalásul? Behabzsolt egy kis vajtól csöpögő, sajtos-ketchupös tésztát. Gyorsan felszívódó szénhidrátokat. Figyelembe véve, hogy mit tettem, bármit meg lehet néki bocsátani, még azt is, ha egy kicsit meghízik. Mindenki megérti. És megvetik, akár vékony, akár nem.

Amikor anya ideges, csupa folt lesz a nyaka, és mindig ideges, ha el kell magyaráznia, hogy mire gondolt. Tisztára lehetetlen arra figyelni, hogy mit mond, mert az ember nem bírja levenni a szemét a foltokról a nyakán. Valószínűleg ezért van, hogy anya meglehetősen ritkán mondja el, hogy mit gondol. Túl kockázatos. Inkább megelégszik azzal, hogy megkérdezi, apa mit gondol. Ha apa jó kedvében van, akkor elmondja. És akkor akár egy egész este eltelhet anélkül, hogy anya azt mondaná: „De hát mostanában már sosem beszélgetünk egymással.”

Nem fér a fejembe, hogyan tud egyszerre azon aggódni, hogy az ember nem beszélget vele eleget, miközben soha nem meri megkérdezni, hogy mi van velem. De soha nem azért gyűlöltem, mert nincs képbem. Azért gyűlölöm, mert ez neki így jó. És a legjobban akkor gyűlölöm, amikor megmondja, hogy mit érzek.

– Tudom, drágám, hogy aggódsz. Tudom, mennyire félsz. Tudom, milyen érzés.

Az anyám egy idióta.

– Bárcsak helyet cserélhetnék Majával!

Mondott ilyesmit? Hát nekem nem, az egyszer biztos.

A tárgyalás első hete: hétfő

4.

Lena Pärsson főügyész csak beszél és beszél, jesszus, mennyit beszél. Két rendőr is vele van, akik részt vettek a nyomozásban. Mellettük ülnek a sértettek ügyvédei, ők azért jöttek, hogy kártérítést követeljenek. Ők is egy halom irattartót állítottak maguk elé az asztalra, egész kis minikönyvtárat. Két hatalmas képernyő van a teremben, az egyik mögöttem a falon, egy ugyanolyan másik meg az ügyész mögött. Most éppen csak egy sor dokumentum látszik rajtuk, minden elég zavaros, mint egy rosszul előkészített kiselőadás töriórán.

Amanda szülei nem ülhetnek az ügyész asztalához. A többi hozzátartozó sem, azt hiszem, a hallgatóság soraiban ülnek. Vagy esetleg a mellettünk levő teremben, ahol kivetítőn lehet követni a tárgyalást. Nem hiszem, hogy egy szobában akarnak lenni velem.

Sander azt mondta, hogy az ügyész „feladata”, hogy „megmagyarázza”, miért vagyunk itt. Hogy elmondja, szerinte mit tettem, és miért indítványoz maximális büntetést.

– Tekintettel az életkorodra – mondta Sander –, nem valószínű, hogy tíz évnél többet kapsz.

A törvény szerint huszonegy éves kor alatt senkit nem lehet életfogytiglanra ítélni. De ha tizennégy évet kapok, harminckettő leszek, amikor kiengednek. A Palacsinta mesélte, hogy Sandernek és neki is telefonálnak, meg írogatnak. (Hallom a hangján, hogy büszke

rá, hogy nem csak Sander kap gyűlölködő leveleket, hanem ő is.) Sőt, azt is mesélte, hogy vannak, akik éjszakánként belopóznak a telkünkre, és ürülékkel dobálják meg a házunk bejárati ajtaját. Anya és apa reggel, mielőtt munkába mennek, csak magasnyomású mosóval tisztíthatják le. Akkor mesélte, amikor Sander épp nem volt ott.

Úgyhogy erről is tudok. Az emberek, az adófizetők, akik az ügyész bérét fizetik, mindenki, kivéve Peder Sandert és talán anyát meg apát, úgy gondolják, hogy tizennégy év nem elég, szerintük életfogytiglan sem lenne elég, nem elég nekik, hogy tönkretegyék az életemet, azt akarják, hogy haljak meg.

Sander azt mondta, hogy ma nem sok minden fog történni. De amikor az ügyész felolvassa az áldozatok nevét, hallom, hogy valaki sír.

Na, erre nem vagyok felkészülve. Lena Pärsson főügyész még javában beszél, amikor a termet betölti a sírás hangja. Ez a valaki vonyít. Amanda anyukája lenne? Kizárt, ő sosem adna ki ilyen hangot. Lehet, hogy megtalálták Dennis anyját vagy egy nagyanyját. És egyenesen iderepítették repülőgéppel, hogy itt ülhessen a sok fehér ember között, mint Queen Latifah a Nobel-vacsorán?

Tisztára úgy hangzik, mint egy profi siratóasszony. Egy örült, aki a fejére csavart fekete sállal, felemelt karokkal mered az égre, egyenesen a kamerák elé állva sirat valakit, aki épp az imént szállt fel egy iskolabuszra, és saját magával együtt ötven másik gyereket is a levegőbe repített. Lehetséges lenne, hogy itt bent ül egy ilyen nő? Keresztüljutna a biztonsági ellenőrzésen?

Egy dolog biztos. Az újságírók már a következő szünetben eladják ezt a sírást. Tudósítanak róla. Like-olják-chatelik és tweetelik. Leírják, hogy néz ki, hogyan hangzik, max. száznegyven karakterben. És az összes volt „iskolatársam” retweeteli, esetleg hozzáilleszt egy síró emoji-t, hogy megmutassa, milyen személyesen

érinti a dolog éppen őt. Kíváncsi lennék, közülük hányan jöttek el, hányan szereztek sokórás sorban állás árán helyet maguknak a teremben, hogy „feldolgozzák az emlékét” valaminek, ami nem is velük történt.

Nem akarom ezt hallgatni, de muszáj itt ülnöm. Úgyhogy az asztallapra szorítom a tenyeremet. Az ügyész csak mondja és mondja. Remélem, nemsokára végez. Most mond valamit Amandáról, most valamit Samirról, Dennisről, Christerről... Sebastianról és az apjáról. Az elnök idegesnek látszik, a kalapácsot piszkálja maga előtt az asztalon, és rábámul az egyik örrre.

Az ügyész csak beszél tovább, a sírás ellenére. Iskolai fotókat vetít ki a képernyőkre, és most a közönség soraiból hallatszó vonyítás átmegy valami másba, valószínűleg az őr szólt neki, hogy hagyja abba, kapar a torkom, kénytelen vagyok az egyik kezemet a szám elé tartani, hogy megbizonyosodjak róla, nem én vonyítok. Az ügyész megtanulhatná kicsit tömörebben kifejezni magát. Eddig egyetlen mondatot sem mondott, ami elég rövid lenne, hogy tweetelhessék. Pedig ez egy „összefoglalása” annak, amiért szerinte engem meg kéne büntetniük. Előzetes számítások szerint három hétig fog tartani a per, és amikor Sander ezt elmondta, rohadt hosszúnak tűnt, de tekintetbe véve, hogy mennyi ideig tart a „rövid összefoglalás”, még az is lehet, hogy a végén kifutunk az időből.

Még mindig nem fordulok meg, csak magam elé bámulok az asztalra. Gondolom, erről is majd tudósítanak. Hogy hallgattam a halottak és a sebesültek névsorát, hogy hallottam a sírást, azt a kurva vonyítást, és semmi érzelmet nem mutattam. Imádják, amikor azt gondolhatják, hogy jéghideg vagyok. Embertelen.

Minden porcikámban gondot jelentek az ügyvédeknek, nem csak az a baj, hogy a Palacsinta szerint idősebbnek nézek ki a koromnál. Túl magas vagyok, túl erős, túl nagyok a melleim, túl hosszú a hajam. Egészséges fogak, drága farmer. *Ez nem gyerek.*

Sem óra, sem ékszer nincs rajtam. De nincs is rá szükség. A nyomai annak, hogy ki is vagyok a börtönön kívül, olyan nyilvánvalóak, mint a napbarnította körök az ember szeme körül egyheti alpesi síelés után. Vajon befejezi lassan az ügyész néni? Szünetet akarok, át akarok öltözni, át kell vennem valamit e helyett a szaros szűk blúz helyett. Sander azt mondta, hogy kétóránként szünetet fog kérni. Most már itt kell, hogy legyen az ideje. Azt akarom, hogy betereljenek egy szobába, ahol csak mi négyen vagyunk, és Ferdinánd megkérdezheti, hogy kérek-e kávé. Örökké ez a kávé. Elégé felnőtt vagyok, hogy itt üljek, és minden felnőtt kávé iszik. Kivéve a Palacsintát – ő az egyetlen tizenöt évesnél idősebb ember, akit ismerek, aki forró csokoládét iszik, még a sitten is, a beszélőn levő automatából. Szürcsöli a csokoládét, cuppog azokkal a kis piros ajkaival, és a mutatóujjával kibányássza a pohár aljáról a cukros ragacsot.

Ki kell innen jutnom, ki innen.

Lefelé szorítom a vállam. Szúr az oldalam. Az utolsó otthoni reggelimre gondolok. Bármire, csak ne kelljen odafigyelnem. Lementem a konyhába, mint mindig. Anya és apa mindketten ott voltak, apa az újságot olvasta, anya állva kortyolta a zöld trutymót, amin él. Levet présel káposztából, spenótból és zöldalmából, és egy spéci kilencezer koronás gyümölcscentrifugában összekeveri avokádóval. Mielőtt elkezdte inni ezt a levet, egy különleges fajta teát ivott, amit egy amerikai bioboltból rendelt a netről. Azt itta minden reggel egy négy tojásfehérjéből készült omlett mellé. Tánya hetente egyszer kidobta az összegyűlt huszonnyolc darab felesleges tojássárgáját.

– Egyszerűen képtelen vagyok megenni a tojás sárgáját – mondta neki anya nevetgélve, mintha ez valami vicc lenne, amit Tánya is humorosnak talál. – Magának kellene esetleg, Tánya?

Anya mindig ugyanazon a hangon beszél Tányához. Olyan vontatott hangon, mint egy rakoncátlan gyerekhez. Azzal a

különbséggel, hogy aligha beszélne így a kishúgommal, Linával, vagy akármilyen más gyerekekkel. Külön hang a gyerekekhez, külön hang a cselédhez. Egy szimpla kis tömeggyilkosság aligha változtat ezen. Fel a fejjel, le a lábbal. Az anyám egy keljfeljancsi, ólomnehezékekkel a seggében.

Mindig úgy tesz, mintha ő meg Tánya jó barátnők lennének, vagy kollégák, kábé. Szerintem ezért kérdezzeti állandóan, hogy kér-e valamit enni. Én még soha nem láttam Tányát enni. Vagy inni mást, mint egy fél pohár vizet, azt is csak gyorsan magába dönti, csak úgy a mosogató fölé hajolva. Vagy vécére menni, soha nem láttam, hogy Tánya vécére ment volna. Lehet, hogy a virágágyásainkba szokott szarni, és belevizel anya zöld ivólevébe? Vagy visszatartja, míg haza nem ér. Mindig kíváncsi voltam, vajon anyám mire gondol, mihez kezdene Tánya a megmaradt tojássárgájákkal. Lenyelné őket, mint Rocky egy fontos bokszmeccs előtt, vagy hazavinné, hogy tojáslikőrt készítsen a szürke kölykeinek? Soha életünkben nem találkoztunk Tánya gyerekeivel, de anya megtanulta a nevüket, ugyanabból az okból kifolyólag, amiért a koldusoknak köszönget. *És hogy van Elena? Na és jól megy Szásának az iskola?*

Az utolsó reggel frissen préselt gyümölcsle (közönséges narancslé), sajt, vaj, felszeletelt uborka és paradicsom volt az asztalon, kávéillat volt meg talán az omlett illata. Szinte rituálisnak tűnt a reggeli, mint egy áldozati adomány. A rádió vezetőke ki volt húzva a falból, lomhán hevert a vágódeszka mellett, mint egy levágott testrész. Azt jelentette: *beszélnünk kell*. Komolyan akartak beszélni velem. *Valaki felhívta őket, és elmondta? A rendőrség? Valaki felhívta a rendőröket?* Nem akartam beszélni. Nem voltam hajlandó. Anya rám nézett, nem mondott semmit, én elfordítottam a fejem, válasz nélkül. Akkor csengett a telefonom. Sebastian volt az.

Megígértem neki, hogy együtt megyünk be a suliba. Ragaszkodott hozzá. *Muszáj jönnöd*. Nem akartam, még mindig nem. De itthon sem akartam maradni. Ki fogja ezt mind megenni, villant át a

fejemen, mialatt magamra rángattam a cipőmet, és felkaptam a kulcsomat az előszoba asztaláról. Tánya becsomagolja, és berakja a hűtőbe? Bár Tánya pénteken nem dolgozik. Nem dolgozik, és a rendőrség már végez is a házkutatással, mire újra jön.

– Nem érek rá! – kiáltottam oda anyáéknak. – Majd este beszélünk.

De eszem ágában sem volt beszélni velük, soha többé. Hogy érthetnének meg bármit is? Már túl késő.

Lena Pärsson főügyész csak beszél és beszél, és én még mindig előre felé fordulok, nem nézek a közönségre. Nem akarom megkockáztatni, hogy megpillantom Amanda anyukáját, vagy valaki mást, aki azt akarja, hogy az örökkévalóságig bűnhődjek, vagy haljak meg, de legalábbis zárjanak be jól, és veszítsék el a kulcsot. Miért érdekelné őket a legkevesbé is Sander okfejtése bizonyítékokról meg az események láncolatáról, meg ok-okozatról, meg szándékosságról, meg mindenről? Még engem se érdekel.

Na és az újságírók... azokra se akarok ránézni. Tudom, mit akarnak, meg akarnak magyarázni, hogy ilyen meg olyan vagyok, hogy ilyen volt a gyerekkorom, hogy olyanok voltak a szüleim, hogy „nem voltam jó”, túl sokat ittam, rossz cigarettát szívtam, rossz zenét hallgattam, rossz emberekkel lógtam, nem voltam „hétköznapi csaj”. Beképzelttem magamnak dolgokat, más dolgokat meg nem értettem.

Nem érdekli őket, hogy mi történt, csak be akarnak szorítani a lehető legkisebb sarokba. Akkor könnyebb lesz legyinteni rám. Meg akarnak győződni arról, hogy semmi közös nincs bennünk. Addig nem tudnak nyugodtan aludni éjjel. Addig nem tudják azt gondolni, hogy ami velem történt, az velük soha, de soha nem történhet meg.

Az ügyész, Lena Pärsson főügyész (szólíts Lenának, mondta a legelső alkalommal, amikor jelen volt az egyik kihallgatáson) a csiricsaré fülbevalójával (ha azok a kövek eredetiek lennének,

fegyveres őröket mellékelnének hozzájuk ingyen), a ferdére vágott frufrujával és a szemöldökével, amit mintha filctollal rajzoltak volna oda, szóval a nő csak beszél és beszél. Már kezd zúgni a fejem. Újra végighúzom a kezemet a számon. Ragad a hónom alja, vajon látszik, hogy totál izzadt vagyok? Pärsson most idegesen rákattint egy dokumentumra. Csaknem emberfeletti feladatnak tűnik számára, hogy annyira koordinálja a mozdulatait, hogy képes legyen megmutatni azokat a tetves képeket. Most egy kis világító pontot huzigál egy fényképen jobbra-balra, mutatja, hogy mire figyeljünk.

Sander nem mondta, hogy képeket fognak mutatni. Az ügyész már most fényképeket mutogat, pedig ez még csak a bevezetés, mennyi ideig tart egyáltalán egy bevezetés, soha nem lesz ennek vége? Ki kell innen jutnom. Ránézek Sanderre, de ő nem néz rám. A nő most egy térképet vetít az iskoláról. Útvonalak labirintusa, az osztályterem, a legközelebbi vészkijárat, az aula. Az nem látszik a térképen, hogy milyen alacsony a mennyezet a folyosókon. Nem látszik, hogy milyen sötét van odabent, még egy napfényes májusi reggelen is.

Rámutat az alaprajzra, hogy megmutassa, hol áll a szekrényem, amiben Sebastian egyik táskáját megtalálták, rámutat az osztályterem hátsó részéből az udvarra nyíló ajtókra. Aznap zárva voltak. Gondolom, azért mutogatja, hogy megmagyarázza, miért nem onnan érkezett a rendőrség (ezt a szemükre hányta a média), bár semmi jelentősége nem lett volna. Már akkor vége volt az egésznek, amikor hívták őket. Most rámutat a folyosóra vezető ajtóra. Az csak simán csukva volt, nem volt bezárva, mégsem nyitotta ki senki, csak amikor már késő volt. Tehetett volna a rendőrségen kívül valaki más is valamit? Hogyan? Ki lett volna az? Most átváltja a képet egy rajzra az osztályteremről. Lesütöm a szemem. Mennyi ideje mondhatja? Óráknak tűnik.

Szólíts-Lenának alaposan végzi a dolgát. Olvastam a vizsgálati anyagot, legalábbis a legnagyobb részét, és abban valósággal

felboncolt. Szólíts-Lenának felvágta a hasamat, kibelezett, megszagolgatta a beleim tartalmát. Szólíts-Lenának hónapokon keresztül hetente sajtótájékoztatókat tartott rólam, néha naponta többet is. Még a tetves bugyimat is kielemezte.

Szólíts-Lenának-kurvaronda-főügyész-Lena-Pärsson biztos benne, hogy ismer engem. Hallani a hangján. Minden szava gondosan leporolhatott drága kincs. Felemeli őket a fényre, egyenként. Annyira elégedett. Meg van győződve arról, hogy mindent tud rólam, ki vagyok, és miért. Mit tettem. Nem mutogat rám, de csak azért, mert arra nincs szükség. Nézzék csak, mindannyian, ott ül Maja Norberg: a gyilkos, a szörnyeteg!

Már úgyis mindenki engem néz.

Maga a vádirat, amiben benne van, hogy az ügyész szerint mit csináltam, és miért akarja, hogy elítéljenek, összesen tizenegy oldal, és részletes leírásokat tartalmaz. Mellékletek is vannak, az áldozatok részletes adatai, kik voltak, mi történt velük, és én mit tettem, kiket lőttem le én, és kiket Sebastian, és miért minden az én hibám. Vannak fényképek és szakértői vélemények. Kihallgatások emberekkel, akik azt állítják, hogy ismernek, hogy tudták előre, hogy meg tudják magyarázni. Lena Pärsson főügyész története egy kerek egész. Minden mindennel összefügg az elejétől a végéig, és mindenki előre elhiszi, hogy igaz, még ha nem is hallották az egészet.

Kíváncsi lennék, mire gondol anya, amikor azt mondja, hogy minden rendben lesz.

A tárgyalás első hete: hétfő

5.

Lena Pärsson főügyész végül aztán csak végez. Most következnek az áldozatok ügyvédei. Kártérítési igényt jelentenek be, de nem is követelnek olyan sok pénzt. Csak az egyikük beszél két percnél hosszabban. És amikor ez is megvan, Sander végre megkérdezi, hogy tarthatnánk-e szünetet. A főbíró majdhogynem jobban megkönnyebbül, mint én. Kivonulunk. Én középen, Ferdinánd és a Palacsinta a két oldalamon. Sander megy elöl.

Amikor odaérünk a szobához, amit a rendelkezésünkre bocsátottak, bemegyünk, és becsukjuk az ajtót. Egy celluxszal felragasztott papírlap lóg az ajtón, az áll rajta: *Alperes*. Alulról fognak perelni engem, vagy én vagyok alul? Fura, hogy a bíróság, ahol pedig ki kell, derüljön az igazság, képtelen világosan beszélni, nem merik a dolgokat a nevükön nevezni.

– Kérsz valamit? – kérdezi Ferdinánd. Nem felelek, várom a folytatást. – Kávét?

Megrázom a fejem. *Fehér liliomot a páholyomba*, felelek gondolatban. Ha hangosan kimondanám, Ferdinánd elájulna, annál az egyszerű oknál fogva, hogy semmi humorérzéke sincs, és azt hinné, hogy olyan típus vagyok, aki szereti a fehér liliomot. De nem mondok semmit.

Sander az egész szünet alatt áll. Egy szót sem szól. Közvetlenül a szobából nyílik egy mosdó, szerintem ezért vagyunk ebben a helyiségben, annak ellenére, hogy ezt másra szokták használni: hogy ne kelljen egy vécére járnunk a többiekkel. Azazhogy a többieknek ne kelljen egy vécére járniuk velem. Sorban kimegyünk a mosdóba. Mikor rajtam a sor, meleg a vécéülőke.

Néma csend van. Senki nem kávézik. Ferdinánd elővesz egy palack vizet, és kortyolgatja. Bő két órája folyik a tárgyalás. Az ügyész összefoglalója egy óra negyvenhét percig tartott.

Pontosan tizenkét perc elteltével visszamegyünk. A Palacsinta úgy bevágja mögöttünk az ajtót, hogy leesik a papírcetli. Ferdinánd visszanyomkodja. Elfelejtettem átöltözni.

Ahogy újra helyet foglalunk, hallom, amint apa megköszörüli a torkát, pont amikor Sander beszélni kezd. Alig bírom ki, hogy ne forduljak hátra, és ne nézzek rá. Ehelyett inkább Sanderre koncentrálok. Egymás mellett ülünk, azonkívül adott egy jegyzetömböt meg egy tollat, hogy írjam le, ha valamit furcsának találok, vagy ha valamit meg akarok tőle kérdezni.

– Nagyon fontos – mondta, többször is, mint kellett volna –, hogy te is mindent rendben találj.

Bírom Sandert. De nem mindig értem, amit mond. Azaz pontosabban azt értem, amit mond, a tartalmát, a szavak jelentését, de sokszor nem értem, mi van mögöttük.

Hogy mindent rendben találj. Mármint hogy elégedett legyek? Muszáj volt megkérdezni, hogy mire gondol. De nyugodtan kihagyhattam volna, mert csak egy érthetetlen maszlagot vágott le arról, hogy „ő engem képvisel”, és amennyiben az, amit ő elmond, „nem egyezik az én elképzelésemmel az események láncolatáról”, akkor leszek szíves „rámutatni”.

Egy idő után rájött, hogy milyen hülyén hangzik, amit mond, és elhallgatott. Rám bámult egy darabig, aztán azt mondta:

– Ha olyasmit mondok, ami feldühít, megrémít, felidegesít vagy ilyesmi, akkor szólj nekem. De akkor, amikor beszélek, nem tudsz rögtön szólni, mert akkor az ügyész meg a bíró is hallják. Írd le, amire gondolsz, és aztán megbeszéljük.

Más dolgok is vannak, amiknek nem értem az értelmét. Olyan dolgok, amikről beszélni akar (amiket „fel akar vetni”) a tárgyalás során. Zavar, hogy nyilvánvalóan megbeszélnek engem a távollétemben, hogy Ferdinánddal és a Palacsintával meg az összes tők egyformán kinéző kollégájával „taktikai megbeszélést tartanak”. Ülnek a hosszú asztal mellett az ügyvédi irodában, és „megtervezik a stratégiát”. Szerintem eközben eszegetik a papírdobozzaikból a kínai gyorskaját.

– Maja Norberg elismeri a leírt cselekmények egyes részeit, de tagadja bűnösségét – mondja Sander, és szeretném tudni, vajon azt hiszi-e bárki is, hogy ez azt jelenti, hogy ártatlan vagyok, hogy meg tud-e győzni bárkit is arról, hogy nem tettem semmi rosszat, és hogy mit írok a papírra, hogy Sander majd elég jól adja elő a dolgokat.

Sander azt mondja, bízzak benne. Hogy ő „teljesen őszinte” velem. És mégis, milyen más lehetőségem van? Fogalmam sincs, hogyan tudnék ebből jól kijönni.

Sandernek komplett készlete van különböző nézésekből, mindenki számára más. Van neki az az összpontosító, de halálra unott tekintete, amikor rábámul arra, aki beszél hozzá, és látszik rajta, hogy semmi sem tudja meglepni, és senki nem tud olyat mondani neki, amit már magától ki ne talált volna. Ezzel a tekintettel nézte a rendőröket, amikor kihallgattak, és arról szoktam fantáziálni, hogy így néz az újságírókra, amikor olyat kérdeznek, amire nem válaszolhat („titoktartási kötelezettség”). Ebben a pillanatban pont így néz a bíróra és az ügyészre: fáradt udvariassággal.

A tekintet, amivel a Palacsintára szokott nézni, az sokkal rosszabb. Amikor a Palacsinta olyanokat mond, hogy „nem lehet,

hogy a kecske is jóllakjon, és a káposzta is megmaradjon” meg hogy „még egy álló óra is pontosan mutatja az időt naponta kétszer”, Sander felveszi a most-komolyan-azt-hiszed-hogy-vicces-vagy? arckifejezését. És olyankor az ember semmit nem akar jobban, mint hogy hagyja abba a bámulást, mert nincs annál jobb, mint amikor befejezte a csettintgetést, és végre mond valamit.

Azt a tekintetét, ami azt jelenti, hogy mélységesen csalódott, és többet várt, de mindegy, kibírja, mert nincs más választása, előbb-utóbb mindenki megtapasztalja, legalábbis néhanapján. Ferdinándot időnként ennek pont az ellentétében részesíti, olyan majdnem-elégedett tekintetben. De ez szinte ugyanolyan megalázó, mert látszik, hogy Sandert mennyire meglepi, hogy Ferdinánd nem tiszta hülye. Amit Sander nem lát, az az, hogy hogyan néz rá Ferdinánd. Vagy legalábbis nem érdekli.

De azt bírom, ahogy Peder Sander rám néz. Nem várja el, hogy nevessek a viccein, vagy kérdezzessem, hogy mit csinál, meg kikérjem a véleményét mindenféle dologról. Sandernek soha nem jutna eszébe, hogy sutyiban a mellemet bámulja. Az érdekli, amit mondok, teszi a dolgát, és kész.

Nem kell attól félnem, hogy nehéz hallgatnia, amit mondok. Nem kell attól félnem, hogy megsértem, vagy azon aggódnom, hogy milyen érzéseket keltek benne. Úgy néz rám, mintha felnőtt lennék, vagy legalábbis megérdemelném, hogy felnőttként bánjon velem. Szerintem ez Sander ügyféltekintete. És az egyik oka annak, hogy ilyen híres.

„Elégedett” vagyok Sanderrel.

Ha megkérdezném, apa azt mondaná, hogy azért őt választotta, mert „állítólag ő a legjobb”. Hogy Sander sokba kerül-e? Valószínűleg többbe, mint amit el tudok képzelni, de ezt apa soha nem emlegetné. Mert „nem illik”, és apám mindig követi a szabályokat, hogy mi illik és mi nem.

A dolog nem olyan egyszerű, hogy anya a régi pénz, apa meg az új pénz. Egyikük sem olyan előkelő, mint amilyen lenni szeretne. De anya legalább pénz közelében nőtt fel. Sok-sok pénz közelében, amit a nagyapa teljesen maga keresett valami eszközzel, amit térdműtéteknél használnak. Még akkor szabadalmaztatta, amikor az orvosira járt, és még mielőtt a gyógyszeripar rájött, hogy a nagyapa szerkentyűje nem csupán újdonság, hanem még használható is. A találománya néhány év alatt „nélkülözhetetlenné vált” (anya szavai). „Az egész világon mindenki” használja (továbbra is anya szavai). Nagyapa „mocskosul gazdag” lett a kütyüjének köszönhetően. (Semmilyen körülmények között nem anya szavai. Nagyapa viszont annyiszor mondja, ahányszor csak tudja.)

A nagyapám ugyanolyan viszonyban van a pénzzel, mint az időjárással. Van, használja, úgy fest, sosem akar elfogyni, akármennyit is költ, micsoda mázli, akkor rajta! Talán nagyapának ez a hozzáállása az oka, hogy anya ilyen szarrágó lett, ami a pénzt illeti. És a szarrágó alatt azt értem, hogy szerinte az a legfontosabb, hogy mindenki azt higgye róla, hogy gazdagabb, mint amilyen valójában, amit úgy próbál elérni, hogy úgy tesz, mintha a pénz egyáltalán nem lenne fontos neki.

Az otthon levő antik cuccainkról anyám mindig azt mondja, hogy „családi Örökség”. Például az óráról a konyhában nem igazán tudja eldönteni, hogy jól néz ki, vagy inkább groteszk, ezért, ha valaki megemlíti, vagy akár csak ránéz, ő az orrán keresztül nevetgélve, az égnek emelve a szemét, felsóhajt, hogy „a család”, mintha az óra családi örökség lenne, amivel muszáj együtt élnie, ha nem akarja, hogy valamelyik halott őse forogjon a sírjában.

Azt soha nem meséli el senkinek, hogy az összes bútorunkat a nagyapa vette a Bukowski árverésein, csak aztán rájuk unt, így nálunk landoltak. Nem mintha bárkit is be tudna csapni, soha egy árva lélek nem hitte el, hogy anyám az, akinek tettei magát. De csak csinálja tovább. Az emberek meg udvariasan hagyják, hadd csinálja.

Apám pénze alig negyedórával ezelőtt keletkezett. És ahhoz nincs neki elég, hogy ezt a tényt kompenzálja. De a gimnázium utolsó évében egy Uppsala melletti bentlakásos suliban tanult, míg a rendes, unalmas, középosztálybeli szülei valami harmadik világbeli öntözéses projekten dolgoztak Észak-Afrikában. Ő meg azt képzei, hogy ott, az internátusban megtanulta, mit kell csinálni, hogy beolvadjon, hogy mi kell ahhoz, hogy a finom népek azt higgyék, ő is közülük való. De persze téved.

Apám most biztos be van szarva. Hogy most mindenki látni fogja, ki is ő valójában. Az újságok „a Bróker”-ként emlegetik. Lehet, hogy ez imponál az embereknek, mit tudom én. De mindenki, aki számít, pontosan tudja, hogy a „bróker” az olyan, amit max harmincöt éves koráig csinál az ember, utána már olyan gáz a dolog, mint egy felszolgálónő lógó mellel és visszeres lábakkal.

– Tanácsadással foglalkozom – mondta egyszer, amikor hallottam. Olyan ferde félmosollyal, ami azt sejtette, hogy a dolog túl bonyolult ahhoz, hogy elmagyarázza. A névjegyén az áll: alapkezelő. Nem bróker, csak majdnem.

Mindig azt mondják, apámra ütök. Amikor dühbe gurulok, akkor anya mondja, amikor hozom haza a jó jegyeimet a suliból, akkor apa. De itt, ebben a tárgyalóteremben most eléggé úgy fest, hogy apámnak ezután meg kell elégednie azzal, hogy ő a „Gyilkos-Maja apja, a bróker”. Gratula.

Kíváncsi lennék, anya mitől fél a legjobban. Attól-e, hogy mi lesz velem, vagy attól-e, ami vele már megtörtént. Tulajdonképpen tojok rá, csak azt nem akarom, hogy Lina féljen. Ha arra gondolok, hogy Lina mennyire retteghet most, az majdnem ugyanolyan rossz, mint az osztályteremben történetekre gondolni.

Otthon, amikor nem tudtam elaludni, mindig átcipeltem Linát az ágyamba. Amikor ott volt mellettem, mindig kicsit jobban éreztem magam, még az utolsó hetekben is. A tarkóján begöndörödött a haja az izzadságtól, és mindig olyan finom illata volt, még akkor is, ha

nem mosott haját. Úgy tettem, mintha rosszat álmodott volna, és ő jött volna át az én ágyamba. Néha azt mondtam neki:

– Valami rosszat álmodtál, emlékszel rá, mi volt?

Olyankor rám bámult, először megzavarodva, aztán elmesélte a rémálmot. Többnyire jó részletesen, dögunalmasan és összefüggéstelenül szerepelt benne anya, a házunk, valami új játék, masnik és egy-két kutya. Lina a világon legjobban egy kutyát szeretett volna. Remélem, most anyáék vettek neki egyet, és a kutya alhat az ágyában. De leginkább azt remélem, hogy az én ágyamban alszik, hogy átmegy a szobámba, és ott fekszik le, és attól kicsit jobban érzi magát, mint előtte.

Próbálok arra gondolni, hogy Lina biztos nem érti, mi történik. Hogy nem kell benne lennie, megúszhatja. De nem nagyon sikerül. Mert nem tudok úgy tenni, mintha azt hinném, hogy attól, hogy valaki nem érti, hogy mi történik, kevésbé fél. Ugyanis tudom, mi a helyzet: a dolog pontosan fordítva van.

„Maja tagadja az ellene felhozott vádakát. Nem vett részt az eseményekben oly módon, amely miatt jogilag felelősségre vonható lenne. Maja nem tudott, nem értesült a Sebastian Fagerman által tervezett cselekményekről, nem bűnös sem bűncselekményre való felbujtás, sem mulasztás vétségében, amely miatt jogilag felelősségre vonható lenne. Cselekedetében semmilyen szándékosság nem merül fel. Maja elismeri, hogy ő sütötte el az esemény leírásában szereplő fegyvert az ott szereplő helyszínen, de ez önvédelemből történt. Ennek következtében ezen cselekményekben sem állapítható meg büntetőjogi felelőssége.”

Megállapítható, felbujtás, szándékosság... A szavak csak úgy zsonganak a fejemben, és halálra rémít, amikor Sander ilyeneket mond, mert magyarázkodásnak hangzik, mintha jogi terminusokat

és fura szavakat használva próbálnánk meg kibújni az igazságszolgáltatás alól.

Én el akarom mondani az igazat. Szarok rá, hogy mi lesz a következménye. A legrosszabb már úgylis megtörtént. Vajon Sander is ugyanolyan hosszan akar beszélni, mint az ügyész? Nem hinném. Úgy tűnik, mindjárt kész, és még csak tizenegy perc telt el. Nem tudom, hogy ez jó-e, vagy rossz, de ettől is megrémülök. Nem fogják azt hinni, hogy azért fogja ilyen rövidre, mert nincs mit mondania? Lesimítom a kezemmel a jegyzetömböt, és a papírra nyomom a tollat. De nem írok semmit. Három perccel később Sander készen van.

A valóságban három perc sem telt el attól kezdve, hogy becsuktam az osztályterem ajtaját, addig, amíg eldőrdült az utolsó lövés. A rendőrség tizenkilenc perccel azután rohamozta meg a termet, hogy az egész elkezdődött.

Hányan jöttek be az ajtón, amikor kinyitották? Mentősök, rendőrök, egy csomó rendőr. Csizmában, rohamsisakban, nehézfegyverzetben. Az egyik rálépett a karomra, egy másik meg belerúgott a kezembe. Valaki felhúzott a padlóról, kitepte a kezemből a puskát. Minden teljesen kaotikus volt. Rengetegen jöttek. Ordítóztak? Azt hiszem. De arra nem emlékszem, hogy én mondtam-e valamit. Mielőtt hozzám nyúltak, elhúzták az ölemből Sebastiant. A fegyvert egy másodperccel később fogták meg, mint ameddig engedték, hogy őt az ölemben tartsam. Még mindig nem értem, miért.

Ráfektettek egy hordágyra. Valaki betakart egy pokróccal. Nem tudom, engem vittek-e ki először. Nem hiszem.

Egy perc, talán másfél. Ennyi ideig tartott a lövöldözés. Benne van a vizsgálati anyagban, nem kell rá emlékezmem. Mégis meglepnek ezek a számítások. Néha, amikor visszagondolok, úgy tűnik, mintha

az egész tíz másodperc alatt lezajlott volna, máskor meg mintha éveket töltöttem volna ott bent. Mint Narniában, ahova a gyerekek úgy jutottak, hogy rossz szekrényajtót nyitottak ki, aztán amikor a fehér boszorkánnyal való többévnnyi háborúskodás után hazakerültek, kiderült, hogy a valóságban még egy perc sem telt el.

Tizenkilenc perc attól kezdve, hogy becsukom az ajtót, addig, hogy ismét kinyílik. Biztosan stimmel. Több mint elegendő ahhoz, hogy mindennek vége legyen. Persze attól függ, mikortól számítjuk, hogy elkezdődött. Mármint nem a lövöldözés, hanem az egész. A rendőrök meg az ügyész azt állítják: Sebastiannal megterveztük a dolgot, ahogy az egész alakult, az elszigetelődésünk, a haragunk miatt, de hogy a fő kiváltó ok az előző esti buli volt, az utolsó balhé. Akik a bíróság előtt gyülekezve utcaköveket hajigálnak egymásra, mert gyűlölnék engem, és mindent, amit számukra jelképezek, valószínűleg azt mondanák, hogy az egész a kapitalizmussal kezdődött, vagy a királysággal, vagy a koalíciós kormánnyal, vagy a kereszténység felvételével, vagy valami más abszurd dologgal, amit még ők sem tudnak megmagyarázni.

Csak én tudom az igazat. Én tudom, hogy minden Sebastiannal kezdődött és végződött.

Az egyik legkorábbi emlékem, nemcsak Sebastianról, hanem egyáltalán az életemből, hogy látom őt fent ülni egy fa tetején. Anya meg én az óvodából hazafelé a Fagermanék kertje mellett mentünk el. Sebastian még csak ötéves volt, de már mindenki szerelmes volt belé. Hullámos, félhosszú haja a homlokába lógott. Komoly képpel tette fel ellenállhatatlan kérdéseit, szétszórt volt, de folyton ezer százalékon pörgött. Minden fiú vele akart játszani, és minden lány róla sustorgott. Még az óvónők is féltékenyen bámulták a szerencsést, aki begombolhatta a kabátját, megigazíthatta a sálját, vagy előbányászhatta neki a megfelelő mackónadrágot a szekrényből, mielőtt kimentünk az udvarra. Sebastian pedig minden

napra kijelölte az aznapi kedvenc óvó nénijét. *Anneli segítsen. Lejla húzza le a zoknimat.*

Sebastian rám kiáltott a fa tetejéről, ahol üldögélt. Ez a pillanat annyira fontos volt, annyira meghatározó, hogy a legélénkebben arra emlékszem, hogy nem is bírtam válaszolni. Anya biztosan mondott valamit a kertről, a házról, hogy Sebastian kinek a fia. (Izgatottan sugdosott a fülembe: *Ez nem Sebastian Fagerman? Egy csoportba jártok az óvodában?* Mintha legalábbis nem nézett volna már rég utána. Teljesen képben volt.) Csak arra emlékszem, hogy az egész testem bizseregni kezdett, ahogy hallottam, amint a nevemet mondja.

– Maja. – Inkább megállapítás volt, mint köszönés. Nem válaszoltam. Anya alighanem megtette helyettem.

– Szervusz, Sebastian – mondhatta –, nehogy nekem lepotyogj onnan!

Valami ilyesmit mondhatott, mire én kirántottam a kezéből a kezem. Nem akartam, hogy beleavatkozzon. Ehhez semmi köze, ezt nem fogja elrontani.

Egy hét múlva már megpusziltuk egymást, amikor a kuckóban játszottunk az óvodában. Néha gondolok erre, hogy igazából soha nem játszottunk, már az oviban sem, csak csókolóztunk. A fiúkkal úgy játszott, ahogy a fiúk szoktak, fociztak, verekedtek, lehet, hogy építettek is dolgokat, tornyokat kockákból, amit aztán le lehetett rombolni. De velem mindig is ilyen fizikai volt a kapcsolata, megérintett, megszagolta a hajam, megtapogatta a karom belső oldalát, a fejünkre húzott egy pokrócot, és mellém fekvé beszívta a lélegzetemet, emlékszem, egész elszédültem a melegtől és az oxigénhiánytól. Már az óvodában is nehezebbre esett normálisan játszani a lányokkal. Az ötéves Sebastian megérintett. Egy-két hétig tartott az egész, aztán tizenhárom évig várhattam, mire újra észrevettem.

Hiányoztak nekem ezek az évek, amikor másokkal játszott, másokkal járt, egy osztállyal felettem járt, és kettőnk közül csak én tudtam, hogy ki ő, fordítva nem... Igen, hiányoztak.

– Nem tudod befolyásolni, hogy mit gondoljanak Sebastianról – mondta Sander, megszámlálhatatlanul sokszor. – Ne foglalkozz azzal, hogyan emlékeznek majd rá az emberek. Rád kell koncentrálnunk. Azzal kell törődnünk, hogy ez a tárgyalás arról szóljon, hogy téged miért lehet felelősségre vonni. Csak ezzel, és semmi mással.

Hogy engem miért lehet felelősségre vonni. Mintha ennek nem lenne köze ahhoz, amit Sebastian tett. Mintha ezt el lehetne választani, levágni, elkülöníteni a többitől. Az ügyész nem így gondolja. Szólíts-Lenának szerint minden mindennel összefügg. Bele kéne írnom a jegyzetfüzetembe, hogy szerintem igaza van.

A tárgyalás első hete: hétfő

6.

Amikor vége a napnak, a fogdából Susse vár rám a garázsban. Valami egyenruhaféle van rajta, és mosolyog, szélesebben vigyorog, mint fizikailag lehetséges, a fogai olyan fehérek, hogy szinte világoskéknek tűnnek. Valahogy nem odavalóak azok a fogak a sprayjel barnított arcában, mintha csak az alkalmat lesnék, amikor megléphetnek. Susse megkérdezi, hogy ment. Nem bírok válaszolni, csak beszállok a kocsiba, és szorosan behunyom a szemem.

Magammal hozhattam a jegyzetömböt. Még mindig a kezemben szorongatom. Egy árva szót se írtam bele, csak rajzolgattam. Köröket egymásban, egymáson, egymás mellett, kicsiket, nagyokat. Körbe-körbe.

Susse beül mellém a hátsó ülésre. Érzem, ahogy oldalról rám sandít, de nem mond semmit. Békén hagy.

Hogy ment?

Amikor Sander az osztályteremről beszélt, nem nagyon figyeltem oda. De arra felfigyeltem, amikor rólam kezdett beszélni. „Maja”. Vigyázott, hogy minden más szereplőt, minden alkalommal, amikor csak emlegette őket, a vezetékes és keresztnévén hívjon, de engem Majának nevezett. Csak Majának, semmi vezetéknév, mindig csak Maja, bár Mariának kereszteltek. Egy Maria lehet politikus, író vagy orvos. Vagy *gyilkos*. De egy Maja, az cuki és ártatlan: Csizmás

kandúr kis fehér cicabarátnője. Az ügyész úgy emlegetett: a vádlott, néha meg Maria Norberg. Soha nem úgy, hogy Maja, pedig mindig így hívott, amikor ott ült a kihallgatásaimon.

– Nagyon fontos – mondta Sander, nála sok minden dolog *fontos* –, hogy a bíróság megismerje Maját.

Nem tudom, hogyan vezethetne Sander elgondolása más eredményre, mint amit mindannyian várunk, beleértve Sandert is, de a rövid kis összefoglalásában, amelyet nagyrészt jogi bikkfanyelven adott elő, mégis megemlítette anyát és apát, az iskolát, hogy a felnőttek világa cserbenhagyott engem, hogy milyen nehéz volt nekem, amióta Sebastian belépett az életembe, hogy belekerültem egy olyan helyzetbe, amiből nem tudtam saját magam kihúzni, meg hogy épp csak tizenhét éves voltam, amikor az egész történt, „frissen töltöttem be”.

Sander azt is mondta, hogy koraérett vagyok és intelligens, de bizonytalan, és könnyen manipulálható. Sander intelligenciatesztet is csináltatott velem, és két különböző pszichológussal is beszélnem kellett. Van egy rakás szakvéleménye arról, hogy ki vagyok, miért csináltam azt, amit csináltam, és nem valami mást, amit az ügyész szerint csinálnom kellett volna.

Ahogy kiérünk az autópályára, Susse megfogja a kezem, én meg a vállára hajtom a fejem. Jó tanuló vagyok az iskolában. Úgy, azon a magától értetődő módon, amitől a tanárok elmosolyodnak, ha felteszed a kezed, de soha nem téged kérdeznek, mert már semmit nem kell bizonyítanod. Az ilyen diákokat, mint én, sajátos aura veszi körül. Már elsős korom óta megvolt ez a fajta kisugárzásom. A legelső naptól kezdve, amikor hibátlanul megoldottam a helyesírás felmérőt, pedig a tanítónő nem mondta előre, hogy dolgozatot írunk. Vagy amikor magamtól megtanultam írott betűkkel írni, pedig még nem kellett. Vagy amikor először kértem pluszlapokat a dolgozatnál, többet, mint ahányat a tanárnő kiosztott. Rajtam kívül

soha senki nem használt több papírt a dolgozathoz, mint amit kaptunk.

Jól tanulok, és minden tanár azt hiszi, hogy ez az ő érdeme. Én vagyok az a diák, akiért a tanároknak „érdemes reggel felkelniük”, mivel a fizetésükért aligha.

Vagyis bocsánat. Én „voltam” az a diák. Már nem vagyok az. Most én vagyok a végső bizonyíték az iskolarendszer végleges összeomlására. És Sander napokig ecsetelheti, hogy milyen okos és szorgalmas vagyok, ezen nem fog tudni változtatni. Erre nem fogok ötöst kapni.

És persze okosnak lenni kétélű dolog. Legalábbis, ha azt állítod, hogy pusztán véletlenségből kerültél egy halottakkal teli iskolai osztályterembe, és te nem tehetsz semmiről. Amikor Sander elmondta az intelligenciateszt eredményét, volt valami sajnálkozás a hangjában. Mintha nem tudtam volna, hogy rossz hírekkel fog szolgálni. Mintha nem tettem volna már évek óta, hogy olyan vagyok, mint a többiek.

Úgy viselkedtem, mint az összes lány, mindig panaszkodtam mindenre, dolgozatok előtt úgy tettem, mintha izgulnék, utána meg úgy tettem, mintha csalódott lennék.

– Jaj, jesszus, az utolsó kérdésre már semmi időm nem maradt. Csak úgy odaírtam valamit, biztos tök szar lett. Játszottam a naivot a tanárok meg az osztálytársaim, a fiúk meg a többi felnőtt előtt, butábbnak tettem magam, mint amilyen vagyok, hogy elkerüljem, hogy beképzeltnek tartsanak, *ez-meg-mit-képzelmagáról*. Elég okos vagyok, hogy megértsem, hogy semmi értelme okosnak lenni, semmit nem jelent, sőt, csak probléma.

Ma az összefoglalásban Sander egy árva mukkot sem mondott az intelligenciatesztről. Ehelyett arról beszélt, hogy hogyan manipuláltak engem, milyen dolgoknak voltam „kitéve”, ez milyen „hatással volt rám”, hogy „Maja nem láthatta előre a

következményeket”, és hogy „létfontosságú, hogy azok viseljék a felelősséget, akik valóban felelősek” a történetekért, és hogy még fontosabb, hogy ne felejtsük el, „itt és most a büntetőjogi felelősség megállapításáról vitázunk”. A vége felé egészen lehalkította a hangját, lecsavarta a hangerőt, hogy mindenki rá figyeljen.

– Ne hagyják magukat becsapni – mondta. Kissé megremegett a hangja, mert Peder Sander ügyvéd úr az egész hallgatósággal érzékeltetni akarta, hogy érzelmileg mennyire mélyen érinti őt ez az ügy. Hogy igazat mondott, amikor az újságírónak azt állította, hogy ez lesz élete „legutolsó és legfontosabb” pere. Én nem egy közönséges ügyfél vagyok Sander számára, sugallta a remegő hang. Én Maja vagyok. *Akit ártatlanul megvádoltak*. Sander ezután kissé felemelte a hangját, és csaknem dühösen folytatta. – A büntetőjogi felelősség – undorodva köpte ki a szavakat – egyes egyedül Sebastian Fagermant terhelte.

Aztán szünetet tartott, a vállamra tette a kezét, és megvárta, míg mindegyik bíró ránk néz. Itt a kocsiiban, Susse mellett ülve is még mindig érzem a keze súlyát a vállamon. Majd így folytatta:

– Mindannyian felelősségre akarunk vonni valakit ezért a tragédiáért. Az, hogy magyarázatot keresünk, mélyen emberi dolog. De Maja vád alá helyezése teljesen alaptalan. A felelős Sebastian Fagerman. Ő pedig halott.

Apa újra megköszörülte a torkát. Anya sírt. Én nagyot sóhajtottam. Anya, apa meg én dramaturgiailag tökéletesen időzítettünk, Sander meg csak azokról a dolgokról beszélt, amiket paragrafusok közé lehet szorítani.

Mire bekanyarodunk a fogda elé, és a kocsi lelassít, hogy Susse felmutathassa a belépőkártyáját, a fejfájásom már előremászott a homlokomba. Nagyot nyelek, felülök, kihúzó magam, és kinyitom a szemem.

– Jól ment – mondom Sussének, mialatt lassan begurulunk a kapun. – Jól ment.

A mentőautó, a kórház

7.

Az egész környéket elkerítették. Amikor a hordágyon kivittek az osztályból a mentőautóba, kissé távolabb láttam az összeverődött tömeget, láttam a szélben lebegő kék-fehér műanyag szalagokat egész az iskoláig, a legelők és a kukoricaföldek közé felállított acélkorlátokat.

Ahogy beemeltek a mentőautóba, meghallottam egy másik mentő szirénáját, amint az iskola felé tartott. Vagy a kórházba?

Nem tudom, milyen úton mentünk az iskolától a kórházba, mert nem láttam ki az ablakon. Csak feküdtem a priccsen, rajtam a takaró, és haza akartam menni. Azt játszottam magamban, hogy a mentő csak tesz egy kerülőt, de mindjárt megérkezünk Altorpba, ahol a süppedős, felgereblyézett futópályán egész éjjel égnek a sárga fényű reflektorok, „milyen praktikus” (anyám szavai), aztán elhaladunk a golfpálya mellett, „rögtön itt a sarkon, milyen praktikus” (anyám szavai), végül az öböl kikötője mentén, ahol a vízre bocsátott hajók frissen festve várják első útjukat a szigetekre, „a paradicsom tőszomszédságában lakunk” (igen, továbbra is anyám szavai).

Sebastian három héttel azelőtt tette vízre a hajóját. Walpurgis éjjelét április harmincadikán ott töltöttük. Sebastian aludt, én mellette fekvé bámultam a bepárásodott tetőablakot. Mintha most történt volna, és bár tudtam, hogy a mentő nem haza visz, mégis mindennél jobban szerettem volna valami ismerőset látni: a Norrängsgarden tenispályáinak íves tetejét, a gimnáziumhoz vezető

gyalogutat, amin lehetetlenség felbiciklizni, olyan meredek, a Vasa iskolát, az Ekudden sziklás ösvényeit, a keskeny strandot a Barracudánál, a Slottsbacken dombját szegélyező fákat, a függőágyat, amit apa vett egy héttel azelőtt. Ha megpillanthatnám őket, akkor nem történt semmi. De a mentőnek nem volt ablaka, és egyre gyorsabban száguldottunk elfelé.

Most vajon majd bezárnak az iskolák? És mi lesz a ballagásokkal? Elhalasztják? Mi lesz Amanda érettségi bulijával? Ő tartotta volna közülünk utoljára a buliját, és azt mondta, hogy nekem kell majd beszédet tartanom. *Muszájmuszájmuszáj!* Mi lesz most a bulival? Amanda meghalt, nem? Hallottam, ahogy meghal, mindenkit hallottam meghalni, kivétel nélkül, mind meghaltak, nem? Láttam, amint meghalnak. Rajtam kívül mindenki meghalt, pedig az előbb még éltünk.

Mennyi lehet az idő? Csak órák teltek el azóta, hogy véget ért a buli, és Sebastiannal a Djursholm tér mellett mentünk? Már nem beszéltünk, már nem volt mit mondanunk egymásnak, Sebastian előttem ment, nem volt hajlandó mellettem jönni, láttam, hogy a pékség előtt felborult a palatábla. Kint szokták hagyni éjszakára? Meleg volt, meleg tavasz volt, majdnem nyár. Már egy hete olyan érzés volt, mintha pazarolná az időjárás a meleget, majd nem marad a nyári szünetre. Az egész séta alatt mezítláb mentem az aszfalton, mert fájt a lábam, a cipőmet a bokapántjánál fogva a kezemben lóbáltam. A másik kezemmel megpróbáltam elkapni Sebastian karját, félresodorta a kezemet. De mégis azt hittem akkor, hogy már nem haragszik. Hogy megnyugodott. Nyugodtabbnak tűnt, mint már hosszú ideje bármikor. Hiszen ez alig pár órája volt, nem? Sebastian most akkor meghalt?

Az a séta. A Henrik Palme sétányon mentünk felfelé, teljesen kihalt volt az utca, de világos, mint nappal, és mindjárt megyünk a suliba, és újra találkozunk mindenkivel. Denisszel, Samirral meg a

többiekkel. De akkor és ott teljesen egyedül voltunk. Senki nem jött sem mögöttünk, sem előttünk, sem mellettünk. A villák messze bent aludtak a kertek mélyén, a kocsik csukott garázsokban álltak, az ajtók bezárva, beriasztva.

Az egész Djursholm teljesen elhagyatott volt, madarak sem csiviteltek, semmi reggeli zajt nem hallottam, egyszerűen csend volt. Halálos csend, néhány perccel az atombomba után, gondoltam. Miért jutott eszembe az atombomba? Tényleg eszembe jutott, vagy csak most utólag gondolok rá? Most, mikor már vége. Mindennek vége.

Az iskolától a kórházig egész úton a mentő priccsén fekve hallgattam a hangokat, de nem láttam semmit. Már egy ideje mentünk, amikor egy másik sziréna hangját hallottam, távolról. A sziréna azt jelenti, hogy sietős a dolguk, nem? Hogy még nincs vége? Hogy valaki még él?

– Nem halt meg mindenki? – kérdeztem a mellettem ülő rendőrt, szerintem ő hozott ki a teremből. Nem válaszolt. Még csak rám se nézett. Már akkor gyűlölt engem.

A kórházban a nővérek gumikesztyűt viseltek, amikor levetkőztettek, és a ruháimat mindenféle zacskókba dugták. Csak több óra elteltével mosakodhattam meg. Három különböző orvossal és négy ápolónővel találkoztam, mielőtt beeresztettek végre a zuhanyzóba. Csak a meleg víz csapját nyitottam ki, semmi mást. Beálltam a vízszugár alá, míg tűzforróra melegedett, de alig éreztem, hogy változik a hőmérséklete. A vér szagát nem tudtam lemosni. A fürdő ajtaja nyitva állt, zuhanyfüggöny nem volt, és egy rendőrnő egész idő alatt ott állt az ajtófélfának támaszkodva, és engem bámult. Rengeteg különféle mintát vettek, a körmöm alatt kutakodtak, rajtam, bennem kaparásztak fémeszközökkel, valószínűtlenül óriási vattapamacsokkal, és egy éjszakára a kórházban kellett maradnom, pedig nem volt semmi bajom.

Csak jóval később értettem meg, hogy amikor bejöttek a rendőrök, és beszéltek velem, akkor kihallgattak, csak jóval később értettem meg, hogy miért nem beszélhettem senkivel a rendőrökön kívül, hogy a nővérek és az orvosok miért mondták nekem, hogy „erről nem beszélhetünk veled”, szenvtelen hangon, még csak meg sem próbálva együttérzést tettetni. Csak jóval később értettem meg, hogy miért csak órákkal később találkozhattam a szüleimmel.

Egy másik nő ült az ágyam mellett a gumibotját a kezében tartva. Amikor átöltöztettek, és lefektettek az ágyba, megkérdeztem, hogy anya és apa meghaltak-e. Nem tudom, miért mondtam ezt. *Anya és apa meghaltak?* De látszott rajta, hogy ideges lesz. Telefonált a mobilján, és akkor visszajött az első rendőrnő, keskeny, fiús csípője volt, nyolcvanas évekbeli dauerolt haja és magnója. Összeszűkültem szemmel kérdezte, hogy miért kérdezem, hogy meghaltak-e a szüleim. Miért akarom tudni? *Miért, miért, miért?* Nem értettem, miért kérdezi. Csak jóval később.

Két rendőr felváltva ült az ágyam mellett engem bámulva. Anya és apa öt percre jöhettek be egy harmadik rendőrrel, késő este lehetett, az is lehet, hogy éjszaka. Hatan voltunk abban a kis szobában, és anya leült az ágyam szélére. Nem mondott semmit, nem kérdezett semmit, nem kérdezte „mi történt”, sem hogy „mit csináltál”, még azt se, „hogyan vagy”. Nem mondta, hogy minden rendben lesz, és azt se mondta, hogy mit csináljak, mihez kezdjek, hogy ne haljak meg, bár én mondtam, hogy meg fogok halni, vagy talán azt, hogy meg akarok halni? Anya csak sírt. Sokszor láttam sírni, de soha nem így. Egy másik ember volt. Eltorzult, halálosan rémült. Azt hiszem, tőlem félt. Szerintem nem mert semmit kérdezni vagy mondani, mert félt, hogy mit fogok válaszolni.

Az is lehet, hogy a rendőrök (vagy Sander) mondták nekik, hogy ne tegyenek fel nekem kérdéseket, és ne mondják el, hogy mi fog velem történni, bár anya amúgy sem szokta megmondani nekem, hogy mit csináljak. Csak összeráncolja a merev homlokát, és „érvel”.

Az összes szóba jöhető anyatípus közül általában a Tapintatos Anyát választja. Aki megmutatja a lányának, hogy tudja, hogy a lánya már elég érett az önálló felelősségvállaláshoz. Nem mintha így gondolná, csak az a fontos neki, hogy mások azt higgyék. De ez most nem az a helyzet volt, ahol megmutathatta, hogy micsoda páratlanul nagyszerű anya. Hogy pont ezt, pont akkor, pont ott megmutathassa, arra viszonylag rosszak voltak az esélyek. Apa a háta mögött állt. Ő is sírt. Soha nem láttam még apámat sírni, még a nagymama temetésén sem.

– Felhívtam Peder Sandert – mondta. Erről nem volt mit vitatkozni.

Képzeljétek, tudtam, ki az a Peder Sander, védőügyvéd. Szerintem mindenki tudja, ki az, szokott szerepelni a napilapokban meg a híradóban, mikor épp valami gyerekgyilkost vagy erőszaktevőt véd. A csillogó papírra nyomott pletykalapokban meg akkor bukkan fel, ha színházi premieren volt, vagy bulin a királynál, nemcsak a Nobel-vacsorán, hanem olyankor is, amikor a király maga döntheti el, hogy kiket hív meg. Szerepelt egy rakás más tévéműsorban is szakértőként, olyan pereket szokott elemezni, ahol senkinek nem volt akkora mázlija, hogy ő védje.

Pedig lehetett volna rajta viccelődni. Hogy az egyetlen ügyvéd, akiről hallottam, aki igazából létezik, és nem tévésorozatokban vagy mozifilmekben kiabálja, hogy „Objection, Your Honour!”, az az összes szóba jöhető ember közül pont Svédország legmegjátszóssabb figurájának, a királynak a haverja.

De csak bólintottam.

Anyá is bólintott. Kifújta az orrát és bólintott. Egymillió hisztérikus bólintással. Lehet, hogy adtak neki valamit, hogy ne essen szét, vagy legalábbis fogja be a száját. Félttem, hogy ha kinyitom a számat anélkül, hogy végiggondolnám, soha véget nem érő sikoltás jönne ki rajta. Úgyhogy inkább befogtam. Bólogattam. Megráztam a fejem. Főleg bólogattam.

Íúgy ni, gondoltam. Fogd be a szád. Ne beszélj!

Apa egy fél lépést hátralépett, és hirtelen azt hittem, azt fogja mondani, hogy köszönjem meg szépen. Hogy egy fél oktávval mélyebb hangon megkérdezi, úgy, mint mikor kicsi voltam: Mit mondunk ilyenkor, Maja? De nem mondta. Ehelyett inkább kiment.

Szerintem akár maradhattak volna még. A rendőrök biztosan szívesen kihallgattak volna egy olyan igazi, bizalmas mama-papa-kislányuk-beszélgetést. De nem így történt. Anya és apa elmentek. Szerintem nem akartak tovább maradni.

Mielőtt anya felállt, átölelt. Belevájta a körmeit a felkaromba. Előrehajoltam, hogy én is megöleljem, de egy kicsit későn, a mellcsontja a kulcscsontomnak ütközött. Ha nem lettem volna magasabb, mint ő, akár homlokon is csókolhatott volna, vagy valahogy máshogy anyáskodhatott volna rajtam. De most már késő volt. Amikor elhúzódtam tőle, láttam, hogy a szeme kontúrja rózsaszín, mint egy kísérleti egérnek. Anyám könnyei lemosták a sminkjét, és nem javította ki. Micsoda nagy dolog! Micsoda mélységről árulkodik!

Amikor elmentek, bejött egy ápolónő, és hozott két tablettát egy műanyag pohárban. Bevettem őket. Valahogy benyomtam őket a számba, és lenyeltem egy kis vízzel egy másik, nagyobb műanyag pohárból. Az ápolónő aztán kiment, és nyitva hagyta az ajtót. Továbbra is egy egyenruhás rendőr ült az ágyam mellett, és egy másik az ajtó előtt a folyosón.

Persze azt hitték, hogy esetleg öngyilkos leszek, hogy nem bírok tovább élni a szégyennel, hogy mit tettem, de beletelt egypár napba, mire erre rájöttem. Kinyitottam a számat, és a nővér után kiáltottam.

– Köszönöm! – ennyit bírtam mondani. De a „bocsánat” talán jobban helyén való lett volna. *Meg kellett volna halnom, de nem tettem. Hanem élek. Bocsánat. Őszintén sajnálom. Nem akartam. Meg akarok halni, esküszöm.*

Nem tudom, aludtam-e ezen az első éjszakán. Nem hiszem. De a számat sikerült csukva tartanom. Nem kezdtem el sikítani.

Másnap reggel két rendőr jött be a kórházba. Száraz szemmel, és tetőtől talpig megvizsgálva fogadtam őket. Az egyik a vézna, bongyor hajú rendőrnő volt, hozott magával egy fiatalabb, düledt szemmel bámuló rendőrt. A férfi mindig egy fél lépéssel a nő mögött tartózkodott. Lehet, hogy az volt, aki az ajtó előtt ült. Most mindenesetre kialvatlannak tűnt. Sorban, egyenként végigmért bennünket, engem utoljára. Gondoltam rá, hogy visszabámulok, míg elkapja a tekintetét, de nem volt erőm hozzá. Olyan fáradt voltam, mintha épp most készültem volna elaludni.

Úgy tűnt, nem sietnek, de mégsem ültek le. Egy orvos jött be egy papírral, amit a rendőrnő aláírt. Nem kellett átöltöznöm, azt mondták, mehetek a kórházi pizsamában. Amikor odaérünk, úgylis kapok egy váltás ruhát. A saját ruháimat, a mobilomat, a számítógépet, az iPademet, a lakáskulcsomat meg az iskolai szekrénykulcsot elvették.

Mondtam, hogy vécére szeretnék menni és fogat mosni. Kimehettem, de a Bongyor velem jött a fürdőszobába. Ugyan elfordult, amikor lehúztam a bugyimat, a kórházi bugyit, hogy pisiljek, de láttam, ahogy a tükörből nézi, ahogy megtörlöm magam.

Nem kérdeztem, meddig fog tartani. Mielőtt kimentünk a szobából, a rendőr elővett egy bilincset, és rátette a csuklómra, az ujját a csuklóm és a bilincs között tartva ellenőrizte, nehogy túl szoros legyen. Aztán rám csatoltak egy övet, és a bilincset hozzáláncolták az övhöz. Azt nem hittem, hogy haza megyünk. De ekkor értettem meg, hogy pontosan hova visznek. A legjobban mégis az sokkolt, hogy megbilincseltek.

– Ezt tényleg megtehetik? – kérdeztem. – Hiszen én csak... – azt akartam mondani, hogy csak egy gyerek vagyok, vagy legalábbis tizenéves, de meggondoltam magam.

A kórház előtt várakoztak az összesereglett újságírók. Közvetlenül a kapu előtt állt négy pasas kamerával, meg négy nő, mindegyik mobilt szorongatva a markában. Még két-három másik egy kicsit odébb.

Nem kiabáltak, amikor kiléptem a kapun, de hogy is mondjam, ugrásra készen álltak. Nagyapa kopói a levegőbe szimatolnak, és nyüszíteni kezdenek, ahogy a nagyapa felhúzza a gumicsizmáját. Én voltam az újságírók gumicsizmája. A kamerák hangja csak távolról hallatszott. „Tisztes távolságból”, gondoltam először. Úgy álltak, hogy ne kelljen látnom őket.

Míg arra vártam, hogy a civil ruhás rendőrőrnő kinyissa a szürke kocsi hátsó ajtaját, ahol be kell szállnom, az egyik újságíró megkérdezte, hogy vagyok. Halkan beszélt, addig észre se vettem, hogy ott áll. Összerezzenem.

– Köszönöm, jól – mondtam. Csak úgy jött. Elfelejtettem, hogy csukva kell tartanom a számat, és ami kijött rajta, még rosszabb volt, mintha elkezdtem volna eszelősen sikoltozni. Egész testemben éreztem, hogy rosszat mondtam. – Vagyis... – próbáltam folytatni. Akkor láttam meg az újságíró összeszűkülő szemét. Egy cseppet sem sajnált.

A rendőrőrnő odébb rántott. Abszolút nem akarta, hogy elkezdjek beszélni.

– A barátaid meghaltak... – kezdte az újságíró. De nem fejezhette be.

– Ha nem fogja be azonnal... – mondta a Bongyor. Úgy nézett ki, mint aki mindjárt behúz egyet az újságírónak. – Ha nem hagyja abba azonnal, azzal azt kockáztatja, hogy szabotálja a rendőrségi vizsgálatot. Azt szeretné?

Utólag már értem, hogy a Bongyor attól félt, hogy az újságíró esetleg elárul valamit, amit ők még nem mondtak el nekem. Látni akarták, hogyan reagálok, amikor elmondják. De ott, akkor azt hittem, hogy a Bongyor rám mérges, még mérgesebb, mint volt, és

elpirultam. Én nem vagyok egy nádszál karcsú, hamvas bőrű szépség, aki olyan cukin tud elpirulni. Nekem elakad a lélegzetem, és kiver a savanyú szagú veríték, ami sós szélű foltokat hagy a ruhámon. De úgy tettem, mintha mi se történt volna, és kihúztam magam.

Míg a keskeny csípőjű, lerágott körmű Bongyor a zsebében kotorászott a kocsikulcs után, az újságíró meg próbálta értelmezni az iménti szavait, éreztem, ahogy a szél belekap a hajamba, és megemeli. A dzseki, amit a Bongyor a megbilincselte kezemre borított, leesett a földre. És ott álltam a túlméretezett kórházi pizsamámban, melltartó nélkül, mellbimbóimmal egyenesen a legközelebbi fotós felé mutatva. Ha a bilincs nem lett volna a derekamhoz erősítve, még talán integettem is volna. Egy eszeveszett én-futottam-le-a-száz-métert-a-leggyorsabban-a-világon integetéssel, széttárt ujjakkal, egyenes karral, egyenesen a döbbszent tömeg felé, akik nem is voltak tömeg, csak egy tucat mosatlan fogú, az ébren töltött éjszakától gyűrött ruhájú, meghökkent újságíró.

Ahogy beültem a kocsiba, minden porcikám fájni kezdett. Égette a testem a ruha, mintha lángok nyaldosnák. Medúzacsípés, csalánkiütés, harmadfokú égési sérülés nedvedző sebekkel, jesszusom, iszonyatosan fáj.

Azt hiszem, remegtem is. Belekapaszkodtam a karomat és a kezeimet keresztező biztonsági övbe, elfordultam a Bongyortól, és nem vettem levegőt, amíg ki nem kanyarodtunk a parkolóból, fel az autópályára.

Három kocsit követett minket távolról. Ugyan nem láttam, ahogy lázasan telefonálnak a szerkesztőségbe, ahogy babrálják a telefonjukat, hogy átküldjék a fotókat, de tudtam, mit csinálnak.

Az én fotóim. Maja Norberg, az elkényeztetett djursholmeni szájha, a képzeletbeli világban élő örült. Gyilkos. Maja Norberg egy örült gyilkos, különben miért bálna vele így a rendőrség, miért szállítanának megbilincselve egy tizenéves gyereket? Percek

kérdése, és én leszek a címlapokon, tizennégy különböző szögből megörökítve, mindegyik képen ugyanúgy.

A Bongyor hamar megnyugodott. Úgy látszott, nem érdekli, hogy követnek minket, benyomott egy adag rágódohányt a felsőajka mögé, és hátrébb tuszkolta a nyelvével. Kérdő mozdulattal felém tartotta a dohányosdobozát. Megráztam a fejem.

Jesszus, gondoltam. Most akkor haverkodnunk kell? Bárcsak kértem volna egy fejfájás-csillapító tablettát, mielőtt eljöttünk a kórházból. Vagy legalább ettem volna valamit abból, amit reggelire elém raktak. Mikor is ettem utoljára? Tegnap kellett, hogy legyen. De semmi másra nem emlékeztem, csak arra, hogy elszívtam egy cigarettát egy rendőrrel az erkélyen. Egy mukkot se szóltak, amikor megkérdeztem. Időbe telt, mire kitalálták, hogy melyik erkélyre mehetek ki, és még több időbe, mire előástak valahonnan egy cigarettát, de amúgy oké volt a dolog. Mindössze egy kis tömeggyilkosság kellett hozzá, hogy ne kelljen titokban cigarettáznom.

De reggeliztem ma valamit? Nem. Tegnap ebéd? Azt biztos, hogy nem. Vacsora? Nem, nem hinném.

Az ablaküvegnek nyomtam a homlokomat, és behunytam a szemem. Végül is kár, hogy nem integettem az újságíróknak a bilincs ellenére. A király haverja akkor hivatkozhatott volna arra, hogy elmebeteg vagyok.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben

Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás első hete: kedd

8.

Minden bírósági tárgyalás ugyanarra a mintára épül. Vannak szabályok, hogy ki beszél, és milyen sorrendben. Sander elmagyarázta. Nagyon figyeltem. Nem akarok meglepetéseket, mindenre fel akarok készülni.

A második napon még fél tíz sincs, amikor találkozunk a szobában, aminek az ajtaján a „Gyilkos” feliratnak kellene állnia, de valaki a Sander & Laestadiustól már el is hozta az ebédet a vásárcsarnokból. Hideg ugyan, de így is kábé egymilliószer jobb, mint bármi, amit az utóbbi kilenc hónapban ettem. A kávé termosz és a kockacukros meg kávétejszínes tálkák mellett az asztalon ott egy kupac mentás csokoládé. Alig három órája, hogy reggeliztem, de felfalom a csokit, és az apró golyóbisokká gyúrt alufóliából egy minipiramist építek. Nem kérdezem meg, hogy más is kér-e, de azt megkérdezem, hogy rágyújthatok-e. Sander megkér, hogy „ha egy mód van rá” (tipikus Sander-szóhasználat) most inkább ne, mert amikor kimegyünk a szobából, biztosan ránk fognak tapadni az újságírók, azonkívül „biztonsági szempontból is aggályos”.

Ferdinánd megkérdezi, nem kérek-e inkább rágódohányt. Naná, hogy Ferdinánd dohányt rág. Valószínűleg a hónalját se borotválja. A fogdában is van pár ór, akik meg vannak győződve arról, hogy a rágódohány és a dús szőrzet egy helyes irányba tett lépés a nemek egyenlőségéért vívott harcban. Ja, és egy hangyányi izzadtság

pedig a természetes szépség jele. Ferdinánd rájuk emlékeztet, bár egy tanultabb verzióban. Meg sem lep, hogy a dobozban, amit Ferdinánd felém nyújt, nem porciózott dohány van.

– Nem, kösz – mondom neki. Az utóbbi kilenc hónapban több nő próbált rávenni a dohányrágásra, mint amennyihez az átlagembernek egész életében szerencséje van.

– Nem tudod, hogy a dohányzás ártalmas az egészségre? – sziszegi a Palacsinta a fülembe, közvetlen közről. – Meghalsz tőle időnek előtte.

Nem tudom eldönteni, vajon viccel-e.

Az ügyész mindenesetre a halálomról fog ma beszélni. Arról, hogy meg kellett volna halnom.

Az érvelése a következő: Sebastian meg én elhatároztuk, hogy megölünk mindenkit, aki cserbenhagyott minket. Két táskával mentünk az iskolába, az egyikben bomba, a másikban fegyverek, hogy annyi embert megöljünk, ahányat csak bírunk. A gyilkolásnak Sebastian halála vetett véget. Nekem is halottnak kéne lennem, de nem vagyok, bár egy rendes iskolai lövöldözésnek így illene befejeződnie. Egy vagy két örült elhatározza, hogy bosszút áll a társain, összevissza lövöldöznek, amíg bírnak, vagy amíg jön a rendőrség, aztán lelövik egymást, vagy öngyilkosok lesznek, vagy tesznek róla, hogy a rendőrök lőjék le őket. Hacsak inukba nem száll a bátorságuk. Csak a nyulak élnek túl. És itt ülök én, teljes mértékben élve-elevenen, a Stockholmi Városi Bíróság 1. számú tárgyalóterme előtt. Egy szálnalmas gyáva nyúl, ha hihetünk az ügyész állításának.

A Palacsinta megjegyzését válasza se méltatom. A biztonsági őr kinyitja az ajtót, és szól, hogy most bemehetünk. Mialatt Sander összeszedi a holmiját, még egyszer utoljára átépítem a csokipapírgolyókból rakott piramist. Ferdinánd újra megkérdezi, kérek-e dohányt. Megrázom a fejem. Úgy nézhetek ki, mint aki majd' megvész egy szál cigiért.

– Nikotinrágó! – kiált fel boldogan Ferdinánd, mint akinek megvilágosodása támadt. Elkezd kutakodni a slampos táskájában, de Sander csettint a nyelvével. Soha nem menne bele, hogy a tárgyalás alatt rágógumit csócsáljak. Bemegyünk, és leülünk a helyünkre.

Szólíts-Lenának fényes arca ma egészen pirospozsgás. Lehet, hogy azzal kezdte a napot, hogy sajtótájékoztatót tartott a bíróság épülete előtt, szép idő van, hideg a levegő, de süt a nap. És fel mernék rá tenni egy nagyobb összeget, hogy imádna egy kültéri sajtókonferenciát a bíróság lépcsőjén. A Very Important Személy a Very Izgalmas Filmből. De az is lehet, hogy gyalog jött idáig, mert fontos a mindennapok tevékenységei közé beiktatni a testmozgást. Ha lehet egy tippem, Szólíts-Lenának lépcsőn megy fel az emeletre lift helyett, és azt hiszi, ettől két fánkot vagy két darab egyenként csomagolt marcipánrudat megehet a kávéjához naponta. Szólíts-Lenának tökre úgy néz ki, mint aki államkötvényeket vásárol, kiegészítő nyugdíjbiztosítást köt, és tanulmányi kölcsön nélkül végezte el a jogot (mert akinek adóssága van, az nem teljesen szabad!). Különösebb megerőltetés nélkül el tudom képzelni, hogyan néz ki az otthona (a sorházi lakásban): fenyőlambéria a nappaliban, álmofogó lóg a gyerek ágya felett, a vitrinben Svédország legnagyobb kerámiabéka-gyűjteménye, most pedig rajta a sor, hogy beszéljen. Már megint. Gyűlölöm Lena Pärsson főügyészt. Kilenc hónapnyi újságcikk és tévéműsor után, amikor is rajtam kívül mindenki, de tényleg mindenki szóhoz jutott, rajtam kívül mindenki kisírhatta magát a legjobb adásidőben, rajtam kívül bárki sajtótájékoztatót tarthatott bármilyen kurva lépcsőn, mialatt az én családomat és az ügyvédemet titoktartási kötelezettség sújtotta. És most, ilyen kilenc hónap után – mint savanyú tejszín a dioxinnal mérgezett lazacon – az ügyészen a sor, hogy beszéljen. És el is meséli a tömeggyilkos történetét, akinek saját magát is le kellett

volna lőnie, de nem merte: mert egy gyáva nyúl, aki nem meri vállalni a következményeket, aki azt hiszi, hogy megúszhatja. Na, ez lennék én.

Sander magyarázhat, amit akar, akkor sem tudom felfogni, hogy miért a nő kezdheti. Az ügyész egy teljes álló napig, de lehet, hogy kettőig rágalmazhat engem. Aztán, miután mi is elmondhattuk a magunkét, megint rajta a sor. Akkor fogja behívni a tanúkat, egyenként, akikben egy közös dolog van: mindannyian egyetértenek abban, hogy én egy szörnyeteg vagyok.

A mai nap, meg még nem is tudom, hány nap Lena Pärsson főügyész napja. Teljes egészében az övé. Anya olyan sápadt, mintha fehérre sminkelte volna az arcát, apa homloka veritékes. Sander totál laza, mintha a saját nappalijában társalogna a meghívott vendégeivel. Csakhogy engem nem hívtak meg erre a koktélpartira. Én fekszem kibelevve a tálalóasztalon. Engem fognak megzabálni, belém vágni a tortalapátot.

Először hallgatni fogunk. Aztán fényképeket fogunk nézni, meg rajzokat, fegyvereket, jegyzőkönyveket. Elolvassuk az e-mailjeimet. A Messenger-üzeneteimet. A Facebook-bejegyzéseimet. Szépen végignézzük, hogy kiket hívtam telefonon, és mennyi ideig beszélünk. Átnézzük a számítógépem és az iskolai szekrényem tartalmát. Még azt a feljegyzést is elolvassuk, amit az egyik tankönyvem borítójának a belsejére írtam, egy versidézetet: *ha semmi sincs, mit várva vársz,*² és semmi terhed nem nyom már, ez az ügyész szerint halálvágyra utal. Jövő héten fogja Lena Pärsson behívni a tanúit. Ők majd mesélni fognak, „mindent” elmesélnek. Ha rajta múlna, Szólíts-Lenának még a használt alsóneműmet is körbeküldené a teremben, hogy mindenki megszagolhassa.

Engem engednek be legutoljára. Leülök a helyemre, és lebámulok az asztalra. Hál istennek, semmi esélye, hogy anya és apa beszéljenek velem. Vagy megöleljenek, megérintsenek, megigazítsák a hajamat. Pedig a Palacsinta imádná, ha megtehetnék, mert a

firkászok mindent árgus szemmel lesnek, amit csinállok, és a Palacsinta egyáltalán nem bánja, ha bámulnak, ha ő döntheti el, mit nézzenek. Imádná, ha anya a fülem mögé simíthatná a hajamat az arcomból.

Azóta csinálja, mióta az eszemet tudom. Ha minden egyes alkalommal lefényképezték volna, amint a mutató- és hüvelykujjával a fülem mögé igazítja a hajamat, lehetne egy olyan YouTube-os videót csinálni, tudják, ugyanaz a fotó, ugyanarról a dologról harminc éven keresztül, ahogy egy gleccser elolvad, vagy ahogy egy tök jól kinéző fiatal csajból két év alatt fogatlan banya lesz, mert kristálymetet eszik. Egy rakás állókép gyorsan egymás után rakva: Maja, amint elsimítják a haját. Először pelyhes kis bébihajjal, aztán hosszabb, hullámos kislányhajjal, a frufruval, amit magam vágtam aznap, amikor fényképezés volt az óvodában, amikor befestettem néhány tincsemet, anélkül, hogy megkérdeztem volna anyát, vagy amikor becsavarta a hajam a konfirmációra. Szentivánéji virágkoszorúval a fejemen. Luca-napi flitterrel a hajamban. Befont copfokkal, amikből elvesztettem a gumit. Nagyon hosszú, utoljára tizenegy hónapja vágott, bőrtönsamponnal mosott hajjal.

Az újságírók csak néznének, ha anya elkezdene velem cukiskodni. A Palacsinta összeszarná magát a gyönyörűségtől. Csak ülök a helyemen, és bámulok a semmibe.

Amikor Lena Pärsson bekapcsolja a mikrofonját, recsegnek a hangszórók.

– Üdvözlöm önöket – mondja az elnök, és szinte sajnálkozóan cseng a hangja. Aztán át is adja a szót az ügyésznek. Annak még mindig kipirult az arca.

– A vádlott a gyilkosságokat megelőző napok és órák alatt tapasztalt viselkedésével megvalósította a gyilkosságra való felbujtás bűncselekményét a következő esetekben... – papírról olvassa a szöveget – cselekményével rávette Sebastian Fagermant, hogy az...

Miért papírról olvassa? Most komolyan, nem emlékszik a nyanya, hogy mivel vádol? Lehetséges, hogy valaki főügyész, de közben sötét, mint az éjszaka?

– A legelső gyilkosság az első lépés volt Norberg és Fagerman tervében, melyet a Djursholmi Általános Gimnázium 412-es számú tantermében aznap reggel végrehajtandó támadással szándékoztak megvalósítani.

Most leteszi a papírt a kezéből. Még a szemüvegét is leveszi.

– Be fogom mutatni önöknek, hogy a vádlott aktív részt vállalt a cselekmény előkészítésében és végrehajtásában – folytatja.

– Mi beszélhetünk utolsóként. Ez előny – mondta Ferdinánd. De sajnos téved. Miután az ügyész elkészült ezzel az egésszel, már senki nem fog tudni odafigyelni. Senki nem akar majd engem nézni, és főleg nem akarják, hogy elmondjam az én történetemet. De mit tehetnék? Semmit.

Semmi jelentősége nem lesz annak, amit mi mondunk, senki nem fogja érteni, hogy mit akarok mondani, senki nem fogja megérteni, hogy mindannyian ugyanazt a játékot játszottuk, csak a szerepeink különböztek. Sander elmeséli majd a történetet *az én szempontomból*. De már késő lesz, mert addigra a bíróság már döntött.

Az ügyész azon lovagol, hogy együtt voltunk Sebastiannal. Hogy ő volt a fiúm. Az ügyész szerint annyira szerelmes voltam Sebastianba, hogy az minden egyebet kivert a fejemből. Mindent megtettem volna érte, a szerelmünkért.

Lena Pärsson csak mondja tovább, hogy hogyan fogja bebizonyítani, hogy igaza van.

– A következő tanúkat fogom beidézni... a tanúvallomások... blablabla... a bizonyítani kívánt tények... blablabla.

Ferdinánd együttérzést tettetve sandít rám oldalról. *Ne bámulj. A Palacsinta kicserél egymással két irattartót. Maradj már nyugton.*

Azon gondolkodom, tulajdonképpen miért vannak ezek itt? Két értelmetlen alak. Ferdinánd, a bizonyíték, hogy semmi bajom a színes bőrűekkel. Egyszer nem bírtam ki, és megkérdeztem, mit gondol arról, hogy engem kell védenie. Olyan rettentően ideges lett, hogy azt hittem, ott helyben bepisil.

– Ez... ez egy soha vissza nem térő lehetőség – dadogta. „Megtisztelve” érzi magát, és reméli, hogy „segítheti az ügyemet a tapasztalataival”.

Ezt a baromságot! Ferdinánd gyűlöl engem és gyűlöli ezt az egész pert. Gyűlöl a helyzetet, hogy nyilvánvalóan nincs elég tapasztalata ahhoz, hogy ő legyen a védőügyvédem, mégis itt kell ülnie a teremben. Gyűlöl, hogy „kapóra jön” az ügyben, mert ez azt jelenti, hogy az összes újságíró és az irigykedő kollégák szeme láttára mindent meg kell tennie, hogy úgy nézzen ki, mint Sander külvárosi muszlim alibije, pedig igazából Sundsvallban született, és svéd evangélikusnak keresztelték. Tök nyilvánvaló, hogy az egyetlen dolog, amit szeret ebben a perben, az az, hogy el fogjuk veszíteni, de ezt soha nem mondaná ki hangosan.

Lena Pärsson csak mondja tovább.

– Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint, lásd 19-es és 20-as számú mellékletek, Amanda Steen halálát a vádlott, Maria Norberg által elsütött 2-es számú fegyverből érkező lövés okozta. Néhány másodperccel később a vádlott újra elsüti a 2-es számú fegyvert. Ez a három lövés okozza az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint, lásd 17-es, valamint 18-as számú mellékletek, Sebastian Fagerman halálát.

„Elismerjük a felhozott tényállás ezen részét.” Ez azt jelenti, hogy ez igaz. Én öltem meg őket. Megöltem Amandát. Megöltem Sebastiant. És nem szeretetből tettem. Nevezhetjük a dolgot, aminek csak akarjuk, de én tettem.

A tárgyalás első hete: kedd

9.

Bár nagyobb összeget nem tettem volna fel rá, Lena Pärsson főügyész mégiscsak elkészül a vádirat ismertetésével még ebéd előtt. Ebéd után (Ferdinánd elszaladt, és megmelegítette a kaját, mielőtt megettük) az írásos bizonyítékok bemutatása következik. Egymilliárd különböző boncolási jegyzőkönyv, iratok, rendőrségi feljegyzések és fura térképek, még több jegyzőkönyv, laboreredmények, kivonatok és szakértői vélemények, már nem tudom követni, egyre könnyebb és könnyebb nem figyelni, Lena Pärsson hangosan olvas, Lena Pärsson papírról olvas, Lena Pärsson hangja nyűgös, a végén már szinte rekedt, Lena Pärssonnak meg kéne köszörülnie a torkát, de nem teszi.

Maga a vádirat mindössze tizenegy oldal, de az ügyész olyan bő lére ereszti, mintha legalábbis tizenegyezer oldalas lenne. Mondjuk, az egész anyag kábé ilyen nagyságrendű, legalábbis ha minden vizsgálati anyagot beleszámítunk.

Egész nap egy árva mukkot sem szólhatok, de nem mehetek el. Itt kell ülnöm, ki kell bírnom. Megpróbálok nem odafigyelni Rusnya Lenára.

Hangosan felolvassa az üzeneteinket. Amiket Amandának, Sebastiannak meg Samirnak küldtem. Amiket Amandától és Sebastiantól kaptam. Meg persze Samirtól. Közben a nagyképernyőre kivetítve is mutatja a beszélgetéseinket, hogy

mindenki el is olvashassa. Röhejesen elégedett magával, azzal, ahogy sikerült az egészet összehoznia. *A pedagógiával.*

Emlékszem, Amanda mutatott egy levelet, amit a nagymama írt a halála előtt. A levél utasításokat tartalmazott a nagymama temetésére vonatkozóan. Hogy milyen ruhát adjanak rá, és milyen zenét játsszanak majd a templomban. Valami klasszikus darabot kellett egy bizonyos négytagú férfikarnak elénekelnie. Amandával sem a darabról, sem a kórusról nem hallottunk soha. De Amanda mesélte, hogy az a gond, hogy a nagymama legjobb barátnője meghalt, és az ő temetésén pontosan ugyanezt a dalt adták elő, úgyhogy most a nagymama kénytelen valami újat kitalálni, mert nem akarja, hogy azt higgyék, hogy neki nincsenek saját ötletei. A nagymama persze meg lesz halva, amikor a zenét majd lejátszzák, és a barátnője is halott. Mégis fontos neki, hogy ne tartsák utánozó majomnak.

Ez totál felfoghatatlan, hogy mindenki eredeti akar lenni, még a halálában is. Nekem aztán ne játsszák a Rekviemet, mint valami közönséges Tesco-vásárlónak, az én temetésem különleges és felejthetetlen legyen! Nehogy már véletlenségből valami közhelyes zenével kísérve lépjek át az örökkévalóságba, énekelje valami szerencsétlen a *Tears in Heavent* klasszikus gitárkíséréssel! Pont, mint az összes többi „személyre szabott” temetésen.

Az emberek még halálukban is szájalmasak, nem eredetiek.

Amanda most már halott. Amanda, Sebastian és a többiek is, mind. Egyikük temetésére se mehettem el. Nem kaptam eltávozást, de természetesen nem ez volt a fő akadály. De azért tudni akartam, hogy mikor lesznek, és Sander elmondta. Az egyetlen, amiről ő sem tudott semmit, az Sebastian temetése volt, azt teljes titokban szervezték.

Vajon Sebastian elmondta valakinek, hogy hogyan szeretné, hogy eltemessék? Nem hinném. Mindig csak a halálról beszélt, arról sosem, ami utána következik. Amandának viszont tutira lett volna

egy rakás ötlete, hogy az ő búcsúztatásának milyennek kellene lennie. De miért tervezgett volna bármi ilyesmit?

Sebastian temetésének megszervezése nagy kihívás lehetett. Nem küldhettek ki meghívókat, és az újságban sem helyezhettek el hirdetést. *A virágot kérjük mellőzni. Kérjük, gondoljanak az „Orvosok határok nélkül” alapítványra.*

De valamit csak kellett csinálniuk! *Csendben*, a szertartáson csak a legközelebbi hozzátartozókkal, akárkik is legyenek azok most, hogy sem én, sem az apja nem tudtunk ott lenni. Vajon milyen zene volt? Sebastian apjának valamelyik kedvenc száma? Sebastian is leggyakrabban azokat hallgatta. *Preacher takes the school. One boy breaks a rule. Silly boy blue, silly boy blue.*³ Kíváncsi lennék, mit adtak rá. A többieket biztos a kedvenc pólójukban temették el. Hiszen „minden” halott fiatalnak kellett, hogy legyen kedvenc pólója.

Szerintem Sebastianra öltönyt adtak. Majlis vett egyet. Drágát, diszkrét színben, olyat, ami tökéletesen passzol egy tömeggyilkos elhamvasztásához.

Ha lehet egy tippem, szerintem egyházi temetés volt, templomi búcsúztatás, aztán rögtön a temetés, de lehet, hogy Sebastian bátyja szétszórta a hamvait valami titkos tengeröböl felett, hogy ne kelljen sírkövet állítaniuk, amit aztán megrongálnak, és így bekerülnek az újságba.

Vajon ott volt-e Sebastian anyja, elhívták-e a gyógyszerfüggőknek fenntartott svájci klinikáról, vagy az afrikai karitatív munkából, vagy akárhonnán, ahol töltötte az időt, mialatt a fia egyre rosszabbul érezte magát?

Látom magam előtt: gigantikus napszemüveg, a bőre fényes és áttetsző a sok gyantázástól és lézerkezeléstől. Esetleg korallpiros bazsarózsa a koporsófedélre? Sima rózsát soha nem vinne, az tutibiztos, temetésre rózsát vinni közönséges, az óriási napszemüveg

ellenben, amiben a nyanyák úgy festenek, mint a döglegyek, na, az valamiért menő.

Amikor Lena Pärsson főügyész nő képeket mutogat az osztályteremről, hallom, ahogy apa fészkelődik a székén, nem kell látnom ahhoz, hogy tudjam, ő az, aki nem tud nyugton ülni. Amikor azonban a biztonsági kamera felvételeit vetíti Sebastianék kocsifeljárójáról, azt a filmet, ahol azt látni, hogy kicipelek egy táskát a házukból a kocsijához, aztán beülök Sebastian mellé az anyósülésre, néma csend van a teremben. Úgy látszik, mintha nehéznek találnám a táskát. (Nehéz volt.) Azt később a szekrényemben találták meg. De a bomba nem robbant fel, *elégtelen minőségű* volt a szakértők szerint, akiket Lena Pärsson persze nem idéz, mert ez nem illene bele a rólunk festett képébe a két szörnyetegről, akik kiapadhatatlan anyagi forrásokkal rendelkeztek.

El se búcsúztam Linától aznap reggel, amikor utoljára mentem el otthonról. Még aludt. Valószínűleg nem ment óvodába aznap, és alhatott, amíg akart. Bárcsak bementem volna hozzá, és ránéztem volna, imádom Linát nézni, amikor alszik (mindig hason, ökölbe szorított kezei a párna fölött). Megpróbáltam felidézni, hogy mikor láttam utoljára, miről beszéltünk, milyen ruha volt rajta, hogy nézett ki, de nem emlékszem.

Apának három hét szabadságot kellett kivennie, hogy részt tudjon venni a tárgyaláson, kíváncsi vagyok, le kell-e adnia a mobilját a biztonsági ellenőrzésnél, és kíváncsi vagyok, mit csinál Lina, amikor ők itt vannak. Nagyapánál van? Vajon mit szól nagyapa ehhez az egészhez? Beszélnek Linával arról, hogy hol vagyok? Amikor a nagymama még élt, a nagyapával való kapcsolatuk abból állt, hogy nagyapa mesélt dolgokat, nagymama meg feltett egy rakás kiegészítő kérdést, hogy a nagyapa alaposan elmagyarázhassa, hogyan is állnak a dolgok. Nem azért, mintha nagymamának további információra lett volna szüksége ahhoz, hogy megértse, miről van szó, hanem mert a nagyapa imádott magyarázni. Amikor

a nagymama meghalt, a nagyapa valahogy összezavarodott, kicsúsztak a kezéből a dolgok. Mi továbbra is feltettünk neki teljesen felesleges kérdéseket, de az már nem volt ugyanaz. Ahogy a nagymama meghalt, nagyapa megöregedett, már a temetésen máshogy tartotta magát. Mostanra öregember lett (vizenyős szemek és fájós térd), már soha nem megy hosszú-hosszú sétákra, szabadon eresztve a kutyákat, és nem mutogat széles kézmozdulattal a növényekre, amiket meg kell határozni. Nem tudom, nagyapa tudna-e rólam szóló kérdésekre válaszolni. Nem tudom, Lina mer-e kérdéseket feltenni.

Mindennél jobban vágyom Lina után. Azt álmodom, hogy apró, nyírfalevél-könnyűségű kezét a karomra teszi, rám néz, és azt kérdezi, miért. *Nem tudom*, akarom válaszolni. De nincs olyan kérdés, amelyet Lina fel tudna tenni, és én tudnék rá válaszolni. Soha többé nem akarok vele találkozni.

Amikor Szólíts-Lenának Lena Pärsson beszél, begörcsöl a nyakam, ahogy igyekszem a fejem egyenesen tartani. Amikor arról beszél, hogy mit írtunk egymásnak Sebastiannal aznap éjjel, amikor olyan volt, mintha épp akkor ért volna véget egy atomháború, legszívesebben teli torokból felordítanék.

Igen! Hallom, amit mondasz, kioktató, rohadt kurva! Fogd be a pofád!

Most már megint a papírjaiból olvas.

„Az ügyész a következő vádpontokban kéri a vádlott bűnösségének megállapítását: és kezdi sorolni: gyilkosságra való felbujtás... blablabla... gyilkosság vagy szándékos, vagy nem szándékos emberölés... Blablabla. Blablabla.” Vagy negyedórán keresztül sorolja, hogy miért kellene engem elítélni, legalábbis annyinak tűnik.

Szerintem Sebastian temetése végül különleges lett. Amandáén pedig – ebben száz százalékgig biztos vagyok – a *Tears in Heavent* játszották.

Vizsgálati fogság, első napok

10.

Sanderrel legelőször alig néhány órával azután találkoztam, hogy bevittek a fogdába. A beszélőszobában kellett várnom rá néhány percet. A négy felnőttsték egyikén ültem, és a játéksarkot bámultam. A játékkészlet egy pici asztalból, egy félig szétesett játék babakocsiból, egy műanyag kávékészletből és néhány rongyosra olvasott könyvből állt, kihajtott könyvek meg klasszikus gyerekmesék is voltak. Lina sosem látogatott meg, úgyhogy megúsza a börtönjátékokat.

Ahányszor csak találkozunk Sanderrel, kezet rázunk, ez így volt a legelső alkalommal is. Akkor, azon az első napon valahogy olyan érzés volt, mintha a vendégem lenne, de nem tudtam, mivel kínálhatnám meg. Töltöttem egy pohár vizet, és odanyújtottam neki, remegett a kezem, de nem locsoltam mellé.

Ezen az első találkozáson főleg ő beszélt. Megkérdezte, „hogyan állok a vádpontokhoz”. De fogalmam sem volt, mivel vádolnak. A rendőrök biztos mondták, de abban a pillanatban nem emlékeztem rá, sőt arra sem, hogy tényleg kimondták volna.

– Bűnrészességgel gyanúsítanak... – elcsodálkozott, amikor megértette, hogy mennyire össze vagyok zavarodva. Megpróbáltam elmagyarázni neki, de totál zűrzavar volt az egész.

Sander bólintott, és azt mondta, próbáljunk egyszerre egy dolgot kibogozni, és hogy minden majd kiderül „a nap folyamán” meg „lépésről lépésre”, és kezdjük azzal, hogy meghallgatjuk, mit mond a rendőrség.

– Alaposan gyanúsítható vagy többek között gyilkossággal – mondta teljesen természetes hangon –, de a gyanúsítás fokát valószínűleg feljebb emelik majd a nap folyamán – magyarázta. Mintha legalábbis ettől mindjárt jobban érteném a dolgot.

Mielőtt elment, átnyújtott egy ruhákkal teli táskát, a saját ruháim voltak benne. Elment értük, vagy anya hozta el neki. Olyan gyakorlatias dolognak tűnt, amit nem is vártam tőle. Csak azután fakadtam sírva, miután kilépett az ajtón.

A szobámban egy tálcán kihúlt kaja várt. A táskát letettem a zárka padlójára, nem ettem semmit, nemet mondtam, amikor felajánlották, hogy megmelegítik az ételt, csak lefeküdtem az ágyra, és bámultam a plafont fogalmam sincs hányszor fél órán keresztül (félóránként ellenőriztek, mert még mindig attól féltek, öngyilkos leszek), aztán bejöttek, és mondták, hogy kihallgatnak. A Bongyor jött vissza, aki reggel átszállított a kórházból. Egy másik rendőr is volt vele. És persze ott volt Sander, természetesen. Ő is visszajött. Most vele volt Ferdinánd is. Izzadt tenyérrel és cserepes ajakkal mutatkozott be. Evinnek hívták (semmi vezetéknév). A Bongyor időközben átöltözött, de mintha ezeket a ruháit sem megfelelő hőfokon mosták volna. Egy külön kihallgató helyiségben vártak rám.

Az összes kihallgatás jegyzőkönyvét átolvashattam, bár nem lett volna rá szükségem, mert minden részletre emlékszem. A hosszú-hosszú napokból és hónapokból, amikor mintha egyebet sem tettem volna, csak bólintottam meg ráztam a fejemet. Akkor talán nem is értettem semmit, de most mindenre emlékszem.

A kihallgató helyiség a fiataikorúak fogdájában ugyanabban az épületben volt, mint a „szobám”, sőt ugyanazon az emeleten. Mattüveg ablakai voltak. Semmit nem lehetett kivenni az üveg mögött, csak névtelen színek és árnyak látszottak. A svéd novemberi este árnyai? Vagy az éjszakáé? De hiszen mindjárt itt a június.

Emlékszem, arra gondoltam: *Miért nem látszik a nap? Tényleg, szabad egyáltalán valakit az éjszaka közepén kihallgatni?* Megkérdeztem, hány óra.

– Éhes vagy? – kérdezte a Bongyor kollégája. *Állandóan a kajáról dumálnak. Enni-enni-enni. Mintha Svédország összes bűnözője bulimiás lenne.* Megráztam a fejem.

– Öt óra van – árulta el a másik rendőr.

Reggel öt? – csodálkoztam, de nem kérdeztem meg. Mindenképpen világosnak kellene lennie kint. Már ha még mindig nyár van.

Kapok vacsorát, amikor végeztünk, folytatta a rendőr. Ezek szerint este öt óra van. Nem voltam éhes. El sem tudtam képzelni, hogy még valaha fogok enni.

Valami fotelfélében ültem. Sander és Ferdinánd a Bongyor férfikollégájával együtt oldalt ültek, rendes székeken egy asztalnál. A rendőrön nem egyenruha volt, hanem valami pizsamaszerű ruhadarab, valószínűleg egy vasalatlan öltönynadrág. Bemutatkozott, de azonnal el is felejtettem a nevét. Ott lett volna ő is a kórházban előző nap? Nem emlékeztem. De nem kéne emlékeznem rá? Ezt a haját nyilvánvalóan nem érte fésű azóta, amióta egy hete felébredt, és legalábbis elméletben felejthetetlen látványt nyújtott. A folyamatos krákogása kitörölhetetlenül belevésődött az agykérgedbe, ha őt kellett hallgatnod. Valakinek állott cigarettaszaga volt, és az is csak ő lehetett. Újra megkérdeztem, hogy hívják, és újra előkrákogta a nevét, de még mindig nem értettem. *Tök mindegy*, gondoltam, és bólintottam.

A Bongyor elmondta, hogy a kihallgatást filmre veszik. Felmutatott egy kamerára ferdén az ajtó fölött, meg egy másikra, azzal szemben. Frissebbnek tűnt, mint a kollégája, és a benzinkutas nadrágja ellenére úgy tűnt, valami főnökféle az osztályon. Felé is odabiccantettem, miközben épp belenyúltam egy beszáradt takonygombócba a székem oldallapja és a párnája között. Nem

lehetett rajta normálisan ülni. Nem értettem, miért akarják, hogy félig feküdjek, nem akartam hátradőlni, mert akkor nem kaptam levegőt, de nem volt ötletem, hogyan magyarázzam meg nekik, úgylát mégiscsak hátradőltem, éreztem, hogy látszik a tokám, megint felültem, keresztben kellett ülnöm a széken, hogy ne csússzak le folyton.

A Bongyor a nevemet mondogatta. Gyakran. *Maja*. Olyan telefonos ügynökstílusban.

– Szervusz, Maja. Meggondoltad magad a felelősségeddel kapcsolatban, Maja? Nem? Maja?

Időnként megpróbált együttérzőn nézni. Akkor a mutasd-meg-a-babán-hogy-hol-nyúlt-hozzád-hangján beszélt.

– Maja. Meg tudod nekem mondani... el tudnád magyarázni, hogyan kerültél bele ebbe az egészbe, Maja? Mit gondolsz, miért vagy itt, Maja? Remélem, Maja, megérted, hogy muszáj ...

Aztán vissza a telefonos ügynökstílushoz.

– Hogy érzed magad, Maja? Kérsz valamit inni, Maja? Mi a véleményed, kezdhetünk, Maja? Szerinted tudnál most... Maja... Maja?

Néhányszor megráztam a fejem. Amikor úgy tűnt, hogy összezavarodik, akkor inkább biccentettem, míg nem folytatta. Elővett egy fehér papírlapot és egy tompa ceruzát. Na, ezt aztán végképp nem értettem. Azt akarják, hogy használjam őket? Írjam le a válaszaimat? Azt hiszik, süketnéma vagyok?

Amikor nem mozdultam, elkezdett rajzolni a papírra. Valamit felskiccelt. Először egy nagy négyszöget, ez volt az osztályterem, aztán kis négyszögeket a katedrának és a padoknak. Kijelölte az ablakok és a folyosóra vezető ajtó helyét. Egész idő alatt kérdezgetett. De egy idő után feladta. Pár menetben megpróbálta kihúzni belőlem, hogy mit csináltam előtte. *Mit reggeliztél, Maja? Hogy mentél az iskolába, Maja?*

Anya vitt el? Fejrázás. Busszal mentem az iskolába? Fejrázás. Sebastiannal mentünk? Bólintás. Ezek a kérdések a bemelegítés szerepét játszották. Beszéljünk másról. Helybenfutás. Kinyújtani az izmokat.

A Bongyor aztán fel is adta egy idő után.

– Sebastian a fiúd volt, Maja – mondta hirtelen, és ez nem hangzott kérdésnek, és nem is voltam felkészülve rá. Nem tudom, miért, de nem hittem, hogy ezt meg fogja kérdezni. Túl banálisnak tűnt. Most majd képeket fog mutogatni a halottakról, mint a tévésorozatokban? Azt hittem, hullák képeit fogja szétteríteni az asztalon, mint a kártyákat. Meg rárajzolja őket a vázlatára, bejelöli a testük körvonalait. Amandáét, Samirét, Sebastianét, Christerét és Dennisét.

Behunytam a szemem. És akkor egyszer csak ott volt. A szemei, amikkel egyenesen átlátott rajtam. A kezei, amikre a bőröm örökké emlékezni fog. Az egész teste, egész valója, minden, ami durva, és minden, ami lágy, a kemény és az éles, a szaga, hogy milyen érzés volt, amikor belém hatolt, a teste súlya a testemen. Leginkább ez. A teste az enyémen. Egész addig, amíg elvittek az osztályteremből. Elvették őt tőlem. Elvitték a testét.

Sebastian, kényszerítettem magam, hogy gondolkodjak. Azt akarja, hogy Sebastianról beszéljek. Semmi mást.

Nem, gondoltam. Csak bólints. Ühüm. Ne mondj semmit. Hümmögj David Bowie-t.

*Keep your 'lectric eye on me babe,
Put your ray gun to my head,
Press your space face close to mine, love
Keep your 'lectric eye on me babe,
Put your ray gun to my head,
Press your space face close to mine, love.⁴*

Nem beszélni. Zúgott a fülem. Rászorítottam a kezem, mielőtt szétreped a fejem.

Sebastian állandóan az apja kedvenc zenéit hallgatta, folyton, mindig, és amikor először csókoltuk meg egymást (nem az óvodában, hanem amikor először csókolt meg igazából), akkor Sweet Mary Jane-nek szólított. Akkor még nem tudtam, de ez is az apja egyik kedvenc számából való. Felültem a robogóra, és a fejemre húztam a bukósisakot. Akkor mondta ezt, miközben felém nyújtotta a szájából kivett spanglit. Az alsó ajka nyáltól fénylett. Megráztam a fejem. Anya és apa tutira a függöny mögött állva lestek bentről, nem is értettem, Sebastian hogy meri. Nem, kösz. Akkor előrehajolt és megcsókolt, szétnyitotta az ajkaimat a nyelvével. Amikor elhúzódott, a félig nyitott számba rakta a spanglit. Azt súgta: „Maja”, én meg mélyre szívtam, és nem is köhögtem. Hármát szívtam, aztán újra megcsókolt. Sebastian megcsókol, és füvet szívok, pár méterre a szüleimtől.

Bólinthattam volna. Ühüm. A fiúm volt. Vagy megrázhattam volna a fejem. Már vége volt. Úgyse értettek volna semmit.

Mindig a fülemre rakta a fülhallgatóját, hogy hallgassam az apja kedvenc számait, miközben megcsókolt, és végigsimított a kezével a bőrömön. Átölelt. Nem engedett el. Nem engedett szabadon, nem engedte, hogy elmenjek, nem engedte.

Hogy a fiúm volt-e? Válaszra sem érdemes.

– Mondtam neki, hogy nem bírom tovább – suttogtam. Nem tudom, hallották-e. – Hogy abba kell hagynunk.

*Mondtam, ugye, amikor utoljára sétáltunk? Vagy csak akartam? Would you carry a razor, just in case, in case of depression?*⁵

Nem emlékszem, hogy a Bongyor rám nézett-e, de emlékszem, hogy lassabban kezdett beszélni.

– Ide figyelj – kezdte. – Meg kell értened, hogy mielőtt valakivel szemben ehhez hasonló intézkedéseket alkalmazunk... most töltötted be a tizennyolcat, ugye?

Bólintottam, bár nem is kellett volna. Nyilván pontosan tudta, hány éves vagyok.

– Naszóval. Meglehetősen ritka, hogy ilyen fiatalokat előzetesbe helyezünk, elkülönítünk, vagy más korlátozó intézkedéseket hozunk ellenük, úgy, ahogy most veled történt. Úgyhogy biztosan érted, hogy ez annyit jelent, amikor viszont ez történik, akkor van valami más is mögötte, nem csak annyi, hogy együtt jársz vagy jártál egy sráccal, aki elkövetett valamit... Sebastiannal... hogy ennél többről van szó.

Bólintottam. Sander kihúzta magát.

– Most meg miről van szó? – kérdezte.

– Mindjárt elmondom, kicsit később, mielőtt feldolgoztuk a rendelkezésünkre álló tényeket. De több dolog is van itt, és nincs más lehetőségem, mint hogy megkérjelek, mondj el szépen mindent most rögtön, a saját érdekedben. Ugyanis az a gyanúm, hogy többet is el tudsz mesélni, mint amit eddig mondtál.

Gépiesen bólintottam, aztán meggondoltam magam, újra megráztam a fejem. Sander ugrásra készen várakozott.

– És tájékoztatnunk kell, hogy még egy további cselekménnyel is gyanúsítunk.

Hirtelen minden szó nagyobb jelentőséget kapott, még mielőtt kimondta volna őket.

– Arról van szó, ami azelőtt történt, hogy elindultatok az iskolába Sebastiannal. Ami Sebastian apjával történt.

Amikor nem szóltam semmit, folytatta:

– Szeretnél beszélni az ügyvéddel egy percre, Maja?

– Nem – válaszoltam. Miért kellene?

És akkor elmesélte, hogy mit tett Sebastian néhány órával azelőtt, hogy elmentem hozzá, hogy együtt menjünk be az iskolába. Beszélt, mondta, kérdéseket tett fel. Mozgott a szája. Még több kérdést tett fel.

Nem válaszoltam semmit. Csak kinyitottam a számat. És akkor jött. A sikoly. Semmi más. Csak a sikoly. Képtelen voltam abbahagyni.

11.

Addig sikítottam, míg égni kezdett a torkom, és a testem megszűnt működni, és harminckét órával azután hogy kijöttem az osztályteremből, végre elaludtam. Mindössze egy idegösszeomlásra, egy öltönyös orvosra és egy nyugtató injekcióra volt szükségem. De nem aludtam sokáig. És amikor felébredtem, zúgott a fejem. Zenerészletek, szövegek nem tudom, honnan.

Nem ott voltam, ahova először vittek, nem a „szobámban”, hanem elkülönítőben. Igaz, hogy korábban sosem láttam még magánzárkát, de ez az volt, kétség nem fért hozzá. „Őrző”-nek hívták. Ablaka nem volt, csak egy gumimatrac a földön, közvetlenül egy vécéfedél méretű lefolyó mellett. Azt gondolták, hányni fogok. A zárka egész hosszabbik oldalát homályos tükörfal borította.

Megpróbáltam nem nézni arra, a tükör felé, mert tudtam, hogy ott ülnek mögöttem, és onnan tartanak szemmel, mintha egy halat néznének az akváriumban. Inkább felbámultam a plafonra. Azt vártam, hogy beszakad a mennyezet, vagy elfolyik, mint a tejföl, kettéválik, felfakad, mint egy seb, és lenyúlik értem egy kéz, és kihúz onnan, felfelé, el innen. De anyának és apának eszükbe sem jutna ilyesmi. Félnék tőlem, észrevettem a kórházban, halálosan félnék. A lányuk egy gyilkos, megérdemli, meg kellett volna halnia, miért nem halt meg? *Életben vannak a szüleim?* Már értettem, miért néztek olyan furán a rendőrök, amikor kérdeztem.

Én egyébként elég síró vagyok. Sírva fakadok a moziban vagy kisbabás reklámokon, vagy ha a *Csillag* születikben valaki olyan

szépen énekel, hogy a zsúri elképedten felpattan, tapsol, és azt mondják: Igen! Most új fejezet kezdődik az életedben! Akkor is sírok, ha valaki kedves, pedig nem lenne muszáj, meg akkor is, ha dühös vagyok, de nem tudom megmagyarázni, miért. Rossz vége van a filmnek? Sírok. Happy end? Sírok. Ilyen vagyok, és kész. De most nem sírtam. Nem volt min sírni, nem volt mit tenni. A rossz vég csak akkor rossz, ha volt egy másik lehetőség, ha igazságtalannak érezzük. Akkor nem, ha elkerülhetetlen. Akkor semmi értelme sírni.

Azt hittem, vissza tudok aludni. Azt hittem, az örökkévalóságig ott fogok feküdni a matracon. Mint egy partra sodort akvárium hal. De hirtelen megéreztem, milyen izzadt vagyok. Csusomvizes. A fejem, a lábam között. Fáztam. Annyira fáztam, hogy fájt a tenyerem. Meg sem tudtam mozdulni a reszketéstől. Nem volt benn takaró, és egyre jobban remegtem. Viszketett a bőröm. A fejem. A tenyerem.

Úgyhogy mégis odanéztem a tükörfalra. Tudtam, hogy mindenütt emberek vannak. Éreztem, ahogy a fal mögött mozogtak, ahogy körülöttem voltak, ahogy néztek engem, bár én nem láthattam őket. Az akvárium körül, amiben úszkáltam, lebegtem hassal fölfelé. Hittanórán egyszer szó volt egy örült dán művészről, aki aranyhalakat állított ki egy múzeumban. Tíz aranyhalat, mindegyiket külön turmixgépben. A látogatók, ha akarták, megnyomhatták a gombot, és beindíthatták a turmixgépet. *Brrr*. Egy másodperc, és kész az aranyhalsmoothie. Kamerával őriztek? Naná. Kellott nekem szólniuk, hogy figyelnek? Dehogyan. Azelőtt sem kellett megkérdezniük, mielőtt levetkőztettek, tűket szurkáltak belém, gyógyszert adtak, amit nem is kértem. Nem hunytam be a szemem. Emberek voltak körülöttem, bár nem láttam őket, néha kinyitogatták az ajtót, gyakran, olykor-olykor, el kell őket felejtennem, eszembe kellett, hogy jussanak, néha bejött valaki, megérintett, a kezük a bőrömre tapadt. *Brrr*.

Hogyan tudtam volna visszaaludni? Hogyan tudtam volna magam elengedni egy kis fehér tablettától egy műanyag pohárban? Nyugtató injekció? Soha. Nem kockáztathattam. Ha behunyom a szemem, minden eszembe jut.

A rendőrök azt akarták, hogy mondjak el mindent az elejétől fogva. Aztán elmondták, hogy Claest lelőtték. Sebastian őt ölte meg legelőször. Amikor megérkeztem Sebastianhoz aznap reggel, Claes Fagerman holtan feküdt a konyhában.

– Mit gondoltál Claesről, Maja?

– Mit tett veled, Maja?

– Mit gondoltál arról, amit veled tett, Maja? Mit gondoltál, amikor csinálta, Maja?

– El tudnád mesélni, mit mondtál Sebastiannak az apjáról, Maja?

– Beszéljünk arról, amit Sebastiannak írtál, miután hazamentél!

Tudták már, azért kérdezték.

Azt mondták, hogy Sebastian meg én eldöntöttük, hogy az apjának meg kell halnia. Hogy a többieknek is meg kell halniuk.

– Miért kellett meghalniuk, Maja?

Azt mondták, hogy Sebastian meg én elhatároztuk, hogy együtt halunk meg, hogy az lesz a vége, de én nem mertem. Azt mondták, az teljesen normális, hogy valaki fél a haláltól.

– Megijedtél, amikor felfogtad, hogy ez mit jelent? Amikor beláttad, hogy mindennek vége lesz, Maja?

Még azt sem tudtam, mivel kezdődött minden. Most meg itt fekszem egy cellában, ahol engem látnak, de én nem látok ki. Még mindig nincs vége.

A kezdet kezdetén Sebastiannal sokat voltunk együtt az uszodában, ami a nyugati épületszárnyban volt. Az uszodához közvetlenül csatlakozó vendégszobában soha nem lakott senki, de mindig tiszta, hűvös ágynemű várt minket a széles franciaágyban. És mindenhol

hangszórók voltak, a mennyezeten, a padlón, minden sarokban, a medencénél volt a legjobb a hangzás, a zene elnyomta a medence aggregátorának a zúgását. Azok a szavak, a dallamok, a kedvenceink. Az ő számai. Az enyéim. A mieink. Elborítottak, mellénk feküdtek, átöleltek minket.

Azon gondolkodtam, mit rakhattak a nyugtatóba, mert olyan volt, mintha elvonási tüneteim lennének. Zúgott a fejem, mintha egy rádió gombját csavargatnám, öt másodpercig hallgatnék egy csatornát, aztán továbbtekerném. Recsegés a frekvenciák között, rendes hang, amikor bejön egy állomás. Fehér zaj. Hang. Fehér zaj. Hang.

Claes megvetette a drogosokat, mondta is. Ez csak az egyik oka volt annak, hogy gyűlölte Sebastianant.

És mialatt végighúztam a cella rücskös falán a kezemet (nem volt tejfölszerű), az jutott eszembe, hogy milyen régen volt. Egy örökkévalósággal ezelőtt. Vagy csak az imént? Igen bevettem valamit előző este, mert éreztem, hogy fel vagyok spannolva, ideges vagyok és félek. Claes aljas volt, gyűöltem, aljas volt velem, de még aljasabb volt Sebastiannal. Valakinek meg kellett mondania Sebastiannak, hogy az apjával van a baj, hogy *a pasas nem normális*. Ezért mondtam azt Sebastiannak. *Ezért tette aztán, amit tett.*

Ahogy felültem a matracon, észrevettem, hogy mezítláb vagyok. A talpam hűvösnek érezte a padlót, majdnem lágynak. Amikor behoztak, lecserélték a kórházi papucsomat, adtak egy szandálszerű valamit, fűző nélkül. De most az sem volt rajtam. A vendevägeni körforgalom mellett mindig egy pár, a fűzőjüknél összecsomózott edzőcipő lógott a villanyvezetékről. Valahol azt hallottam, hogy New Yorkban, ha valahol cipők lógnak egy villanyoszlopról, akkor lehet tudni, hogy ott vehetsz heroint. Djursholmban nincs szükség rá, hogy kimenj az utcára, és netántán meghúlj, ha droghoz akarsz

jutni. A szüleimnek volt pár kész füves cigijük egy szivarosdobozban, a könyvtárszobában. Be voltak zárva egy szekrénybe, és úgy össze voltak száradva, hogy nem hinném, hogy el lehetett volna szívni őket, de számukra izgató volt a tudat, hogy ott vannak. *Minden esetre. Ha.* Mintha olyan fajták lennének. Olyan fajták, akik egyszer csak gondolnak egyet, és megvalósítják mindazt, amire azt mondták, *mindenesetre, gyerünk, és miért ne?* Vajon megtalálták a rendőrök a kis raktárukat, amikor házkutatást tartottak nálunk, vagy anya még ki tudta előtte dobni? Lehet, hogy azt mondták a rendőröknek, hogy az enyém. Előbb szívnék szárított nyúlbugyót, mint anyámék szájalmas dugifüvét.

Lefeküdtem a padlóra, a fejemet a lefolyó fölé tartva. Régen voltam már ennyire kiütve. Már abbahagytam. Ugye? Vagy legalábbis majdnem. Ez csak az egyik oka volt annak, hogy Sebastian állandóan mérges volt rám. Hogy nemet mondtam. Ugye? Ugye mondtam, hogy állj?

Forgott velem a világ, émélyegtem.

Sebastian ismert egy csókat, akit csak fel kellett hívnia. Hogy taxit rendeljen vagy pizzát, vagy medencetakarítást. Attól függ. Nem volt nehéz kitalálni a kódokat. „Két extrasajtos olasz ropogós. Hagymakarikák. És egy üveg Fanta. Négy személyre.” De aztán jött Dennis. Attól kezdve nem volt szükség a pizzafutárra.

A drogot illetően Dennis meglepően találékony volt.

Elmondjam? Vajon akarják tudni a rendőrök, hogy honnan szerezte Sebastian a drogot? Mondjam, hogy minden a drog hibája? Sander vajon szeretné, ha ezt mondanám? Meséljek a bulikról? Sebastian fantasztikus bulikat rendezett. Legendák keringtek róla. Mások megelégedtek a szülők borkészletével meg a Dom Pérignonból kotyvasztott Bellini-koktéllal, szerintük elég, ha egy csapat kilencedikes csajt megfizetnek, hogy bikiniben szolgáljanak fel az éves „csak uraknak” szervezett vacsorán, de nem Sebastian! Hangszórókat és profi dj-t bérelt meg hajókat, cirkusztársulatot,

tévészakácsot és tűzijátékot, Nápolyból hozatott profi pizzaszakácsot, egyszer New Yorkból reptetett ide egy youtubert, hogy velünk bulizzon. A youtuber túlságosan részeg volt, hogy érteni lehessen, hogy mit mond, de lefeküdt Amanda egyik lovas barátnőjével, és két héttel azután, hogy feltette a netre a *The-Party-with-Swedes* című klipet, már több mint kétmillióan látták.

Sebastian nem ismert határokat. Mindenki imádta a bulijait. Mindenki imádta őt is, és mindent, ami vele kapcsolatos, legalábbis eleinte. Mindenki vele akart lenni, de senki nem került olyan közel hozzá, mint én. Sebastian velem akart lenni, mindenkinél jobban. *Nem bírja ki nélküled, Maja.*

Sebastiannal már azelőtt otthagytuk a vacsorákat, hogy a többiek befejezték az evést, már akkor otthagytuk a bulit, amikor a többiek még táncoltak, lementünk az uszodába, magunkra zártuk az ajtót, és hagytuk, hadd bulizzanak kint a többiek. Amikor már azt akartuk, hogy menjenek haza, Sebastian lekapcsolta az áramot. Ahogy elment a zene, eltűntek a többiek, legalábbis a legtöbben. Mi meztelenül fekvőtünk a medence alján, és hallgattuk az aggregátor zúgását, azt nem lehetett lekapcsolni, külön áramforrásra volt kötve.

Sebastian engem választott. Ez felfoghatatlan volt, soha nem értettem, miért, valaki olyan kellett volna neki, aki csinosabb, különlegesebb. De amikor rám esett a választása, akkor hirtelen mindez én lettem. Különleges lettem. Anya és apa alig fértek a bőrükbe, annyira odáig voltak. Sebastian! Ezt soha nem gondolták volna!

Eleinte nagyon örültek Sebastiannak. Ezt elmondjam? Vajon akarják tudni a rendőrök, hogy mindenki mennyire imádta Sebastiant? Hogy Sebastian mennyire szerelmes volt belém? Még akkor is szeretett, amikor megcsaltam, és újra engem választott, mert jobban szeretett, mint bárki más. Én is szerettem Sebastiant.

De az apját gyűlöltem. Gyűlöltem, gyűlöltem, gyűlöltem Claes Fagermant. Azt akartam, hogy meghaljon.

12.

Éjszakára is az őrzőben hagytak. Miután egy darabig (egy óráig, kettőig?) a padlón feküdtem, számmal a lefolyó mellett, visszakászálódtam a matracra. Elaludtam? Kiabáltam? Mennyi idő múlva ébredtem fel újra? Nem tudom, de másmilyennek éreztem a fejem, és a falak is szilárdak voltak. Összekucorodtam. A nevét suttogtam. Először olyan édes íze volt, de aztán, mint amikor a vaníliás cukor elolvad a nyelveden, ráragadt az ínyemre, és keserű epével töltötte meg a számat, és hánytam, jó messze a praktikus padlólefolyótól. Valaki bejött, és felmosta. Adott egy pohár vizet, megtörölte a számat, aztán kiment.

Amikor kieresztettek, mikor már magamhoz tértem annyira, hogy visszaköltöztessenek a „szobámba”, ahol volt ablak meg ágy (de ahol még mindig el voltam különítve a többiektől), újrakezdődtek a kihallgatások a Bongyorral. Eleinte mindig a Bongyor vezette a kihallgatást, a kollégái csak hébe-hóba kérdezgettek, inkább csak ültek a sarokban, és piszkálták a körmüket, míg le nem cserélték őket.

A Bongyorról nyilván úgy gondolták, hogy tökéletes a feladatra, hogy beszélgessem velem. Hiszen ő is egy „fiatal nő”. Szerintem egyszerűen szánalmas volt.

Minden kihallgatás elején nagyon lelkes volt. Akkor mondogatta állandóan a nevemet. Cserfes volt, mint egy gyerekműsor vezetője a tévében. A kihallgatás vége felé egyre fáradtabb és idegesebb lett. A

hangja egy oktávot mélyült, és elkezdett úgy beszélni, mint egy rosszul fordított krimisorozat.

– Valóban? Hogyan tudnád megmagyarázni ezeket az üzeneteket?

– Hallak, Maja, hallom, amit mondasz. Csak nehezemre esik megérteni, hogy miért írnál ilyet, ha nem gondolod komolyan. Gyakran mondasz olyasmit, amit nem gondolsz komolyan?

Kicsit a pszichológusra emlékeztetett, akihez anya kényszerített, hogy eljárjak, amikor Lina megszületett (a fejébe vette, hogy gondot jelent nekem, hogy ilyen nagy korkülönbséggel született testvérem). A pszichológus olvasta a Pszichológusok kézikönyvében, hogy ki kell várni, míg a páciens magától beszélni kezd, hagynia kell szabadon beszélni, hogy így olyan dolgokat is elmondjak, amiket igazából legszívesebben megtartanék magamnak, csak hogy elkerüljük a kínos csöndet.

A Bongyor is gyakran próbálkozott ezzel a taktikával. De annak, pontosan úgy, mint a pszichológusnál, csak az lett az eredménye, hogy ültünk csendben a kihallgató helyiségben. A pszichológusnál akár tíz perc is eltelhetett anélkül, hogy bárki egy árva szót szolt volna. Itt sosem tartott ennyi ideig, mire Sander tiltakozni kezdett („az ügyfelem nem tud válaszolni a kérdéseikre, ha nem teszik fel azokat... nem várhatják el, hogy az ügyfelem kitalálja, hogy mit akarnak tudni”), még akkor is, ha szórakoztatónak találta a fordított helyzetet, hogy én nem mondok semmit, a rendőrök meg lesütött szemmel üldögelnek a megbőrösödött, kihúlt kávéjukra bámulva. De volt, amikor Sander is csendben maradt, összekulcsolt kézzel hátradőlt a kényelmetlen széken, behunyta a szemét, és úgy tett, mint aki alszik vagy meditál, mialatt az óradíja szépen ketyegett tovább.

Ha nagy néha válaszoltam egy-egy kérdésre, mondjuk az előző esti buliról, a veszekedésről Claesszal, az üzeneteimről, vagy hogy mit mondtunk, amikor telefonáltunk, amikor megbeszéltük, hogy másnap együtt megyünk suliba, vagy miről beszélgettünk, amikor

sétáltunk, néhány órával azelőtt, hogy hazamentem, akkor nem telt bele sok idő, és a Bongyor újra feltette tők ugyanazt a kérdést.

– Épp az imént mondtam – válaszoltam.

– Szeretném, ha újra elmondanád.

Sander felsóhajtott.

A Bongyor ideges lett, néha még meg is sértődött, de soha nem veszítette el a fejét, nem kezdett el kiabálni vagy rikácsolni. Mindig ugyanazzal a vizenyős tekintettel meredt rám: nem mérgesen, nem kedvesen, nem üresen, csak tompán. A kollégáinak már nem ment mindez ilyen egyszerűen. De ha felemelték a hangjukat, a Bongyor azonnal kiküldte őket, vita nélkül, sőt, úgy, hogy észre se vették, hogy rendre vannak utasítva. Megkérte őket, hogy hozzanak valamit, vizet, papírt, egy kis chipset, vagy „ esetleg valami meleg innivalót”. Úgyhogy a kollégák uralkodtak a hangjukon, és inkább csak mérgesen meredtek rám, hogy bent maradhassanak.

A legrosszabb egy kábé huszonöt év körüli rendőr srác volt. Az első hét vége felé érkezett, és gyűlölt engem, jobban gyűlölt, mint az összes csajt, aki valaha lepatintotta, mert ordított róla, hogy milyen rossz az ágyban. De a Bongyor elől eltitkolta, hogy néz rám. Akkor ugyanis egyből kényszerszabadságra küldték volna, de legalábbis áthelyezik egy másik osztályra, például a közlekedésrendészethez, hogy gyorshajtókat ellenőrizgessen.

Hogy honnan tudtam, hogy gyűlöl engem? Onnan, hogy arra emlékeztetett, amikor egyszer magammal vittem Sebastiant a nagyapa egyik vadászatára. A nagyapa vadászcimborái, hét jóllakott, elégedett igazgató, szépen bóbiskoltak a vadlesen, már ebédnél jól bepiáltak, ha megsebesítettek egy vadat, letagadták, azt hazudták, mellélőttek, csakhogy ne kelljen a megsebzett állatot felkutatni a kutyával, ami olyan gyors volt nekik, hogy tíz méter után már vért köptek volna. Én Sebastiannal ültem a lesen, nem hajtóvadászatra mentem.

Én hívtam meg Sebastiant, néha járt vadászni az apjával, és egész jó leshely jutott neki ahhoz képest, hogy még talán túl fiatal volt, hogy egyedül legyen. Nagyapa megörült nekünk, felnőttként kezelte Sebastiant, összehúzott szemmel, kedvtelve nézte, ahogy a vállára veti a puskát. Sebastian csendesebb volt a szokásosnál. Amíg körben állva hallgattuk a vadászatvezető utasításait, nyugodtabbnak tűnt, mint lenni szokott. Ahogy a lőállás felé ballagtunk, olyan volt, mintha egyedül menne, szinte transzban volt. És amikor végre felálltunk a helyünkre, és vártuk, hogy közelebb érjen a hajtás, megint valaki más lett, valaki, akit még sosem láttam, éreztem, ahogy a vére szinte forr, szorosan mellette ültem, de ha beleboksoltam volna a karjába, akkor sem vette volna észre, hogy ott vagyok. Egész lényével az erdő felé fordult, az állatokra koncentrált, amiket meg fog ölni, és amikor felbukkant előttünk egy szarvas, lassított felvételben felénk fordította a fejét, miközben Sebastian felállt, előrehajolt, és felemelte a puskát, azt hittem, odarohan az állathoz, és a nyakához szorítja a fegyver csövét. De csak lőtt. Két gyors lövés, és a szarvas az oldalára dőlt, mielőtt még észrevett volna minket. És amikor Sebastian odament, és leguggolt a szarvas mellé, azt hittem, elővesz egy kést a zsebéből, és belenyomja, csak hogy véres legyen a keze, csak hogy közvetlen közélről érezze, ahogy a szarvas meghal. De ezt sem tette, csak fújtatott, rövid kis szusszanásokkal zihált. A homlokán begöndörödött a haja az izzadságtól. Később megdicsérték a lövését, nagyapa úgy somolygott rám, mintha legalábbis az én érdemem lenne, de én vacsora előtt elmentem lefeküdni, azt mondtam, hogy megfájdult a hasam.

Ahogy az a rendőr rám nézett, amikor a Bongyor nem látta, az jutott eszembe, milyen volt Sebastian azon a vadászaton. Mert mindegy volt, hogy letartóztattak és bezártak, az a rendőr nem nyugszik addig, amíg meg nem ölhet.

Meg akartam mondani neki, hogy Sebastianra emlékeztet, hogy lássam, mit szól hozzá, de végül hagytam az egészet.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben
Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás első hete: péntek

13.

Felállok a nyolcvan centi széles priccsemről, és megnyomom a csengőt. Az ágytól másfél méter az ajtó. Kiskoromban néha azt kívántam, bárcsak beteg lennék. Akkor egész nap az ágyban feketek, ehetek, amit akarok (lekváros pirítóst), olvashatok (Harry Pottert), mobilozhatok, filmet nézhetek, zenét hallgathatok.

Nem akarok a bíróságra menni. Lehet, hogy megengedik, hogy itt maradjak, ha azt hiszik, beteg vagyok? Hogy itt maradjak a „szobámban”.

Két hónapja vagyok a női börtönben. Azelőtt hét hónapig a fiatalokúak börtönében voltam. „Alapos indokok fennállása” (jogi kifejezés arra, hogy: amikor-nem-kell-betartanunk-a-saját-szabályainkat) miatt voltam bezárva ott, pedig ott normális esetben csak fiúk vannak. A lecsukott férfiakat mindenáron el kell különíteni a nőktől, sőt, lehet, hogy pont amiatt vannak lecsukva. De miattam kivételt tettek. Egy egész sor „alapos indokot” soroltak fel: a női börtön túlszűfolt, amúgy is el vagyok különítve, úgysem lennék együtt a többiekkel, a fiatalokúaknál jobb lehetőségek állnak rendelkezésre az ilyen helyzetek kezelésére. Satöbbi. De igazából a *nagyközönségnek* akarták megmutatni, hogy nem bánnak velem kesztyűs kézzel. Alapos indokok alapján részesítettek különleges elbánásban, hogy megmutassák mindenkinek, hogy nem részesítenek különleges kedvezményekben.

Azután vittek át másik fogdába, hogy az udvaron egy fogolytársam huszonnégyszer egymás után (számoltam) ordította, hogy PICSATE-BÜDÖS-PICSA. Azt nem láttam, hogy néz ki, de a végére egészen berekedt. Lehet, hogy őmiatta költöztettek át.

Számomra nincs valami nagy különbség. A szobák itt is pont ugyanúgy néznek ki. Más felirat van belevésve a vécé fölött a falba, de amúgy pontosan ugyanolyan acéllemez lóg a pontosan ugyanolyan acélmosdó fölött. A vécén (szintén acélból) itt sincs ülőke, és pontosan ugyanolyanok a fenyőbútorok. És itt is vannak férfiak, egy másik részlegen, őket ugyanúgy nem látom.

Leülök az ágyra, és várom, hogy kiengedjenek. Ha valaki azt mondja, amikor a kórházból elvittek a fogdába, és levettem a bilincset és a kórházi ruhákat, és felvettem egy merev, zöld nadrágot, egy ugyanolyan merev, zöld pólót, fehér bugyit és melltartót, ha akkor valaki azt mondja, hogy itt fogok tölteni legalább kilenc hónapot, nem figyeltem volna rá, és biztosan nem értettem volna, mit mond. Pont ugyanazt csináltam volna úgyis, amit csináltam: elkezdtem volna várni, hogy kiengedjenek.

Akkor, eleinte, amikor még azt hittem, hogy néhány óra múlva hazamehetek, csakis a fogdai ruhákat vettem fel. A merev anyag sosem vette fel a testem formáját. Mégis azt vettem fel, annak ellenére, hogy Sander elhozta a saját ruháimat.

„A ruháim a személyiségem”, ezt Amanda szokta mondani olyan hangon, amiből hallatszott, hogy nagyon menőnek érzi a mondást (és hogy valaki más találta ki). Amikor idekerültem, rájöttem, hogy igaza van. A saját ruháimat látni sem akartam, sokkal logikusabbnak tűnt, hogy a túl kicsi melltartót és az összeszáradt gumírozású, húzásra szétrepedő bugyit húzzam magamra. A fogdai ruhák segítettek, hogy nem kellett saját magam lennem. Nagyon jó érzés volt. *Egyes számú előny.*

Na és a „szobám”? Az milyen? Az illatmentes mosószerrel, öblítő nélkül mosott takarónak porszaga van. Nem valami kellemes, de

legalább nem kerül be az újságba, példaként az adófizetők pénzének elpazarlására.

Kéthetente kapok új fogkefét, egy kis szappant és egy minitubus fogkrémet egy papírzacskóban. Kéthetente egyszer megkérdezik, kell-e egészségügyi betét. Két centi vastag, nem-elég-hosszú betét. Minden alkalommal bólintok, és azt mondom, igen, köszönöm. Az ajtó nélküli szekrényemben őrzöm őket. A szoba alig nagyobb, mint az otthoni gardróbom. Mindig, amikor rám csukják az ajtót, látom az örökön, mit gondolnak. A kárörömöt, amikor összeomlok, és az őrzőbe raknak. *Szegény kis gazdag lány! Naná, hogy a fogda rosszabb, mint a kínzókamra annak, aki még életében nem kempingezett pehelypárna és a legújabb generációs mobiltelefonja nélkül, az a csoda, hogy nem borul ki gyakrabban.*

Közvetlenül az ágyam fölött az egyik sarokban van egy tévécsatlakozó, de tévé az nincs. Van egy másik, biztonsági konnektor az éjjeliszekrény mellett, de ébresztős rádió sincs. Hogy semmi ne zavarja meg a vizsgálatot, teljes korlátozás alá esem. Amikor a nyomozást befejezték, egy kicsit könnyítettek rajta, de a legtöbb tiltás továbbra is fennáll, Sander szerint addig fognak szívatni, amíg meg nem hozzák az ítéletet, nincs mit tenni.

„Alapos indokok.” Velem kapcsolatban mindig „alapos indokokat” emlegetnek. Persze azt, hogy a karórám, amit elvettek a kórházban, vajon hogyan tudná zavarni a vizsgálatot, azt sose fogom megtudni, sem azt, hogy hogyan lehet még mindig probléma. De nincs értelme veszekedni.

– Válaszd meg a harcaidat! – mondja Sander, tisztára úgy hangzik, mint egy párkapcsolati tanácsadó a reggeli tévéműsorban. Ki kell bírnom, míg át nem visznek oda, ahol majd le fogom tölteni a büntetésemet. *Magadra vess, picas-büdös-picas. Különösen-gazdag-büdös-picas.* Tehát: ezért van, hogy ha tudni akarom, mennyi az idő, csengetnem kell, és megkérdeznem az öröket.

Felállok, és megint megnyomom a csengő gombját, kicsit hosszabban benyomva tartom. Ha zavarja őket, adjanak egy órát, vagy kössék be azt a rohadt ébresztős rádiót, mégis, mekkora veszélybe sodorhatja a vizsgálatot, ha tudom, milyen lassan telik az idő?

Mostanában legalább az újságokat elolvashatom, úgy tűnik, Sander úgy gondolta, ezért megéri harcolni. Azokat is odaadta, amiket a nyomozás alatt elmulasztottam, mert szerintem tudnom kell, mit írtak rólam (több mindent rád fogtak, mint ami végül a vádiratba kerül, és ezt a bíróság sem merné letagadni). De csak papírújságokat olvashatok. Az internetet nem használhatom, úgyhogy azt sem tudom követni, mit írnak rólam a Twitteren. Nem olvashatom, hogy #maja#gyilkos#djursholmimészárlás. Nem guglizhatok, nem léphetek be a Facebookomba, nem fogadhatok névtelen Snapchat-üzeneteket, üres képernyőképeket: „meghalsz.” *Kettes számú előny.*

Újra megnyomom a rohadt csengőgombot, harmadszor is, aztán visszafekszem az ágyra, és várom, hogy jöjjenek, és rám nyissák az ajtót. Ahogy itt fekszem, a kezemmel elérem az asztal szélét a szoba másik oldalán. Olyan, mintha kitért karral meg tudnám magam tartani a szoba két fala között. Nem otthon vagyok. Megúszom a szörnyű házunkat. *Hármas számú előny.*

Egy új építésű házban lakunk, egy felparcellázott telken, igazi századfordulós villákkal körülvéve, egy házban, ami valami másnak akar látszani, mint ami. Amikor először láttam, arra gondoltam, hogy 3D-s szemüveget kellene felvenni, hogy látni lehessen, hogy is néz ki igazából. Amikor beköltöztünk, miniszökőkút állt a hall közepén. Ott szörcsögött pár hétig, míg aztán jött négy lengyel munkás, lebontották, és újraburkolták az egész padlót, nem csak a kút helyét. Apa azt mondja, hogy a pasas, aki vette a telket, és ráépítette a házat, a „DJ-iparban” nyomta, „az a fajta zenész volt, aki se hangszeren nem játszik, se nem ír saját számokat”.

A „zenész” elég széles kocsifelhajtót csináltatott, hogy akár egy Hummer is felállhasson a ház elé, viszont nem csinált elég nagy kocsifordulót, hogy megfordulhasson.

– Szerintem – szokta apa mondani – ezért adta el a házat úgy, hogy egyetlen napig sem lakott benne. Az amerikai jogsihoz ugyanis nem kell tudnod tolatni.

Ez apám egyik kedvenc története, megszámolni sem tudom, hányszor hallottam már, és mindig jókat nevet rajta, amikor meséli. Szerintem ez a bizonyíték rá, hogy vannak még nála is rosszabb felkapaszkodott újkazdagok. Vagy csak irigykedik, mert ő sosem merne Hummerrel járni. Apám szívesen lenne menő csávó, aki pólót vesz az öltönyéhez, és zokni nélkül hordja a cipőjét, mint „egyfajta zenész”, vagy IT-milliomos, aki nem szégyelli, hogy szereti a nyolcvanas évekbeli Miamiban forgatott sorozatokat. De közben retteg, hogy megfázik, mert az megzavarná a felkészülését a maratonra. Az öltönytadrágja alá is merinói gyapjú térdzoknit húz, beleszótt izzadáscsökkentő ezüstszállal. Hetente egyszer, pénteken, már ebéd után leveszi a nyakkendőjét, ráakasztja a széke háttámlájára, és szépen tovább dolgozik. Ez a maximum. Ennél merészebb apám sose lesz.

Még mindig érvényes a látogatási tilalom. Apa és anya nem látogathatnak meg. *Négyes számú előny.*

Amikor negyedszerre kelek fel, és csengetek, öt másodpercig nyomom a gombot, magamban számolok, hogy nehogy betojjak, és hamarabb eleresszem: egy mississippi, két mississippi, három mississippi, a nagymama is így számolt, amikor vihar volt, mérte az időt a villámlás és a dörgés között. Nálam bent nem hallatszik a csöngés, de tudom, hogy kint az öröknél igen. Még hozzá elég hangosan. Biztos idegesítően. De nem vagyok beteg, és fogalmam sincs, hogyan tudnám valakivel elhitetni, hogy az vagyok, úgyhogy a legjobb lesz hozzákezdeni a készülődéshez.

Susse megígérte tegnap este, hogy én zuhanyozhatok először. Még reggeli előtt.

– Amint felébredsz – mondta. Elég jól meg tudom már állapítani, hogy mikor van reggel. Kábé öt óra lehet. Sikerülhet rábeszélnem az őrt, hogy már nincs túl korán.

Az én nézőpontom. Rajtam a sor. Nem ma, de talán hétfőn.

Sander azt ígérte, hogy ma semmi fontos nem fog történni. Az ügyész befejezi az írásos bizonyítékok bemutatását, hosszabbra nyúlt, mint tervezte, és el vagyunk csúszva. Csak miután ezzel végezett, akkor kezdheti Sander a védelem, álláspontjának ismertetését. De még ha sorra is kerülünk ma, nekem akkor sem kell semmit csinálnom, csak ülni és hallgatni, és korán vissza fognak hozni a fogdába, mert a péntek estét még a bírák (és valószínűleg az ügyvédek) is a kölykeikkel akarják tölteni. Engem is egész hétvégén békén fognak hagyni, Sander megígérte, alhatok, pihenhetek, nem kell a bíróságra mennem, és nem kell Szólíts-Lena, a Palacsinta, vagy bárki más szövegelését hallgatnom.

Igazából nem is ma kellene betegnek tettetnem magam, hanem majd ha Sander előterjesztette az álláspontunkat. Akkor jön el az idő, hogy elmondjam a „beszámolómat”. Hétfőn vagy kedden, kedden vagy hétfőn, attól függ, ma meddig jutunk. Sander azt mondta, hogy a szokásos helyemen ülhetek, nem kell máshova átülnöm, nincs tanúk padja, ahol az ember szemben ül a közönséggel. Azt is mondta, hogy a Bibliára sem kell megesküdnöm. Csak fel fogja tenni a kérdéseket, amiket egymilliószor átvettünk, és válaszolni fogok, egyenesen a bekapcsolt mikrofonba. Mindent, amit mondok, felvesznek, és mindenki, aki azért jött, hogy engem bámuljon, hallani fogja, amit mondok.

Mindig időbe telik, mire jön az ór, de általában nem ennyire sokba. Még háromszor megnyomom a gombot, rövideket csengetek, bár tudom, hogy kurva idegesek lesznek, ha az ember sokszor

csönget. Lehet, hogy elaludt az őr? Vagy még nincs is öt óra, lehet, hogy még csak négy óra van? Ha még csak három múlt, nem fogják engedni, hogy zuhanyozzak. Valószínűleg olyan idegesek lesznek, hogy az utolsó pillanatig vártni fognak.

Ha ma beteg vagyok, az egész tárgyalást elhalasztják egy nappal. Az én napomat is elhalasztják. Lehet, hogy mégis jó ötlet lenne most lebetegedni, akkor is, ha senki nem fog lekváros kenyérral kényeztetni. Nem akarok egész hétvégén arra gondolni, hogy ahogy letelik, rögtön én kerülök sorra. De fogalmam sincs, hogyan tettetném betegnek magam. Arra, hogy egyedül hagyjanak egy lázmérővel, semmi esély, az életveszélyes. Szétharaphatom, és lenyelhetem a belsejét, hogy megússzam a mai napot. A lány a szomszéd zárkában a múlt héten lenyelt egy ceruzát. Mentővel vitték el. Totál káosz volt a folyosón, lehetetlen lett volna nem észrevenni még nekünk, foglyoknak is. Rávettem Sussét, hogy mondja el, mi történt. Annyira sokkolta a dolog, hogy elmondta.

Az első hetekben az előzetesben folyamatos megfigyelés alatt voltam, nehogy öngyilkos legyek. Amikor a zárkámban voltam, folyton bejárááltak az őrök, és kérdezgették, hogy „mi a helyzet”. Miután az egyikük hozott ebédet, a másikuk meg kivitte az üres tálcát, csak rám nyitották az ajtót, egy fél másodpercig bámultak, aztán becsukták. Egyszerűen nem hagytak békén. Egész nap ez ment. Nem kopogtak, csak zörögtek a zárral. Benyitottak. Bámultak. Kimentek.

Először ideges lettem, mert néha úgy tűnt, hogy ötpercenként zargatnak, máskor meg mintha órák teltek volna el az ellenőrzések között. Úgyhogy amikor benyitottak, mindig megkérdeztem, mennyi az idő. Csak hogy tudjam. Attól is félttem, hogy úgy esteledik be, hogy nem tudok róla. Próbáltam meggyőzni magam, hogy az ablakon keresztül látni fogom, ahogy besötétedik, de mivel az elején nem emlékeztem, hogy mikor aludtam utoljára (lehet, hogy több éjszakát is átaludtam, csak elfelejtettem, vagy tegnap még otthon

aludtam?), megkérdeztem, mennyi az idő, és felírtam egy jegyzetömbre, amit egy (nagyon rövid) ceruzával együtt az őrk adtak. (Valamiért rólam nem feltételezték, hogy lenyelem. De lehet, hogy annyira kicsi volt a ceruza, hogy akkor se történt volna semmi, ha mégis.)

A harmadik vagy negyedik napon adtak egy köteg tavalyi férfigazságot, csak pénzügyek, háborúk, autógumik és pucér nők voltak bennük, mindenféle variációban. Néhány nap múlva kaptam egy képregényfüzetet és három salátára olvasott romantikus regényt. Átlapoztam őket előlről hátulra, hátulról előre, de olvasni nem tudtam.

Pár hétbe telt, mire már nem viselkedtem úgy, mint egy életfogytos egy középkori várbörtönben (aki sose mos haját, és körmeinek véres csontjával vési bele a napokat a cella cementfalába). Kábé egy hónap után már el tudtam olvasni a nyugdíjbiztosítást, sört meg sampont hirdető reklámokat, és fel is fogtam őket. A jegyzetömböt megtartottam. Akkor is magammal vittem, amikor átköltöztettek a női börtönbe, részben azért, mert arra emlékeztetett, hogy normálisnak érzem magam, részben meg azért, hogy el ne felejtsem, hogy mindennek megvan a maga rendje. De leginkább azért, mert a feljegyzéseim bizonyították, hogy félóránként nyitottak be, minden fél órában. Tehát bőven van idő, hogy az ember öngyilkos legyen, egészen pontosan huszonkilenc perc. Ezt megnyugtató volt tudni, még akkor is, ha nem volt ötletem, hogyan haljak meg. A mosdó fölött a falra csavarozott acéllemezt (a „tükör”) lehetetlenség összetörni. Vagyis az ereimet nem tudom felvágni. Az ágyon levő takaró (meg a póttakaró a polcon) valami fura bolyhos anyagból volt, inkább hasonlított préselt porcicákra, mint szövetre, a lepedőm meg papírból. Teljesen használhatatlanok, hogy az ember felakassza magát. A táskának a vállszíját, amit Sander hozott, lecsatolták, és elvitték. Esetleg a pólóból vagy a nadrágomból

barkácsolhatnék valami kötélféleséget, de nem tudtam, hova köthetném fel magam. Az ajtó belső oldalán nem volt kilincs, sehol egy kampó a falon vagy a plafonon. Soha nem akartam öngyilkos lenni, úgyhogy még soha nem kellett azon gondolkodnom, hogyan csináljam. Úgy tűnt, az örök szerint illene akarnom a halált. Valószínűleg igazuk volt.

Épp mikor újra csengetnék, jön az ór, pont olyan ideges, mint vártam. Fél hat van. Tovább aludtam, mint hittem. Zuhanyozhatok. A szappannal és a samponnal, amit a kantinkocsiról vásároltam.

Anya megpróbált beküldeni egy egész bőröndnyi sminkcuccot, de nem engedték Sandernek, hogy odaadja. Mit tudom én, biztosan féltek, hogy anyám drogot, vagy bátorító üzenetet csempész be a szempillahosszabbító krémbe. De arra senki nem tett megjegyzést, hogy anyám fontosnak találja, hogy a gyilkossággal vádolt lánya megfelelően ápolja a szempilláit.

Megmutatták a listát azokról a dolgokról, amiket kivettek a csomagból. Egy határozat volt, ami ellen fellebbezhettem volna. De leszartam, ezt a harcot is elengedtem.

Okos gazdag kislány.

A tárgyalás első hete: péntek

14.

Amikor visszajövök a zuhanyból, felöltözöm, és megkapom a műanyagízű margarinós zsemléből és ecetízű teából álló reggelit. A teát soha nem iszom meg. Miközben az acéllemez előtt próbálom magam kisminkelni, már amennyire sikerül, Susse jön be a zárkámba. Leül az ágyam szélére, és nézi, ahogy kenem a szemfestéket, amit végül is megkaphattam anyától. Susse kísér ma a bíróságra.

Susse ritkán dolgozik korán reggel, késő este vagy hétvégén. Péntek délutánonként ráadásul korábban szokott hazamenni. De ma nem, ma ő fog visszahozni a tárgyalás után, az egyenruhája van rajta. Néha bejön elkészönni, amikor átöltözött civil ruhába. Olyankor atlétatrikót és rojtos farmert visel, a szeme lila csillámos festékkel van kifestve, vékonyra szedett szemöldöke koromfeketére kihúzva. Susse az a fajta, aki személyi kölcsönből megy thaiföldi társasutazásra, és egy fél évre rá, még mindig ugyanolyan napbarnította bőrrel szerepel a TV3 *Luxuscsapda* című műsorában, ahol jól leugatják a fejét, mert az egész fizetését Valentino cipőkre költötte. Van egy gyereke meg egy „pasija, aki gyúr” (Susse saját szavai). A lánya neve (Madison vagy Angel, vagy valami ilyesmi) több színnel fel van tetoválva a vállára, de ha hosszú ujjában van, nem látszik. Munka közben mindig hosszú ujjút visel.

Susse gyakran hoz be nekem mindenfélét, hogy ne unatkozzak. Ma egy zacskó gemicukor van nála meg egy DVD, valami ártalmatlan (mindig olyat hoz), a borítóján egy csaj pucsít, csücsörít a szájával és tizennégy kutyapóráz végét fogja. Még mindig nincs a zárkában tévé, de Susse rábeszélte az esti váltást, hogy kaphassak egy hordozható tévét (a „tévékocsit” betolják hozzám), és azt akarja, hogy nézzem meg a filmet, amikor visszajöttem a bíróságról. „Tereljem el a gondolataimat.”

– De ha tízkor még nem alszol, Maja – mondja Susse –, vegyél be egy altatót.

Mivel nem reagálok, folytatja.

– És ígérd meg, hogy kimész levegőzni szombaton és vasárnap is.

Susse az óvó nénim. Számára a reggeli rutin és a friss levegő (nincs rossz idő, csak nem megfelelő öltözék!) a legfontosabb, leszámítva talán a súlyzókat és a dobozos energiaszót.

Susse állandóan nyaggat. Hogy jelentkezsek oktatásra („suliba”, ahogy mondja, pedig már egyáltalán nem kell iskolába járnom), hogy menjek, és eddzek a „konditeremben” (egy ablaktalan helyiség egy futópaddal, két kondigéppel és egy összetekert állapotban megkövült jógamatracral), kérjek időpontot a lelkesztől, a pszichológustól, az orvostól, minden lehetséges és lehetetlen személytől (hogy „segítsenek” nekem „feldolgozni” a történeteket).

Néha belemegyek, csak hogy végre elhallgasson.

– Igenis, anyu – mondom neki. Ilyenkor Susse elneveti magát, ezt szereti. Nyolcévesen kellett volna teherbe esnie, hogy az anyám lehessen, de imádja, ha érettebbnek és jobbnak érezheti magát nálam. Susse sosem nevezné magát a börtönőrömnek. Vagy sosem említette, hogy a nevelőtisztem lenne, ugyanis soha nem ismerné be, hogy őriz engem, vagy hogy imád túl nagy felelősséget vállalni azért, hogy kurva szarul vagyok.

Ritkán van erőm tiltakozni. Most is bólintok. Nem is igazán tudom, mire. A filmre, a nasira, az altatóra vagy a sétára. Vagy

mindre együtt. Ma tényleg fáradt vagyok. Fáradt, de sajnós nem beteg.

– Jó, akkor beírlak az udvarra holnap reggelre – dönti el Susse. Csúcs. „Felkelhetek” hajnalban, és „élvezhetem” a fogda udvarát a február reggeli koromsötétségben. Rámosolygok, amennyire tőlem telik. Feláll, hogy kimenjen. Nem ölel meg, de látom rajta, hogy szeretne. Lehet, hogy a ruhái ellenére mégsem a gyorskölcsonzó típus, de tutira az a fajta, aki gyilkosokat ölelget és rossz fiúkba lesz szerelmes (le merném fogadni, hogy a gyerekének az apja bent ül, és Susse volt a nevelőtisztje/őre/anyukája, de már vége, mert *mindig a gyerek az első*), és imád reménytelen eseteket jó útra téríteni, ezért is van itt a cellámban, és ül az ágyam szélén. Elintézi a tévékocsit és az esti nasit, mivel azt hiszi, hogy gondoskodnia kell rólam, és neki kell az anyukámnak lennie.

És hirtelen eszembe jut anya, az igazi anyám. Nem tudok mit tenni, eszembe jut az összes elmebeteg aggodalmaskodása, ha ollóval a kezében mászkálsz, mindig az élénél fogd, a késeket mindig hegyükkel lefelé rakd be a mosogatógépbe, rendesen nézz körül, mielőtt átmész az utcán, küldj egy SMS-t, amikor odaértél, futás közben az erdőben ne hallgass zenét, sötétedés után ne mászkálj keresztül a parkon, éjszaka soha ne gyere egyedül haza, soha, soha... *A rohadt kurva életbe.*

Nem figyeltem eléggé, és most anyára fogok gondolni, és még mielőtt Susse kilépne az ajtón, már bőgök is. Csak folyik a könnyem, a francba, most sminkelhetek újra, és Susse persze már ölelget, naná, hogy ölelget, amint okot talál rá, semmi sem tarthatja vissza attól, hogy hozzám égen, túl közel álljon, *mutassa, hogy törődik velem*, és most már nem is ölelget, hanem a tenyerébe fogja az arcomat, és a hüvelykujjával törli le a könnyeimet, most aztán csak kifutunk az időből, hiába zuhanyoztam le korán, pedig csak fel akartam öltözni és indulni, nem beszélgetni, és végképp, végképp, abszolút nem ölelkezni.

Egyszer régen repülővel mentünk valahova anyával, hat-hét éves lehettem, légörvénybe kerültünk, hatalmas légörvénybe, és én szorítottam anya kezét, ahogy csak tudtam, és sírtam, anya meg azt suttogta a fülembe, hogy „nem lesz semmi baj”, és vigasztalt, és teljesen nyugodt maradt, míg én azt hittem, most meghalok.

Nem akarok anyára gondolni.

Amikor Susse végre kimegy, megnézem, mit hozott nekem, *hiszen péntek van*. Egy óriás zacskó Vegyes Fincsit.

Sander amennyire tudta, elmagyarázta, hogy mi fog történni, de ez nem segít rajtam. Ezeken a falakon kívül semmire nincs befolyásunk. Ha elhagyom magam, nem figyelek, és véletlenül a tiltott dolgokra gondolok, lebénulok. Megbénít a félelem, vége az életemnek. Ha valaki rákos lesz, hat tünetmentes év után egészségesnek nyilvánítják, de engem soha nem fognak egészségesnek nyilvánítani, soha.

Teljesen mindegy, hogy életfogytiglanra ítélnék vagy javítóintézetre, Sander egyenes háta és félig unott tekintete nem fog rajtam segíteni. Nekem annyi. Azt írtam Sebastiannak, hogy az apja nem érdemli meg, hogy éljen, azért írtam, hogy Sebastian lássa, hogy törődök vele, hogy elmondjam, hogy látom, mennyire elmebeteg az apja. Azért írtam, hogy meg kéne halnia, mert azt hittem, ha Sebastian el tudja engedni az apját, jobban fogja érezni magát. Hogy tud majd élni akarni.

Próbálok arra gondolni, hogy amint vége a tárgyalásnak, nem kell több kérdésre válaszolnom. De tudom, hogy ez csak illúzió. Soha nem fognak elfogyni a kérdések, és soha, de soha nem fogják őket érdekelni a válaszok, mert már rég eldöntötték, hogy pontosan tudják, ki vagyok.

Utálom a Vegyes Fincsit. Kihajítom az egész zacskót a falra erősített kukába, és megint sírva fakadok.

A tárgyalás első hete: péntek

15.

Mire a bíróságra érünk, összeszedem magam. Ferdinánd szemcseppet ajánlgat a vörös szememre, a Palacsinta tisztára kiakad. Szerinte „nagyszerű”, hogy látszik rajtam, hogy sírtam (azt szeretné, ha egyáltalán nem sminkelném magam, mert anélkül fiatalabbnak nézek ki), Ferdinánd mégis megpróbálja a kezembe nyomni a flakont, már majdnem összeverekednek, amikor Sander fogja magát, elveszi a szemcseppet, és a kezembe nyomja. Még arra is van időm, hogy kicsit kihúzzam a szemem Ferdinánd vízálló, koromfekete szemfestékével, mielőtt be kell menni. Én az ügyvédi szobában várok, míg Sander meg a többiek bemennek. Amikor rám kerül a sor, a másik tárgyalóterem előtt egy nő meg egy férfi áll, egymásnak háttal beszélnek a mobiljaikba. Ahogy elhaladok mellettük, a nő felnéz, és egy fél másodpercig egymásra bámulunk, mielőtt átsuhan az arcán a felismerés (*ő az!*), akkor elfordulok. A hátam mögött hallom, ahogy valaki emelt hangon, izgatottan beszél a telefonba spanyolul.

Anya, apa, a bíróság és az ügyvédek a helyükön ülnek. Mindenki itt van. Anyának puffadt az arca, mintha fél éjszaka piált volna, és elfelejtette volna letörölni a sminkjét, mielőtt elaludt. Csakhogy az én anyám soha nem piál. Ő *bort fogyaszt*. Apával bulikba járnak más negyvenöt évesekkel, témapartikra (pl. James Bond vagy Hollywood), amikre a nők kiöltöznek saját nyolcvanas évekbeli

önmaguknak, flitteres miniruhákban, amit a legutóbbi New York-i útjukon vásároltak, és diszkózenére táncolnak, meg járják a kacsatáncot. A férjek más feleségek derekát ölelgetik, és tesónak szólítják egymást.

Asszem, anyáék veszekedtek. Régebben olyan dolgokon vesztek össze, hogy apa nem hajtja le maga után a vécéülőkét. Persze nem olyankor, amikor mások is hallják, amikor vacsorát rendeznek, és a feleségek nekikezdenek a szokásos jaj-de-idióták-a-férjeink csevegésnek, mert olyankor anya csak olyasmivel viccelődik, hogy „hát, nem nekem szokott fájni a fejem, hihi...”. Akkor apa rávágja, hogy „höhö, most nem fáj a fejem, drága barátaink, mi a véleményetek a hazamenésről, szerintem már későre jár”.

Szívesen mutogatták a *szexi problémáikat*, hogy anya szexelni akar, hogy annyira akar kefélni, hogy apának vissza kell utasítania. De amikor vége volt a vacsorának, megették a kovászos kenyeret és a francia sajtokat, elrakták az enyhén füstös, lecsengő utóízű olívaolajat („kedves barátainktól kaptuk, Firenze mellett van egy birtokuk, saját olajbogyóból készítik”), a „bolhapiaci” étkészlet (igazából a Harrodsban vették) a mosogatógépben pihent, na, akkor mindig elmúlt a vágy, és kezdődtek a közhelyek.

Túl sokat iszol, túl sokat dolgozol, miért hagytad, hogy Jossan egész este rajtad lógjon, hajtsd már le magad után azt a rohadt vécédeszkát, képtelen vagy felfogni?

Kíváncsi lennék, ma reggel min veszekedtek. Vajon Lina otthon volt, és idefelé jövet beadták az oviba? Megpróbálok rájuk mosolyogni. Ők megpróbálnak visszamosolyogni.

Hát, a vécédeszka alighanem háttérbe szorult, és nem hinném, hogy mostanában sok témapartira voltak hivatalosak. Ez a ráadás, ha az embernek tömeggyilkossággal vádolt lánya van. Megússza a közhelyeket, és igazából egyedi lesz.

Sander hamarosan elkezd az áldozatokról beszélni. Szép sorjában. Aztán végigveszi, hogy pontosan hol voltam pontosan melyik időpontban, a nyugodt, mély hangján fog beszélni, pontosan megfelelő sebességgel. Amikor azt akarja, hogy a bírák odafigyeljenek, akkor oda fognak figyelni, amikor össze akarja őket zavarni, össze fognak zavarodni. Én egész idő alatt mellette fogok ülni, és mindenki bámulhat.

Mindenki bámulni akar, de meghallgatni senki. Azt akarják hallani, amiről azt gondolják, hogy már amúgy is tudják. Azt mondják, hogy a gyerekek abban hisznek, amiben hinni akarnak, de az igazság az, hogy a gyerekeket nem lehet becsapni. A felnőttek viszont maguk akarják kiválasztani a nekik legmegfelelőbb történetet. Az embereket nem érdekli, amit a másik mond vagy gondol, amit tapasztalt vagy átélt. Az embereket csak az érdekli, amit már szerintük úgyis tudnak.

Mielőtt a rendőrségi kihallgatás elkezdődött, sosem gondoltam erre. De akkor nyilvánvalóvá vált. A Bongyor volt mind közül a legrosszabb. Ha véletlenül olyat mondtam, amit várt, kiguvasztotta a szemét, tényleg, szó szerint megnőttek a szemei, még csak különösebben palástolni se próbálta. Fészkelődni kezdett a székén, mintha pisilnie kéne. Fel sem fogta, hogy csak még jobban elárulja, hogy mennyire izgalomba jött.

Sander a Bongyor tökéletes ellentéte. Sose értem, mit akar, mit mondjak. Az elején azt mondta: Te nem vagy felelős a vizsgálat kimeneteléért. Felelős a vizsgálat kimeneteléért? Ezzel meg mit akar mondani? Hogy fogjam be a számat? Hazudjak? Ne segítsék a rendőröknek?

Sander azt mondta, mindent mondjak el neki, mielőtt a rendőröknek elmondom. Hogy ez azt akarta-e jelenteni, hogy mindent mondjak el neki, ahogy volt, hogy aztán elmagyarázza, hogy mi az, amit abszolút tilos elmondanom a rendőröknek, az nem derült ki. Soha nem kérte, hogy hazudjak vagy hallgassak, vagy ezt,

vagy azt ne mondjam el. De közben meg azt mondta: *csak a feltett kérdésekre válaszolj...* Érthetetlen volt. Mi másra válaszolhatnék?

Vagy valami másra célozgatott? Fogalmam sincs. Még azt se értettem, hogy egyáltalán célzott-e bármire is.

Ebből a szempontból egyszerű volt a rendőrökkel beszélni. Tudtam, hogy van egy tervük: le akarnak csukni. Minél gyorsabban kitalálom, hogy mit akarnak, hogy mit mondjak, annál gyorsabban megszabadulok tőlük. És az elején nem is volt más célom, csak hogy megszabaduljak tőlük. Nem akartam beszélni velük. Az ágyamban akartam feküdni a szobámban, ahol csend van.

De miután két héten keresztül a Bongyor hallgatott ki, beküldtek egy harmincöt év körüli sötétszőke pasast, hogy megtörjön. Felgyűrt ingujjban, szétterpesztett lábbal ült, és bársonyos hangon érdeklődött, hogy érzem magam. *Tulajdonképpen hogy vagy, Maja?*

Egyből vágtam, hogy annak idején nagyon népszerű lehetett a csajok körében a jönköpingi, enköpingi, linköpingi vagy valamilyen más tetves köpingi gimiben. Világos volt, hogy az a terv, hogy én is beleszeretek, és mindent el akarok neki mondani. De nem szerettem bele. Röhejesnek találtam. A fura csak az volt, hogy ennek ellenére, és annak ellenére, hogy pontosan tudtam, mit gondoltak, hogy hogyan fogok reagálni, mégis mindent el akartam neki mesélni. Amikor a köpingi srác azt mondta, megérti, hogy gyűlölöm Claes Fagermant, megérti, hogy csak segíteni próbáltam Sebastiannak, hogy csak *igazi barátnő* akartam lenni. Amikor azt mondta, hogy ő is *kurva dühös* lett volna a helyemben, az olyan volt, mintha megnyomott volna egy gombot: sírva fakadtam, mint egy nyálas film végén.

Belém volt programozva, hogy hagyjam, hadd törődjön velem. Azt akartam mondani, hogy *igen! azt mondtam a fúmnak, hogy ölje meg az apját, és elhatároztuk, hogy bosszút állunk, és mindennek véget vetünk*, mert azt akartam, hogy sajnáljon (*igen! nagyon*

rosszul érzem magam!), aztán meg elmondja, hogy mennyire együtt érez velem, aztán meg kimenjen, és a rendőrök meg békén hagyjanak végre, mert megkapták, amit akartak.

Most utólag már értem, hogy Sander segített rajtam. Eleinte furcsának találtam, hogy hirtelen szünetet kér egy kihallgatás kellős közepén. Nem szakított félbe sem engem, sem a rendőröket, csak időnként emlékeztetni akart arra, hogy ki is vagyok, vigyázott rá, hogy el ne felejtsem.

– Nos tehát... – a bíró szinte beleköpi a szavait a mikrofonba. – A bíróság folytatja a meghallgatásokat a... – hadarja tovább.

Amikor kissé alábbhagy a szóáradat, Sander engedélyt kér, hogy néhány észrevételt tegyen a tervezett időbeosztással kapcsolatosan. A bíró idegesen bólint, és Sander elmagyarázza, hogy tekintettel az „egészségi állapotomra, különösen fontos”, hogy a mai tárgyalást legkésőbb délután három órára befejezzük. Van valami, amit el kell intéznie, és igen, sikerül ismét szóba hoznia az életkoromat, a „vizsgálati fogságban töltött különlegesen hosszú és nehéz időszakot”, amelyet „el kellett viselnem”, a bíró újra bólint, még mindig ideges, nyilvánvalóan nincs ínyére, hogy erre emlékeztetik, és amikor Sander végzett, újra elkezd hadarni, hogy mi az, ami a mai napon „sorra kerül”.

Régebben azt gondoltam, fura, hogy Sander állandóan az időrendről vitatkozik. Hogy nem akar minél előbb túl lenni a tárgyaláson, hanem állandóan makacsul nyújtogatja be a kérelmeket, hogy a második héten ezen és ezen a napon nem jó neki, a harmadik héten meg ezen és ezen a napon nem ér rá. A tárgyalást egyszer már elhalasztották, mert az elnök ragaszkodott hozzá, hogy egyhuzamban lehessen lefolytatni az eljárást. Én pedig megértettem, hogy nekem az lett volna jó, ha több hétre oszlik a tárgyalás, egyik héten négy nap, a következőn három, a harmadikon két és fél, és így tovább, mert minél szaggatottabb a folyamat, annál

nagyobb az esélye, hogy a bírák elfelejtik, hogy mit mondtunk az előző alkalommal. És az nekem jó, ha nekik nehéz mindent a fejükben tartani. Mert minden, ami zavarosnak vagy logikátlanak tűnik, az az én javamra szolgál. Ha az eset nem kristálytiszta a bíróság számára, akkor Rusnya-Lena nem végezte jól a munkáját. Még ha Sander nem is reménykedhet, hogy nyer, drukkolhat, hogy az ügyész veszítsen.

Sander terve a tárgyalás felszalámizására sajnos füstbe ment. Mindennap összegyűlünk, teljes napokra, mindaddig, amíg vége nem lesz. De Sander továbbra is vitatkozik az időrenden, mihelyt alkalma nyílik rá.

Aztán az ügyészre kerül a sor. Csak néhány jegyzőkönyvet ismertet. De a főbíró sok kérdést tesz fel. Ezért a tervezettnél hosszabb ideig tart a dolog. Mindenki úgy tesz, mintha ez nem idegesítené halálra.

Amikor az ügyész végre kész van, az áldozatok ügyvédei kapnak szót. Sorra veszik a papírjaikat, amelyekben ott áll, hogy miért kell kártérítést fizetnem. *Helyrehozhatatlan kárt okoztam.* Tizenkettő előtt tíz perccel Sander hirtelen, két ügyvéd között azt kéri, hogy tartsunk ebédszünetet. Igaz, hogy korábban van még, mint ebédelni szoktunk, de úgy tűnik, Sander szerint létfontosságú a dolog.

Hirtelen belém vág a felismerés: *Sander halogat.* Nem akar ma elkezdni beszélni, el akarja halasztani.

A bíró azt javasolja, hogy inkább egykor tartsunk szünetet, hogy így esetleg készen legyünk a kárpótlásról szóló résszel. Erre Sander még felháborodottabb képet vág. Egész lényéből süt a felindultsága a felett, hogy nem értik meg, hogy én még túl fiatal vagyok, hogy a vércukorszintemnek ilyen mértékű megterhelést kelljen elviselnie.

Miután vagy negyedórán keresztül oda-vissza vitatkoznak, a bíró belemegy, hogy most tartsunk ebédszünetet. Egy órakor folytatjuk.

Szerintem, amikor majd Sander fog beszélni, nem lesz ennyire nehéz hallgatni. Amikor beszél, egyáltalán nem tűnik idegesnek, és

soha nem kell gondolkodnia, hogy mit mondjon.

Már a védelem álláspontjának ismertetésekor is arról beszélt, hogy mit tudtam és mit nem tudtam, mit csináltam, de főleg, hogy mit nem csináltam. Sander legszívesebben arról beszél, hogy mit nem csináltam.

Például mielőtt Sebastian meg én elmentünk az iskolába. Amikor visszamentem Sebastianékhoz, miután otthon aludtam egyet, bementem a házba, és tizenegy percig maradtam bent, mielőtt újra kijöttem. A kocsifelhajtónál van biztonsági kamera, de bent a házban nincs. Senki nem tudhatja biztosan, hogy mi történt, amíg az előszobában álltam, és Sebastianra vártam.

Várákoztam? Tényleg ezt csináltam? Az meg hogy lehetséges? Az ügyész azt mondja, hogy egy csomó minden mást is csináltam a várákozáson kívül a tizenegyszer hatvan másodperc alatt. Sander azt mondja, nem csináltam semmit. Ez hosszú idő. Úgy is mondhatnánk, szinte egy örökkévalóság. Szerintem nem volt hosszú idő? Csak ültem a hallban ölbe tett kézzel? Még a mobilomat se vettem elő? Nem néztem meg se a Facebookot, se az Instát? És a Snapchatet? Egyetlen incuri-fincuri, árva kis emoji-t vagy lájkot sem hagytam magam után, mint Jancsi és Juliska a borsószemeket vagy a kenyérmorzsákat, amikor az apukájuk kicsalta őket az erdőbe, hogy eltévedjenek, és éhen haljanak? Nincs semmilyen bizonyíték, hogy nem azt tettem, amit az ügyész állít?

Nem, sajnos nincs. Az ott, akkor nem igazán volt Insta-pillanat.

A tárgyalás első hete: péntek

16.

Mire megebédeltünk, és az áldozatok ügyvédei átrágták magukat az összes *következésképpen, amennyiben, feltehetően, kétségkívül, esetlegesen, szándékosan* kifejezésükön, pontosan ötven perc maradt a beígért pénteki pihi kezdetéig. Sandert még soha nem láttam ennyire bepöccenve.

– Ez teljességgel elfogadhatatlan – mondja a legcsípősebb hangján. – Most már semmi esetre sem tudjuk elkezdeni az álláspontunk ismertetését.

Egy pillanatig azt hiszem, hogy a bíró közében tiltakozni fog. De aztán mégsem. Csak annyit mond, hogy rendben, és lezárja a tárgyalási napot. Az ügyész sem tiltakozik. Úgyhogy összeszedjük a dossziékat, tollakat, papírokat és táskákat, és elhagyjuk a termet, a tervezettnél korábban, mivel késésben vagyunk.

Akkor most kezdődik a várakozás a hétfőre. Csakhogy még nem jött meg értem a fuvar a fogdából. Úgyhogy csak ülünk a szobánkban, Sander, én, Ferdinánd meg a Palacsinta. Mindenki haza akar menni, de se Ferdinánd, se a Palacsinta nem mernek elkéredzkedni. Sander fel-alá járkál a szobában egy darabig, aztán Ferdinándhoz fordul.

– Kérlek, nézz utána, hogy állnak a tárgyalások Dennis Oryema örökösei és Fagerman ügyvédei között.

Ferdinánd bólint.

Az osztályban Sebastian Dennist lőtte le elsőként. Az újságok nagy feneket kerítettek neki, hogy a fekete srác halt meg először. De Sebastian nem volt rasszista, Dennis bőrszínének nem volt semmi jelentősége. És még ha pár újságíró megpróbálta is úgy beállítani a dolgot, mintha ez egy rasszista előjelű tragédia lenne, mintha a Djursholmon lakók nem bírnák elviselni azokat, akik nem teljesen ugyanúgy néznek ki, mint ők, igazából egyetlen szülőnek sincs problémája azzal, hogy külvárosi gyerekek is járnak az iskolába. Sőt, bizonyos értelemben épp ellenkezőleg áll a dolog. Néhány kellően sötét bőrű srác és Szuper Samir ugyanolyan jól mutatnak a Djursholmi Gimnázium Instagram oldalán, mint egy színes fotó a marrakeshi bazárról anyám gyomorforratóan PC Instagram profilján. Ezek a diákok (szűrővel vagy anélkül) élő bizonyítékai az iskola által kínált izgalmas képzési programoknak, valamint a toleráns, előítéletektől mentes és sokoldalú oktatásnak.

Dennis azonban inkább valami más volt. Ő nem egy tejeskávészínű szépfiú volt a menő Söder városnegyedből, nem egy vihogós szőke és egy nyugat-afrikai cserediák szerelmének gyümölcse. Nem egy soulénekes után kapta a nevét, és nem volt elég világos bőrű, hogy passzoljon rá az „izgalmas” címke. Dennis csámcsogva evett, fura kérdéseket tett fel túl hangosan, és mindig rossz dolgokon nevetett. Ha Dennis felment egy lépcsőn, annyira kifulladt, hogy utána percekig tenyerével a combjára támaszkodva, ferdén előrehajolva, felhúzott vállal, sípolva lihegett. Lehet, hogy asztmája is volt, de rossz kondija biztosan, miközben ketchupon és transzsírokon élt. Dennis, egyszerre legalább három haverjával együtt a műszerész osztályból, mindig elsőként érkezett az ebédlőbe, és utolsóként távozott. A műszerész szakkal az iskola nem dicsekedett, az ő óráik egy félreeső melléképületben voltak, messzebb attól a szárnytól, ahol minket oktattak. Egyetlen oka annak, hogy egyáltalán tudtuk, hogy az egyik műszerész srácot hogy hívják, az volt, hogy mindig volt nála eladó drog.

Sander homloka aggodalmas, mély ráncot vet. Olyan mélyet, hogy oldalról is látszik. Most a Palacsintához fordul.

– Találkoznunk kell majd valamikor vasárnap délután, és meg kell beszélnünk, hogyan fogjuk a bíróság figyelmét felhívni Oryema életvitelének egyéb vonatkozásaira.

Az ügyész nagy feneket kerített annak, hogy Dennist mennyire kell sajnálni. Hogy hogyan menekült teljesen egyedül egészen Afrikából, hogyan lakott egy otthonban, miközben kiutasítás fenyegette meg minden. Azt hiszem, Sander összeráncolt homlokának az az oka, hogy még nem tudja pontosan, hogyan fogja megértetni a bírakkal, hogy mi is nagyon sajnáljuk Dennist (mert jó emberek vagyunk), hogy együttérzünk a dagadt, halott drogkereskedővel, miközben emlékezteti őket arra, hogy ki is volt Dennis valójában (tudniillik Sebastian dagadt drogkereskedője), anélkül hogy előítéletesnek tűnnénk.

Igazából mindenkinek előítéletei vannak Dennisszel szemben. Minden egyes politikailag korrekt újságírónak, minden egyes bírósági ülnöknek, minden egyes ügyvédnek, bárkit is képviselnek. Annyira nyilvánvaló, hogy mit gondolnak Dennisről, hogy akár horogkeresztet is tetoválhatnának a homlokuk közepére. Dennis nem volt „haver”, és egy cseppet sem volt „kúl”, (még Christer sem nevezte volna annak). Dennisnek „tanulási nehézségei” voltak (tanári kifejezés arra, hogy miért kellett a tanárainak reggel érte menni a buszhoz, hogy egyáltalán hajlandó legyen elvonszolni a seggét az iskolába). Dennis svéd kiejtése egy vicc volt, néha elég jó vicc. Amikor lányokkal beszélt, mindig forgatta a szemeit, nem tudott táncolni, csak összevissza rugdosott a lábával. Még csak sármosan muzikális sem volt, valószínűleg akkor sem lehetett volna nagyobb botfüle, ha teljesen süket.

Dennis azt hitte, hogy a hajszelé menő, és ugyanolyan szeretettel paskolta meg időnként a ragacsos haját, mint amivel az ágyékát vakarta. A csajoknak, akikkel lógott (a Täby Centrum plázájában

vagy a Stockholm Központi Pályaudvaron) műhajuk, műkörmük, műszempillájuk volt és műháj a derekukon, ami kibuggyant a farmerük felett. Állandóan felfelé rángatják a farmergatyájukat, hogy ne látsszon ki hátul a seggük, de hiába. A derekukon hátul, meg a lapockájukon érthetetlen tetoválás, a parfümjüktől migrént kapsz, nyitott szájjal rágóznak, és a sült krumpliról azt hiszik, hogy zöldség. A bulikon valószínűleg sörtésztában kisütött hot dogot meg snickerst kínáltak körbe, hacsak nem rendeltek kebabos pizzát barna mártással. Dennis „nővérei” (bizony, így szólították egymást) és „tesói” mindig „hey man, yo man” felkiáltással üdvözölték egymást, ha találkoztak. Mutató- és hüvelykujjukkal pisztolyt formázva mutogattak egymásra felfoghatatlan oknál fogva, és hangosan nyerítve röhögtek poén nélküli vicceken. Nincs ember, aki szerint Dennisből választékosan beszélő, megfelelően liberális politikus vált volna, ha felnőtt.

Semmilyen technikai vagy más bizonyíték nem köt engem Dennis halálához. Nem én öltem meg Dennist, erre Sander majd nyilván rámutat. És mindent megtesz majd, hogy megértsék, semmi okom nem volt, hogy meg akarjam ölni Dennist.

Az utolsó estét kivéve Dennis soha nem adott nekem se kokaint, se hasist, se semmi mást. Amit akartam, Sebastiantól kaptam. Nem ismertem Dennist, és nem is akartam megismerni, Dennis pedig nem akart engem megismerni. Ha olyankor beszélt Sebastiannal, amikor én is ott voltam, csak állt, zavartan húzkodta a ruháját, és megpróbálta nem a mellemet bámulni. Soha nem beszélt velem, nem beszélt „más csajával”, szerinte a „csajok” csak akkor érdemeltek tiszteletet, ha egy olyan „csókával” voltak, akit kénytelen volt respektálni. Az utolsó este, amikor Claes kihajította, nagy, viaszceppszerű könnyeket sírt, az orrából is folyt az átlátszó takony, amit nem törölt le, csak hagyta, hadd folyjon. A drogot siratta, amit magával hozott, és most elvesztett, mert nem az övé volt,

természetesen. Ha Sebastian nem ölte volna meg néhány órával később, megtette volna helyette a szállítója, az egészen biztos.

Az állítás, hogy én azt akartam, hogy Sebastian ölje meg Dennist, teljesen abszurd. Azt állítani, hogy rá kellett volna beszélnem Sebastianra, hogy megölje Dennist, még abszurdabb.

Amikor a rendőrök kinyitották Dennis szekrényét a lövöldözés után, találtak egy megtöltetlen pisztolyt. Tudom, hogy Sander nagy szerepet szán ennek a pisztolynak is. Nem tudhatja, miért volt Dennisnek pisztolya, de meg fogja próbálni felhasználni arra, hogy bemutassa, Dennis veszélyes életet élt. Majdnem ugyanolyan veszélyeset, mint Sebastian, vagy épphogy sokkal veszélyesebbet, attól függ, honnan nézzük.

Az újságírók azt állítják, hogy úgy bántunk Dennisszel, mint a háziállatunkkal. De úgy tesznek, mintha nem tudnánk, hogy messze nem mi voltunk a legrosszabbak. Csak egy példa: ha valaki ráadott volna Dennisre egy Ralph Lauren inget, kábé húsz percen belül követelte volna az iskolavezetés, hogy azonnal nyissák fel, és kutassák át a szekrényét, hogy előkerüljön a többi lopott holmi is. Arról nem is beszélve, hogy Dennis egy rakás pénzt keresett Sebastiannak köszönhetően. Dennis farmergatyái hétről hétre egyre drágábbak lettek, és a hurkák között a nyakán egyre több és több vastag aranylánc bújt meg. De arra senkinek nem volt energiája, hogy Dennist rendesen szemügyre vegye, és meglássa ezeket a változásokat. A tanárok, és a felnőttek az otthonban, ahol lakott, lehet, hogy azt hitték, az ékszerei hamisítványok, arról meg talán fogalmuk sem volt, milyen drága a lábán lévő ronda edzőcipő. De szerintem leginkább magasról szartak rá, hogy Dennis honnan szerzi a pénzét, csak ne a többi diáktól lopjon. Hiszen alig néhány hónap kérdése volt, hogy Dennis kénytelen lesz „elhagyni” az otthont, ahol lakott, hogy elkerülje a kiutasítást, amikor a kitalált születési dátuma szerint betölti a tizennyolcat. Akkor meg úgyis vége, nem kell többet foglalkozni sem vele, sem az összes vele járó

problémával. Felkavarta a tanárokat, hogy Dennist ki fogják utasítani? Csak úgy tettek. Igazából örültek neki.

Senki nem hitt abban, hogy megéri a felnőttkort, és majd ura lesz a helyzetének. Dennis azt se tudta, mit jelent ez, le se tudta volna helyesen írni a „helyzet” szót, az anonim feltöltőkártyás mobilján meg nem volt helyesírás-ellenőrző program, ami a segítségére lehetett volna ebben.

Az ügyész meg a firkász haverjai rekedtre ordíthatják magukat, hogy senkinek nem kellene keresztülmenni azokon a dolgokon, amiken Dennis keresztülment, de mégse akadt senki, aki eléggé sajnálta volna ahhoz, hogy tegyen is ennek érdekében valamit. Mindenki már életében úgy nézett rá, mint egy halálraítéltre. Sebastian legalább adott neki pénzt.

Én nem öltem meg Dennist, és nem ítéltem el jobban, mint bárki más. Szerintem Sander ezt akarja elmondani a bíróság előtt, de azt nem tudom, hogyan.

Néhány nappal ezelőtt ügyész-Lena felolvasott néhány SMS-t, amiket én küldtem Amandának Dennisről. „Totál elmebeteg, de úgyis mindjárt meghal”, volt az egyikben. Egy másikban, egy hosszabb üzenetben, amit Sebastiannak küldtem, az állt, hogy „el kell tűnnie az életedből”.

– Ezeket az üzeneteket világosan kell értelmeznünk – mondja Sander. – Úgy, hogy nem érintjük a többi hasonló szöveget. Semmi közülük egymáshoz. Ez a fő irányvonalunk. Teljesen külön kezeljük őket.

Sander még mindig nem hozzám beszél, hanem Ferdinándhoz és a Palacsintához. Gondolom, mindennap szoktak ilyen mi-történt-ma és mit-kell-tenni megbeszéléseket tartani a napi tárgyalás befejezése után, de általában megvárják, míg engem visszavisznek a fogdába. Ferdinánd és Palacsinta olyan képet vágnak, mintha untatná őket, hogy Sander már megint őket cseszteti.

– Nem hinném, hogy a Dennisről szóló üzenetek problémát fognak okozni. Teljesen világos, hogy Maja azt akarja, Sebastian ne járjon össze Dennisszel – mondja Sander.

Ferdinánd szórakozottan bólint.

– Senki nem hibáztathatja Maját, mert azt akarta, hogy Dennis tűnjön el Sebastian életéből – folytatja Sander.

A Palacsinta a fejét rázza, ugyanolyan lagymatagon. Ezt már ezerszer hallották. Megszámlálhatatlanul sokszor fültanúi voltak már, ahogy Sander saját magával beszélget.

Azt hiszem, Sandernek igaza van. De senki nem ismerné be, hogy ha csak Dennis halt volna meg, le se csuktak volna. És senki nem vallaná be azt sem, hogy inkább saját kezűleg megölték volna Dennist, minthogy a gyerekekkel barátkozzon – mert félnek, hogy rasszistának tűnnek. De szerintem Dennis nem érezte magát úgy, mint a háziállatunk. Magasról szart rá, hogyan bánunk vele, csak minél több pénzt akart keresni, mielőtt muszáj odébbállnia.

– Az idővonallal kell majd kezdenem, különös tekintettel az éjszaka történéseire – folytatja Sander még mindig magában beszélve.

Ferdinánd meg Palacsinta úgy tesznek, mintha figyelnének.

– De amikor végigvesszük az áldozatokat, Dennisszel és Christerrel kezdem. Ők a legkevésbé problematikusak.

Christer meggyilkolása része annak az állításnak, hogy én segítettem Sebastiannak a tettét véghezvinni. Ha ezt elhiszik, akkor Christer haláláért is felelős vagyok, ha nem, akkor nem ítélnék el.

Christer halála talán csak „véletlen” lett volna? Vagy minden felnőtt, aki megpróbálta megmondani Sebastiannak, hogyan éljen, megérdemelte a halált? Sander azt mondta, nem akar azon spekulálni, hogy Sebastian mit akart vagy mit nem akart. Azt az ügyész sem tudja, hogy Sebastian miért ölte meg Christert. Lehet, hogy egyszerűen csak rosszkor volt rossz helyen. Lehet, hogy Sebastian már nem érdekelte, hogy kik halnak meg, minél többen,

annál jobb. Amit a szekrényemben találtak, az arra utal, hogy még több embert akart megölni. Vagyis bocsánat, dehogy. Az ügyész szerint arra utal, hogy Sebastian és én ki akartuk irtani a fél iskolát.

A hét elején, amikor az ügyész Samirról beszélt, sírtam. Nem akartam sírni, mert tudom, hogy a Palacsintának az a szíve vágya, hogy sírjak, de nem tudtam megállni. Mondani akartam valamit, hogy ne figyeljenek az ügyészre, de mivel csak akkor beszélhetek, amikor rám kerül a sor, így csak sírtam.

Akkor nem sírtam, amikor az ügyész azt állította, hogy még ha Sebastian nem is mondta el nekem, még ha nem is láttam Claes Fagerman holttestét, amikor ott voltam a házban, a tizenegy perc alatt, amit ott töltöttem Sebastianéknál, ki kellett volna találnom, hogy Claes meghalt, különös tekintettel az üzenetekre, amiket Sebastiannak írtam az éjszaka és a reggel folyamán. Amikor arról beszélt, hogy Sebastian meg én együtt terveztük ki Claes megölését és az összes többi dolgot is, akkor csak néztem magam elé rezzenéstelen arccal. Hallottam, ahogy azt fejtegeti, hogy még akkor is, ha nem fogtam fel, hogy Sebastian komolyan gondolja, még akkor is, ha olyan hülye vagyok, hogy nem vettem észre: a táskákban fegyverek és bomba lapulnak – meg kellett volna értenem, hogy mi készül, és tiltakoznom kellett volna, és mivel nem tiltakoztam, bűnrészes vagyok. És a gyilkosságokat, amelyeket elkövettem, azokat elkövettem, ezt világosan alátámasztják a *technikai jellegű bizonyítékok*, mondta az ügyész, *technikai jellegű bizonyítékok*, ismételte újra meg újra, imádja ezt a kifejezést, olyan izgalomba jött, hogy megbicsaklott a hangja. De én csak ültem nyugodtan.

És amikor Amandáról beszélt, Ferdinánd a vállamra tette a kezét. A könnyű érintést alig éreztem, de a saját kezembe kellett harapnom, hogy ne ordítsak fel hangosan.

Senki szerint nem katasztrófa, hogy megöltem Sebastiant. Sőt, azt gondolják, hogy hamarabb meg kellett volna tennem. De azt, hogy Amandát megöltem, azt nem lehet megmagyarázni.

– Önvédelem volt – mondja majd Sander a lövésekről.

Gondatlanság. Véletlen. Jogos önvédelem.

Egy rakás különböző szóval próbálja majd megmagyarázni, hogy csak tévedés volt. Nem lehet ezért felelősségre vonni engem, mert egy nagyobb veszély elhárítása érdekében cselekedtem.

De legbelül pontosan tudom, mi a helyzet. Nem valamiféle tudatosan átgondolt módon próbáltam magam megvédeni. Nem futott át a fejemben, hogy „segítség!”, nem gondoltam végig, hogy „meg kell ölnöm Sebastiant, különben ő öl meg engem”. A rémületet, amit akkor éreztem, nem lehet elmagyarázni, történt valami a testemmel, mialatt a lelkem már felkészült a halálra.

A héten többször is sírtam. De nem azért, mert a Palacsinta ezt szeretné. Én nem képzelem azt, hogy ez bárhogyan is segíthet rajtam.

Amikor végre szólnak, hogy megjött a fogdából a kocsis, a Palacsinta ajánlkozik, hogy lekísér a biztonsági őrral a kocsihoz. Ahogy megyünk a lifttől a garázsban álló autóhoz, ott várnak az újságírók. Fáradt vagyok, kattognak az óriásgépeikkel, az a pattogó hang olyan, mint a gépfegyver hangtompítóval. Susse elélem jön, megáll előttem, és átölel, befordítom az arcomat a nyakához, magasabb, mint én, szinte groteszkül magas, szóval lehet, hogy cukin nézünk ki. Olyan anyáskodón.

A Palacsinta biztos imádja, hogy képek készülnek rólam, amint dédelgetnek. Ettől fiatalabbnak, kislányosabbnak és szomorúbbnak tűnök. Lehet, hogy még fülest is adott a sajtónak, hogy melyik kijáraton jövünk ki, hogy hova álljanak fényképezni.

– Maja – kiáltja oda egy újságíró –, mi a véleményed, hogy ment ma a dolog?

Nem válaszolok, hagyom, hogy Susse betuszkoljon a hátsó ülésre. Olyan messzire ülök a fényképezőgépektől, amilyen messzire csak tudok. A kocs ablakai sötétített üvegből vannak. De látom, ahogy a Palacsinta odamegy az újságíróhoz. Fura, hogy lejött velem egészen a kocsig. Csak a biztonsági őr szokott lekísérni. Nem voltunk vele éppen szuperen érdekfeszítő beszélgetésbe bonyolódva, amit még be kéne fejeznünk. Nem Sanderrel kéne éppen elemeznie a helyzetet, *hogyan ment* a dolog? Mi a fenét keres itt a Palacsinta? Valószínűleg ellenőrizni akarja, hogy jól viselem magam. És miért érdekelné, hogyan viselem magam, ha nem tudná előre, hogy újságírók várnak lenni a nyirkos garázsban?

A Palacsinta folyton azt hajtogatja, hogy én érdeklém „őket”. Az én személyiségem. Fontos, hogy „arcot” kapjak, hogy „emberi legyek”. A Palacsinta szerint az egész védelem erre épül. Hogy ki vagyok. Na persze.

Ahogy megkaptuk a rendőrségi vizsgálat anyagát, Sander egymillió saját vizsgálatot végeztetett, hogy ellenőrizze a technikai elemzések és vizsgálatok eredményeit. De a Palacsinta leginkább arra koncentrál, hogy elérje, hogy „ők” megértsenek engem. Hogy kik is azok az ők, az nem teljesen világos, mert szerintem nem a bírákra gondol. Legalábbis nem csak rájuk.

Susse megsimogatja a karomat. Engedem, hogy megfogja a kezemet. Most már senki nem lát engem. A vezetőülés ajtaja résnyire nyitva van, de a fotósok úgy látszik, nem vették észre. Hallom, ahogy a Palacsinta beszél az újságírókkal. Halk, de jól érthető hangon.

– Nem mondhatunk semmit, meg kell érteniük. Hosszú napunk volt.

Fáradt a hangja, sokkal fáradtabb, mint a liftben lefelé jövet.

– Maja nagyon szomorú. Nagyon nehéz neki ez az egész. Hiszen annyira fiatal... – Na tessék, már megint ezt mondja. Vajon nem gondolják az újságírók, hogy kezd unalmas lenni?

– Nem mindennapi, hogy egy fiataalt az ő korában ennyi ideig vizsgálati fogságban tartanak. Különösen hosszú és megerőltető fogvatartási időn van túl.

A kocsiban megpróbálok elaludni. Fáradt vagyok. Ezt jól megérezte az empatikus Palacsinta. De a többi dolgot illetően téved. A fogda egyáltalán nem különösen rossz hely. Nem azért, mintha kellemes lenne, mert nem az. És nem azért, mintha finom lenne a kaja, mert nem az, hanem minden más miatt, amit megúszok.

A fogdában minden nap az előző nap pontos másolata, különösen, mióta már nem visznek folyton kihallgatásra. Ez kurvára jó érzés. Nulla meglepetés. Nulla új ember. Minden kajának pont ugyanolyan íze van, függetlenül attól, hogy fasírt, tőkehal vagy rántotta. Reggelizem, ebédelek, vacsorázom. Egy óra séta, egy óra az edzőteremben. (Csak úgy teszek, mintha edzenék.) Oktatás. Tíz perc a zuhany alatt. Fekszem az ágyon, fekszem a padlón, vécére megyek, hallgatom, hogy elmegy az ajtóm előtt valaki, olvasni próbálok, zenét hallgatok, többet alszom, mint valaha életemben. Az egyetlen látogatóm Sander. De hétvégén békén hagynak. Senki nem fog hozzám szólni, meglepni, gondolkodásra kényszeríteni.

Ma végül nem jutott idő arra, hogy előterjesszük a védelem álláspontját, de amint véget ér a hétvége, itt az idő, hogy elmondjuk az én történetemet, ami Sebastianról és rólam szól, a szerelemről és a gyűlöletről, és arról, ahogy cserben hagytam őt.

Sebastian és én

A gyilkosságok előtti nyáron jöttünk össze Sebastiannal. Stockholmban azon a nyáron olyan pokoli hőség volt, hogy három hét után már senki nem is emlegette az időjárást. Az emberek nyavalyogtak az elromlott légkondi, a büdöszokni-szagú jégkockák, a sarki boltban felolvadó jégkrém miatt, de a hőség miatt már nem, az olyan lett, mint egy állapot. Már senki el sem tudta képzelni, hogy valaha is lesz másmilyen idő.

A nyári diákmunkám utolsó éjszakáját töltöttem egy Stureplan közelében levő szállodában, amikor Sebastian felbukkant. Három héten keresztül este tíztől reggel hétig telefonhívásokra válaszolgattam, szobákat foglaltam, foglalásokat töröltem, kisegítőket hívtam be reggelihez meg takarításához, részeg finnek dadogását hallgattam („where are the nice girls?”), amint azt akarják, hogy vigyek fel nekik szobára piát („be a nice girl, will you, hehe”). A pult alatt volt egy riasztógomb, de egyszer sem kellett használnom. Néha egy-egy vendég összehányta magát, többnyire a szobájában, de azzal sem nekem kellett foglalkoznom. Egyszer egy pasas összevagdosta a csuklóját, de jóval előtte tweetben értesítette a rendőrséget, hogy mire készül.

Munkába menet olcsó éttermekből jövő, vagy épp oda igyekvő elcsigázott turisták, babakocsit toló, fáradt szemüket meresztő szülők jöttek szembe, de találkoztam szandálban toporgó, gyűrött térképet böngésző német turistákkal is. Nem volt egy stresszes meló, nehéz sem, egész rendesen fizettek, és ráadásul „tapasztalatot is

szereztem” (apa szavai). Apám nagyon ráindult, hogy dolgozzak valamit, szerinte ennek az egész diákmunka-dolognak van egy olyan Ingvar Kamprad-os⁶ vagy Ifjú Vállalkozós beütése. Anya eleinte azt akarta, hogy reggelente taxival menjek haza, de mivel apa nem tudta volna elszámolni, hát nem ragaszkodott hozzá.

Sebastian a közelben lógott egy bárban, és bejött, hogy használhatja-e a vécét. Egyedül voltam, a kollégám aznap hamarabb hazament, asszem a fiának volt születésnapja.

A vécét kizárólag a szálloda vendégei használhatták, de Sebastiannak sosem mondtam volna nemet. Sosem derült ki, honnan tudta, hogy akkor épp ott dolgozom, azt se tudtam, hogy egyáltalán még képben van, hogy ki is vagyok. Rég volt, hogy egy óvodába jártunk. Sebastian egy évvel idősebb volt, mint én, ha nem bukott volna le az utolsó évben, már érettségizett volna. De most úgy volt, hogy hamarosan osztálytársak leszünk, ezt tudtam, mindenki tudta, hogy Sebastian évet ismételt, és most egyszer csak belépett az ajtón a szállodába, ahol dolgoztam.

– Maja – mondta teljesen természetes hangon, nem is tűnt meglepettnek, hogy itt lát, a szívem meg kihagyott egy dobbanást, tisztára úgy, mint mikor óvodások voltunk. Aztán ott maradt velem, míg véget ért a műszak, és ideje volt hazamennem. Sétáltunk, a város néptelen volt, enyhébb volt az idő, mint előző nap reggel, mentünk egymás mellett, át a Humlegarden parkon, fel az Engelbrektsgatanon az Östra pályaudvarig. Ott felszálltunk a vonatra. A kocsiban mellém ült, és amikor az egyetemhez értünk, az ölembe hajtotta a fejét, és elaludt, minden további magyarázat nélkül. Amikor a vonat a mi állomásunk előtt lefékezett, végigsimítottam a homlokát, hogy felébresszem, és rám nézett, ahogy kinyitotta a szemét. Felemelte a kezét, és végighúzta a hüvelykujját a felső ajkamon. Ennyi történt.

Már aznap délután elutaztunk nyaralni, anya, apa, Lina és én. Anya találta ki, hogy autózzunk keresztül Európán, de előbb

elrepültünk Genfbe, hogy ott béreljünk kocsit, amivel majd utazgatunk a különböző boutique-hotelek között, amiket anya talált egy különleges és titkos ajánlatokat tartalmazó netoldalon.

Apa vezetett. Amikor anyával mindketten a kocsiban ülnek, mindig ő vezet (kivéve, ha bulizni voltak). Csak mentünk, mérföldeken keresztül, mindig új állomást kerestünk a rádión, ha a régi zörögni kezdett. Országról országra ugyanazt a zenét hallgattuk, a bemondók hangja mindenütt ugyanúgy hangzott, ugyanaz a vidám nevetés, ugyanazok a cuki selypítő s-hangok („slabablasa Rihanna, sususu Ariana Grande!"). A műsorvezetők persze különböző nyelveken beszéltek, Olaszországban több olasz számot játszottak, Franciaországban több franciát, de ezt leszámítva mindenütt ugyanaz ment, ráadásul egyfajta sokkos állapotban voltam. Sebastian szétrobbantotta és teljesen betöltötte a fejem. Nem a megfelelő helyen voltam, nem a megfelelő emberekkel, ott ültem hátul Lina meg a hányózacskója mellett, és kétségbeesetten kutattam a neten. Szartam rá, hogy anyáék majd lecsesznek a roamingköltségek miatt, kutattam mindenütt, szörföltem a neten, mint az őrült, de semmit nem találtam, hogy hol lehet Sebastian, senki ismerősét nem mertem megkérdezni, vagy bejelölni olyan helyen, ahol ő még engem nem jelölt be. Úgyhogy ültem a kocsiban, egyre kétségbeesettebben, egyre nagyobb pánikban, hogy elszalasztottam az esélyt, Sebastian ott feküdt az ölemben, rám nézett, aztán én meg csak puff, elutaztam. Mégis, mekkora hülye lehet valaki?

Már kilencedik napja nyaraltunk, Villefranche-sur-Mer-ben voltunk éppen, Nizza mellett, amikor telefonált. A mobil rezgett az izzadt tenyeremben, titkos száma volt, és egy Vespával jött értem. Apa meglepődött, anya kis híján sokkot kapott. Sebastian a hotel előterében várt minket, anyáékat „és persze Linát” (honnan tudta, hogy hívják a húgomat?) rögtön meghívta estére vacsorázni a „hajóra”. Az apja „hajója” Nizza kikötőjében horgonyzott, láttam,

ahogy anya majd kiugrik a bőréből, nem tudta, hogy fog estig venni egy új ruhát, apa meg kétszeresére dagadt a büszkeségtől, mert Sebastian apja több volt, mint egy „potenciális kuncsaft”, Claes Fagerman egy potenciális új életet jelentett.

Úgy festett, Sebastian ebből semmit sem vesz észre. Csak engem nézett.

Amanda mondta el Sebastiannak, hogy hol vagyunk, ő meg aznap reggel azonnal eldöntötte, hogy odautazik. Minden totál valószínűtlen volt, szinte szürreális. Felültem a motorjára, hátulra a Vespára, átöleltem a derekát, és már húztunk is el, keskeny serpentineken a part mentén, meredek volt az út, és meleg volt, és kétszer lefeküdtünk egymással az ovális franciaágyában a hajón (fehér lepedők között), mire anya, apa és Lina megérkeztek, hogy együtt vacsorázzanak velünk és Sebastian apjával, fent a fedélzeten, közvetlenül a milliárdnyi csillag alatt.

A hajó majdnem hatvan méter hosszú volt. A fedélzet mézszínű volt és bársonypuha, mindenütt sárgaréz veretek, ezüstszerű díszek, arany és márvány. Mire az előételt hozták, már lement a nap. A hajó legmagasabb pontján ültünk, lent, a tenger szintjével egyvonalban meg a felső fedélzeten, ahol az asztal állt, körben minden ki volt világítva, a bársonyos koromfekete éjszaka a bőrünket simogatta, annyi pincér szolgált fel, hogy elvesztettem a fonalat, anya és apa a szokásosnál többször rajtam felejtették a szemüket. Lina az ölemben akart ülni.

– Már feladtam a reményt, hogy Sebastiant valaha itt láthatom – mondta Sebastian apja széles mosollyal a szüleimnek. – Felteszem, Maja érdeme, hogy a fiam elhatározta, megtisztel a látogatásával.

Azon az első estén alig bírtam levenni a szemem Claes Fagermanról. Fantasztikus mesélő volt, varázslatosan tudta szórakoztatni a közönséget, még ragyogóbbnak tűnt, mint az újságok fényképein. Anya elbűvölten kacarászott, mint egy papagáj. Vett egy új ruhát, és valamit tett a hajába is, úgy nézett ki, mint egy

hamis, aranyozott babérkoszorú, de természetesen igazi volt, különben nem mert volna magára venni ilyen olcsó kinézetű dolgot.

Sebastian átölelt, Claes Fagerman pedig sztorikat mesélt olyan emberekről, akikről soha életemben nem hallottam, apám meg egyre megszállottabban nevetett. Sebastian apja egyébként nagyon értett hozzá, hogy ellazítsa a közelében levő embereket, sosem ijedt meg a társalgásban beálló zavart csöndtől, ami előfordul, ha egymást nem ismerő embereket összeterelnek, nem lett ideges a torokköszörüléstől és az érdektelen társalgási témáktól. Csak mosolygott, beszélt tovább, és a vicceire az emberek megkönnyebbülten nevetgéltek. Az első este még nem láttam át rajta, nem is sejtettem, hogy kicsoda valójában. Anyám annyira becsípett, hogy véletlenül megette az egész desszertjét, Lina meg elaludt a kanapén, és valaki a személyzetből betakarta egy vékony pléddel, bár langyos és bársonyos volt a levegő.

Claes egyszer azt mondta nekem:

– Tudod, én gazdag vagyok.

És nem azért mondta, hogy hencegjen, hanem hogy megmagyarázza, honnan jött. Annyira gazdag volt, hogy az lett a nemzetisége. Egy saját, külön világban élt. Aminek semmi köze a földrajzhoz. Ugyanis az igazán gazdag svédeknek több közük van az igazán gazdag japánokhoz, olaszokhoz vagy arabokhoz, mint a többi svédhez. Apám pedig csodálta ezért, mert Claes Fagerman saját maga erejéből lett ilyen gazdag, nem örökölt pénzt vagy előjogokat, legalábbis nem amolyan sörmlandi-birtok-norrlandi-erdőség-göteborgi-hajógyár-királyi-vadásztársasági-tagság-módon.

Apám megvetette a „hitbizomány-örökösöket” az „értelmetlen hobbibefektetésekkel” együtt. Volt, hogy hazajött a munkából, és mesélt a kis projektjeikről.

– Ha kockázati tőkére van szükséged, hogy kifejlessz egy appot, amely megmondja, mennyibe kerül egy liter tej, hát találsz vagy egy tucat húsz év körüli aranyifjút, elhanyagolt birtokkal, ősi nemesi

címeikkel és frissen alapított befektetési céggel, akik mind azt hiszik, hogy az egyszerű népnek ehhez kell egy app, mert apuci pici fiacskáinak soha nem kellett megtanulniuk, hogy az ár ki van írva a polcra.

A „hitbizomány-örökösök” ráadásul nem is voltak „igazán” gazdagok, és ez egyben az egyetlen dolog volt, amit sikerült az életben elérniük: hogy ne legyenek igazán gazdagok.

– Ez egyszerűen szánalmas – vágta rá ilyenkor anyja. (Apa szava, anyja csak akkor használja, ha apámmal beszél.) – Szánalmas.

Anyám meg ilyenkor elmesélte, hogy egy kollégája vagy barátnője abbahagyta a munkát.

– Majd vesz neki a férje egy lakberendezési boltot – tette hozzá, mert amennyire apa gyűlölte azokat, akik örökölték a vagyonukat, anyja pontosan annyira gyűlölte a saját korabeli nőket, akik megtették, amiről ő csak ábrándozott: feladták a munkájukat.

Anyám vállalati jogász egy tőzsdei cégnél, és kábé feleannyit keres, mint az apám. Amikor Lina megszületett, lement részmunkaidőbe, hogy „ne roppanjon össze”, de abbahagyni, azt nem akarja. Úgy tesz, mintha jól menne neki, és mintha még mindig túl sok dolga lenne. De ezt senki nem veszi be, legkevésbé az apám.

– Inkább lottózniuk kéne a pénzükkel – folytatja apa –, még azzal is nagyobb eséllyel lenne nyereségük. (Csak beszél tovább a saját témájáról, függetlenül attól, hogy anyja valami egész másról beszél. A legjobb vitáik mindig így zajlanak.)

De Claes Fagerman előtt anyám és apám is csillogó szemű rajongókká változtak. Még hónapokkal azután is, hogy összejöttünk Sebastiannal, apa mindig Claes Fagermanról beszélt, ha kettesben voltunk. Elmesélte, hogyan csinálta Claes Fagerman a csőd szélén álló megörökölt cégéből Svédország három legnagyobb vagyonának egyikét. Ez azért sikerült neki, mert nem elégedett meg azzal, hogy erdőt vágjon ki vagy aranyat mosson valami norrlandi patakban, hanem high-tech ágazatokba kezdett befektetni (vezeték, mikrochip

meg ilyesmi, soha nem értettem igazán). Apám annyira felnézett Claesra, hogy még irigykedni is elfelejtett.

– Az egyetlen dolog, ami nem különleges Claes Fagermanban, hogy elvett egy volt Miss Svédország harmadik helyezettet. Fagerman a valaha élt egyik legnagyobb svéd. Be fog vonulni a történelembe.

És azon az első estén, a hajón én is kedveltem Claest. Azt éreztettem velem, hogy különleges vagyok. Amikor tréfálkozott, szellemesnek éreztem magam csupán attól, hogy a megfelelő helyeken nevettem.

Amikor Sebastian bátyjáról, Lukasról mesélt, hogy mit tanul a Harvardon, meg hogy milyen ügyes, akkor azt gondoltam, mennyire cuki, hogy ilyen büszke rá. Amikor azt mondta, hogy „mindig is nyilvánvaló volt”, hogy Lukas „sokra viszi”, úgy éreztem magam, mint akit valami családi titokba avattak be, valami olyanba, amit Claes csak keveseknek mesél el. Azt hittem, hogy egy apa, aki az idősebbik fiával dicsekszik, nyilván büszke a kisebbikre is. Nem vettem észre, hogy az apai szeretete feltételhez volt kötve, hogy teljesítened kell, ha nem akarod Claes Fagerman megvetését kivívni.

Sebastiannal éjfél tájt felálltunk, és kimentettük magunkat.

– Mártózzunk egyet a vízben.

– Sétálunk egyet a strandon.

Anya a két tenyere közé fogta az arcomat, mintha azt hinné, még szűz vagyok, és ez lesz a nászéjszakám, apa meg csaknem büszkén nézett rám.

– Kicsi lányom – mondta anya.

– Aztán rendesen viselkedj – mondta apa. Sebastianra vigyorgott, és hozzátette: – Te meg ne csinálj semmit, amit én csinálnék – mert apám egyszerűen nem bírja ki, hogy ne mondjon ilyeneket.

– Bár tudnám, mit látsz benne – mondta Claes Fagerman felém fordulva. – Jobb, ha tudod, hogy az anyjára ütött – és ezen mind jót

nevettünk, én is, mert ez még azelőtt volt, hogy megértettem, Claes mindig viccelődik, amikor Sebastiannal gonoszcodik.

Ezen a megjegyzésen kívül nem beszéltünk a Miss Svédország harmadik helyezetről, Sebastian anyjáról. Sem aznap este, sem később. Nem cserélték le egy fiatalabb verzióra, egyszerűen eltűnt a képből. Vagy legalábbis elköltözött valahova máshova, nem volt jelen, nem volt fontos. Vajon elhagyta Claest, vagy a férfi dobta ki? Nem hinném, hogy valaha is megtudtam, mi az igazság. És Claes Fagerman mellett annyira jelentéktelen volt, hogy eszembe sem jutott, még az sem, hogy nincs sehol.

Mielőtt Sebastiannal összejöttünk, négy sráccal jártam. Az elsőt Nilsnek hívták. Tizenkét évesek voltunk, és egy bulin jöttünk össze a sötétben, ahova az ikertestvére hívott meg. A CD-lejátszóból Christina Aguilera szólt, ő megcsókolt, erősen és gyorsan, aztán valahogy lekerültünk a kanapéra, ahol addig csókolóztunk, míg tisztára feldagadt a szám, és csuromvizes lett a bugyim. A mellemet is megfogta, fantasztikusan jó érzés volt, a legjobb, amit valaha éreztem, de nem feküdtünk le egymással, az szóba sem került. Három héttel később már vége is volt, de nekem még további két hónapba telt, mire ezt felfogtam, mert közben kitört a nyári szünet, és én kilenc héten keresztül bámultam a fényképét, és írogattam neki a képeslapokat („a nagymamámék vidéki nyaralójában vagyok, esik az eső, és megnéztem a *The Evil Deadet*”). Ő egyetlen lapot se küldött. Amikor elkezdődött a sulis, nem is köszönt, úgyhogy ezzel vége is lett.

A második igazi fiúmmal fél évvel később ismerkedtünk meg. Egy évvel idősebb volt, mint én (már tizennégy és fél múlt!), és felírta az iskola előtti buszmegállóban a menetrendre, hogy tetszem neki. Kábé hat-nyolc percbe telt, mire elért hozzám is a pletyka, és már volt annyi eszem, hogy felfogjam, ez a legfantasztikusabb dolog, ami történt velem. Anton majdnem tizenöt éves volt, vastag ajka volt és hullámos szőke haja. Hét hétig jártunk, olyan sokáig, hogy már

szinte házaspárnak számítottunk. De egy péntek esti iskolai buliban a Friberga suliban jól berúgott valami samponosflakonban összekevert kotyvaléktól, és kijelentette, hogy „túl fiatal vagy, Maja”, és hogy „elválnak útjaink” (ezekkel a szavakkal). Valahogy furán szégyelltem magam, de igazából nem is bántam. Semmi nem izgatott igazán a kapcsolatunkban, sem Anton, sem a csókjai, amelyektől a fél arcom nyálban úszott, sem pedig ez az együttjárás dolog.

Ezután jött egy időszak, amikor csupa nálam idősebb fiúba szerettem bele. Nekik fogalmuk se volt, hogy én ki vagyok, vagy azért, mert soha életünkben nem találkoztunk, vagy ha találkoztunk is, az annyi volt, hogy hat sorral előttem a buszon láttam hátulról a tarkójukat. Egyetlenegynek sem emlékszem még a hevére sem. De aztán, amikor tizenöt éves lettem, találkoztam Markusszal.

Markus tizenhat éves volt, hasist szívott, basszusgitáron játszott, verseket írt, és az anyukája modellt állt a híres fotósnek, Richard Avedonnak. Az Östra Real suliba járt, és mindenki, de mindenki ismerte, és amikor Amandával beléptünk egy kétszintes lakás ajtaján a Karlaplan mellett, Markus és a bandája felismerhetetlen számokat játszottak az emeleten. A buli már pár órája folyt, egy lila körömlakkos, pattanásos képű sráctól kaptunk egy-egy ragacsos csokis sütit meg valami vaníliaízű tejszínes italt. Izzadtra táncoltam magam egy bútoroktól kiürített nappaliban, miközben eszembe se jutott, hogy milyen röhejes, amikor az emberek a kezüket lóbálják a magasban meg a fejüket rázzák, és ez a tánc. Aztán hirtelen elment az áram, kijött a katasztrófavédelem, és mondták, hogy az egész negyedben kiment az áram, „nem véletlen, hogy a koncertek szervezése engedélyköteles”. A tűzoltók után két egyenruhás rendőr lépett be a lakásba, és addigra már rájöttem, hogy életemben először be vagyok tépve. Amandával bezárkóztunk az egyik fürdőszobába, és megpróbáltuk nem halálra röhögni magunkat. Fogalmunk se volt, hogy a süti vagy a vaníliás lötty, vagy mindkettő volt-e a bűnös.

Addig ültünk ott bent, amíg a rendőrök elmentek, és Markus kopogott az ajtón. Meztelen volt, a kezében egy ötágú gyertyatartó, égő gyertyákkal. Vizet engedett a kádba, és amikor megkérdezett, levetkőztem, és együtt fürödtünk, mialatt Amanda elaludt egy törülközőn fekvé a fürdő kövezetén.

Markusnak hosszú frufruja volt, úgyhogy senkinek nem kellett a szemébe néznie, és még azon a héten egy délután elvette a szüzességemet az apjának a szűrős ágyterítőjén. Nem volt rossz, nem fájt, és hihetetlenül megkönnyebbültem, hogy nem vette észre, hogy még előtte nem voltam senkivel. Amikor hívtam (mindig a lakástelefonjukon, mert a mobilját sose vette fel, én meg elhittem neki, amikor azt mondta, hogy „hanyagolja a mobilt”), mindig letagadtatta magát. Az anyukája hangján hallottam, milyen ideges, de csak hívogattam tovább, a mobilján, az otthonin, hiába tudtam, hogy nem tetszem neki, nem bírtam abbahagyni. Négyyszer feküdtünk le egymással különböző bulikon (mindig úgy kezdődött, hogy együtt fürödtünk, minden bulin ezt csinálta), és próbáltam úgy tenni, mintha az, hogy imádja a melleimet, azt jelentené, hogy engem imád. Amikor utoljára feküdtem le vele egy másik bevetett ágyon (soha nem rendesen, vetett ágyban), még este tíz óra is alig volt, és mialatt letöröltem a hasamat a saját pólómmal, elfordult, és közölte, hogy mostantól Terese-zel jár, akit Tessie-nek hívnak. Úgyhogy „ez” nem mehet így tovább.

Két és fél órával később összefutottam a kutyanévű csajjal, amikor Markus meg ő jöttek ki a fürdőszobából. Tessie, a cockerspániel, fürdőköpenyt viselt, Markus megint pucér volt. Csak ekkor akadtam ki, de nem annyira, hogy észrevegyék, egyszerűen eljöttem.

A következő sráccal én szakítottam. Olivernek hívták, és már négy nap után azt állította, hogy szeret (nem csak a melleimet). Amikor mondtam neki, hogy én is bírom őt, és hogy nagyon „klassz” srác meg minden, de „nem illünk össze” (addigra profi lettem, pontosan tudtam, mit kell mondani), elkezdett naponta hívogatni, még

olyankor is, amikor nem volt berúgva, és SMS-eket küldözgetni minden este, hogy „jó éjszakát” kívánjon.

Miután vége lett, még egy pár hónapig lefeküdtünk egymással, de aztán bejött Sebastian a szálloda portájára, és semmi, amiben korábban részem volt, nem volt Sebastianhoz mérhető. Minden teljesen új volt. A dolog nem annyira egyszerű, hogy újrakezdődött az életem. Sebastian maga volt a kezdet.

Nem emlékszem, hogy kérdeztem-e a szüleimet, elutazhatok-e Sebastiannal helyett, hogy velük utazgatok tovább Európában, de biztos megkérdeztem, mert a vacsorára a hajón elhozták az összes cuccomat egy vadiúj bőröndbe csomagolva, alighanem a legdrágább táska volt, amit anyám fel tudott hajtani.

Az első reggel Sebastian előtt ébredtem fel. Új helyeken mindig rosszul alszom, és Sebastian mélyen aludt, nem akartam felébreszteni. Ahogy felmentem a fedélzetre, ott ült Claes, és egy kettéhajtott svéd napilappal a kezében reggelizett.

– Gyere, ülj le – biztatott. – Mit kérsz reggelire? – kérdezte anélkül, hogy felnézett volna az újságból.

Amikor megittam a kávémat, és csipegettem a croissant-ból (elég logikus reggeli a Földközi-tengeren), Claes letette az újságot, és barátságosan rám pillantott. Nem emlékszem, mit kérdezett, vagy hogy egyáltalán feltett-e kérdéseket, de beszélgettünk, és az idegességem lassan oldódott. Addig maradt velem, míg Sebastian meg nem érkezett, és le nem ült mellém borzas hajjal, alsónadrágban és vakító fehér pólóban. Claes felállt, fogta az újságját, és elment. Nem is köszöntek egymásnak.

Tizenhét nap volt az iskolakezdésig, addig, amikor Sebastiannal osztálytársak leszünk. Tizenöt napot és éjszakát töltöttünk Claes hajóján. Már másnap reggel lehajóztunk az olasz partokhoz, Capri felé tartottunk, körülöttünk azúrkék tenger, hűs szellő, egyformán langyos esték, kivétel nélkül mindennap, néha megálltunk a tenger

kellős közepén, leeresztettünk egy kisebb motorcsónakot, arról ugráltunk a vízbe, meg búvárkodtunk, meg vízisíeltünk. Egyszer jött értünk egy helikopter (a fedélzetre szállt le), és elvitt egy Forma-1-es futamra, ahol közvetlenül a célszalag mellett álltunk, és csak mosolyogtunk egymásra a motordüörgésben. Hiába próbáltam, nem bírtam megtanulni mindenkinek a nevét a hajón. Sandro (a kapitány) ezernyi kérdésemre válaszolt a helyekről, amik mellett elhajóztunk, Luigi, a szakács megtanulta, hogy citromlevet, görög joghurtot, sárgadinnyét és croissant-t kérek reggelire, csirke- vagy fetasalátát ebédre, és feketén iszom a kávé. A hajó spa-részában, egy szinten a mozival, és közvetlen kapcsolattal az edzőteremhez, ezüstös csengésű pling-pling zene szólt, és egy nő (Zoe) manikűrözött, pedikűrözött, és vanília- és fogkrémillatú olajjal megmasszírozott. Mezítláb járkált, és soha nem találkoztam vele a spa-részen kívül.

Imádtam azt a hajót, imádtam mindenkit, aki ott dolgozott, mindig örültek, amikor megláttak, és elragadott, hogy olyan gyorsan hozzászoktam az egészhez, hogy milyen természetesnek tűnt a hajón lakni, és csak hagyni, hadd teljenek a napok. Esténként Claesszal vacsoráztunk. Fontosnak tűnt, hogy mi is ott vagyunk, még akkor is, ha általában csak a főételt ette végig velünk, kérdéseket tett fel, úgy hármat-ötöt, aztán visszavonult, de az alatt az alig egy óra alatt, amíg velünk volt, hagytuk, hogy a jelenlétével átmelegítsen minket. Hallgatta, ahogy beszélgetünk, bólogatott, egy-egy este különösen jó kedve volt, akkor olyan dolgokról beszélgetett velünk, amiket fontosnak tartott.

Az egyik este, az ötödik vagy hetedik lehetett, Sebastian apja elvitt minket egy étterembe. Egy üzleti ismerősével vacsorázott, és azt akarta, hogy kísérjük el. Nem kérdeztem, miért, de feltételeztem, azért, hogy velünk lazább és kevésbé formális legyen a hangulat.

Az étterem egy sziklaperemen állt egy hegyi faluban, Bonifaciótól nem messze. Az utolsó szakaszon gyalog mentünk, a sötétben már

kifakultak a színek, a kikötőben egy teherautó parkolt, egy konténer ponyvája hullámozott a szélben, emelkedett, majd lesüllyedt. Még mindig meleg volt, bár már lement a nap, és ott éppen szemétszag volt. Az olasz üzleti partner valahogy az orrán keresztül beszélt angolul, olyan vaskos akcentussal, hogy alig lehetett érteni. Már a hajón berúgott.

– Segíts már – mondta Sebastiannak, és felé nyújtotta a tömpe ujjú kezét. Sebastian elengedte a kezem, és karon fogta a fickót. Amikor beértünk a faluba, nehezen tudtam a macskaköveken lépkedni a cipőmben, úgyhogy semmi kifogásom nem volt az ellen, hogy lassan bandukolunk. A pasas izzadt és szitkozódott, magától értetődően Sebastianra támaszkodott, és húszméterenként megállt lihegni. Mikor végre az étterem elé értünk, a fickó cuppanós pusztit nyomott Sebastian arcára, furán közel a szájához. Sebastian megrázkódott, az apja meg kinyitotta az étterem ajtaját. Az olasz felé fordulva mutatta, hogy ő lépjen be elsőként.

– Csak a te kedvéért másztam föl egész idáig, Sebastian – mondta az olasz pasas, és végre eleresztette Sebastian karját.

– Örömmel hallom, hogy végre valami hasznot hajtott – mondta Claes. – Ez mindannyiunk számára újdonság.

Nem értettem, miért mérges, de az volt. Kurvára dühös. Mintha kicserélték volna. Mióta leszálltunk a hajóról, egyetlen beszélgetést sem kezdeményezett, ha mondtam valamit, nem figyelt, elnézett, elfordult, előrement, alig válaszolt, ha hozzászóltak. Görcsbe rándult a gyomrom, Sebastian meg nem nézett sehová, főleg nem rám. Az olasz fickó viszont nem zavartatta magát.

Egy ablak melletti asztalhoz ültünk. Az étterem annyira a szirt szélén állt, hogy olyan volt, mintha a tenger felett lebegnénk. Lent a kikötőben látszottak a hajók fényei, és messzebb, az öböl bejáratánál, ahol a hajónk horgonyzott, egy világítótorony jelzőfénye pislákol. Sebastian apja rendelt mindenkinek, meg sem kérdezte, mit kérünk. Az olasz felröhögött, olyan hangosan, hogy a többi

vendég felénk fordult, és döbbenet hallottuk, ahogy megváltoztatja Claes rendelését, másik előételt hozatott, az a főétel abszolút szóba se jöhet, valami volt a korzikaiakkal meg a tintahallal, amit mindenki tud, de tényleg mindenki. Sebastian apja nem mondott semmit, csak egy észrevétlen biccentéssel jelzett a pincérnek, és amikor a borlapot hozták, hagyta, hogy az olasz rendeljen, amit akar. De Claes nem ivott a borból, és az előételt meg sem kóstolta.

Mialatt a főételre vártunk, ki kellett mennem a vécére. Mire visszamentem az asztalhoz, az olasz leült a helyemre. Integtettem, hogy üljek csak le az ő régi helyére. Sebastian nem tiltakozott. Sebastian a vacsora közben egyszer megpróbált felállni, talán azért, hogy odajöjjön hozzám.

– Ülj már le, a rohadt életbe – mondta Claes Sebastiannak svédül.
– Szerinted lehetséges, hogy sikerülni fog ez a mutatvány? Hogy leülsz a seggedre, és befogod a pofád?

Sebastian visszaült. Nem nézett rám. Csak gépiesen mosolygott, szélesen, nem szólt egy szót sem.

Amikor az olasz éppen nem Sebastiant próbálta rávenni, hogy „svéd dalokat” énekeljen neki, akkor üzleti dolgokról beszélt. Annyit értettem, hogy van valami eladó cége. És mialatt ő egyre élénkebb lett, mi egyre jobban elcsöndesedtünk. Már épp attól féltem, hogy az olasz kezdi magát a kedélyesből a kötekedő fázisba inni, amikor Sebastian apja felhívott valakit, röviden beszélt vele, majd átadta a telefont az olasz pasasnak. Amikor az letette a telefont, Claes felemelte a poharát, és koccintott az olasszal. Annyira megkönnyebbültem, hogy szinte rosszul lettem.

Végigettünk négy főételt, sajtot, két desszertet meg kávét, hozzá ezüsttálcán csokibonbonokat, habcsókokat és lekváros sütit, mire végre eljött az ideje, hogy hazamenjünk. Sebastian apja valahogy felhozatott egy kerekesszéket az étteremhez, abban aztán az olasz el is aludt, mialatt Fagerman hajójáról az egyik ember visszatolta a kikötőbe. Pont mielőtt feltolták volna a széket a hajóra, magához

tért, feltápáskodott, és kijelentette, hogy márpedig most sétálni fog. („I am making a walk!”) Sebastiannal elmentünk lefeküdni. Hajnali négy körül az orrfedélzetről behallatszó hangokra ébredtem. Amikor felültem az ágyban, Sebastian visszahúzott.

– Maradj itt – mondta –, ehhez semmi közünk.

A reggelinél egyedül voltunk.

– Apád elutazott – közölte Sebastiannal az egyik fehér ruhás a hajóról, akinek még nem tudtam a nevét. Sebastian csak bólintott. Nem tűnt meglepettnek. – Azt mondta, átköltözhetnek a szobájába. Mindjárt kész a takarítás.

Épp a fedélzeten napoztunk, amikor az olasz pasas feljött a hajóra. Az arca kék-zöld volt, a jobb karja gipszben. Három méterre tőlünk megállt, nem jött közelebb.

– Jesszus – nyögtem ki. Felálltam. – Mi történt?

Az olasz csak a fejét rázta.

– Így jársz, ha a rakparton mászkálsz késő éjjel – mondta, és zavartan vigyorgott. – Apád itt van? – fordult Sebastianhoz.

Sebastian visszahúzott a nyugágyra.

– Nincs – mondta csukott szemmel.

– Nem tudnád esetleg... – folytatta az olasz.

– Nem – válaszolta Sebastian.

Az olasz elment, mi meg beköltöztünk Sebastian apjának a lakosztályába. Itt egy helyett két fürdőszobánk volt. Plusz kilátás a tengerre, gondolom, ugyanaz, mint a kapitánynak. Az egyik fürdőszobában a kád felett ki lehetett nyitni a tetőt, ott vacsoráztunk kettesben.

– Apád megverte azt az olasz fickót? – kérdeztem később aznap este, amikor a fedélzeti medencében pihentünk. – Mert kikezdett veled?

Sebastian nem lett dühös.

– Nem – mondta –, dehogyis.

Megkönnyebbülten felnevettem, megpróbáltam úgy tenni, mintha vicceltem volna. De Sebastian nem nevetett. Kinyújtotta a karját, feltámaszkodott a medence szélére, és behunyt szemmel a fekete égbolt felé fordította az arcát.

– Egyszer megkérdeztem apámat. Amikor anya eltűnt. Hogy mit csinált vele, hogy miért... mit csinált, hogy... hogy elköltözzön...

Sebastian elhallgatott.

– És mit válaszolt?

– Apa azt mondta... hogy a mi családunkban nem nekünk kell kivinnünk a szemetet. Vannak erre embereink, akik megcsinálják helyettünk.

Meg akartam kérdezni, ezt hogyan érti. Mit jelentsen ez? Valaki, aki Claesnak dolgozik, kidobta Sebastian anyját, és elpáholta az olaszt? De teljesen elvesztettem a fonalat. Sebastian sírt. Nem hüppögött, nem szípozott, csak sírt. Én meg nem tudtam, mit mondjak. Kezeim közé fogtam az arcát, és megcsókoltam. Egyre erősebben és hosszabban csókoltam, hosszabban, mint bármikor, ő visszacsókolt, míg már semmit nem akartam, csak hogy belém hatoljon. És amikor megtette, azonnal elmentem, mindig gyorsabban elmentem, mint ő, többször, mint ő, intenzívebben, mint ő.

Kilenc nappal később Nápolyból repültünk haza. Csak mi ketten voltunk a gépen, előző este hallottam, amint Sebastian beszél az apjával. Claes úgy gondolta, hogy teljesen felesleges a cég gépével utaznunk, nyugodtan mehetünk menetrend szerinti járással is, de a gép mégis ott állt másnap, és várt ránk, amikor megérkeztünk a repülőtérre. A kocsit egész a lépcsőig vitt minket. Semmilyen ellenőrzésen nem kellett átesnünk.

A hajó meg ment tovább nélkülünk. Egész évben úszott a tengeren, teljes legénységgel. Úgy számoltak, hogy egy hét múlva hagyják el a Földközi-tengert. Nem hiszem, hogy eljutott a tudatomig ennek az egésznek, a képeslap-kék világnak, csillámló

napsugaraknak és cukimuki manikúrnek a valószerűtlensége, csak akkor hasított belém, amikor a djursholmi kijáratnál lekanyarodtunk az autópályáról, és minden ugyanolyan volt, mint egy hónappal azelőtt. Pontosan ugyanolyan, pedig minden megváltozott.

Bromma repülőterén szállt le a gép. Egy kocsit várt ránk a kifutópályánál. Valaki a gép személyzetéből berakta a táskáinkat az autóba. Sebastian fáradtnak tűnt, és én azt hiszem, nem számítottam rá, hogy az egésznek lesz folytatása, amikor elkezdődik a sulis. Valamiért nehezen hittem el, hogy Sebastian azt akarja, hogy a mindennapjainak is része legyek, már amennyire egyáltalán vannak mindennapjai. Természetesnek tűnt, hogy ez csak egy olyan nyári románc volt. Számára egy zárójel, számomra egész életem legszebb hetei. A kocsit a házuk előtt tett ki, és nem tudtam, hogyan búcsúzzak el, hogy köszönjek meg mindent, de Sebastian bekísért, kezét rázott apával (apa arcán megjelent az a kifejezés, ami a felnőtteken látszik, amikor úgy tesznek, mintha mindegy lenne nekik, de közben majd bepisisznek az izgalomtól). Aztán arcon csókolt, azt mondta, holnap találkozunk, és elment.

Másnap reggel kezdődött a sulis. Sebastian reggel fél nyolckor küldött egy üzenetet (egész este és éjszaka egyetlenegy sem), hogy találkozzunk a házuk alatti útkereszteződésnél. Ott vett fel kocsival, és én tisztára azt hittem, azért, hogy még azelőtt szakítson velem, hogy odaérünk a sulis. Amikor kábé félúton voltunk, sírva fakadtam, talán, hogy legyünk túl rajta, amikor szakít velem, úgyis sírnom kell majd, hát intézzük el minél hamarabb. Amikor észrevette, hogy sírok, félreállt a kocsival, leállította a motort, hátrahúzta az ülésemet, és lovagló ülésben rám ült. A pólóm alá dugta a kezét, megsimogatta a hátamat, megcsókolt, egyre jobban csókolt, megragadott és közelebb húzott magához, éreztem, milyen

kemény, és meglepődtem, mennyire megkönnyebbültem, hiszen azt hittem, hogy nem akar már együtt lenni velem.

Kéz a kézben mentünk a parkolótól a sulig, és totál olyan volt, mint egy filmben, ahol a gimi legmenőbb fiúja egyszer csak felbukkan a fura frizurás, ronda, szemüveges csajjal, miután a csaj teljes átváltoztatáson esett át, és baromi csinos lett. Nem mintha azelőtt béna csaj lettem volna, Sebastian meg lenyalt hajú, folyton vigyorgó focissrác, de az egész bevonulásunk valahogy pasztellszínekben tündökölt.

Amanda persze már tudta, hogy mi együtt vagyunk. A dohányzóhelynél találkoztunk, átölelt, aztán Sebastian nyakába akaszkodott. Ott lógott egy darabig, akár egy karácsonyfadísz, míg aztán Sebastian lefejtette magáról a karjait, és bementünk a suliba.

Sebastiannak még valami dolga volt az első óra előtt, úgyhogy a szekrények előtt szétváltunk. Amikor elköszönt, hogy szia, megpuszilt, és akkor még inkább olyan lett, mint abban a filmben. Amanda a szemét forgatta, pont, ahogy a szerepe szerint kellett (pomponlányruha éppenséggel nem volt rajta, de azon kívül minden tökéletes volt). Teljesen odáig volt, majd kiugrott a bőréből, hogy hirtelen ilyen központi helyre került Sebastian életében. Hogy Sebastian mostantól a mi életünk része lesz. Akikkel tavaly bandázott, azok eltűntek a képből, egyetemre, szakmai gyakorlatra apuci cégéhez vagy nyelvet tanulni Amerikában. Most rajtunk a sor. Amandával madarat lehetett volna fogatni. De ezt persze nem mutatta, csak valami olyasmit nyögött ki, hogy Sebastian meg én „menjünk szobára”, én meg hátrahajtott fejjel felkacagtam, pont kellő hangerővel, forgatókönyv szerint.

A földközi-tengeri utazásról több fotó is van, amin Sebastiannal ketten vagyunk. Én vidámnak látszom, felhőtlenül boldognak, olyannak, aki sikítva kacag, ha a fiúja lefröcsköli, mielőtt megmártózott volna a vízben. Mosolygok, a szemem ragyog. Boldognak látszom, még ha így utólag nem is emlékszem arra, hogy

boldognak éreztem magam. Lehet, hogy a boldogság ugyanúgy működik, mint a szerencsétlenség, hogy időbe telik, mire eljut a tudatodig. Először nem érzel semmit. Az érzés csak később jön, talán, csak amikor az oka már megszűnt.

Csak most, utólag látom, hogy Sebastian sosem látszott boldognak. Még a legeslegelső fényképeken sem.

18.

De nekünk, többieknek csodálatosan teltek a sulis első hetei. És az első nap volt a legeslegjobb. Az, hogy Fagerman kisebbik fia az osztályunkba kerül, nem csupán Amanda számára volt élete legnagyobb eseménye, az osztályban mindenki erről beszélt, ezt várta már az előző tanévben, amikor híre ment, hogy évet kell ismételnie. Ez most valósággá lett, és az események középpontjában ott álltam én.

Amikor kezdődött az első óra, Sebastian még mindig nem volt sehol. Amanda meg én bementünk az osztályba, leültünk a régi helyünkre. Christer nem kérdezte, hogy mit csináltunk a szünetben, naná hogy nem, tutira benne van a tantervben vagy az iskola szabályzatában, hogy ilyen kérdéseket nem szabad feltenni, szigorúan tilos a gyerekekkel fogalmazást íratni „Az én szünidőm” címmel, mert akkor azoknak, akiknek nem volt pénzük elutazni a szünetben, *kirekesztettnek* érzik majd magukat. A szülői munkaközösséges buzgómócsing szülők szerint „kirekesztettnek” (másnak) lenni a legrosszabb, ami valakivel történhet, leszámítva talán a kólaautomatát a sulis büféjében. És imádják az értelmetlen hülyeségeket, mert ezektől gondoskodónak tűnnek. Mintha bármit is számítana, hogy a tanárok nem teszik fel ezt a kérdést. Pontosan tudtuk egymásról, hogy ki hol volt, vagy legalábbis mit nem csinált.

Christer mindent elkövetett, hogy valami más témát találjon. Nem tett megjegyzést Amanda 80-as éveket is megszégyenítően napbarnította bőrére, Alice társasutazáson szerzett hajfonataira

(júúúj, jesszus, anya beszélt rá, hogy befonassam, szóval ma este tutira kiszedem őket, jesszus...) vagy Jakob gipszben lévő karjára (vízisielés közben törte el, ahogy mindenki tudta, valószínűleg Christer is). És végképp nem kommentálta, hogy Sofia húsz kilót fogyott két hónap alatt a tanév vége óta (bár pár másodpercébe telt, mire letörölte a képéről a döbbent arc kifejezést). Ehelyett inkább bármi másról beszélt.

Christer azt kérdezte, hogy olvastunk-e a nyáron „valami jó könyvet”. A fiúk közül Samir volt az egyetlen, aki válaszolt. Egyenes háttal ülve elhadart három könyveimet, Christer megpróbált úgy tenni, mintha pontosan tudná, miről van szó, de nem tett fel további kérdéseket, úgyhogy szerintem fogalma se volt róluk.

– Egész nyáron csak ezt a három könyvet olvastad? – kérdeztem.

Samir vigyorogva elhúzta a száját, de csak félig. Ezt csinálja, amikor ilyeneket mondok neki, és beletúr a sűrű hajába. Néha, ha valamin gondolkodik, az egyik hajfürtjét a mutatóujja köré szokta csavarni. Körbe-körbe, míg úgy néz ki, mintha elszorítaná az ujjában a vérkeringést. Visszamosolyogtam. Elsőtől kezdve így szívatjuk egymást Samirral. Veszekszünk, vitatkozunk, érvelünk. Soha nem hagyjuk, hogy a másik azt higgye, elismerjük, hogy igaza van, vagy hogy valami szellemeset mondott. Jó érzés volt, hogy ez most sem változott csak azért, mert közben volt egy nyári szünet.

– Egyáltalán nem – mondta Samir –, csak a három legjobbat említettem, hogy bőven jusson idő a te... – habozott, én befejeztem helyette a mondatot.

– Nem, nem olvastam lovas könyveket, és menstruációról szóló képregényeket sem.

– De azt biztos imádtad, amelyikben a rákban haldokló srác meg csaj egymásba szeretnek?

Amanda megrázkódott, mintha megbökték volna.

– Igeeen! – kiáltotta boldogan. – Aaannyira szomorú, még soha életemben nem bögttem ennyit.

Samir rám nézett. Ugyanarra gondoltunk. Amanda semmiféle könyvet nem olvasott, csak a filmet látta. De nem mondtunk semmit. És akkor belépett a terembe Sebastian. Észrevettük egyáltalán, hogy már a legelső tanítási napon elkésett? Lehetséges. Néhány héttel később majd már csak akkor lepődünk meg, ha időben érkezik.

– Elnézést – vetette oda Christernek.

Christer bólintott.

Sebastian mellém ült le, Amanda átült egy másik padba anélkül, hogy kérnie kellett volna. És mialatt megtette a két lépést a legközelebbi szabad helyig, égneke emelte a szemét, és hegedülést imitált.

Mintha valami színes füstfelhő terjedt volna szét a padsorok mentén, szinte láttam, ahogy sorban egymás után mindenkinek leesik a tantusz. Az első padtól kezdve, ahol az egyik oldalon én ültem, a másikon Samir, egészen a leghátsóig, ahol Mela ült az orrpiercingjével és feketére lakkozott körmeivel. Mindenkinek leesett, hogy együtt járunk, és az egész osztályban szétáradt a Sebastian általános körbevevő csodálattal vegyes kíváncsiság (belekeverve egy kis tettetett „magasról-leszarom-a-fickót” hangulat), de most először ez rólam szólt, legalábbis részben.

Egyszer olvastam egy színésznőről, aki a gyerekkorában minden évben új helyre költözött. Azt mondta, hogy valahányszor bekerült egy új osztályba, mindenütt pontosan ugyanazok a típusok fogadták: a menő csaj (elég bunkó), a menő csaj legjobb barátnője (még bunkóbb), a stréber, a legbénább tesiző, meg a szerencsétlen, akinek nincsenek barátai. Szóval minden osztályban adott volt egy bizonyos számú betölthető szerep, és amikor új iskolába került, nem tehetett mást, mint megnézte, hogy melyik szerep szabad, hogy ő melyiket fogja játszani a következő tanévben.

Én mindig ugyanazt a szerepet játszottam: jó tanuló, nem a legnépszerűbb, de majdnem, senkit sem bántottam, senki sem

bántott, a menők körében, de nem a legmenőbb pasi csaja. Soha meg sem legyintett a gondolat, hogy más szerepet is kaphatok, de most megtörtént. És ehhez képest még Sofia Nagy-fogyás-átalakulása is elhalványult.

Sebastian megfogta a kezemet a pad alatt, és éreztem, hogy az arcomba szökik a vér.

Christer feltett egy új kérdést, de nem figyeltem oda. Rám bámult, tőlem várt választ. Samir felé fordultam. Azt reméltem, hogy segít rajtam valami ironikus megjegyzéssel, amiből megértem, hogy miről van szó, és mit kéne mondanom. De ő nem nézett rám. Bal karjával a padra támaszkodott, úgy, mint amikor jegyzetel, és meredten bámult a füzetére. Senki élő ember nem jegyzetelt a suliban az első tanítási napon, kivéve Samirt. Öklébe szorította a tollát, egy vastag, fekete, igazi patronos töltőtollat. Elfehéredett ujjakkal markolta. De nem írt. Kénytelen voltam Christertől segítséget kérni.

– Elnézést – mondtam –, nem hallottam...

Christer felnevetett. Valószínűleg megkönnyebbült, hogy képen van a nyár legfontosabb történését illetőleg, hogy nem kell kérdezősködni, hogy kiderítse.

– Sebastian – fordult hozzá –, te olvastál valami jó könyvet a nyáron?

Nemcsak Samir nevetett, de én csak őt hallottam. A nevetése nem úgy hangzott, mintha különösebben viccesnek tartaná a dolgot.

19.

Nem, Samirnak egyáltalán nem volt ínyére, hogy Sebastian a mi osztályunkba került. Sebastian és Samir nem jöttek ki egymással, ez már akkor nyilvánvaló lett, amikor Christer megkérte, hogy mutatkozzunk be Sebastiannak, aki új az osztályban. Sebastian úgy csinált, mint aki nem tudja, hogy hívják Samirt. Lehet, hogy így állt bosszút Samir harsány röhögéséért, de persze az is lehet, hogy tényleg nem tudta. De amikor Samir úgy tett, mint aki nem tudja, hogy kicsoda Sebastian, akkor az elég hülyén jött ki. Az iskolában mindenki pontosan tudta, hogy kicsoda Sebastian.

Samir duzzogott, mi többiek viszont annál boldogabbak voltunk. Még a tanárok is mintha örültek volna, hogy Sebastian újra itt van. Ha valaki azokban az első napokban megkérdezte volna Christert, ő biztosan valami olyasmit mondott volna, hogy Sebastian *megérdemel még egy esélyt*. Az első két hétben Sebastian akárhányszor elkéshetett, akkor bukkant föl, amikor akart, akár az órák kellős közepén, a tanárok nem bánták. Ha nem volt nála felszerelés (soha), csak annyit mondtak: *nézd Maja könyvét*, vagy kölcsön kapta a tanár laptopját.

Christer soha nem ismerte volna be, hogy már akkor tudta, hogy Sebastian nem fog leérettségizni. *Mindenki megérdemel még egy utolsó esélyt*. Samir azonban még egy legelső esélyt sem adott Sebastiannak.

Pontosan kilenc napba telt, mire Sebastian megrendezte a félév első buliját. Claes elutazott, Sebastian bátyja, Lukas pedig visszament Bostonba. Amandával mi érkeztünk legelsőként. Úgy emlékszem, mondtuk, hogy segítünk az előkészületekben, de már a bejáratnál nyilvánvaló lett, hogy ez nem az a fajta buli. Sebastian soha nem szorult „segítségre” a partirendezésben.

– Ne vedd sértésnek! Most komolyan. Mindenki azt eszik, amit akar. De én képtelen vagyok.

Amanda még bele sem harapott a halloumi-burgerébe, csak fogta a hüvelyk- és mutatóujja között, és vizsgálgatta egyik oldalról, másik oldalról, tüzetesen, mintha azt keresné, hogy melyik felében van a legkevesebb kalória. Az én húsomra meg olyan pillantásokat vetett, mintha egy szűk betonketrecben sínylődő, antibiotikummal tömött koca lenne. Letöröltem a szám sarkából a szószt, bólintottam, és nyeltem.

Lemenőben volt a nap, a legtöbben már ettek, csak három hamburger árválkodott a sütőlapon, a bérelt grillmester kedvetlenül préselgette a húspogácsákat, csöpögött a zsír a parázsló faszénre. Apró, dühös kis lángnyelvek lobbantak fel, majd hirtelen kihunytak. Egy amerikai zászló mintájú alsónadrágba öltözött pincér járkált mezítláb a puha gyepszőnyegen, tálcáról kínálgatva az újságpapírtölcsérekbe töltött sült krumplit. Sebastian eltűnt, bement a házba pár sráccal a bandából, akik mindenhová követték, ha engedte nekik.

Amandával leültünk a veranda kövezetére, és bámultuk a tengert.

– Hol van Sibbe? – kérdezte. Csak ő hívta így Sebastiant.

Megvontam a vállam.

– Labbe megjött már?

Újra vállat vontam. Amikor Sebastian az osztályunkba került, Labbe elment. Neki nem kellett évet ismételnie, azzal a feltétellel, hogy átmegy másik iskolába. Labbe volt közülünk az egyetlen, aki már korábban is ismerte Sebastiant, alighanem innen jött

Amandának az ötlet, hogy ő lesz az új fiúja. De Sebastiannak nem voltak legjobb barátai, őt állandóan egy egész raj vette körül. És néhány hete Dennis is a nyomában koslatott, mint egy kiverő kutya.

Amanda felsóhajtott, és letette a kezéből a félig megevett hamburgerét. Én az enyémet már felfaltam, épp a sült krumplinál tartottam. Amanda felé nyújtottam a papírtölcseért. Oda se nézett, csak a fejét rázta.

A lábunk alatt ólomszürkén csillámlott a víz sötétje. A fürdőház melletti lámpák bevilágították a stéget is. Claes Fagerman két hajója közül, amik itt horgonyoztak, az egyiknek a fedélzetén alakok körvonalai mozogtak. A kert négy fájának egyikéről lógó fonott függőágyban egy pár csókolózott. Vagy féltucat lány az egyik kerti kiülőnél, egy mozaiklapú kőasztalnál lévő kovácsoltvas székeken üldögélt, cigarettáztak, és a mobiljuk képernyőjét mutogatták egymásnak. Sebastian egyszer csak felbukkant mellettem, megfogta a kezem, felhúzott a földről, és átkarolt.

– Francba, micsoda szar buli – panaszkodott.

Aztán nekieredt, útközben dobálta le magáról a ruháit, végigfutott a stégen, be a vízbe. Utánaszaladtam, gyorsan levetkőztem, mindent levettem a bugyimon kívül, és utánaugrottam. Gyorsan úsztunk, a víz már nem volt meleg, de amikor mellém ért, már felállt neki, és széttártam a lábam, a csípője köré kulcsoltam, ő meg, a sok vendéggel kint a parton belém hatolt. Le se vettem a bugyimat, egyszerűen félrehúzta a víz alatt. Nem tudom, elment-e, de amikor kész volt, kimentünk a partra. Sebastian annyira fázott, hogy liláskék volt az ajka. A foga is vacogott, Amanda hozott nekünk fürdőköpenyt, és odanyújtotta, ahogy másztunk fel a létrán. Sebastian kézen fogott, és felszaladtunk a szaunához.

– Ez a buli megdőglött.

Szorosabbra húztam magam körül a köntöst, pedig igazából bent a szaunában túl meleg volt hozzá, és leültem az ajtóhoz legközelebb eső helyre. Samir és Dennis ültek legfölül. Dennis megrázkódott,

amikor Sebastian megszólalt, mintha az ő hibája lenne, hogy a buli nem felel meg Sebastian elvárásainak.

Ahogy Sebastian meglátta Samirt, felvihogott, látszott, hogy meglepődött. Ezzel nem volt egyedül. Sosem hittem volna, hogy Samir felbukkan itt. És fura volt együtt látni Dennisszel. Hiszen nem is ismerik egymást, vagy igen?

Sebastian álldogált egy darabig, aztán a földre eresztette a köntösét, és meztelenül állva vizet öntött a szaunakályhára, csak úgy szállt a gőz felfelé, aztán leült, de néhány perc múlva kiment, még mindig meztelenül.

– Kurva unalmas ez a buli.

Dennis utánament. Újabban mindenhova féllépésnyi távolságból követte Sebastiant, a szemét a hátára szegezve, nem tudtam rajta kiigazodni. Dennis folyton Sebastian fölött, előtt, szorosan mellette nyüzsgött, érthetetlen köröket róva, megmagyarázhatatlanul. Nem is kivert kutyára hasonlított, inkább olyan volt, mint egy denevér.

Samirral ketten maradtunk.

– Labbéval jöttél? – kérdeztem. Labbe és Samir még akkor barátkoztak össze, amikor Samir a gimi első évében az osztályunkba jött. Még mindig tartották a kapcsolatot, annak ellenére, hogy Labbe átment más iskolába.

Samir bólintott, nézett egy darabig, aztán helyet változtatott, és átült pontosan fölem. Rá sem lehetett ismerni, az arca puffadt volt, és mintha dühös lett volna, igen, abszolút rohadt dühös. Sosem szerettem szaunázni, de most nem mehettem el, Samir azt hinné, hogy zavarba hozott.

– Nem gondoltam volna, hogy te és Sebastian... – kezdtem, de Samir félbeszakított.

– Labbe kérdezte, hogy eljövök-e vele.

Aztán elhallgatott. De nem is kellett többet mondania, pontosan értettem, hogy miről van szó. Az emberek, akiket megkérdeznek, hogy eljönnek-e Sebastian bulijába, hirtelen egyből elfelejtik az

összes szemétséget, amit korábban róla mondtak, és azonnal igent mondanak. Aki esélyt kap rá, kihasználja. Hogy el tudják mondani, hogy ott voltak, ha valaki megkérdezi, mit csináltak a hét végén. Hogy elmesélhessék, mintegy mellékesen, mikor éppen valami másról beszélnek, hogy *ja, tudod, amikor Sebastian Fagermannál voltam buliban. Tudod, Claes Fagerman fia.*

Vajon miért gondoltam, hogy Samir más, mint a többiek? *De miért ilyen dühös?*

Labbén kívül mi, többiek az évfolyamból most először voltunk Sebastiannál bulizni. Akikkel tavaly lógott, azok közül csak páran jöttek el, a többség már maga mögött hagyta a középiskolát.

Samir felém hajolt. Már eddig is túl közel ült, és most a karomnak nyomódott a lábszára. Éreztem az izzadságszagát. Fura szag volt. Valahogy nem illett Stréber Samirhoz a vasalt farmerjával és a takarosan megkötött edzőcipőjével, nem illett össze Legelöl-ülök-a-padban-Samirral.

– Csak el akartam jönni, megnézni, mi az, amiről ennyit beszélnek. És a narkós fiúdnak egy dologban igaza van. Ez tényleg kurvára szánalmas.

Samir megcsóválta a fejét, és még közelebb hajolt.

– Kivéve persze, ha az ember szeret kokózni a házinégerrel.

Először egyszerűen csak megdöbbentem. Még soha nem hallottam Samirt így beszélni, se velem, se senki mással. Felálltam, hogy kimenjek. Jól akartam érezni magam, nem akartam itt ülni vele, és hagyni, hogy elítéljen. De Samir egy pillanat alatt az ajtónál termett, és az utamba állt.

– Egyenesen a meztelen hasadról szippantja a csíkokat?

Szűknek éreztem a szaunát.

– És Dennis is benne van a játékban? Bonuszként, hogy a legújabb cuccot hozza Sebastiannak?

– Befejezted?

Vicces próbált lenni? Nem úgy tűnt. Most egészen lehalkította a hangját.

– Ugye tudod, hogy mi, akik a valóságban élünk, messziről elkerüljük Dennist, mert bolond. Ha beengednék, az újszülött osztályon is árulna füvet.

A szívem majd kiugrott a helyéről. Nem tudom, Samir észrevette-e, hogy be vagyok állva, hogy azért volt-e dühös, de el akartam menni.

– Hát nem érted, Maja? Sebastian egy nobody. Egy senki. Ha leszámítod ezt az egészet itt... – fél kézzel, feltartott kisujjal körbemutatott a szaunában, mintha a versailles-i kastély tükörtermét mutogatná –, a pasas kábé annyira érdekes, mint egy üres sörösdoboz.

Végre hátrébb lépett. A gyors mozdulattól a törülköző meglazult a derekán, újra meghúzta, jó erősen.

És akkor vettem észre, hogy Samir részeg. Még sosem láttam részegen. De hát mindig van egy első alkalom, még az osztály legokosabb diákjának is. Annyira megkönnyebbültem, hogy majdnem felnevettem. *Nem tudja, mit beszél.* Feltéptem az ajtót, részeg pasasok nem érdekel, hogy mit mondanak. Nem érdemes vitázni vele. De aztán meggondoltam magam, és visszafordultam.

– Értem – mondtam. – Nem kedveled Dennist, ezzel nem vagy egyedül. De neked mégis ki vette a piát, hm? Ha Labbénál már alapoztatok, le merném fogadni, hogy Dennis szerezte a piát. Nem kedveled Sebastiant. Oké. Ugyan nem ismered, de oké. De idejönni és bulizni, a szaunájában ülni és a törülközőjébe törülközni, azzal nincsen gond, ugye? Arra megfelel, mi?

Aztán elmentem onnan. Nem lehetett levegőt venni, annyira meleg volt odabent. Amikor kiléptem, a köntös ujjába töröltem az orromat.

Az uszodából dübörgött a zene. Három csaj a párhuzamos osztályból épp szaladt felfelé a partról, el mellettem, és be a

szaunába, ahonnan épp most jöttem ki. A buli mintha kétszeresére duzzadt volna a rövid idő alatt, míg nem voltam itt. Sebastian mindig meghívott olyanokat, akiket nem is ismert, főleg lányokat. Valahol a városban összefutott velük, sorban állás közben például, megszánta őket a beragtapaszozott vízhólyagjaikkal, és meghívta őket néhányszor, míg rá nem unt a tubusruháikra és H&M-es napszemüvegeikre, és meg nem hívott más lányokat. De sosem aggódott amiatt, hogy kitörhet a balhé. Valószínűleg azért, mert lehetetlen volt elrontani egy Fagerman-féle partit. Nem zavartak a biztonságiak, nem avatkoztak bele, hogy mit csinálunk, de ott voltak végig, kellő távolságra.

Amanda kiabált a táncparketről. Bikiniben volt, a haját kieresztette. Nem úgy tűnt, mint aki megmártózott. Három méterre tőle ott állt Labbe, kigombolt ingben, és őt bámulta.

– Gyere – motyogta Amanda, és a nyakamba lihegett.

Ezt már máskor is csináltuk. Amanda imádta, ha közönsége van, és én is része voltam a kedvenc számának.

A zene dübörögve szólt. Még mindig fürdőköntös volt rajtam, de most Amanda lehámozta rólam, a tenyerét a hátamra szorította, és hátrahajtott a fejét. Olyan szorosan összefonódva táncoltunk, hogy összeért a derekunk. Mezítláb voltunk mindketten. Amandán még rajta volt a bikinifelső. A bugyim még mindig nedves volt a fürdéstől, de behunytam a szemem, megpróbáltam lelassítani a pulzusomat. A zene, a zenére kell koncentrálnom. Hogy Samir mit gondol, nem számít. Részeg, nem tudja, mit beszél.

Sebastian a zenelejátszó mellett állt. Nézett minket egy darabig, aztán odajött hozzánk, egyik karjával átkarolta Amandát, a másikkal az én derekamat. Imádtam Sebastian kezeit. Ahogy hozzám ért, kicsit túl keményen, iszonyú csinosnak éreztem magam. Feljebb húztam a kezét a hátamon, erre eleresztette Amandát, odalökte Labbénak, aki nevetve elkapta. Sebastian csak engem akart megérinteni, őt nem.

Izzadtan fénylett a homloka, és a szeme elrévedt valahova a messzeségbe. Figyeltem Amandát. Labbe előtte állt, fel-le rángatta a kezét, mintha falat festene. Labbe soha nem táncolt igazából. Mindig csak ironikusan. Mintha kedves akarna lenni hozzánk, többiekhez, akik szeretünk táncolni. Mintha mutatni akarná, hogy nem ítél el minket, bár nem igazán érti, mi a jó ebben az egészben.

Felemeltem a földről a köntöst, és Sebastian a vállamra borította, az övet nem találtam, kimentem az uszodából, keresztül a nappalin, a konyhán, el Dennis mellett, Sebastian azt mondta neki, hogy maradjon a konyhában a cuccaival. Dennis kérdő pillantást vetett rám, ahogy elmentem mellette, de megráztam a fejem, és mentem tovább az emeletre, Sebastian szobájába. A biztonságiak nem tartózkodhattak a házban belül, csak ha hívták őket. Bent a házban nem voltak biztonsági kamerák sem, Sebastian apja így határozott. Az oka nyilvánvaló volt. Claes nem akarta, hogy bármit, ami a házban történik, filmre vegyenek. Azt aztán le lehet másolni, terjeszteni, zsarolásra használni. Sebastian szobájában felvettem egy trikót és Sebastian egyik boxerét. Aztán kimentem a fürdőszobába. Még csak most kezdődött az este, és meg akartam szárítani a hajam. A pulzusom még mindig gyors volt, de nem vagyok „narkós” (ez meg miféle retró kifejezés?), csak egy kicsit túl gyorsan szippantottam fel az anyagot, nem vagyok hozzászokva, innom kéne valamit, ma este már csak inni fogok, semmi mást, de először le kell, hogy nyugodjak. Amikor megszáradt a hajam, meghallottam őket. Fiúhangok, több, meg talán egy lány. A zenét lekapcsolták.

Amikor kimentem a konyhába, két biztonsági őr tartotta Samirt a karjánál fogva. Dennis a falnál állt, vérző orral. Mögötte a falon félrecsúszva lógott egy borosüveget ábrázoló olajfestmény. Dennis képe inkább meglepetést árult el, mint dühöt.

– Eresszenek. – Samir természetellenesen mozdulatlanul állt, mint amikor valaki megpróbál józannak látszani. Nem beszélt különösebben hangosan, mégis jól hallatszott, amit mondott.

Az egyik őr Sebastianra pillantott. Ő bólintott.

– Itt az ideje, hogy szépen hazamenj – mondta az őr Samirnak.

– Akkor se maradnék, ha fizetnének érte.

Sebastian felém fordult. Megállt az ajtóban. Samirnak háttal azt mondta:

– Vigyázzatok, hogy a másik meg össze ne vérezze az egész konyhát. Most ő is szépen hazamegy.

És Sebastian háta mögött Samir egyenesen a szemembe nézett. Mozgott a szája, mondani próbált valamit. Csak nekem. Hang nélkül tátozott valamit. Mintha azt mondaná: Gyere. Azt akarta, hogy menjek vele. Vagy valami más nyelven motyogott? Arabul? Vagy perzsául? Nem is emlékeztem, hogy milyen nyelven beszél Samir. Nem is érdekelt.

Naná, persze hogy rájöttem, hogy Samir kedvel engem, én is bírtam őt. De most, itt, Sebastiannál hirtelen részeg erkölcsös lett belőle. Aki feladatának érzi, hogy Eltérítsen-Engem-A-Romlásba-Vezető-Útról. Grál-lovag, kivont karddal.

Gáz. Egész egyszerűen gáz volt. Azt akartam, hogy menjen el, hogy fogja a fensőbb-séges én-bezzeg-komolyan-veszem-az-életet arckifejezését, és húzzon el a francba. Nem kértem a védelmét, nem volt rá szükségem, nem vagyok én valami szerencsétlen hercegnő, aki rossz hercegbe gabalyodott bele.

Egy matektagozatos srác megrángatta Sebastian karját. – De hát – mondta –, de hát akkor én hogy fogok...

– Nyugi – mondta Sebastian –, jut mindenkinek.

Sebastian kézen fogott. Elindultunk az uszoda felé. Újra bekapcsolt a zene. Nem történt semmi. Dennist kidobták. Samir hazament. Sebastian félresimította a nyakamból a hajam. Mélyen beszívtam a friss, hűvös illatát, imádtam Sebastian szagát. Imádtam azt, ahogy mellette éreztem magam. Jól éreztem magam. Mindig jól éreztük magunkat. Miért kéne szégyellnem, hogy jól tudom magam érezni? Sebastian a fülembe súgta:

– Látod? Balhé nélkül nincs buli. És ez a buli még csak most kezdődik igazán.

20.

A Sebastian partija utáni hétvége gyorsan eltelt. Szombaton bementünk a városba Sebastiannal, Amandával és Labbéval. Vasárnap anyáékkal és Linával étteremben ebédeltünk együtt a nagyapával. Anya mérges volt, hogy „fáradt” vagyok, apa mérges volt, hogy a nagyapával ebédelünk. Samirra nem gondoltam többet, legalábbis nem sokat. Hétfőn reggel Sebastian kitett a sulis előtt. Neki még volt valami „elintéznivalója”. Nem tudtam, ez mit jelent, de nem is izgatott. Ez még azelőtt volt, hogy nyugtalanítani kezdtek ezek a dolgok. Ebéd után két lyukasórám volt. Amanda beteg volt, Sebastian meg nem vette fel a telefont.

A sulis könyvtárában ritkán volt tömeg, főleg, mióta letiltották a gépekről a netet. De nem voltam egyedül, a terem túlvégében ott ült Evy a párhuzamos osztályból. Keskeny orra volt, virágos szoknyákat hordott és térdzoknit minden cipőhöz, a balerinát is beleértve. Tavaly Evy nyerte meg az iskolai szépíróversenyt (a Rotary szervezte), pedig akkor még csak másodikos volt. A novellája a fogyatékos öccséről szólt, és mindenki azt hitte, hogy igaz történet, valószínűleg ezért is nyert. Amikor kiderült, hogy nincs is öccse, csak egy teljesen normális húga, sokan csalódtak, voltak, akik tökre felkapták a vizet, ráfogták, hogy „csalt”. Senkinek nem jutott eszébe a nyilvánvaló: hogy ettől a novellája csak még jobb lett.

Pár méterre tőlem, a foteloknál ott ült két elsős csaj. Mindketten egy-egy fényes lapú magazint lapozgattak, és közben egy közös zacskóból nasit rágcsáltak. Pont elég hangosan beszéltek ahhoz,

hogy halljam, ahogy mondatonként legalább egy szavuk szi-re vagy csi-re végződött. Most ez volt a menő, minden elsős így beszélt.

Annak idején Amandával nekünk is megvoltak a saját szavaink, amikor kicsik voltunk, de ez a hülyeség mindent felülmúlt.

– Figyuzz, csajszi... naa, figyuzzá má! Nem tomcsizom, most akkor akar járni, vagy nem akar járni? Beleőrcsizek!

A másik meg bólogatott, fel se nézve az újságból.

– Aha, tisztára parcsi.

Néhány nappal ezelőtt angolórán beszélünk a Bechdel-tesztről, amelynek segítségével megállapítható, hogy egy film feminista-e vagy sem. Három ellenőrző kérdést kell feltenni: Van a filmnek két megnevezett női szereplője? Ezek beszélgetnek-e egymással (úgy, hogy férfi szereplő nincs jelen)? És beszélnek valami másról is, mint pasikról?

A tanár felsorolt egy rakás filmet, amiket majdnem mindenki látott, és ki kellett találnunk, hogy vajon megfelelnek-e a követelményeknek (nem feleltek meg, de mi előzékenyen úgy tettünk, mintha ezt nem tudnánk előre, különben minek kérdezné?), és igen, persze, hogy ez tökre rossz, hogy így van, és értem, miért fontos, hogy a női szereplők a filmekben ne csak pasikról beszéljenek, csakhogy: az a helyzet, hogy a valóságban a lányok állandóan a fiúkról beszélgetnek. Még anya meg a barátnői is a férjeiket szidják (hogy milyen reménytelen esetek), mihelyt lehetőség nyílik rá. A gimnáziumi vitakör lány tagjai a kiskosztümjeikkel és Ifjú Közgazdász tagságijukkal, a színjátszó körösök a francia nyelvű színdarabjaikkal és Interrail-utazásaikkal és ezek a csajsziak itt a könyvtárban egy dologban egyformák: mind a pasikról beszélnek. A saját pasijaikról, mások pasijairól, megszerzendő pasikról, lerázandó pasikról. Csak pasikról, állandóan. Gondoltam rá, hogy esetleg rámutatok, hogy talán nem kéne arról panaszkodni, hogyan ábrázolják a nőket a filmek, amíg ez az ábrázolás meglehetősen jól összepasszol a valósággal.

Samir úgy kivágta az ajtót, hogy nekiütközött egy állványnak, ami tele volt műszaki főiskolás meg uppsalai jogi karos meg levelező matekérettségis brosúrákkal. Samir lábai mintha túl hosszúak lettek volna a felsőtestéhez képest, ettől mindig úgy festett, mint aki rohan valahova. Az információs pultnál lefékezett, és kitepte a füléből a fülhallgatót. Szaggatott mozdulatokkal járt, mint akiben túlbuzog a sok energia, mindig egy válasszal előrébb tart, egy gondolattal gyorsabban halad, mint a többiek. Könnyen azt a benyomást kelthette, hogy stresszel, de ez nekem eddig nem jutott eszembe. Most viszont idegesnek tűnt.

Még mielőtt úgy tehettem volna, mintha nem vettem volna észre, felfedezte, hogy ott ülök, és akkor már késő volt. Odaloholt hozzám.

– Leülhetek egy pillanatra?

Megpróbáltam másfelé nézni.

– Figyuzz, csajszí... – súgta az egyik elsős a másiknak, de olyan hangosan, hogy Samir meg én is bőven hallottuk. – Van nálad tamcsi? – Zavartan vihorászott. – Otthon hagytam a neszesszeremet.

Nálam volt tampon a táskámban, odamehettem volna a csajokhoz, hogy „Tessék, itt a tamcsi”, és levegőnek nézhettem volna Samirt. Aligha mert volna utánam jönni, és csatlakozni egy női testnedvekről szóló beszélgetésbe. Na, attól aztán végképp tiszta ideg lett volna. Amúgy a menstruációról szóló társalgás vajon átmegy a Bechdel-teszten? Valószínűleg igen. De vajon a menstruáció akkor is kellően feminista téma, ha menscsinek hívják?

– Maja!

Samir lecövekelt előttem, és megpróbálta elkapni a pillantásomat.

– Fogalmam sincs, kérdezd meg a személyzetet.

Samir zavarodottan bámult rám.

– Mi van? Mit kérdezzek meg?

– Nem én döntöm el, hogy ki hova ülhet. Viszont ha ideülsz, én elmegyek.

Zavartan hallgatott. Aztán széttárta a karját, és megköszöri a torkát.

– Rövid leszek. Csak elnézést szeretnék kérni. – Leeresztette a karját. – Bocsánatot szeretnék kérni a péntek estéért. Gyökérség volt. Nem tudom, miért mondtam, amit mondtam, alighanem be voltam rúgva.

A csajszi a foteloknál elhallgattak. Hirtelen elmélyülten tanulmányozni kezdték az egyikük ölében fekvő magazint.

– Micsoda? Te be voltál rúgva? – mondtam.

Samir értette az iróniát, és lehajtotta a fejét. A csajszi halálos csendben hegyezték a fülüket, egyetlen betűt sem akartak elszalasztani.

– Nem kellett volna elmennem a buliba, és nem kellett volna neked támadnom. Sebastian az, akit nem bírok. Nem kellett volna...

– Arra sem emlékszel, mit mondtál nekem?

Bólintott.

– Nem, sajnós.

A haja a homlokába hullott. Úgy nézett, mintha azt várná, hogy jól elnászpángolom. Vajon tudta, hogy milyen jól néz ki? Naná, hogy tudta. Néha volt valami szimpatikus a viselkedésében, majdnem mintha begyakorolta volna – nyilván pontosan tudta –, hogy jól néz ki. És ilyen fejet vágott, amikor bocsánatot kért, nem én voltam az első, aki láttam a bűnbánó képét. Közben meg a bulin tényleg szomorúnak tűnt, igazából szomorúnak, nem csak olyanak, aki részegen kötözködik.

Most új oldaláról mutatkozott be. Mindig úgy tűnt, mint akit egyáltalán nem érdekel, mi van velünk, mint aki magasról tesz Amandára és rám, és a sulin kívüli életünkre. Labbéval lógott, de amúgy ritkán jött el bulizni, soha senkitől nem kérdezte, hogy mit csinált a hét végén, mindig azt hittem, nevetségesnek tart minket. És hirtelen rájöttem, sajnálom azt, hogy soha nem akar velem

beszélgetni, csak velem, sulin kívüli dolgokról. És most, amikor végre itt az alkalom, Sebastianról beszélgetünk.

Pasik, gondoltam. Mindig a pasik. A lányokkal mindig mindenki a pasikról beszél, még a pasik is. Ahogy felbukkant a fejemben ez a gondolat, nem tudtam megállni, elmosolyodtam, nem szándékosan, csak úgy jött. Azt akarom, hogy beszélgessen velem. Csak velem. És nem Sebastianról. Samir visszamosolygott. Nem a megszokott gúnyos Samir-mosollyal, egy másikkal, megkönnyebbülten.

A hangszórókból megszólaló csengetésre a csajsziak gyorsan összekapkodták a hatalmas kézitáskáikat és magazinjaikat, és elrohantak órára. Samir elhúzott egy széket, és leült velem szemben. Csücsörítő ajakkal, amit valószínűleg szelfifejnek szánt, megszólalt:

– Szóval te Sebastian csajszija vagy – cincogta affektálva. – Vágom.

Aztán megint személyiséget váltott, karjával rátámaszkodott a szék karfájára, lejjebb csúszott az ülésen, szétterpesztette a combjait, és imitált külvárosi akcentussal azt mondta:

– Szóval a faszi a te csávód? Te meg a faszi buxája vagy, mi, kisanyám, no problem, jidder chalas, oké van.

Felnevettem. Iszonyú bénán játszotta a gengszert. De pizok jól nézett ki, és mit számít, hogy tud róla. És akkor felvillantott egy régi, gúnyos Samir-mosolyt. Te jó ég, mennyire hiányzott!

Eltelt néhány hét. Úgy hat vagy hét. Október közepén elhatároztuk, hogy egy hétvégére elutazunk Labbéék vidéki nyaralójába. Labbe csak „tanya” néven emlegette, de igazából egy régi kastély volt. Labbe apjának a családjáé volt már III. Gusztáv uralkodása óta. Az anyukája családjának is volt egy hasonló helye pár kilométernyire onnan, de ott soha nem jártam. Samir is velünk jött.

Már nem emlékszem, mit gondoltam az egésztől, talán azt, hogy klassz lesz? Nem hinném, hogy nyugtalanított a dolog, vagy hogy azt gondoltam volna, rossz ötlet. Persze, feszült volt a helyzet Sebastian és Samir között, de ezzel nem kell foglalkoznunk.

Amandával mindketten egy-egy nyugágyban hevertünk, pléddel betakarva, kezünkben mobillal. Egy citromlepke szállt el mellettünk, őszi levélként lebegett a kurtára nyírt gyepszőnyeg felett a tó felé. Ilyenkor már nem kéne élniük, de szokatlanul meleg volt az ősz.

– Ha kívánhatnál valamit – kezdte Amanda –, bármit, mit szeretnél a legjobban?

A hátunk mögött résnyire nyitva állt a konyhaajtó, Margareta, Labbe anyukája operát hallgatott, miközben főzött, nem kérte, hogy segítsünk, de néha kijött, megállt mellettünk csípőre tett kézzel, és ránk mosolygott. Szerette, amikor itt vagyunk nála. Mi meg még jobban szerettünk itt lenni. Amanda kinyitotta a szemét, és hunyorogva rám nézett.

– Nem tudom – feleltem. Nem volt kedvem a kérdéseire válaszolgatni. Ráadásul azt, amit akkor kívánsz, amikor valójában

semmire sincs szükséged, nem érdemes másoknak elmondanod.

– Ne mááár! – tiltakozott Amanda. – Gyerünk, valamit csak szeretnél!

Amanda imádott partijátékba illő kérdéseket feltenni olyan „témakörökben”, amelyek „megmozgatják” a résztvevők fantáziáját. Imádott tovább kérdezősködni mások válaszai alapján, majdnem annyira, mint amennyire imádott maga válaszolni a saját maga által kitalált kérdésekre.

– Gyerünk, Maja!

Amanda felállt, egyik karját az ég felé emelte, másikat a szívére tette.

– Akkor én kezdem. – Megköszörülte a torkát. – Békét kívánok a világnak, és ételt minden éhező gyermeknek – és közben úgy tett, mintha megigazítaná a fején a szépségkirálynői koronát, én meg felnevettem. – De most komolyan – ült le Amanda mellém –, a jövő félévben leérettségizünk. Aztán elkezdődik. Londonba utazom szakmai gyakorlatra, vágod? Hat hétig ott leszek, apa szerint fél éjszakákat át kell dolgoznom. Jó, persze tudom, hogy fénymásolni fogok meg kávéfőzni meg ilyeneket, fel vagyok rá készülve, de akkor is kíváncsi vagyok, hogy mit fogok érezni, szerinted úgy fogom érezni, hogy ez már valami igazi munka? Hogy amit csinálok, az jelent valamit? Az ember azt szeretné, hogy amit csinál, az számítson, nem? Igazából számítson valamit. Valami olyasmit kéne csinálnunk, ami hasznos a világnak meg a többi embernek, szóval valami jó dolgot, nem?

Nem válaszoltam.

– Mert hát... szóval... persze, hogy ilyesmit akarok csinálni. Mindenki ezt akarja, nem? – Idegesen kacarászott. – De ha őszinte akarok lenni, leginkább azt szeretném tudni, hogy mit szeretnék. Vagy hogy mit jelent az, hogy csinálsz valamit. Szóval, hogy van egy terved. Érted, mire gondolok?

Bólintottam. Ez egy szokásos Amanda-féle okfejtés volt. Amanda mindig maguktól értetődő dolgokról beszélt, és utána megkérdezte, hogy értem-e. Aztán elbizonytalanodott, és könnyek szöktek a szemébe.

– Érted, hogy mire gondolok?

Ez lehetett volna annak a jele, hogy azt hiszi, hülye vagyok, hogy nehéz a felfogásom, de igazából csak azt akarta, hogy biztosítsam arról, nem olyan ostoba, mint amilyennek érzi magát.

– Értem – mondtam. És rámosolyogtam.

Labbe anyukája újra kijött a kertbe.

– Hát, világbékét azt nem ígérhetek, de az étel az éhező gyermekeknek tíz perc múlva készen lesz. Szólnál a fiúknak, drágám?

Lehúzta a kezéről a fogókesztyűt, és az ujjával végigsimította Amanda arcát. Amanda és Labbe még egy hónapja se jártak, de Labbe anyukájának és Amandának már sikerült egy hamisítatlan anyós–meny kapcsolatot kialakítaniuk. Én már kétszer ennyi ideje jártam Sebastiannal, és ha akkor még talán nem is gyűlöltem az apját, az csak annak volt köszönhető, hogy olyan ritkán találkoztunk vele.

Igaz, három nappal azelőtt Claes járt otthon. Felhívták a suliból, és felbukkant úgy délután öt körül, hogy beszéljen Sebastiannal. Engem hazaküldött, de tudtam, miről van szó. Sebastian gyakorlatilag nem járt be az órákra. Engem minden reggel bevitt a suliba, néha pár órát lógott Dennisszel az udvaron, de legtöbbször csak kirakott engem, aztán hazament. És még ha Claes nap közben nem is volt otthon, tudnia kellett erről.

A nyári konyhában ettünk, ami közvetlenül a kertből nyílt. Margareta virágmintás, csorba porcelántányérokkal terített, mindegyik tányér más-más mintájú volt. Az üvegpoharak homályosak voltak a sokévi mosogatógépes mosástól. Labbe odaállt

Amanda mellé. Amanda a helyénél állt az asztal mellett, egy világoskék szék támláját fogta (igen, már saját helye volt). Amikor Labbe arcon csókolta, halkán bűgva felkacagott, hallatszott, hogy milyen szexinek tartja magát. Úgy festett, Labbe egyetért vele, mert fura szögben meghajlítva a hátát Amanda vállára fektette az állát. Fülig bele voltak zúgva egymásba, úgy festettek, mint akik nem teljesen komplettek.

Labbe ráadásul növesztett magának egy keskeny kis Freddie Mercury-bajuszt, persze ironikusan, mintha azt mutatná, annyira biztos benne, hogy nem buzi, hogy azt se bánja, ha annak néz ki. Amanda az ujjai közé csippentett pár szőrszálat Labbe felső ajka felett, az anyukájához fordult, és megkérdezte:

– Mit gondolsz, Mags, szerinted még sokáig akarja megtartani?

– Hát, tudod... – felelt Margareta a fiára pillantva. Úgy festett, mint akinek nem igazán imponál a bajusz. – Inkább nem is mondom meg, mit gondolok.

Elkaptam Samir pillantását, rám nézett, csaknem észrevétlenül végighúzta a hüvelyk- és mutatóujját a szája fölött, és lefelé görbítve a szája sarkát, kitágítva az orrlyukait felvett egy a-teremburáját-én-lennék-az-uraság-itten-ebben-a-kastélyban-arckifejezést. Le kellett hajtanom a fejem, hogy ne nevessem el magam.

Az asztal egyik oldalán Samir ült Labbéval és Amandával. Samir mellett az asztal végén Labbe anyukája, az asztal másik oldalán Sebastian és én. Margaretával szemben, az asztal másik végén Labbe apjának, Georgnak volt a helye. Ő akkor lépett az ebédlőbe, amikor leültünk, klumpában, farmerben, egy vállán lyukas pólóban, homlokára tolt olvasószemüvegben. Mielőtt a helyére ült volna, odanyújtott Samirnak egy összehajtott újságot.

– Láttad, mit ír Tirole a mai *Financial Times*ban? – kérdezte.

Samir elkezdte olvasni a cikket. De Labbe anyukája óvatosan kihúzta a kezéből az újságot, és letette oldalt egy padra.

– Az ebédnél nem olvasunk.

Sebastian leült a székére, még mielőtt Labbe anyukája helyet foglalt volna, és Labbe apja felé nyújtotta a borospoharát.

– Már tizennyolc éves vagyok – próbálkozott.

– Ásványvíz – szögezte le Margareta. Észrevétlenül egymásra pillantottak a férjével. Ezt már megbeszélték. – Aki elmúlt tizennyolc éves, az is nyugodtan ihat ásványvizet.

Lehet, hogy Cleas kérte, hogy ne adjanak alkoholt Sebastiannak? Claes tudta, hogy Sebastian iszik. Párszor nekem kellett hazavezetnem Sebastian kocsiját, pedig még nem is volt jogsim. Az egyik alkalommal, amikor beparkoltam, Claes ott állt a kocsifelhajtón. Sebastian nem mondta el utána, hogy mit mondott az apja, és amikor kérdeztem, azt mondta: Mi lenne, ha inkább olyat kérdeznél, amire szívesen válaszolok? Úgyhogy hagytam az egészet. Lehet, hogy Claes nem tudta, hogy jogosítvány nélkül vezetek. De lehet, hogy kitalálta, és komolyan vette a dolgot.

Amandával ketten segítettünk Margaretának felszolgálni az ételt. Az első fogás burgonyás póréhagymakrémleves volt. Hozzá pirított vaddisznó-bacon egy külön tálban és meleg kenyér.

– Azt hittem, vegetáriánus vagy – mondta Sebastian, amikor Amanda jó nagy kanál bacont szórt a tányérjába.

– Ó, a vadhús, az nem ugyanaz – mondta Amanda, kissé elpirulva. Abban a szempillantásban kitörölte a fejéből az egész vegetáriánusdolgát, amikor először adott nyelves csókot Labbénak. Előző hét végén jávorszarvas-vadászatra is elment Labbéval és Sebastiannal. Én nem mehettem, anya kényszerített, hogy részt vegyek a nagypapa születési ebédjén, de Amanda lesen állt, csókolózott fent a vadlesen, kefélt Labbéval a hálósákjában, és megvásárlása óta először besározta a méregdrága, márkás gumicsizmáját.

– Le fogom tenni a vadászvizsgát – mondta, miközben továbbadta a szalonnástálkát Samirnak. Ő továbbadta Margaretának anélkül, hogy vett volna belőle.

– Hát persze, hogy le fogod – mormolta maga elé Samir, csak egy árnyalatnyit túl hangosan.

Belemosolyogtam a szalvétámba. Éreztem magamon Sebastian tekintetét.

– A vadászvizsga nagyszerű ötlet – mondta Labbe apja kissé kimérten. – A természetben tartózkodni nagyon egészséges.

Amanda minden kapcsolatában a tökéletes feleséget alakítja. Egyszer (amikor épp elkezdtek a gimiben a másodikat), egy stockholmi banda basszusgitárosával járt, aki azt állította, hogy a Sonyval van szerződésük. Akkor Amanda a tökéletes rajongót játszotta.

– Na, és miről beszéljünk? – kérdezte Labbe apja, amikor kábé félig megettük a levest.

– Beszélhetnénk a zéró kamatlábról – mondta Samir.

– Igen – motyogta Sebastian –, légy szíves, légy szíves, nem beszélhetnénk a zéró kamatlábról?

– Vicc volt – mondta Samir jéghideg hangon. – Hallottál már ilyesmiről?

– Szuper – mondta Labbe –, abszolút hullajó. Zéró kamatláb, hahaha. Van ez a dolog, amit apával csináltok, a könyvek, az újságok, a témák, a helyzetek, az irányzatok... ezt kizárólag azért csináljátok, hogy totál hülyének érezzem magam, vagy van az egésznek valami más célja is, amit persze nem értek, mert totál hülye vagyok?

– Ne izgulj – mondta Samir. – Azonnal befejezem a viccelést.

– No-no-no – mondta Margareta, és megsimította Samir kezét. – Nem gonoszkodunk. Igaz, Lars Gabriel?

Labbe szülei sosem hívták Labbét Labbénak. De még sose hallottam, hogy Margareta mindkét nevén szólítaná, úgy hangzott, mint egy név a híradóból. Valószínűleg így szoktak rászólni Labbéra. De ő csak evett tovább, nem zavartatta magát. Georg megpróbált segíteni.

– Senki nem gondolja, hogy totál hülye vagy, Lars. Egészen jól tanulsz, mióta átmentél Sigtunába.

Georg a szájába rakott egy darab kenyeret.

– Hálások vagyunk neked, Sammie. Fantasztikus sokat segítettél.

– Mindkét vizsgám megvan – tartotta két ujját a levegőbe Labbe –, mindkettő. És a „jól tanulsz” annyit jelent, hogy átmentem. Kaptam egy hármast és egy négyest. De Sammie leszidott. Sammie szerint minden, ami nem ötös, az olyan, mintha megbuknál.

– Nem értem, hogy miért kéne az ötösön kívül mással megelégedned. Egyetértetek apukáddal. Te nem vagy hülye.

Valami volt ebben a válaszban. Talán Samir megnyomta azt a szót, hogy „te”. De mindenki hallotta, amit Samir mondani akart, amire utalt: Sebastiannal ellentétben *te* nem vagy hülye.

– Van egy ötletem, hogy miről beszéljünk a zéró kamatláb helyett... – kezdte Amanda, de már késő volt.

– Mennyit fizetnek neked? – Sebastian meredten bámulta Samirt, le sem vette róla a szemét. – Jól keresel?

Georg és Margareta mesterien tudtak úgy tenni, mintha mi sem történt volna. Labbe még nem volt teljesen kiművelve, de amikor Georg megmutogatta a portrégyűjteményt fent a „nagy házban”, és elmesélte a történeteit a hazaárulókról, a házasságtörőkről és a faluban a családoknál elhelyezett számtalan zabigyerekről, Labbe azzal tréfálkozott, hogy a családjuk címerében a „jó képet vágás bármihez” is szerepel. Most ezt mindjárt be is mutathatták: kifejezéstelen arcok, rezzenéstelen tekintet, még csak egy félrehúzott száj se Sebastian felé. Samir elbizonytalanodva ingatta a fejét, a szeme ide-oda pattogott Georg és Margareta között, ide-oda, ide-oda, de nem sikerült szemkontaktusba kerülnie velük. Sebastian pedig nem adta fel egykönnyen. Lassabban és hangosabban beszélt, mintha Samirnak nehéz lenne a felfogása.

– Mennyit. Fizetnek. Neked? Mennyit keresel azzal, hogy korrepetáld Labbét?

– Sebastian – szólt rá Margareta, továbbra is nyugodt hangon –, edd a levesed!

Georg odatartotta Labbének a kenyérkosarat. Labbe a fejét rázta.

– Bocsánat! – emelte fel a kezét Sebastian, mintha megadná magát, és kurtán felnevetett. – Rossz kérdés, világos. Semmi. Nem mondtam semmit. – Lehalkította a hangját, pont annyira, hogy a többiek úgy tehessenek, mintha nem hallanának semmit. – Nem az én dolgom, hogy ki szerepel a fizetési jegyzéketeken.

Már nem emlékszem, ezután miről beszéltünk. De Margareta biztosan talált valami társalgási témát, míg Georg bekanalazta a levest. A témaváltás egy másik családi specialitásuk volt. Mi pedig igyekeztünk lépést tartani velük. Amikor Margareta kész lett a beszéddel meg a levessel, Georg feltápászkodott, hogy összeszedje a tényezőket. Sebastiant kivéve mind segíteni próbáltunk, de visszahessegetett minket az asztalhoz. Amikor a főétel ott állt az asztalon, Margareta újra Samir kezére tette a kezét. Aztán megigazította a tányérját maga előtt, és felemelte az evőeszközt.

– Mesélj, hogy vannak a szüleid, Samir?

Egy órával ezelőtt nekem is feltette ugyanezt a kérdést. Amandának már akkor, miközben a parkolóból bementünk a nyugati szárnyba, ahol a hálósobáink voltak. Margareta mindig mindenkitől megkérdezte, hogy vannak a szülei, akár ismerte őket, akár nem. Sebastiannak is el kellett mesélnie, hogy érzi magát Lukas Amerikában.

Margareta képpen volt. Nem túl valószínű, hogy valaha is találkozott Samir szüleivel a szülői értekezleteken kívül, de mégis érdeklődött.

– Viszonylag jól vannak – válaszolta Samir.

– Édesanyád most hol dolgozik?

– A Huddinge Kórházban.

– Nahát! – Margareta és Georg egymásra néztek az asztal két végéről. – Ezek szerint megoldódott az orvosi igazolványával kapcsolatos probléma? De örülök!

– Nem – mondta Samir, miközben megtörölte a száját. Nagyot nyelt, lehalkította a hangját, úgy hadarta: – Segédápolóként dolgozik amíg... amíg várakozik. De tetszik neki a kórházi légkör.

Georg rosszallóan megcsóválta a fejét.

– Ez egyszerűen felfoghatatlan, hogy ebben az országban ennyire képtelenek vagyunk kihasználni a rendelkezésünkre álló képzettségeket. Felfoghatatlan.

– Milyen fura. Esküdni mertem volna – Sebastian hozzá sem nyúlt az előtte levő ételhez –, esküdni mertem volna, hogy azt mondtad, anyád ügyvéd. Labbe? – Odafordult Labbéhoz. – Nem azt mesélted nekem, amikor Samir bekerült a gimibe, hogy fűnek-fának azt mondja, hogy az anyja ügyvéd?

Sebastian elnyújtotta a szavakat, jóval hosszabban ejtette őket, mint kellett volna. Amikor Labbe nem válaszolt, újra Samirhoz fordult.

– De persze lehet, hogy mindkét diplomája megvan. Igazán lenyűgöző, Sammie.

Sebastian nem volt részeg. Szerintem ezúttal mást sem vett be. De a szájából úgy hangzott a *Sammie*, Samir beceneve, amit csak Labbe és a szülei használtak, mint valami rabszolganév.

– Apám az ügyvéd. Anyám orvos.

– Aha! – Sebastian szemmel láthatólag jól szórakozott. – Ja, persze. Így van, természetesen. És mondd, apád, az ügyvéd, mit csinál Svédországban?

Samir nem felelt.

– Taxizik, mi? – Sebastian újra Labbe felé fordult. – Nem azt mondtad a múltkor, hogy szerinted a taxis, aki a Stureplantól vitt minket haza úgy egy hónapja, az Samir faterja?

Labbe még mindig nem válaszolt, Samir halottsápadt arccal hallgatott.

– Magyarázd már el nekem, drága Sam, hogy lehet az, hogy az összes bevándorló, aki idejön, és metróvezető vagy takarító lesz belőle, vagy bocs – felhorkant –, taxisofőr vagy segédápoló... hogy lehet az, hogy ezek a hazájukban mind-mind orvosok, közgazdászok és atomfizikusok? Egytől egyig. Anyád, aki „orvos” – ujjával a levegőbe rajzolta az idézőjelet –, jó társaságba került. Tudniillik nincs egyetlen árva takarító sem, aki otthon a hazájában takarító lett volna. Már ha hihetünk annak, amit mondanak. Űlt vajon egyetlenegy is közülük az ABC pénztárában Szíriában, vagy volt egyetlenegy is, aki az üres üvegeket szedegette a parkban Iránban? No way. Csak orvosok, mérnökök, ügyvédek meg...

– Elég ebből, Sebastian! – Georg halkán beszélt. Úgy látszik, ez már túlment azon a határon, amíg még képes volt úgy tenni, mintha semmi sem történt volna.

De Sebastian nem hallgatott rá. Felénk intett a kezével, és olyan képet vágott, amit még sosem láttam tőle.

– Ti még sosem csodálkoztatok ezen?

Senki nem felelt. Erre ismét Samirhoz fordult.

– Mit csináltok azokkal, akiknek nincs legalább hat év egyetemük? Kivégzitek őket ott helyben, hogy ne vegyék el a munkátokat?

Claes Fagerman – gondoltam. *Most úgy néz ki, mint az apja.*

Ahogy Samir felállt, Margareta elkapta a karját, és megrázta a fejét. Aztán Sebastianhoz fordult.

– Sebastian – kezdte. Margareta valami mittudomén milyen részleg főnöke volt a Külügyminisztériumban, és most hallani lehetett a hangján, hogy hozzá van szokva az értekezletekhez meg a tárgyalásokhoz, az olyan alkalmakhoz, amikor udvariasnak kell maradnia, annak ellenére, hogy kurva dühös. A cuki-muki anyukahang nyomtalanul tovatűnt. A tegyünk-úgy-mintha-mi-se-történt-volna-résznek vége volt. – Na, akkor most figyelj ide –

mondta lassan, tagoltan. – Vannak dolgok, amiket nehéz megérteni. Többek között nehéz megérteni, hogy sokan azok közül a menekültek közül, akiknek sikerül egészen Európáig, sőt egészen Svédorszáig eljutniuk, sokan közülük olyan emberek, mint...

Lélegzetvételnyi szünetet tartott. Szerintem azt akarta mondani, hogy *mint te meg én*, de meggondolta magát.

– Szóval ezek nem mindig, de gyakran rendezett életű, jó anyagi helyzetben lévő, és igen magasan képzett emberek. Hogy miért van ez így?

Költői kérdés volt.

– Mert azok, akik itt vannak, meg tudták fizetni, hogy eljuttassák a családjukat egy jobb életbe. Ehhez pénzre van szükség. A te világodban, Sebastian, ez nem sok pénz, de ettől még meg kellene, hogy tudd ezt érteni. Az a benyomásod, hogy mindenki, aki idejön, magasan képzett. Ez nem így van. Ugyanígy az sem így van, hogy azok a magasan képzett emberek, akik idejönnek, hazudnak a múltjukról. Mert Svédország új polgárai közül sokan egyetemi végzettséggel rendelkeznek. A legszegényebbek és legkitaszítottabbak ezekből a háború sújtotta országokból, amelyekről beszélünk, ritkán tudnak ide eljutni. Ez rendkívül nyugtalanító, de nem ok arra, hogy így viselkedj, és olyan dolgokkal dobálózz, amikről nyilvánvalóan fogalmad sincs.

– Persze – mondta Sebastian. Még csak mérges sem volt. Mintha meg sem hallotta volna Margareta hangjában a megvetést. – Főnyeremény Svédországnak, hogy ezek idejönnek. És azok, akik a múltkor a Humlegarden parkban akartak sátortábort verni, azok aztán az abszolút elithez tartoznak. Hazájuk értelmiségéhez.

Margareta megköszöri a torkát.

– Kiskorod óta ismerlek, Sebastian. Nem akarom elhinni, hogy ilyen közönséges vagy.

Amikor Margareta levegővételnyi szünetet tartott, Labbe apja átvette a szót. A térdéről felvette az összehajtott szalvétát.

– Sebastiannal teszünk egy kis sétát – mondta normál, társalgási hangon. Megtörölte a száját, és felállt. – Jössz?

Georg hangja nem árult el többet, mint talán egy hangyányi fáradtságot, kábé, mintha egy fontos munkahelyi telefon miatt kellene félbeszakítani az ebédjét. De ahogy odaállt Sebastian mögé, és várta, hogy felálljon, láttam az összeszorított állkapcsában megfeszülő izmokat.

– Ez meg mi a franc? – nevetgélt Sebastian. De a nyugalma már elmúlt, most már mérges volt. – Menjek el? Ez a tányérnyaló Samir meg itt ül, és belehazudik a képünkbe?

– Ne rontsd tovább a helyzetedet!

Georg karon ragadta Sebastiant, felállította a székről, és kipenderítette a szobából.

Georg néhány perc múlva visszajött. Nem tudom, addig mit csináltunk. Labbe némán meredt az asztallapra. Amandának könnybe lábadt a szeme. Margareta suttogva beszélt Samirhoz. Én nem figyeltem. Ha nem remegett volna a térdem, felálltam volna, és kimentem volna én is.

– Sebastian úgy döntött, hogy legjobb lesz, ha most hazamegy – jelentette ki Georg, és visszaült a helyére. Hozzám fordult. – Úgy ítélt meg, hogy jobb, ha te maradsz, Maja.

Bólintottam.

– Sebastian nem volt olyan állapotban, hogy most bárkivel együtt legyen, veled a legkevésbé – folytatta, miközben összekaparta a tányérjáról a maradékot. – Ebben egyetértettünk az édesapjával.

Újra bólintottam. Túlságosan meg voltam döbbenve ahhoz, hogy bármi másra képes legyek.

– Hogy kerül haza? – kérdezte Margareta, és felállt, hogy leszedje Georg tányérját is.

– Megkértem Johnt, hogy vigye haza.

Labbéval a felső tagozattól kezdve egy osztályba jártunk mostanáig, amikor átment másik suliba. Milliószer hallottam, ahogy Margareta unott, flegma grófnői hangon beszél az igazgatóval, a pedellussal, a tanárokkal meg más szülőkkel. El is képzeltem magamban, amint ezen a hangon megleckézteti a miniszterelnököt. Éveken át figyeltük anyával és apával, ahogy Margareta követeli, hogy valami márpedig hogy legyen (legyen szó arról, hogy a busz menetrendje nem illeszkedik az iskolai kicsöngetéshez, vagy hogy a nemzeti tanterv nem tartalmaz valamilyen dolgot, ami pedig Margareta szerint nagyon is fontos, vagy arról, hogy az időjárás éppen nem alkalmas a métabajnokság lebonyolításához). Valahányszor Margareta követelt valamit, az úgy hangzott, mintha valami apró, jelentéktelen kis szívességet kérne. Telefonálhatna a királynak is, megköszörülné a torkát, és azt mondaná: aranyom-egy-apró-kis-szívességet-kérnék. És a királynak eszébe se jutna nemet mondani. Margaretának senki sem mond nemet, előtte nincs akadály.

Margaretának kellene beszélnie Claesszal, gondoltam. Őrá hallgatna. Kézen akartam fogni, és ezt elmondani neki. *Beszélg vele!* De nem mondtam semmit. Csak ültem ott, és szégyenkeztem. Most először szégyelltem, hogy Sebastian barátnője vagyok.

– Ezek szerint elérted az apját, nagyszerű – mondta a foga között szűrve Margareta. – Na, és mit mondott a mi drága Claesunk?

A mi drága Claesunk. Margareta nem kedveli Claest.

Georg vállat vont. Úgy féloldalasan, nem azt érzékeltetve, hogy nem érdekli a dolog, hanem inkább úgy, hogy mit-akarsz-mit-mondjak, vagy úgyis-tudod-a-választ, vagy úgysem-tudunk-mit-tenni.

Georg is úgy gondolja, hogy Claes egy seggfej.

– Majd később megbeszéljük, Mags.

Én még mindig nem szóltam egy szót sem. Nem néztem senkire, legkevésbé Samirra.

– Ki kér olasz habcsókot? – Margareta letette a piszkos tányérokat. – Házi fagyival?

Mindenki kért fagyit. Kényszerítettem magam, hogy egyek. Betoltam a számba a fagyit, megpróbáltam lenyelni a félelmemet. *Vajon Sebastian féltékeny volt? Fenyegetve érezte magát? Miért csinálta ezt?* Olyan gyorsan nyeltem a fagyit, hogy megfájdult a torkom. Nyeltem még egyet.

Néhány percig tartott. Asszem, Amanda mondta Samirnak, hogy ne-is-törődj-vele-nem-érdekes-hogy-mit-mond, a többieknek meg sikerült szóba hozniuk egy dániai utazást, amikor Labbe szülei fiatalok voltak, és elutaztak egy rockzenei fesztiválra, de akkora eső volt, hogy nem tudták felverni a sátrat, mert szinte elsüllyedtek a sárban. Aztán meg valaki másról kezdtek beszélni, aki ugyanabban a kollégiumban lakik, mint Labbe – és alvajáró.

– Legalább hetente háromszor elmasírozik álmában egészen az ebédlőig, ott felmászik a főasztalra, végigfekszik rajta, és tovább alszik.

Többször is nevettek, minden alkalommal kicsit természetesebben, kicsit lazábban. Repetáztak a fagyiból. Aztán megköszöntük az ebédet, és közösen rendbe tettük a konyhát. Senki nem beszélt Sebastianról. *A barátomról.*

Úgy tettek, mint a mi sem történt volna. De mit csináltam volna én?

Két órával később filmet néztünk a nappaliban, és Georg bejött, hogy továbbítsa Sebastian bocsánatkérését. Már elfelejtettem, mi volt a film címe, még csak le sem halkítottuk, mialatt Georg elmesélte a beszélgetésüket.

Sebastian „rendben hazaért”, Georg beszélt vele telefonon, és Sebastian „szerette volna”, ha Georg „átadja a bocsánatkérését”. A bocsánatkérés általános volt és személytelen, és bár Georg

közvetítette, mégis erőltetetten hangzott, mint amikor kitalálsz valamit, mert elfelejtettél egy nem annyira fontos születésnapot.

Samir fél méterre feküdt tőlem. A hátratett karjára támasztotta a fejét. A póló ujjá alól látszott a göndör, sötét színű szőr. Az alkarja belső oldala olyan világos volt, hogy derengett a tévé fényében. Felnézett Geogra, amikor az elhadarta a bocsánatkérést, nem-történt-semmi-de-tényleg-nem-történt-semmi-oké-rendben-kösz-persze, motyogta, és amikor Georg befejezte, és kiment, visszafordult a képernyő felé, de nem a filmet nézte, csak bámult maga elé a levegőbe.

Amikor felállt, és kinyögte, hogy sétál egyet, pontosan négy percet vártam, mielőtt én is feltápáskodtam.

– Megyek, lefekszem – mondtam.

– Jó éjt! – mondta Amanda.

– Aludj jól! – mondta Labbe.

Aztán kikapcsoltam a telefonomat, és betettem a szobába, ahol majd aludni fogok.

Samir a tó partján üldögélt, felhúzott térdét átölelve. Hűvös volt kint, és minden koromfekete. Ő is csak egy árnyéknak látszott, a ház fénye világította meg. A tó másik oldaláról bámult ránk a hold.

– Nem kell, hogy megvigasztalj – mondta, ahogy melléültem.

– Tudom.

Közelről, látszott, mennyire ideges.

A karját vakarta, és nem lehetett szűnyogcsípés.

– Nem kell azt mondanod, hogy tiszta hülye vagyok.

– Miért mondanám?

– A francba is, az első napom volt az iskolában. Rohadt ideges voltam. Tudom, hogy ti nem izgultatok, mert ti ismeritek egymást, mindenki ismer mindenkit tizenhét generációra visszamenőleg, de nekem egy totál beteg nap volt az egész, tök furák voltatok, tizenöt

éves gyerekek, akik azt kérdezik egymástól, hogy „mivel foglalkoznak” a szüleik, ez totál beteg.

– Tényleg az – ismertem be.

Én sosem kérdeztelek, hogy mit csinálnak a szüleid.

Messze voltunk az autópályától, a házig vagy húsz percet jöttünk a kocsival földúton, mégis idehallatszott valami halk zúgás, ami nem lehetett más, mint az út zaja, mert elütött a fák hangjától, az erdő hangjától, az állatok neszezésétől.

– Mi az anyukád?

– Hogy érted?

– Gondolom, se nem ügyvéd, amit Labbénak mondtál, se nem orvos, amit beadtál Margaretának és Georgnak, szóval micsoda?

Samir kitépett egy fűcsomót a földből ott, ahol ült. A gyökerekkel kirántott föld a lábamra szóródott.

– Sose mondtam, hogy anyám ügyvéd. Labbe rosszul emlékszik. És anyám azt szokta mondani, hogy szeretett volna orvos lenni. Jó tanuló volt az iskolában, de abba kellett hagynia. Most meg már szabhatja. Tízpercenyi svéd hírműsoron alig bírja átküzdeni magát, aligha vennék fel itt az orvosira. Ráadásul dolgoznia kell. És szeret segédápolónő lenni.

– Apád ügyvéd?

Samir egy kis idő múlva megrázta a fejét.

– És tényleg fizetnek nekem. Óránként kétszázat, de... – elhallgatott. – Felteszem, hálásnak kellene lennem.

– Hálásnak, miért?

– Hogy Georg és Margareta engem nem dobtak ki, megelégedtek azzal, hogy a rasszista fiúdat kihajítsák.

– Sebastian nem rasszista.

Samir gúnyosan horkantott.

– Hagyd már abba, hogy mindig véded. Ne legyél te is egy azok közül, akik Sebastian előtt hajbókolnak, Maja. Akik szerint azt csinálhat, amit akar, és azt mondhat, amit akar.

Most én lettem dühös.

– Sebastian pontosan tudja, hogy miért nyálnak neki. Azt hiszed, nem veszi észre? De a tanárok nem nyaliznak neki, különben nem kellett volna évet ismételnie. És ma este talán azt csinált, és azt mondott, amit akart? Azt hittem, kidobták innen.

– Georg és Margareta más.

– Hogyhogy más?

– Tudod te azt pontosan. De ha Labbénak nem lenne rám szüksége, hogy leérettségizzen, engem dobtak volna ki.

– Dehogysis!

– Ezt most komolyan elhiszed?

– Dehogy dobnának ki. Te semmit nem értesz, Samir. Szerintem kitalálták, hogy anyád nem orvos, apád meg nem ügyvéd. Ugyanis nem hülyék. Valószínűleg sajnálnak, mert azt hiszed, hogy hazudnod kell egy ilyen ostobaságról. Én sajnállak, hogy azt hiszed. Te az vagy, aki vagy, függetlenül attól, hogy mit csinálnak a szüleid. Szarunk az előéletedre. És ha anyád sosem járt iskolába, apád meg taxizik, és te mégis ilyen jól tanulsz a suliban, az csak azt bizonyítja, hogy többet teszel érte, mint bármelyikünk. Az emberek még jobban kedvelnek azért, aki annak ellenére vagy, hogy nem...

Samir olyan hirtelen szakított félbe, hogy láttam a száján kispriccelő nyálat.

– Te tényleg nem értesz semmit. Annyira kurva ostobák vagytok. Azt hiszitek, mindent tudtok, de kurvára nem tudtok semmit.

– Ne ordíts!

Nem halkította le a hangját.

– Nem ordítok. De nagyon tévedsz, ha azt hiszed, hogy az előélet nem fontos. Elég, ha megnézed a *Csillag születiket* vagy az *X-faktort*, vagy a kurva *Ide süsst*, vagy hogy hívják, és megérted, hogy a háttértörténet már fél siker. Meg akartok lepódní, amikor a dagadt pasas rohadt jól énekel, érezni akarjátok, hogy „mindennek ellenére sikerült neki, megcsinálta”, és hinni akartok benne, hogy csupán

balszerencse, hogy az én szüleim nem a Djursholmon laknak, és nem orvosok vagy ügyvédek, ez egy igazságtalanság, amiért ugyan nem tartoztok felelősséggel, de mondhatjátok, hogy hú de rossz, és „bárcsak jobban tudnánk gondoskodni a bevándorlókról”, hiszen ha csak egy kicsit svédebbé válnának, egy kicsit gyorsabban megtanulnák a nyelvet, egy kicsit többet tanulnának, karnyújtásnyira ott várna rájuk az amerikai álom. Imádjátok az amerikai álmot. Imádjátok Zlatant. Hű, de mennyire imádjátok! És az egész még jobb lesz, amikor Zlatan azt nyilatkozza, hogy életében nem olvasott el egy könyvet, meg hogy a csajok nem tudnak focizni, mert ilyenek a bevándorlók, nőgyűlölők és műveletlenek, de mégis szeretitek őket, mert toleránsak vagytok, és elfogadók, és Zlatannak van egy cuki, kisfiús mosolya. Azt hiszitek, hogy minden mögött az integráció és a szerencsétlen körülmények egybeesése van, és mindenkinek sikerülhet, ha elég keményen küzd, és...

– Ki az a „ti”?

Nem tudtam visszatartani, sírva fakadtam. Samir megrázkódott, mintha megütöttem volna.

– Mi van? – kérdezte. – Mi a baj?

– Állandóan azt emlegeted, hogy „ti”. Hogy „ezt gondoljátok” meg „azt gondoljátok”. Mondasz egy csomó dolgot, és nem tudom, hogy kiket értesz ez alatt, ki az a „ti”?

Samir az ajkába harapott. Én folytattam:

– Samir. Mindenki tudja, hogy nehéz a dolgod. Csak a totál idióták hiszik azt, hogy ha tökéletesen megtanulsz svédül, nem érnek előítéletek. Georg és Margareta nem idióták. Nem kell attól félned, hogy...

– Ti – mondta, és megfogta a kezem. – Maja, te tudod, hogy rólad mit gondolok. Labbe jó srác, Margareta és Georg is rendesek.

Olyan közel ült hozzám, hogy éreztem, milyen kapkodva veszi a levegőt.

– Te... te pontosan tudod, hogy kikre gondolok, hogy ki az a „ti”. Te vagy az, te meg az összes... – a másik kezével széles mozdulatot tett, végigmutatott az udvaron, az erdőn, a tavon, fel a házhoz, végig mindkét épületszárnyon, a vendégházon, a vadászházon, ahol John lakott, és a csónakházon. – Pontosán tudod, hogy ki az a „ti”, de a többiből semmit sem értesz. Nem félek tőletek. Nem erről van szó. Nem értesz semmit.

Akkor magyarázd el.

Felém fordult. A keze a csípőmhöz ért. A szája egészen, egészen közel volt az enyémhez.

Azt hittem, megcsókol. De nem mozdult.

Csak ültünk ott. Lélegzett, lélegeztem. Nem mertem ránézni. Amikor felálltam, ő ülve maradt. Visszamentem a házba, nem fordultam hátra, bementem a szobámba, és becsuktam az ajtót. Amikor lefeküdtem az ágyra, felemeltem a mobilomat, és bekapcsoltam. Sebastiantól várt egy üzenet. Egyetlenegy.

„Ha dugsz vele, remélem, védekezel.”

22.

Hogy Sebastiannal hogyan „találtunk vissza” a Labbééknál töltött hétvége után ahhoz, ami azelőtt volt? Sehogyan. De folytattuk. Igen, azt hiszem, elhitettem magammal, hogy nem kell ezt gondolnom, hogy nincs „előtte” meg „utána”. Nem, nem hiszem, hogy Sebastian bocsánatot kért tőlem. Igen, mondtam neki, hogy „sosem tennék ilyet, hogy képzelhetsz rólam ilyet” (muszáj volt mondanom valamit az SMS-re, amit küldött), és igen, Labbééktől egyenesen Sebastianhoz mentem, és lefeküdtünk egymással, és újra és újra csak bizonygattam neki, hogy soha nem tennék ilyet, és csak téged szeretlek.

A veszekedés utáni szex állítólag a legjobb, de ez nem igaz, olyankor az ember dühös és szomorú, és bár az voltam, de nem annyira dühös és szomorú, hogy egy idő után ne lett volna egyszerűbb úgy tenni, mintha semmi sem történt volna. Aztán meg már más miatt voltam dühös és szomorú, mint a Labbééknál töltött hétvége, csak ez sokkal rosszabb volt, mert Sebastian nem tett vagy mondott semmi különöset, csak én akartam, hogy minden más legyen, és néha próbáltam úgy tenni, mintha minden más lenne.

Teltek a napok. Eljött a november vége. Advent első vasárnapján Sebastian úgy gondolta, hogy ezt meg kell ünnepelni, és én is megpróbáltam így gondolni.

A Montage-ban telt ház volt, még talán többen is voltak, mint szoktak. Korábban érkeztünk, mint szoktunk, mégis tülekedtünk egy

darabig a sorban, mire az örök észrevették, hogy mi vagyunk azok, és beengedtek. Sebastiant mindig beengedték, ahogy felbukkant. Mindig, mindig, mindig. Minket is általában beengedtek soron kívül, akkor is, ha Sebastian nélkül érkeztünk, de soha nem ennyire gyorsan.

Dennis kívül rekedt az ajtón, felhúzott vállakkal. Sebastian nélkül soha nem engednék be a Montage-ba, Sebastian pedig ritkán akarta bevinni magával. Ment egy-két kört a háztömb körül, a dzsekijét állig felhúzva, fején a kapucnival, a karjait az oldala mellett himbálva, mintha nem bírná el a súlyukat. De Dennis nem panaszkodott, Sebastiannak hála, több kuncsaftja volt, mint valaha, és azok láthatóan jobban fizettek, mint azok a csatornapatkányok, akiket a Sergels torgnál hajtott fel régebben.

Bent a bárban már karácsonyi díszek voltak, színes égők, vastag ezüsgirlandok, csillogó üveggömbök és Swarovski kristályok a táncparkett közepére állított karácsonyfán. Amanda és Labbe alighogy beléptek, lerogytak egy kanapéra a VIP-részben, és nekiálltak nyalni-falni egymást. Labbe félig a hátán feküdt, Amanda mellette ült, fél lábát átvetve rajta. A nyelvük, mint két vak, csupasz bőrű patkány, oldalról látszott, valahányszor megcsókolták egymást.

Harminc perccel az érkezésünk után Sebastian már annyira be volt tépve, hogy kezdett nehézséget okozni a személyzetnek, hogy ne vegyenek róla tudomást. Az egyik ajtónál két biztonsági őr párba állt. Ők tartották szemmel Sebastiant. Valószínűleg arra vártak, hogy hátha elalszik vagy elájul. Azelőtt nem küldhetik haza.

Ha az örök még az előtt próbáltak intézkedni, hogy Sebastian kinyúlt, kitört a balhé. A múlt héten az egyikük megfogta a karját, amikor Sebastian megpróbálta lerángatni a gatyáját egy pasasnak, aki elé tolakodott a bárpultnál. Viszonylag udvariassen nyúlt hozzá, amolyan talán-itt-az-ideje-hogy-hazamenj-öcsi-fogással. Hívjunk neked egy taxit? Sebastian mégis totál begőzölt. Úgyhogy maradhatott. Bejött a tulaj, sikerült átkönyörögnie az egyik külön

szobába, ott megkértek, hogy maradjak vele, ott is maradtam, míg elaludt, aztán Labbe segített kicipelni a kocsihoz.

De mégis mindig beengedték. Mindig, mindig, mindig. Utoljára érkezett, elsőként jutott be. Az ellenkezője éppen annyira elképzelhetetlen volt, mint hogy a királyi családból az egyik hercegnő toporogjon kint az aszfalton, hogy felmelegítse magát, amíg sorban áll.

Nem tudom, ma este mit kotyvasztott össze neki Dennis, majdnem mindig valami új cucc volt, de akármi is volt, nem nagyon akart tőle elálmosodni. Csak járkált körbe a helyiségeken, mintha keresne valakit. Körbe-körbe. Újra meg újra. Néha, amikor elment mellettem, megparancsolta, hogy üljünk le a kanapéra, ahol Amandáék ültek, de tíz másodperc múlva elege lett, felpattant, és a bárpulthoz akart menni inkább. Néhány percig álltunk a pultnál. Még mielőtt a pultos kikeverte volna az italát, elfelejtette, hogy már rendelt, és megrendelte ugyanazt a koktélt egy másik pultostól. Aztán ott hagyta mindkét poharat a pulton, és behúzott a táncparkettre, ahol aztán ott hagyott azzal, hogy „vécére kell mennie”. Néhány perc múlva megint megláttam, rótt a köröket, nyújtogatta a nyakát, forgatta a fejét. Menni. Körbe-körbe. Újra meg újra.

– Húzzunk el innen. Hova menjünk? Itt nem történik semmi. Elhúzzunk? Csak elmegyek vécére, aztán húzzunk el.

Megpróbáltam táncolni. Megpróbáltam leinni magam. Megpróbáltam beszélgetni Amandával, de ez persze vicc volt, Amanda éppen nem akart beszélgetni, pontosabban nem tudott. Elég nehéz beszélgetni, amikor a torokmanduláidat masszírozzák, világos, még akkor is elég bonyolult a társalgás, ha csak az egyik füledben van valakinek a nyelve, nehéz összpontosítani, megértem. De mégis beszélni akartam vele. Túloldítva a zenét, összehajolni, nem is mondani semmit, csak röhögni valakinek a ronda gatyáján

vagy fura haján. De helyette megpróbáltam lépést tartani Sebastiannal. Hallgattam a kérdéseit. Amikre nem várt választ.

– Akkor megyünk? Voltál vécén?

– Mér mennénk? De kurvára lelombozó vagy. Most jöttünk. Kérsz valamit inni?

Elegem volt Sebastianból. Elegem volt Amandából és Labbéből, mindannyiukból, ebből az egészből. Elegem volt abból, hogy fiatal vagyok, és jól érzem magam, kicsit örült vagyok, állok, és részegen ordibálok a hideg utcán egy bár előtt, vagy bent a VIP-helyiségben. Untam már az egészet, de jó képet vágtam hozzá, amennyire tudtam. Minden áldott este. Körbe, körbe, körbe. Szombat és vasárnap reggelente felébredtem, és találtam a zsebemben egy összegyűrt kék belépőjegyet, egy csomag cigi celofánborítóját meg egy rakás kitalált kérdést, hogy például „jesszus, vajon hogy kerültem haza tulajdonképpen?” Ledörzsöltem a kézfejemről az elkenődött pecséteket, körömollóval levágtam a fesztiválkarkötőt. És csak szajkóztam ugyanazt, amit mindenki, hogy „atyaég, de be voltam rúgva... jesszus, nem emlékszem semmire... hű de kurva jól éreztük magunkat”.

De már soha nem éreztem jól magam. És mindig emlékeztem, hogy kerültem haza. Mindig ugyanúgy. Gondoskodtam róla, hogy Sebastian hazajusson. Aztán én is ott aludtam, mialatt ő félig öntudatlanul feküdt, vagy videojátékot játszott, vagy csak kereste, hogy „mi a francot csináljon”.

Már nem akartam ezt az egészet, de nem tudtam, mit akarok helyette. Szakítsak vele? Mi lesz velem, ha szakítunk Sebastiannal? Továbbra is együtt lógok a bandával, csak nem járunk Sebastiannal? Nem volt semmi tervem. Nem akartam tervet. Csak annyit akartam, hogy újra jó legyen.

Sebastian teljesen bekattanna, ha szakítanék vele. Már most is bolond. Most nem szakíthatok. Majd nemsokára, amikor lenyugszik a helyzet, meg fog oldódni, de most nem mondhatok semmit neki.

Néztük Sebastiant a biztonsági őrökkel, kétfelől, egyikünk sem mondott semmit, azt a bizonyos határt, amit tudtuk, hogy át fog lépni, mindig lehetett még egy kicsivel kijebb tolni. Nem mondtunk semmit, mindenki úgy tett, mintha majd valahogy megoldódna a dolog. De tudtuk, hogy el fog szabadulni a pokol. Az örök párban álltak, én egyedül voltam. Egyikünk sem tett semmit. Csupán egy statiszta voltam. Mind statiszták voltunk. Sebastian mellett mindenki statiszta lett. Statiszta, szöveg nélkül. Ha mondtam is valamit, azt utólag kivágják a történetből. Arra nem kellett figyelni, amit én mondtam, arra nem kellett válaszolni.

– Nem megyünk haza?

– Micsoda kurva szar ez a hely. A francba, de unalmas, micsoda szarfészek. Bassza meg. Húzzunk el Barcelonába. Van ott egy kurvajó tapaszbar annál a templomnál, vagy várj csak, az Palmában van, nem? Csak elmegyek vécére. Addig rendelj nekem valami piát. Jövök, csak megnézek valamit. Muszáj innom valamit. Csak elmegyek a budira. Bazmeg, húzzunk innen, micsoda dögunalom. Mondd már meg annak a kurva DJ-nek, hogy játsszon valami jót. Elmegyünk New York Citybe, jó? Mingyá, csak kimegyek a budira, megnézek valamit, hol a francba van Dennis, kell egy... menjél, hozd már be a csávót, mondd neki, hogy beszédem van vele, bazmeg, de szar ez a hely.

Amandának megmondtam. *Hogy nem tudom, hogy még szerelmes vagyok-e.* Beszéltünk róla. Azt mondta: *Majd biztos jobb lesz.* De ők ketten Labbéval távolságot tartottak tőlünk. Már a Labbe szüleinél töltött hétvége óta furák voltak. Számukra végképp különvált az előtte és az utána. Tudtam, hogy együtt lógnak Samirral, és nem szólnak nekünk, és tudtam, hogy Sebastiant gázosnak tartják. De persze, amikor ide akartak jönni, vagy más helyre bulizni, elutazni valahova, akkor bezzeg megfeleltünk. Megúszni a sorban állást. *Mi is vele vagyunk.*

Éjszakánként gondolkodtam. Amikor Sebastian mellett feküdtem, izzadt a nyaka, meg-megrándult álmában, felém fordult, magához húzott.

Vannak szavak, amelyeket egész testtel érzünk. Bizonyos szavak olyan érzést ébresztenek fel bennünk, amely az agyunk egy egészen más részéhez kapcsolódik, mint gondoltuk. Amikor anya suttogva csitított, amikor kicsi voltam, és nem tudtam elaludni (css-s-s, kicsikém, css-s-s... aludj szépen drágám...). Vagy apa hangja, amikor kiáltott nekem (Maja!), és hallatszott a hangján, azt akarja, hogy mindenki tudja, hogy az ő kislánya vagyok, hogy mi ketten összetartozunk... nagymama hangja, amikor mesélt (egyszer volt, hol nem volt...). Sebastian hangja, amint közvetlenül elalvás előtt felém leheli, hogy „szeretlek”.

Nem is tudom. Nem csak rossz volt az egész. Nem mindig volt rossz.

Az apjának csinálnia kéne valamit, mondta Amanda, de csak nekem, senki másnak nem. *Sebastiannak segítségre van szüksége.*

Amanda azt hitte, hogy a drog az oka, és hogyha Sebastian egy kicsit lenyugodna, újra ugyanolyan szerelmes lennék bele, mint azelőtt. *Amandának igaza van,* gondoltam. *Hát persze, Amandának igaza van. Persze, hogy még szerelmes vagyok Sebastianba.*

Ne csinálj semmit. Ne mondj semmit. Beszélj vele. Segíts neki.

De nem tudtam mondani semmit. Senki nem mondott semmit. Mit mondhatnának?

El akartam menni. Messzire. Már az egészséget nem akartam.

Sebastian ki fog akadni. Tiszta bolond. Sebastian bolond. Rosszul érzi magát. Tennem kell valamit. Segítségre van szüksége.

Szerettem. Hát persze, hogy szerettem.

23.

Amanda a mellettem lévő széken aludt. A Luca-napi csillám lehullott a hajából a vállára, és a harisnyáján egy óriási lyuk tátongott a térdén. Egy nő állt az aula színpadán, toronymagas túsarkakon, apró fülbevalóval és egy óriási férfikarórával a csuklóján. Fényes, koromfekete frizurája úgy festett, mint aminek külön helyet kell foglalni a repülőn. A nő amerikai volt, és „a nyugati világ legolvasottabb gazdasági napilapjának a főszerkesztője” (Christer bemutatása szerint).

– Nemzetközi gazdaságtant tanultok, ugye?

Egyetértően felzúgtunk, bár a bent ülők között sokan egyáltalán nem a nemzetközi gazdaság tagozatra jártak. Más osztályokból is itt voltak az utolsó évesek. Meg egy csomó szülő (főleg apukák), legalább megússzák a gyerekeik Luca-napi ünnepségét.

A szülőknek előre megmondták, hogy ne tegyenek fel kérdéseket, és ne foglaljanak el ülőhelyeket, úgyhogy ők a fal mellett álltak. Tíz méterenként ott állt egy-egy sötét öltönyös, széles vállú pasas, fülében fülhallgatóval, az amerikai nő testőrei.

– Ti meg, akik nem azt tanultok, kénytelenek lesztek kibírni.

Szófogadóan nevettünk, ő meg mosolygott, szélesebben, mint egy autóskomp felhajtója.

Még Sebastian is itt volt. Reggel ötkor Amandával Luca-napi énekekkel keltettük, aztán meghívott minket meg néhány srácot „reggelire”. Aztán amikor nem voltam hajlandó beülni a kocsijába,

hogyan hozzon a suliba, megsértődött. Úgyhogy most a terem másik végében ült.

Az előadást egy „ismeretlen jótevő” szponzorálta. Kérdeztem Sebastian, hogy Claes volt-e az, úgy nézett rám, mintha hülyeséget kérdeztem volna. Állítólag 350 000 koronába került az előadás, de a tanárok nem beszéltek ilyesmiről.

Az amerikai nő nemcsak főszerkesztő volt, hanem a közgazdaságtudomány doktora, és a *Time Magazine* a világ legbefolyásosabb véleményformálói közé is beválasztotta. A YouTube-csatornája révén lett híres, ahol Barbie meg Ken babákkal, Barbie kocsiával, Barbie házával magyarázott el gazdasági kérdéseket. A legnézettebb videoklipje az amerikai pénzügyi válságról szólt. A filmben egy fekete bőrű Barbie játszotta a kilakoltatott bérlőt (háromgyerekes, egyedülálló anyát), Ken meg a Lehmann Brothers főnökét. A nő beszéltette a babákat, Ken fensőbbes volt és távolságtartó, a fekete Barbie meg káromkodott, és rosszabbul beszélt angolul, mint egy rapperjövőről álmodozó, átlagos svéd óvoda. De senki nem vádolta azzal, hogy rasszista sztereotípiákat használ. Túlságosan hasonlított maga is a fekete Barbie-hoz, úgyhogy senki nem merte ezzel támadni. Akik kritizálták, azt mondták, túlságosan leegyszerűsíti a dolgokat, hogy bebizonyítsa, amit akar. Arra gondoltam, valaki megmondhatná neki, hogy legalább a sminkjén finomítson egy kicsit. Rövidebb műszempillák kifejezetten előnyére válhatnának.

A mai napon a világgazdaság jövőjéről fog beszélni. *Növekedés vagy összeomlás* volt az alcím, ha nem tévedek, kérdőjelnek kellett volna állnia a végén, de nem volt ott semmi.

– Van itt a teremben olyan, aki gyűlöli a közgazdaságtant? Aki esetleg ennél fontosabb dolgokkal szeretne majd foglalkozni? (Apró kacaj.) Bölcs döntés. Az ember ne bízson a közgazdászokban. (Hangosabb kacaj.) – Széles mozdulattal végigmutatott a közönségen. – Mondjatok egy veszélyes közgazdászt.

– Karl Marx – mondta valaki a hátsó sorból.

Bólintott.

– Milton Friedman – kiabálta be Samir legelőlről, ahol ült.

A nő elégedetten elmosolyodott.

– My point exactly. – Elővett egy palack vizet, és belekortyolt. – A közgazdászok pedig annál az egyszerű oknál fogva életveszélyesek, hogy a világgazdaság az emberekre hat, őket sújtja. Minden embert. Úgyhogy akár közgazdaságtant tanultok, akár nem, akár úgy gondoljátok, hogy a pénz minden, akár felette álltok az anyagi világban... most hallgassatok figyelmesen. Rólatok lesz szó.

Mialatt Barbie az ujjával a közönségre mutogatott, elsötétült a terem. A színpad hátulján egy óriási képernyő jelent meg, és a nő különösebb bevezetés nélkül elkezdett ledarálni egy gyorsforgalmi a 20. század gazdaságtörténetéből: számok, történelmi események, általános választójog, első világháború, gazdasági világválság, második világháború, gazdasági fellendülés. Hologramoszlopok nőttek ki előtte a földből, háromdimenziós, forgó kockák és gömbök, grafikonok és diagramok a népességnövekedésről, átlagkeresetről, várható élettartamról. Na, most már értettük, miért volt egy hétig lezárva az aula, olyan érzés volt, mintha egy James Bond-filmben ülnénk. Még Roosevelttről is volt egy hologramja. Az elnök mellette állt pár másodpercig, és a New Deal programjáról szónokolt. Még Amandának sem esett nehezére ébren maradni.

Barbie gyorsabban beszélt, mint egy sportkommentátor. Christer a mondatai dallamára bólogatott. Bicc-bicc-bicc-bicc, biccentett, mintha kiesett volna a nyakából egy csavar. Teljesen be volt csavarodva, mintha valamiféle mentális húgyúti fertőzés kapta volna el.

– Sokan meg vannak győződve arról, hogy a közgazdaságtant mint tudományt ugyanolyan erők irányítják, mint például a gravitáció. Kiadások, bevételek. Ha elejtesz egy poharat, leesik a földre, és összetörik. Ha többet költesz, mint amennyit keresel, csődbe mész.

Barbie végigjártatta a tekintetét az öltönyös-kosztümös szülők során, majd rajtunk, diákokon, és tovább hirdette az ígét.

Amikor eljött a kérdések ideje, Christer útra kelt egy drót nélküli mikrofonnal. Sebastian kezdte a kérdezést. Az amerikai nő rámosolygott, mielőtt Sebastian felállt.

Ja, tehát Claes fizette a bulit.

Hirtelen kedvem lett volna kimenni. *Black Barbie és Ken Fagerman.*

Ha Sebastiant azért küldték ide, hogy megtudja, milyen mondandója van a pénzügyi világ legújabb üdvöskéjének, hát akkor Claes meg a nő is csalódnak fognak.

Sebastian fáradtnak tűnt, megakadt, de végül csak sikerült felolvasnia, ami a lapon állt, és mialatt Barbie válaszolt, Christer már ment tovább a következő nézőhöz, akinek előre megmondták, hogy készítsen elő egy kérdést.

Amikor én kerültem sorra, rögtön visszaadtam Christernek a mikrofont, még mielőtt a nő elkezdte volna a válaszát. Nem állt szándékomban további kérdéseket kiizzadni. Az előadó elgondolkodva bólintott felém. Nem érzékeltette, hogy szerinte ez egy ostoba kérdés (kizárólag olyan ostoba kérdéseket hagytak jóvá, amelyekre Christer maga is tudta a választ), és a közönség megtapsolta a választ. A harmincötödik változata volt az „egyfelől... másfelől, a kérdésről írt tanulmányomban számos új tényezőre is rávilágítok..., ezek arra utalnak, hogy a válasz egyelőre messze nem egyértelmű” jelentésű válaszának.

A 3D technikát kikapcsolták. Amanda szempillái kezdtek elnehezülni, kényelembe helyezkedett a székén. Barbie csak egy üres váz volt, soha nem mondana olyasmit, amivel az itt levők nem értenek egyet. Szállította az elvárt válaszokat.

De egyszer csak Samirra került a sor. Átvette Christertől a mikrofont, és belekezdett.

– Néhány hónappal ezelőtt volt egy választás itt az iskolában. – Samir hangja kissé remegett. Idegesnek tűnt. – Minden diák leadhatta a képzeletbeli szavazatát, és két kitalált rasszista párt kapta a szavazatok több mint harmincöt százalékát.

A szemem sarkából láttam, ahogy Christer zavartan pislog. Ez nem az előre megbeszélte kérdés volt. Összezavarodva nyújtotta a kezét a mikrofonért, de az amerikai nő rámutatott Samirra, azt akarta, hogy folytassa, amit elkezdett. Samir átvette a másik kezébe a mikrofont, hogy Christer ne érje el.

– Az iskolavezetés kitalálta, hogy az eredményt nem kell komolyan venni, mert az csak azért született, mert egy csapat diák összefogott, hogy elszabotálják a gyakorlatot.

– És? – a nő feszülten figyelt.

A közönség soraiból valaki bekiabálta, hogy *térj a tárgyra, Samir*. Az egyik hátul álló apuka előrekiáltotta, hogy *szerintem rossz előadásra tévedtél, öregfiú*, de Barbie felemelte a kezét, és újra csend lett.

– Folytasd!

– Ezt az iskolai választást senki nem vette komolyan. De ez egy jó példa. Mert azt tanuljuk, hogy a politika arról szól, hogy az európai országok összes problémájának oka a migráció, az Európa határain kívül vívott háborúk és az iszlám terrorizmus. Csupa olyan dolog, amelyek fölött a mi politikusainknak nincs befolyásuk. Csak erről beszélünk, az iszlámisták jelentik a legnagyobb fenyegetést. De mindeközben egyre több a milliárdos, és a szegények egyre szegényebbek. Itt, nálunk. Erről nem beszélünk. Úgy értem... – Samir megköszörülte a torkát, egy pillanatra kizökkent. – Szóval nem kellene arról beszélni, hogy ezek a gazdasági kérdések hogyan befolyásolják a jólétet és a demokráciát, nincsenek hatással a demokráciára, úgy értem, a társadalmunkra?

Pár sorral Samir mögött egy fiú elkezdte dúdolni az *Internacionálét*. Óvatos nevetés hullámozott végig a termen, de

Barbie újra felemelte a kezét, mint Jézus, és félbeszakította őket.

– Meséld el... Samirnak hívnak, ugye? Mondd el, Samir, hogy szerinted ezek a társadalmi ellentétek milyen módon válnak közgazdasági kérdéssé!

– Szerintem a közgazdászoknak arra kellene használni a számaikat, hogy konkrét megoldási javaslatokat tegyenek a fennálló problémákra. Semmit nem jelent, ha valaki azt mondja, hogy ezermilliárdot kell az infrastruktúrába befektetni, ha nem mondja meg egyúttal azt is, hogy honnan lesz erre pénz. Főleg, ha közben másról sem vitázunk, minthogy semmire nem jut pénz, mert túl sokba kerülnek a bevándorlók.

Valami történt az amerikai nő mosolyával. Valahogy másnak tűnt, és időbe telt, mire megértettem, hogy ez az új mosolya most valódi. Samir hangja felerősödött.

– Persze nagyszerűek a nagy állami beruházások, de nehéz eldönteni, hogy ki állja a számlát. És senki nem meri kimondani, hogy akik itt ülnek, azoknak kellene fizetniük.

Többen összesúgtak a teremben. Megváltozott a hangulat, nem volt dühös, inkább olyan, mint amikor egy szobát megtöltenek felnőttekkel, akik mind meg akarják magyarázni, hogy mi is a helyzet. Szinte a bőrömön éreztem, ahogy a hátul álló apukák sora szeretné némi jóindulatú torokköszörülés után elmondani Samirnak (és Barbie-nak), hogy *„fiam, ezt te még nem érted”*. Mert nekik aztán egyáltalán nincs bajuk a bevándorlókkal. De tényleg! *De most Svédország iparáról beszélünk*, mondanák. *Mi vagyunk, akik munkát, jólétet és lakhelyet adunk ennek a sok frissen érkezett bevándorlónak. Nem béníthattok meg minket adókkal.*

Tudtam, mit akarnak mondani, mert apát hallottam már erről beszélni. A hátul álló apucik úgy tűnt, elfelejtették, hogy megígérték, nem fognak kérdéseket feltenni, mert négyen-öten kissé előbbre léptek, és felemelték a kezüket. Látszott, hogy nincsenek hozzászokva, hogy szólásra kell jelentkezniük, de alig bírtak

magukkal. Egyesek közülük tizennégy különböző irányba pislogtak egyszerre, hogy jelezzék, „jaj, milyen aranyos, de nagyon naiv fiatalember”, meg hogy „fiatalon mind forradalmat akarunk csinálni”, egyikük színpadiasan hangosan súgta, hogy „lám csak, kommunistát melengettünk a keblünkön”, mire egy másik ideges kuncogásban tört ki.

Az amerikai nő nem törődött velük, előrehúzott egy széket, és leült.

– Bullshit – kiabálta be a srác, aki az előbb az *Internacionálét* dúdolta.

Barbie felnézett.

– Az lenne? – mondta, és újra rávillantotta a közönségre fogpasztareklám-mosolyát. *Semmi vész*, sugallta a mosoly. *A ti oldalatokon állok.* – Ne izguljanak, nem fogunk bevándorlási politikáról beszélgetni. Ahhoz nem értek eléggé. Arról fogunk beszélni, hogyan finanszírozzuk az állam kiadásait. Miből fizetjük a jóléti államot? Ez fontos kérdés, nem igaz?

Kivárta a közönség egyetértő mormogását.

– A világ lakosságának egy százaléka rendelkezik a világ erőforrásainak ötven százalékával. Ezenkívül: a világ nyolcvanöt leggazdagabb emberének annyi vagyona van, mint az emberiség szegényebbik felének összesen... – egy pillanatig habozott, könnyedebb hangon folytatta. Talán tréfál? Lehet, hogy Sebastianra pillantott. – Mindannyian elférnének itt, az első néhány sorban. Ez nem probléma?

Az egyik apuka már nem bírta tovább. Anélkül, hogy szót kapott volna, vagy megszerezte volna a mikrofont, odakiabálta, hogy *excuse meee*, de Barbie még csak oda sem fordította a fejét. Lassan keresztülsétált a színpadon, míg Sebastian sorával szembe ért.

Na, most kéne Sebastiannak megmutatnia, hogy képes képviselni a Fagerman-céget, gondoltam, és görcsbe rándult a

gyomrom. *A nő azt akarja, hogy Sebastian segítsen neki egy igazi vitát kibontakoztatni.*

Azt akartam, hogy Sebastian álljon fel, és menjen el. *Tűnj el,* gondoltam. *Úgyis gyűlölöd a politikát.* És aztán másra is gondoltam. *Túl ostoba vagy ehhez a beszélgetéshez.*

Barbie folytatta, néhány méterre Sebastiantól. A hanglejtése könnyedebb volt, mint eddig bármikor, de feltételezte, hogy Sebastian figyel.

– Van egy makacs meggyőződés, amely szerint nemzetgazdasági szempontból megéri, ha az állam különösen nagylelkű a milliárdosokkal szemben. Svédországban például még a szociáldemokraták is úgy vélik, hogy nulla százalékos vagyonadó az megfelelő szint. – Odaintett a szülők sora felé. – Fogalmuk sincs, milyen boldog lenne a könyvelőm, ha azt mondanám neki, hogy Svédországba fogok költözni. Pedig én még nem is vagyok milliárdos. – Majd újra Samirhoz fordult.

– És mi történik? Mi történik, amikor azok, akik nem milliárdosok, sőt még csak nem is milliomosok szegények, belátják, hogy ők fizetik az összes állami kiadást? Mi fog történni? – Bátorítóan nézett Samirra, aki még mindig a kezében tartotta a mikrofont, és azonnal válaszolt, mintha csak a parancsszóra várt volna.

– Tiltakozni fognak.

– Arra mérget vehetsz.

Visszatért az arcára a természetes mosoly. Az apukák elhallgattak. Christer olyan mozdulatot tett, mintha piruetthez készülődne. Ezzel a fordulattal nem számolt.

– Tiltakozni fognak – folytatta Barbie. – Vajon hogyan? Kitör a véres forradalom? A szüleiteket lenyakazzák a főtéren? Ezt nem akarhatjuk. Akkor már sokkal jobb, ha rákenhetjük a költségvetési hiányt a bevándorlókra. – A nő összehúzott szemmel elnézett a terem hátulsó soraiba. – Nevettek – állapította meg.

De senki sem nevetett. Senki nem szólt egy szót sem, csak Samir. A hangjából eltűnt minden korábbi bizonytalanság, és hirtelen tíz évvel idősebbnek tűnt. Még soha nem gondoltam arra, hogy milyen jól beszél angolul.

– Az uralkodó osztály a történelem során soha nem sejtette, hogy elveszik a hatalmát, mindig meglepődtek.

– Pontosan – mondta a nő. Bólintott, hátrafordult, és bátorítóan nézett Sebastianra. Nála nem volt mikrofon, félig feküdt a széken, mégis hallottuk, hogy mit mond.

– Baromság. És ki fog az embereknek munkát adni? Talán te, Samir? Vagy a taxisofőr apád?

Sebastian felnevetett, amilyen hangosan csak bírt. De még a mellette ülő haverjai sem nevettek vele.

Az amerikai nő kurta pillantást vetett Sebastianra, félrebillentette a fejét, aztán visszafordult Samirhoz, és jelzett neki, hogy válaszoljon ő. Samir bólintott.

– Ostobaság azt hinni, hogy több milliárdos jobb Svédországnak.

Barbie bólintott, és átvette a szót, amikor Samir levegőt vett.

– És beszélhetünk a taxisofőr-apákról is. Mert mi történik a taxis apukák adózási moráljával?

Hallgass, üzentem gondolatban Sebastiannak. Ne mondj semmit.

És Sebastian nem úgy tűnt, mint aki mondani akar valamit, akár közönségeset, akár ostobát. Hátravetette a fejét a széken, és keresztbe tette a mellén a karjait, mint aki kényelmes alvó helyzetet keres.

– Eltértünk a tárgytól, azt hiszem.

Az amerikai nő megköszöörülte a torkát.

– Mielőtt a testőreim kimenekítenek innen, hogy elkerüljék a felkelés kitörését...

Samirra nézett, aztán a terem fala mellett álldogáló szülők sorára, majd a zavartan egy helyben toporgó Christerre. Aztán újra

megszólalt. Most – a hologramok és a felugráló képek nélkül – jobban elgondolkodva beszélt.

– Szükségünk van milliárdosokra, hogy munkahelyeket teremtsünk? Hááát, ja. Na és a jóléthez? Tulajdonképpen a sikeres cégek és a gazdag egyének valóban hasznosak lehetnek a nemzetgazdaság számára... – most felemelte a fejét a hátsó sorok felé –, nekem semmi problémám azzal, hogy lehetséges milliós vagyont szerezni. Sőt, még a milliárdosokkal sincs semmi bajom. – Sebastian felé biccentett, de ő alvást tettett. – Hiszek a kapitalizmusban, még ha néhány honfitársam esetleg azt is hiszi, hogy az én... az én külsőmmel az ember csak kommunista lehet.

Christer felkuncogott, de senki más nem nevetett.

– De én azt hiszem, hogy te valami mást próbáltál nekünk mondani, Samir. Mégpedig azt, hogy van egy határa annak, hogy mennyire lehet egyenlőtlen egy társadalom, amellett, hogy megőrzi a stabil demokratikus berendezkedést. És igazad van. Mindjárt megmagyarázom, miért.

Síri csend volt. Ezt mindenki hallani akarta. Senki meg se moccant.

– Vigyáznunk kell a társadalmi szerződés betartásával. Mindkét félnek be kell tartania a saját részét. Érthető és igazságos rendszerre van szükség. Ha a jóléti államot csak a kis- és közepes keresetűek finanszírozzák, az nem igazságos. Ha a nagyvállalatok kevesebb adót fizetnek, mint kis és közepes méretű társaik, az sem igazságos. A társadalmi szerződésben nem ez áll. Amikor egy ápolónő több egyéni jövedelemadót fizet, mint aki egy vagyont örököl... Amikor nincs vagyonadó. Semmi, abszolút. – A mutatóujjából és hüvelykujjából egy nullát formázott. – Örökösödési adó sincs. Semmi. Nulla százalék. Akinek nem kell jövedelemadót fizetnie, ha nem akar, annak egyáltalán semmilyen adót nem kell fizetnie. Ez vajon összhangban van a társadalmi szerződéssel? Erről beszélne a Biblia, amikor azt írja, hogy *akinek van, annak még adatik?* – Kis

szünetet tartott, és kortyolt a vízből. – Még Amerikában sem vagyunk ennyire nagylelkűek. És nem kell kommunistának lennünk, hogy megállapítsuk, az USA-ban a társadalmi ellentétek közelednek a robbanáspontra felé. Hiba azt gondolni, hogy az ellentéteknek nincs közük a nemzetgazdasághoz. Egyetértetek veled, Samir. Nem örült összeesküvés-elméletet azt gondolni, hogy vannak, akik nyernek azon, ha a társadalmi nehézségeket rá lehet fogni valamilyen kisebbségre... úgy tenni, mintha a – ujjával idézőjelet rajzolt a levegőbe – „feketéket”, vagy ahogy a harmincas években hívták őket, a „zsidókat”, vagy ahogy ma nevezik őket Európában, a „migránsokat” lennének a bajok okozói.

Elhallgatott. Másodpercekig csend volt. A teremben senki nem akarta elismerni, hogy összefüggés lehet az ő pénze és a menekültellenesség között. *Mi nem vagyunk rasszisták, mi a jó oldalon állunk, mi nem vagyunk primitív, műveletlen svéd demokraták.* De tiltakozni ugye nem lehetett. Barbie nem vádolt meg senkit közvetlenül. A nő most csaknem észrevétlenül felpillantott a terem falán lógó órára, kihúzta magát, és Samirra mutatott.

– Na, mit szólsz? Ez meglepően izgalmasra sikeredett.

Olyan csend volt a teremben, hogy egy szülőt, aki magában beszélt, simán hallani lehetett.

– Izgalmas, na ja – mormogta magában. Úgy beszélt, mint aki most ébredt fel, de hibátlan angolsággal. Felismertem, az egyik nagy bank igazgatója volt, most a borzas haját vakarta. – Ez több mint izgalmas. Ez maga az előrehozott karácsony. Megyek, elmesélem a kollégáimnak, hogy mi itt Svédországban valójában adóparadicsomban élünk. Ma este pezsgőt bontunk.

A többi szülő megkönnyebbülten felnevetett. A jó hangulat ugyanolyan hamar visszatért a terembe, mint ahogyan eltűnt. *Ez csak politika. Nem kell egyetértettünk vele.* Ha a bankár nem érzi

magát találva, akkor mi többiek miért éreznénk? *Végül is mit tud Barbie egyáltalán Svédországról? Hahaha. Höhöhö.*

Aztán megtapsoltuk. A nő is megtapsolta a közönséget, Samirra mosolygott, aki visszamosolygott, mintha valami titkon osztoznának ők ketten.

– Nehéz kérdéseket teszel fel, Samir – mondta, miközben mi még tapsoltunk. – Csak így tovább, még sokra viszed.

Amikor Christer felkecmergett a színpadra, hogy köszönetet mondjon, összenéztünk Samirral. Még mindig kipirult volt az arca.

Szép munka, tátogtam Samir felé. *Kösz*, tátogta vissza. Még akartam mondani valamit, de elfordította a fejét. Ránéztem Sebastianra. Mostanra tényleg elaludt.

Christer átadott egy csokor virágot meg egy könyvet Djursholmról, és megint tapsoltunk, és amikor végre vége volt, kikapcsoltam a telefonomat, és kimentem az aulából. Sebastiant majd valaki más felébreszti. Most ugyan lyukasóránk lesz, de még előttünk az egész tanítási nap, és nem bírtam volna hallgatni, hogy mit akar mondani, és végképp nem bírtam volna ki a többi órát, úgyhogy szépen hazabuszoztam. Anya és Lina majd még csak órák múlva jönnek haza, egyedül lehetek. Semmi másra nem volt erőm, csak arra, hogy egyedül legyek.

Amikor csöngettek, már átöltöztem, az ágyon feküdtem, hasamon a lappal, és néztem egy filmet. Sebastian úgyis leülne az ajtó elé, és várna, ha nem vennék róla tudomást, úgyhogy lementem, hogy kinyissam az ajtót.

De nem Sebastian volt. Samir dzsekije a karjára vetve, lihegett, mint aki futott idáig.

– Bejöhetek?

Az ajtófélfának támaszkodott, és felém hajolt. Az alkarján megfeszültek az izmok, és odaléptem hozzá. Megálltam egészen közel, és megsimítottam a karján először a finom bőrt, aztán a rövid,

szűrős szőrszálakat. Amikor megcsókoltam, könnyedén, óvatosan, szúrta az ajkamat. A nyelvéhez érintettem a nyelvemet, és lángra lobbant a bőröm. Samir átölelte a derekamat.

– Persze – mondtam –, gyere be.

A női törtön

A tárgyalás első hete – hétvége

24.

Amikor reggel megyek levegőzni az udvarra, előtte nem tudok bevenni altatót, úgyhogy az éjjel egy szemhunyasnyit sem aludtam, legalábbis amennyire emlékszem. Megpróbáltam megnézni a filmet, amit Susse adott, háromszor is megpróbáltam. Lehetséges, hogy az utolsó próbálkozás alatt aludtam egy hangyányit.

Ha visszagondolok, most, amikor van időm, hogy megpróbáljam megérteni, mi is történt, olyan egyszerűnek tűnik, hogy nekiálljak szétválogatni a dolgokat. Legszívesebben gondosan különálló fejezetekre osztanám az egészet: az első hetek a suliban, miután Sebastiannal hazajöttünk a Földközi-tengerről, amikor *olyan volt, mintha Sebastian és Maja mindig is együtt lettek volna* (Amanda szavai). Ez egy klassz, egyszerű és magától értetődő időszak volt, vagy nem? Mindenesetre ekkor új barátaim lettek, újfajta figyelem irányult felém, újfajta bókokat kaptam. Körülöttünk mindenki (Samir kivételével) úgy gondolta, hogy mi sem természetesebb, mint az életünk Sebastiannal, hogy mi ketten együtt vagyunk.

A második fejezet már bonyolultabb és zavarosabb. A harmadik pedig, azután, hogy megcsókoltam Samirt, totális káosz.

Csakhogy ez nem így működik. Ha őszinte akarok lenni, nem is lehet az első időszakot elválasztani a többitől, ami utána következett. Ezt a katyvaszt nem lehet fejezetekre bontani.

Az elején meleg volt, nyári hőség, és minden csupa szín. Lehet, hogy ez segített? A meleg idő a Földközi-tengerre emlékeztetett, és tompította azt, amit már akkor észre kellett volna vennem, a furcsa dolgokat. Nem csak Claesszal kapcsolatban, hogy milyen gonoszul viselkedik, mennyire nem törődik Sebastiannal. Hanem Sebastian furcsaságait. Az iskola ugyanaz volt, mint mindig, de ahogy Sebastiannal összejöttünk, megnőtt és összement egyszerre. Eleinte Sebastian is majdnem mindig ott volt, még ha az órákra nem is járt be. Úgy tűnt, mindig tudja, éppen hol vagyok, még akkor is, amikor máshol voltam, mint ahol az órarend szerint lennem kellett. Ez tetszett, hízelgett, hogy szemmel tart, hogy a közelemben akar lenni. Nem olyan zaklatós dolog volt, nem volt követelőző vagy fura, semmi ilyesmi. Amikor felbukkant, és hirtelen ott állt előttem a fehér pólójában, és mosolygott, hát én visszamosolyogtam, naná, hogy visszamosolyogtam, hiszen szerelmesek voltunk, ő örült, hogy lát engem, én örültem, hogy rám talált.

De ez nem minden. Sebastian mindig hordozott magában valami mást is. Több volt az, mint szomorúság. Nem gyűlölet volt, a gyűlölet egysíkú dolog, és Sebastiant soha nem volt könnyű megfejtetni. Soha nem féltem attól, hogy vajon mit tesz velem, még a vége felé sem, de mindig résen voltam. Igazából már a legelső időszak is kettős volt, keverék, egyszerre nehéz és könnyű, káprázatos, derűs, borzasztó és csodálatos.

Utálom, amikor az első reggeli időpontban megyek ki levegőzni az udvarra. Amiatt még jobban utálom, hogy az örök ráadásul azt hiszik, hogy szívességet tesznek nekem, amikor oda osztanak be. Örömet akarnak nekem okozni azzal, hogy marad időm egy csomó másra, szuper tevékenységekkel tölthetem ki a nap huszonnégy óráját, az órákat, amelyeket megtakarítok, ha „időben kelek fel”. Mintha legalábbis lenne bármi más dolgom, minthogy azt kívánom,

bárcsak cigizhetnék. Mert ez az, amit a legeslegjobban utálok a reggeli sétában, hogy még csak nem is kívánom a cigarettát.

Aztán ha ráadásul Dorisszal párosítanak össze, akkor még az a kevés kedvem is elmegy.

Tulajdonképpen egyedül kellene levegőznöm, továbbra is korlátozás alá esem, hiába ért véget már a nyomozás. Még mindig el vagyok különítve (a saját biztonságom érdekében), és nem fogadhatok látogatókat. Csakhogy a fogda dugig van, és a nappali órák száma nem elég, hogy mindenki élhessen alkotmányos jogával a levegőzésre, hacsak nem párosítanak össze néhányunkat. Nem túl jó, ha túl sokáig el vagyok különítve más emberektől. Egyedül egy magánzárkában a nap huszonhárom órájában, ajaj, ilyesmit (fiatalok fogva tartása és a társas kapcsolatoktól való megfosztása) szokott kritizálni az Amnesty International. Ferdinánd imádja, ha elmesélheti, amit az Amnestyről tud, és elmagyarázhatja, hogy ezért erősködnék, hogy találkozzam a lelkésszel, a pszichológussal meg a tanárral hetente többször, és ezért nem akarják, hogy egyedül levegőzzem.

Doris egy hatvan év körüli nő, akinek igazából nem is Doris a neve, pedig az kellene, hogy legyen. Állítólag ő a tökéletes nekem való társas kapcsolat, ő az én Amnesty-alibim.

Nem terveztem előre mindazt, ami végül Samirral lett. Szégyelltük magunkat, ő is szégyellte magát, én is szégyelltem magam, persze, hogy szégyelltem magam.

– Soha nem feküdnék le Samirral – bizonygattam Sebastiannak (és saját magamnak) a Labbééknál töltött hétvége után.

– Soha többé – bizonygattuk egymásnak Samirral a Luca-napi délután után, amikor a dolog mégis megtörtént. Soha többé nem fog megtörténni. Nem is kellett volna mondanunk, tudtuk, hogy így gondoljuk. Mégis mondtuk, többször, állandóan, és mégis újra megtörtént. És újra.

Samir telefonált. SMS-t írt. Nem válaszoltam, kitöröltem az üzenetét, meggondoltam magam, válaszoltam, újra meggondoltam magam. Találkoztunk a suliban, beültem a könyvtárba a mi saját külön titkos rengetegünkbe, ahová senki nem jár rajtunk kívül. Olyan igazi volt. Ahogy megláttam Samirt, minden olyan valódi lett. Minden más csak gáz volt. Akkoriban, december táján az életem borzalmas volt, folyton, egész álló nap, mindaddig, míg Samir megérintett. És azután is borzalmas volt, amíg meg nem érintett újra.

Mindig úgy gondoltam, hogy halál fura, hogy vannak, akik azért vagdossák az eret a karjukon, hogy kevésbé fájjon a lelkük, hogy *kibírják*. De a dolog Samirral majdnem ilyen volt. Annyira jó volt együtt lenni vele, és annyira fájt. Néha arra gondoltam, hogy azért annyira jó, mert annyira fáj, még akkor is, ha tudom, hogy mindaz, ami Samir *nem* volt, az volt az oka annak, hogy nem tudtam magam távol tartani tőle.

Samir *nem* volt állandóan az idegösszeomlás szélén. Samir *nem* akart folyton valami mást csinálni, mint amit éppen csinált. *Nem* várta el, hogy felismerjék, az engedélyét kérjék, nyaljanak neki, észrevegyék, elsőként engedjék be mindenhová. Amikor Samir megérintett, egyszerűen csak meg akart érinteni, semmi mást nem akart, legalábbis úgy éreztem. Mindenütt lefeküdtünk egymással, ahol nem lehetett. Otthon nálunk (anyáék dolgoztak, Lina óvodában volt), amikor lógtam a suliból (Samir nem, neki lyukasórája volt). A suli egyik mosdójában egy este, két nappal Luca-nap után. A suli nyitva volt, mert az énekkar próbált az aulában, de mi nem ismertünk senkit a kórusból, és akkor, amikor hozzám ért, akkor azt gondoltam, hogy igen, ennek így kell lennie. *Ha ő és én vagyunk együtt, akkor megúszom Sebastiant*. Samir nem volt Sebastian, pontosan az ellentéte volt, és én őt akartam. Lehet, hogy ezért történt?

Samir nem a megmentő hercegem volt fehér lovon, épp ellenkezőleg, ő volt a mérgezett alma. De akkor, az alatt a pár rövid nap alatt a miértetek nem voltak érdekesek, a kérdés, hogy miért-éppen-Samir nem tűnt elég fontosnak ahhoz, hogy le tudjak mondani róla. Gondoltam rá, hogy nem szabad, hogy ez hiba, nem kellene. De mégsem tudtam lemondani róla. Úgyhogy inkább nem gondoltam rá.

A fogdában az egész sétaidő alatt, függetlenül attól, hogy a reggeli időpontot kaptuk-e vagy sem, Doris ott ül a betonpadon, tőlem cigicsikk-pöckölési távolságra, és kézzel sodort staubokat szív egymás után, ki sem veszi a cigit a szájából. Úgy kavargat körülötte a füst, mintha egy fazék lenne, amin félrecsúszott a fedő. Egy árva mukkot sem szól hozzám, semmilyen nyelven, akkor se, ha köszönök. Nem néz rám, nem bólint, nem mormog a bajusza alatt. Egyszer, amikor az eső miatt nem bírta meggyújtani az öngyújtóját, hallottam, amint nagyot sóhajtott. De nem kérdezett meg, hogy kölcsönadom-e az enyémet, csak kattogtatta tovább, míg pár perc múlva összejött neki, és amikor meggyújtotta a cigijét, nyögéshez hasonló hangot adott. Gondolom, megkönnyebbülésében. Vagy örömeiben? Egyfajta különleges Doris-féle öröm jeleként.

Emlékszem, kábé tizenkét éves lehettem, amikor megkérdeztem anyát, hogy hány évesnek kell lennie az embernek, amikor először lefekszik valakivel. Anya azt válaszolta, hogy amikor annyira le akarsz feküdni valakivel, hogy tojssz rá, hogy én mit gondolok a dologról, és tojssz rá, hogy bárki más mit gondol a dologról, mert annyira akarod, hogy inkább meghalsz, de nem bírod ki, akkor már elég idős vagy. Akkor azt hittem, csak azért mondja, hogy mutassa, szerinte milyen klassz dolog a szex, hogy megmutassa, hogy ő mennyire kúl és laza szülő. Undorítónak és mesterkéltnak tartottam. Pedig tényleg igaza volt. Egyszer az életben hallgathattam volna rá. Csak amikor Sebastiannal találkoztam, akkor fogtam fel, hogy mire gondolt. Az elején, amikor végigsimította a karomat, és

úgy éreztem, mintha bársonyból lenne a bőröm, na, akkor megértettem. Persze továbbra is úgy gondoltam, hogy az anyám röhejes, de felfogtam, amit mondott. És amikor már nem volt ilyen érzés, kész voltam bármit megtenni, bárkivel, csak hogy újra ezt érezhessem. Azaz várjunk csak. Samir nem volt bárki, és amit csinált, az meg végképp nem volt bármi. De vele is ezt éreztem, hogy *nem bírom ki nélküle*. Akkor sem, ha Samirral nem volt egyszerű, még akkor sem, amikor jó volt. Ő a boldogság egy válfaja volt, de sosem tett engem boldoggá.

Doris személyisége kábé annyira izgalmas, mint egy nedves nadrágszár, amerikai módra kövér, olyan kúp alakú, egy játékomra emlékeztet kiskoromból, egy csomó különböző méretű, színes műanyag gyűrűre, amiket egy talpon álló fapálcára kellett felfűzni nagyság szerinti sorrendben, hogy a legnagyobb legyen alul. Vagy arra a „lépcsőmászó” spirálra, ami akkor volt menő, amikor anya gyerek volt. Doris is hasonlóan mozog, bár lassabban: egyszerre egy úszógumit mozgat azon kevés alkalmak során, amikor épp nem mozdulatlanul ül.

Kérdeztem Sussét, hogy Doris miért van lecsukva, de ezt Sussénak „nem áll módjában közölni velem”. De bármi is az, szinte meglepőbb lenne Dorisszal a sitten kívül találkozni, mint rács mögött. Ha valami tizenkilencedik századi enciklopédiában felütnénk a „női rab” címszót, egy fekete-fehér fényképet találnánk egy Dorishoz a megszólalásig hasonló asszonyról, talán a ruházatát leszámítva. Doris ugyanis nem a börtönegyenruhát viseli (ó, dehogyis!), vastag zokni van rajta, műanyag kerti papucs, mackónadrág és melegítőfelső. Az egészet egy gigantikus esőkabát takarja, a zsebei akkorák, akár két szemeteskuka. Ott tartja a dohányt. Meg talán egy alomnyi vízbefojtott kismacsát.

Valahányszor együtt levegőzőm Dorisszal, újabb és újabb történeteket fantáziálok össze arról, hogy mit követhetett el, igazi

kihívás mindig új bűncselekményt kitalálni. Ugyanis ez egyáltalán nem egy könnyű feladat. Doris túl öreg, hogy azért üljön, mert eltette láb alól az újszülött gyermekét. Túl kövér ahhoz, hogy azért legyen itt, mert kinyírta a pasiját (hacsak egyszerűen rá nem ült, és agyonnyomta), és el se tudom képzelni, hogy ki akarná Dorisszal összeszűrni a levet, vagy hogy lenne a világon valaki, aki Dorist annyira érdekelte volna, hogy ráül. Doris a legrondább nő, akit életemben láttam.

Az első dolog, ami eszembe jutott, amikor Samir az osztályunkba került, hogy milyen szép. Nem jól néz ki, szép. Ha bárkit megkérdeznének, azt mondanák, ugyan, nem ez volt benne a fontos, mert mindenkinek állandóan úgy kell tennie, mintha a szép embereknek különleges belső tulajdonságaik is lennének, okosak, kedvesek, viccesek lennének meg minden, de igenis ez volt Samir legfontosabb tulajdonsága. A legmeghatározóbb. Az okos hozzászólásai, a kiváló érdemjegyei, a politikai elkötelezettsége, a rengeteg minden, amit ő tudott, míg a kortársainak fogalmuk sem volt róla, mindez elviselhetetlen lett volna anélkül a karamellszínű bőr nélkül, a röhejesen hosszú, fekete játékbaba-szempillákkal árnyalt sötétbarna szemek nélkül. Az én szemeimet vízszínűnek éreztem, ha csak rám nézett. Samirnak szurok- és sóillata volt. Ő volt a legszebb srác, akit életemben láttam, hogyne lett volna ez fontos?

Doris halványszürke, mint egy giliszta, és nedveskutya-szaga van. A múlt hét végén azt találtam ki, hogy egy bordélyházat igazgatott, tele szegény kelet-európai országokból elrabolt, megfélemlített kurvákkal. Elképzeltem, amint ott ül egy régimódi, vezetékes bakelittelefon mellett, és szívja a barnásszürke cigarettáit. A telefonon veszi fel a megrendeléseket a megalázó szexmutatványokra, amelyekre a tizenkét éves drogfüggő lányait kényszeríti. Vagy fél tucat rossz leheletű, kajafoltos szakállú rabszolga segít neki sakkban tartani a lányokat. Az egyik rabszolga

volt az, gondoltam, az egyik pasas hívta a zsarukat, és feldobta a banyát, amikor nem kapott fizetést.

Ma inkább úgy vagyok vele, hogy szerintem valami drogbáró könyvelője lehetett (nem hajlandó tanúskodni ellene, mivel akkor rögtön kinyírnák), vagy talán segített a legkisebb fiának robbanószert kotyvasztani (egy pattanásos kis talpnyalónak, aki az orosz maffiának dolgozik). Lehet, hogy folyékonyan beszél svédül, csak tetteti ezt a némafilmes dolgot, igazából itt született, kiskorában színésznő akart lenni, de nem vették fel a főiskolára, mert túl ronda volt, bánatában inni kezdett, egyre lejjebb csúszott, aztán pár év múlva elkezdett magához venni nevelt gyerekeket, mert jól megfizették. Lehet, hogy az egyik alultáplált nevelt gyereke annyi káposztasalátát és áfonyalekvárt evett az iskolai ebédnél, hogy rosszul lett, és kórházba vitték. Ott a vizsgálat során fény derült rá, hogy mennyire elhanyagolja Doris a gyerekeket, és most ezért itt ül az én pihenőkertemben, és nem szól egy árva szót sem.

Nincs más dolgom egész álló nap, mint ilyesmiket kitalálni. Doris a leghatásosabb dohányzásellenes kampány, amiben valaha is részem volt.

– Képzeld magad egy helyre, ahol biztonságban érzed magad – mondta mindig anya, amikor kicsi voltam, és nem tudtam elaludni. Behunytam a szemem, és úgy tettem, mintha megtenném, amit mond, de soha nem csináltam. Most viszont pontosan ezt csinálom, állandóan. A fogdában töltött hétvégék óraművé változtatják a fejemben az időt. Rozsdás fogaskerekek rágják szét az agyamat, mikromilliméterről mikromilliméterre. Csak ritkán gondolok arra, ami a valóság. Leggyakrabban olyan helyekre képzelem magam, ahol nincs rajtam kívül senki más.

Kitalálok helyeket, ahol biztonságban lehetnék. Tengerpartokat, óceánokat, fennsíkokat, pusztaságokat, naplementéket és szeleket. Néha az erdőre gondolok. Hogy mezítláb lépkedek a mohán, bár ősz

van, a fenyőtüskék szúrják a lábamat, sár ragad a lábujjaim közé. Nem gyűlölöm a fogdát. Ez a tökéletes magány. Nem lehetsz más, mint aki vagy, de néha lehetsz senki. Még ha ez a jó érzés nem is tart soká, talán csak pár másodpercig (mint egy öv, ami tökéletes érzés egy másodperccel azelőtt, hogy túl szorosra húznák), akkor, abban a pillanatban egy kicsivel jobban érzem magam.

Arra gondolok például, hogy egy tengerparton lépkedek. Nem mintha valaha életemben lettem volna egyes-egyedül egy tengerparton, de ezt könnyű elképzelni, egy tágas partot szürke kagylókkal, fehér homokkal, hínárral és uszadékfákkal. Elképzelem, hogy ott sétálok, apály van, a homok kemény és tömör, ahogy a tenger visszahúzódik. Messze, a látóhatár szélén magasra tornyosulnak a hullámok, az öblöt szegélyező fekete sziklák körül fehér tajték kavarg, több méterre felcsap a levegőbe. Hallom a zajokat, és érzem az illatokat, amikor nyugodt a tenger, akkor is minden mozgásban van, mindenhol. Tudom, hogy ez az egész úgy hangzik, mint egy film, amiben Ryan Gosling járkal a parton egy csajjal kézen fogva, a lány haját az arcába fújja a szél, gyűlölöm az ilyen filmeket, de akkor is szívesen képzelem el a helyet. Emberek nélkül.

Minden hely, amit elképzelek, üres. Ahogy egy emberre gondolok, azonnal Samir, Sebastian vagy Amanda jön elő, az elmém arra kényszerít, hogy rájuk gondoljak. És nem bírok. Ilyenkor nem működik anya módszere.

A Dorisszal töltött szüneteken kívül el vagyok szigetelve a többiektől. „A saját biztonságom érdekében.” De persze tudom, hogy ezt csak úgy mondják. Nem azért ülök magánzárkában, hogy én biztonságban érezzem magam, hanem azért, hogy akik kint vannak, biztonságban érezzék magukat abban a tudatban, hogy alaposan el vagyok zárva. De akkor is. Az acélmosdóm feletti penészfolt ellenére (úgy mered kifelé a falból, mint egy hal hasa). Annak ellenére, hogy állandóan altatóval tömnek (reggel, amikor

felébredek, olyan a nyelvem, mintha egy hörcsögöt szopogatnék). A szag ellenére. Nem bírom megszokni ezt a szagot, olyan, mint egy alapozófesték, mindig ugyanolyan, kicsit az iskolai ebédlő szagára emlékeztet (konyhai főzés és büdös tornacipők szagának keverékére).

Mindennek ellenére örülök, hogy egyedül vagyok a fogdában. Legalább arra gondolok, amire akarok. A tengerre, a partra, az erdőre, az összes szájalmas közhelyre. Ennek a helynek az összes ellentétére. Nem hiszem, hogy biztonságban érezném magam az erdőben vagy a parton, vagy otthon, de kicsivel nagyobb biztonságban érzem magam attól, hogy itt fekszem bezárva, és ezekre a helyekre gondolok.

Vannak tiltott gondolatok is, Amandán, Samiron és Sebastianon kívül mások is. Ezekre tilos gondolnom: otthon, a tengerhez vezető ösvény, biciklizés az Ekudden sziklához Linával a csomagtartón, fürdés az ugrótoronynál a Barracuda parkban, mezítláb sétálás az Aludden partján, elhessegetni a hangyákat Lina lábáról, grillezés a Cykelnyckel-szigeten, meseolvasás Linával az ölemben, ülni a konyhai lépcsőn anya kasmírplédjével a lábamon, és teát inni, Lina izzadt keze, amikor félelmetes fejezetet olvasunk, az éjjeliszekrényemen álló lámpa, ami mindig zúg, ha sokáig van bekapcsolva, horrofilmnézés Linával, a vajas popcornról ragacsos ujjak, Lina, amint almás fánkot eszik, és megpróbálja megállni, hogy ne nyalja körbe a szája szélét, Lina, amint szorosan behunyja a szemét, összeszorítja a száját és ráncolja az orrát, amikor bekenem naptejjel az arcát.

A legeslegtilosabb gondolat, mindennél tilosabb: Lina.

Hunyd be a szemed, képzelj el egy helyet, akármelyiket, csak Lina ne legyen ott.

Amikor majd vége a tárgyalásnak, és elítélnek, el kell költöznöm a fogdából. Ugyan nem kérdeztem Sandert, de azért elmondta, hogy

(„amennyiben aktuális lesz”) azt fogja kérni, hogy fiatakorúak javítóintézetére ítéljenek, és valami olyan helyre vigyenek, ahol fiatalok vannak. De ez „körülményes” lehet, mert már elmúltam tizenennyolc éves.

Megkérdeztem Sandert, nem lehet-e, hogy a fogdában maradjak. Nem hitte el, hogy komolyan kérdezem. Pedig tényleg tudni akartam.

Ha beteg lennék néhány napig, még tovább húzódna, mire el kell mennem innen. És bárhova is visznek, többé nem leszek egyedül. Sander meg mindenki azt gondolja, hogy a fogdában a legrosszabb az elkülönítés, nekem viszont halvány gőzöm sincs, hogy fogom majd kibírni enélkül. Rengeteg ember lesz körülöttem. Beszélnek hozzám, megérintenek, kérdéseket tesznek fel, mellém ülnek az ebédlőben, válaszokat követelnek.

Vajon találkoznom kell majd Linával? Valószínűleg. Erre nem vagyok hajlandó gondolni sem.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben
Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás második hete: hétfő

25.

Úton a bíróság felé esik az eső. A kocsi ablaka, amin kinézek, ferdén csíkos a víztől. Sander a hátsó ülésen ül mellettem, bejött a fogdába, hogy „átvegyünk néhány dolgot”, a tárgyalásra menet.

– Jól aludtál? – érdeklődik.

Bólintok.

Kiskoromban azt hittem, hogy ha valami rémeset álmodok, el kell mesélnem, nehogy beteljesüljön. Ha hangosan elmondja az ember a szörnyű rémálmot, menten valószerűtlenné válik. Mintha hirtelen kiesne a valóságban lehetséges dolgok keretéből.

A mesékben a trollok szétpukkannak a napfényben. Szerintem ez azt akarja jelenteni, hogy ha az ember közszemlére teszi a szörnyűséget, felmutatja, akkor az már többé nem félelmetes. De a valóságban az igazán borzasztó dolgokkal pont fordítva van. A túl sok napfény meg „igazság... kibeszélés... öntsd szavakba az érzéseidet... meg beszélni a problémáidról” igazából csak megmutatja, milyen szörnyeteg vagy. A csúf érzéseid ugyanolyan világosan látszanak, mint a szőrös szemölcsök.

A napfény néha elvakítja azt, aki egy trollra néz. És akkor a nagy fényben, csillogásban úgy látszik, mintha a szörny lenne a legszebb lény a világon. Így volt ez Sebastiannal is. Annyira vakítóan erős reflektorfényben állt, hogy nehéz volt bármi mást látni, mint Claes

Fagerman fiát, a bulikirályt, egy klassz srácot. Az, aki valójában volt, alig látszott.

Már nem hiszek abban, hogy el lehet hárítani a katasztrófákat azzal, ha megnevezzük őket. Úgy fest, a dolgok csak megtörténnek, függetlenül attól, hogy mit mondok. A legrosszabb dolgokat nem befolyásolja a babona, a hiedelmek, a statisztika vagy a valószínűség.

– Köszönöm, jól – felelem ezért Sandernek. Úgysem tud mit kezdeni azzal, hogy rosszul alszom.

Aztán újra kibámulok az ablakon. A kocs szellőzőjéből süvítve árad be a meleg levegő. Túl meleg van, de nem szólok.

Régebben mindig elmeséltem a fantáziáimat, az álmaimat, mindent, amiről ábrándoztam, amit elképzeltem. Meséltem, és mindenki hallgatta. Apa az ölébe ültetett, és azt mondta, hogy imádja „az élénk fantáziámat”. Amikor kinőttem abból, hogy az ölébe vegyen, ez megváltozott. Akkor már utálta, ha a fura dolgokról mesélek, amiket kigondoltam. Csak azt szerette, amikor megjegyzéseket tettem arra, amit valaki más mondott, ha szúrósan és távolságtartóan kommentáltam valamit. Akkor meghallgatott. Néha csaknem nevetett. Ha túlságosan beleéltem magam, nevetségesnek tartott, akkor megpróbált úgy tenni, mintha nem is figyelne. Mindent megtett, hogy mutassa, egyáltalán nem érdekli, amit mondok. Suttogva kellett beszélnem, teljesen monoton hangon, hogy ne mondja, hogy nyugodjak már le. *(Nyugi, Maja!)*

De ezt nem csak apa csinálta. Sebastian ugyanilyen volt. És Samir is. Samir még jobban, mint Sebastian, miután lefeküdtem vele. *(Nyugi, Maja. Minek húzod így fel magad?)* Minden pasi ilyen, miután lefeküdtek a lánnyal. Minden lány pontosan tudja.

A lányoknak nem szabad a saját vicceiken nevetniük. Nem szabad túl gyorsan beszélniük, és ami még rosszabb: túl hangosan. Egy lány, aki túl hangosan magyaráz dolgokat, amelyekre saját maga jött rá, akár nyilvánosan pisilni is nekiállhat, vagy a pucér melleit

mutogathatja a Parlament előtt. Menstruálók, tinédzserek, női hormonok.

Apa csak elméletben szerette a képzelőerőmet. Igazából megrémítette. És mostanság ezzel aligha van egyedül. A fantáziám egy része annak, akiről azt hiszik, hogy én vagyok, bizonyíték arra, hogy veszélyes és kiszámíthatatlan vagyok. Ezért soha nem mesélem el a rémálmaimat, és nem mondom el, hogy mitől félek. Már úgysem hiszek benne, hogy ettől eltűnik a rossz. A babona valóság ellen nem segít. A hipochonderek pontosan ugyanolyan gyakran lesznek halálos betegek, mint a többi ember.

Megérkezünk a bírósághoz. Leparkolunk. Kiszállunk a kocsiból. Felmegyünk a lifttel.

– Mit akart volna megbeszélni? – kérdezem. Most jövök rá, hogy egész úton csak ültünk csendben.

Sander megvonja a vállát. Egy röpke pillanatig azt hiszem, megpaskolja az arcomat, mint ahogy a nagyapa tenné.

– Jól csinálod, Maja – mondja inkább. – Nagyon jól.

Sander mindig figyel rám, még akkor is, amikor csendben vagyok.

A tárgyalóteremben mintha sötétebb lenne, mint szokott. Az ablakokon általában áramlik be a fény, de ma a terem belseje is szürke, nedves nyálkába burkolózik. A levegő száraz, már azelőtt fülledt, hogy elkezdenénk. Még majdnem két hét van hátra a bírósági eljárásból, de már olyan, mintha egy örökkévalóság óta tartana. Már vágom, hogy mi a menet.

Kezds tízkor, vége négykor, pénteken kicsivel korábban, ha lehet.

Amikor Sander mondta, hogy mi lesz a menetrend, nem tűntek különösebben hosszúaknak a napok, de nem gondoltam rá, hogy mennyire el tud fáradni az ember abban, ha halálra unja magát. El sem tudtam képzelni, hogy az én tárgyalásom is lehet dögunalmas. Az ügyész papírai, a monoton hangon felolvasott jegyzőkönyvek,

úrlapok, jelentések és szakértői vélemények (amelyekre még „visszatérünk” majd, amikor eljön az ideje, hogy a tanúk olvassanak föl ugyanezekből a kurva papírokból), még több jegyzőkönyv, még több szakértői vélemény.

Az elmúlt hétnek több mint a fele azzal telt, hogy hallgattuk, amint az ügyész felsorolja, mi mindenre fogunk később *visszatérni*, ennek soha nem lesz vége. Ez a tárgyalás olyan, mint egy rémálom, amelyben végig keresel valamit, de elfelejtetted, hogy mit. Vagy amikor kiáltani próbálsz álmodban, de nem tudsz, akárhogyan erőlködsz, nem jön ki hang a torkodon. Ez nem olyasfajta rémálom, amiben rettegsz, nem olyan, amiben annyira félsz, hogy folyik rólad a víz, mégis egész végig pontosan tudod, hogy neked annyi, és semmit sem tehetsz, hogy megakadályozd.

Ma Sanderen a sor, hogy előterjessze a védelem álláspontját (ma ő fogja elővenni az átkozott papírjait, amelyekre majd később *visszatér*). Az, hogy előterjeszti a védelem álláspontját, tulajdonképpen annyit jelent, hogy elmeséli az én történetemet, de azt is mondta, hogy most „fekteti le az alapját az érvelésnek, melynek eredményeképpen majd fel kell engem menteniük”.

Sander sosem mondta, hogy „minden rendben lesz”. Ő nem hazudik nekem. Ferdinánd mondta egypárszor, hogy „ne izgulj”, de nem nagyon erőlteti meg magát, hogy meggyőzőnek tűnjön. És mivel amit érzek, az amúgy sem foglalható össze azzal, hogy „izgulok”, hát szarok válaszolni neki.

Az meg, hogy a Palacsinta mit mond, végképp nem érdekel.

Két perccel tíz óra előtt a főbíró bekapcsolja a mikrofonját. Először is kifújja az orrát. Az egyik ülnök ásít, még csak a szája elé sem tartja a kezét. Egyik bíró sem úgy ül, egyenes háttal, mint a legelső két napon. Még csak most kezdjük, és már jobban unják, mint az ór az

ajtónál. Csak Sander fogsora világít a benti homályban. Friss és fiatalos, és szerinte *jól csinálom*.

Rögtön, amint az elnök átrágtá magát a bevezetőjén („ezennel folytatjuk a B 147/66-os számú bűnügy tárgyalását...”) – egykedvűen hadar, kábé mintha azt mondaná, hogy „az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” vagy „amint a mennyben, úgy a földön is” – Sanderen a sor.

– Az ügyésznő véleménye szerint Maja Norberg vétkes gyilkosság, gyilkosságra való felbujtás, gyilkosságban való bűnsegédlet és gyilkossági kísérlet vádpontokban.

Kétlem, hogy az itt bent ülőket emlékeztetni kellene erre, de Sander szerint ez bizonyára egy ütős kezdés.

– Maja Norberg nem ismeri el a felelősségét – folytatja, és most rajta a sor, hogy ledarálja a mondandóját, elhadarja ugyanazt, amit már egyszer elhadart a bevezető beszédében, a hozzáállásomat a fő vádpontokhoz, a mellékvádpontokhoz, és az egész megint unalomba süllyed, ki akarok menni. De egyszer csak még jobban lelassítja a monoton beszédtempóját. Most már fülelni kell, hogy értse az ember.

– Az ügyésznő azt állítja, hogy Maja Norberg volt a felbujtó Claes Fagerman meggyilkolásában, ő tervelte ki és vitte végbe a Djursholmi Gimnáziumban lezajlott bűncselekményeket...

Sander hangja fagyosan elutasító. Azt sugallja: ez-teljesen-abszurd-az-ügyész-állítása-észszerűtlen-és-tökéletesen-lehetetlen. A hangja azt mondja, hogy minden, amit rusnya-Lena mondott, akkora képtelenség, hogy Sander normális hangon még megismételni is képtelen. Lemondó sóhajjal fejezi be a felsorolást.

– Maja Norberg tagadja az ellene felhozott vádak.

Sander végigjártatja a szemét a bírói testületen. A fáradt ülnök megint ásít, de ezúttal elfordul. Sander újra magához ragadja a szót.

– Az ügyésznő leírásából egy... – vajon most meg ő fog ásítani? – hogy is mondjam... legalábbis különös gyilkos alakja lép elénk.

Az ügyész nő kényelmetlenül fészkelődik. Ő nem látszik álmosnak. Inkább láthatóan dühös, rámered az elnökre, megpróbálja a figyelmét magára felhívni.

Sander forgatja a szájában a szavakat, elégedett képpel, majd hirtelen felemeli a fejét, mintha ebben a szent pillanatban jutott volna eszébe valami.

– Az ügyész nő leírása Majáról, mint elkövetőről, tulajdonképpen bizonyos tekintetben egészen különleges. Egyedülálló.

Én közben megpróbálok a legkevésbé sem egyedülállónak kinézni. Jelentéktelennek. Közönségesnek. Mindenkinek meg akarom mutatni, hogy mennyire hétköznapi vagyok. *Egyedülálló?* Miért mondja ezt? Ez nem valami jó dolog? Az ügyész leírása rólam, az valami jó dolog? Sander szájából úgy hangzik, mint a bubópestis (vagy... nos... tömeggyilkosság). De senki nem engem figyel. Mindenki Sandert bámulja, egyetlen betűt sem akarnak elszalasztani.

– Ilyen lenne Maja?

Összerezzenek. Ez a mondat olyan, mint egy ostorcsapás.

– Valóban olyan lenne Maja, amilyennek az ügyész nő lefesti?

Az ügyész csikorog a székével a padlón. Alig bír a fenekén ülni, olyan ingerült.

Sander megválaszolatlanul hagyja a kérdést. Sander nem beszél a kivételezett helyzetemről, hogy djursholmi vagyok, hogy kivételesen szerencsés körülmények közé születtem, hogy mennyire elszakadtam a valóságtól, elszigetelődtem, ezekről mind beszélt az ügyész. Sander költői kérdése arról szól, hogy vajon egyedülállóan gonosz vagyok-e.

Statisztikailag a legtöbb dolog melletttem szól. Már pusztán az, hogy nőnemű vagyok, valószínűtlenné teszi, hogy egyszer csak besétálok egy iskolába, és elkezdem lemészárolni az embereket. Jó, persze vannak iskolai lövöldözők, akik nők, de nem sokan. Sebastian ellenben, aki egész életében a maga nemében egyedülálló volt, egy

tulajdonság kivételével tipikus iskolai merénylő. A Svédország-leggazdagabb-családja-dolgot leszámítva minden stimmel: fehér srác pszichés zavarokkal, drogfüggő, iskolai gondok, elvált szülők, fegyverismeret. Sander beépített az előterjesztésébe egy pszichiátriai szakvéleményt. A pszichiátert majd be fogja idézni tanúnak.

– Nem Maja az oka, hogy Sebastian megbolondult – mondja majd a pszichiáter –, teljesen magától bolondult meg.

Engem viszont nem olyan könnyű a sémákba beszorítani.

– Maja nem tipikus iskolai lövöldöző – mutat majd rá a szakértőnk.

Statisztikailag nézve, ez Sander mondandójának a lényege, ártatlannak kéne lennem. A baj csak az, hogy nem minden gyilkos tipikus. És abban a néhány esetben, amikor nő volt az iskolai merénylő, mindig a fiújával együtt csinálta. De erről Sander nem beszél. Az ügyésznek valószínűleg egész csapat szakértője vár ugrásra készen arra, hogy erre rámutasson.

Na, az ügyésznek mostanra lett elege. Bekapcsolta a mikrofonját, és összehúzta a száját, mint egy aszalt szilvát.

– Nem kellene Sander ügyvéd úrnak, ha más nem, időbeosztási okokból az előterjesztésére koncentrálnia, ahelyett, hogy most tartja meg a védőbeszédét?

A bíró a fejét rázza. Ő is ingerültnek látszik, de inkább rusnya-Lenára, mint Sanderre. A bíró nem szereti, ha megmondják neki, hogyan vezesse a tárgyalást.

– Sander ügyvéd úr nyilván tisztában van a tervezett időbeosztással, valamint hogy mennyi idő áll rendelkezésére – most Sanderre pillant –, ugyebár?

Sander bólint, majd észrevehetően felélénkülve folytatja.

– Az ügyész leírása a tényállásról egy egészen páratlan história. Sebastian és Maja: Svédország legvalószerűtlenebb bűnözőpárja, akik az egész világot lenyűgözték. Az ügyész váratlan segítséget is kapott a meseíráshoz, többek között mindazon újságíróktól, akik az

elmúlt kilenc hónap során mással sem foglalkoztak, mint hogy azt magyarázzák, hogy Maja Norberg hogyan beszélt rá, bocsánat, manipulálta gyenge, cselekvésre képtelen barátját, hogy az véres bosszút álljon a közvetlen közelükben élő embereken.

Az ügyész felsóhajt, jó hangosan, hogy mindenki hallja. Ilyet soha nem mondott, fejezi ki a sóhaj. De bizony hogy mondott, talán nem kifejezetten ezekkel a szavakkal, mégis mindenki érti, hogy mire célzott. A bíró kelletlenül felemeli a kezét, és egy körkörös mozdulatot tesz Sander felé. *Térj a tárgyra*, üzeni a mozdulat. *Az öreglány bosszantó, de most igaza van*, ezt is üzeni a keze. *Erre majd később visszatérhetsz*. Lenézek magam elé az asztalra. Már értem, miben sántikál Sander. De akkor is rólam és Sebastianról beszél.

– Mostanra már ismerjük a történetet. Maja és Sebastian egy fiatal pár számos problémával: drogok, alkohol, problémák az iskolában, egymással, a szüleikkel és a barátaikkal. Az ügyész megpróbálja bebizonyítani, hogy Maja mindennél jobban vágyott a megerősítésre, hogy könyörtelenül gyűlölte az ő és Sebastian közvetlen közelében élő embereket, hogy bosszút akart állni, mert Sebastian gyenge volt, fenyegetve és megtámadva érezte magát, és Maja volt az egyetlen biztos pont az életében, nála keresett megerősítést.

Az ügyésznő ismét megköszörüli a torkát, ezúttal még hangosabban. Sander nem zavartatja magát, mondja tovább.

– Hallottuk, amint az ügyész elsorolja azokat az eseményeket, amelyek megelőzték Claes Fagerman meggyilkolását és a Djursholmi Gimnáziumban történt tragédiát. Maja nagyrészt jóváhagyja az események leírását.

Sander újra megereszt egy csaknem észrevehetetlen sóhajást.

– Bizonyos alapvető különbségekkel.

Sander belenéz a papírjaiba, csendben lapozgat egy darabig. Nincs szüksége a papírokra, csak azt a célt szolgálják, hogy időt

adjon nekünk a gondolkodásra. Azt akarja, hogy kiéhezzünk a folytatásra.

Ahogy az elnök megérti, hogy Sander befejezte a bevezetést, a jegyzetömbje után nyúl. Ezt bírom benne, hogy figyel és jegyzetel. Néha például, amikor szerinte Lena Pärsson túl gyorsan hadar, felemeli a kezét, hogy jelezze neki, lassítson. Egyszer, amikor Lena Pärsson azokat az üzeneteket mutogatta, amiket a gyilkosságok előtti éjjel küldtem Sebastiannak, megkérte, hogy maradjon csendben, amíg felírja az időpontokat. Sőt, először rászólt, hogy „psszt”, bár valószínűleg csak véletlenül. „Egy pillanat”, mondta rögtön utána. És Lena Pärsson elhallgatott. A bíró fel akarta jegyezni az összes időpontot a saját papírára, annak ellenére, hogy megkapta az összes papírt, és annak ellenére, hogy Lena Pärsson a szokásos szájbarágós hangosan-olvasom-és-közben-mutatom-a-képernyőn cuccot nyomta. Ezt nagyon bírom benne, hogy mindent komolyan vesz, és nem bízik benne, hogy minden, amit Pärsson mond, az úgy is van.

Sander folytatja:

– Ez egy kivételesen nagy figyelmet keltő bírósági ügy. Mindannyian hallottuk az ügyész elbeszélését, amelyet már hosszú ideje aggályok nélkül terjeszt a média felé. Nos, most eljött az idő, hogy egy lépéssel hátrébb lépünk. Maja most először kap lehetőséget, hogy elmesélje a saját változatát. Kérem, hallgassák meg. Nyitottan, elfogulatlanul. És ne felejtsek el, hogy csak miután az összes bizonyítékot áttanulmányoztuk és az összes tanút meghallgattuk, azután fogjuk tudni összefoglalni, hogy mit is tudunk. Hogy mik a tények, és mi csak spekuláció? Majd csak a teljes eljárás lezárulta után fogjuk tudni a tényeket összevetni azzal, amit Maja elmesél.

Az ügyésznőnek sikerül a mutatóvány, hogy kiadjon egy olyan hangot, amely megfelel annak a gesztusnak, amikor valaki égnek

emeli a szemét. Ne-beszéljen-úgy-velünk-mintha-hülyék-lennénk, üzeni a hang.

Sander odabiccent Ferdinándnak. Az feláll, és egy oldalsó asztalhoz lép, amin egy számítógép van. A kezébe vesz egy kis kütyüt. Olyan, mint egy toll, és összeköttetésben van a terem két óriásképernyőjével. Azzal tud mutogatni a kivetített képeken egy piros lézerpöttyel.

A lézeres gyilkos, villan az eszembe, és érzem, ahogy a nevetés kúszik felfelé a torkomban, mint egy böfögés. Az utolsó pillanatban sikerül a kitörő nevetést köhögésnek álcáznom, mielőtt Ferdinánd elkezd kivetíteni egy biztonságikamera-felvételt Sebastianék kocsifelhajtójáról. A felvétel időpontja a képernyő egyik sarkában látható. Hangot nem kapcsol rá.

– Nos tehát... mi is az, amit tudunk? – teszi fel Sander a kérdést. – Kezdjük az időrenddel. Maja elmondta, hogy az adott napon kevéssel hajnali három óra után távozott Fagermanék házából. Fagermanék biztonsági kamerájának felvételei szerint ez így történt. Maja 3 óra húsz perckor hagyta el a házat. Elmondta, hogy aznap reggel közvetlenül nyolc óra előtt ment vissza, ezt szintén megerősítik a felvételek.

Sander megköszörüli a torkát.

Bólint Ferdinándnak, aki kivetíti egy kihallgatás jegyzőkönyvét Claes egyik biztonsági órével.

– Fagerman biztonsági őre tanúként való kihallgatásakor elmondta, hogy utoljára a kamerával felszerelt kaputelefonon keresztül beszélt Claes Fagermannal, azután, hogy Maja 3 óra húszkor elhagyta a házat. Milyen következtetést vonhatunk le ebből? Hogy Claes Fagerman életben volt, amikor Maja elment.

Ferdinánd visszaklikkel a biztonsági kamera filmjéhez, és körbejárhatja a piros pöttyöt a képernyőn.

– Akkor vegyük újra. A Fagermanék kocsifelhajtóján levő biztonsági kamerák felvételein látható, amint Maja Norberg

elhagyja Fagermanék házát hajnali 3 óra húsz perckor, majd csak 7 óra 44 perckor tér vissza a helyszínre.

Sander ismét a torkát köszörüli, és hagyja, hadd menjen végig a film. Összevágták a kamera által felvett filmeket. Először az látszik, amint kimegyek Sebastianék bejárati ajtaján, lemegyek a kocsifeljárón, aztán az, amikor visszajövök. Ferdinánd kis köröket rajzol a lézermutatóval az időpontok köré.

Ezután Ferdinánd egy boncolási jegyzőkönyvet vetít ki.

– Igazságügyi orvosszakértői szakvélemény szerint Claes Fagerman néhány órával azelőtt hal meg, hogy Maja visszatér a házba közvetlenül nyolc óra előtt. Claes Fagermant körülbelül reggel ötkor lövik le, pénteken reggel. Ezt az időpontot alátámasztják mind az orvosszakértő helyszíni megfigyelései, mind az utána következő igazságügyi orvosszakértői vizsgálat. A nyomozás tehát bebizonyította, hogy Maja Norberg nem volt jelen, amikor Claes Fagermant agyonlőtték. Maja elmondta, hogy ebben az időpontban, azaz körülbelül hajnali fél négy és reggel háromnegyed nyolc között saját otthonában tartózkodott, Fagermanék házától nagyjából egy kilométernyi távolságra. Ezt az állítást nem csupán az adott éjszaka Fagermanék kocsifelhajtóján szolgálatot teljesítő biztonsági őr, de Maja szüleinek vallomása is megerősíti.

A szemem sarkából látom, ahogy az ügyész a fejét csóválja. Szerinte ez teljesen felesleges, mutatni akarja, hogy továbbra is azt gondolja, Sandernek a tárgyra kellene térnie. De amikor ő mondta el ezeket az eseményeket, a dolog nem volt ilyen világos. Nehezebben lehetett érteni, hogy mit akar mondani.

– Tehát megállapíthatjuk, hogy Claes Fagerman halálának időpontja egy olyan időintervallumba esik, amikor Maja nem tartózkodott a házban. Ez egybeesik az ügyész megállapításaival. Ezzel a résszel kapcsolatosan ügyfelemnek nincs ellenvetése.

Egy pillanatra azt hiszem, hogy nem fog beszélni az üzenetekről. Hogy úgy tesz, mintha nem is léteznének. De ezt persze nem teheti

meg.

– Mi történik, amikor Maja otthon tartózkodik, illetve úton van Fagermanék villájától hazafelé, majd hazulról Fagermanékhoz? Ez az a rész, ahol az ügyész elbeszélése a tények ismertetéséből átvált puszta spekulációba.

Ferdinánd kivetíti ugyanazt az összefoglalást az aznap éjjel Sebastiannal váltott üzeneteinkről, amit az ügyész is mutatott a beszámolója során. Azonnal fájni kezdek. A fejbőröm összehúzódik. Ugyanez történt, amikor szólíts-Lenának olvasta fel őket a múlt héten. Nem akarom látni őket, soha többé. Sander fent hagyja a képet, miközben beszél tovább.

– Az ügyész összefoglalója az események láncolatáról számos állítást tartalmaz, amelyeket Maja vitat. De hadd emlékeztessenek először arra, amit Maja is elismer. Vallomásában elmondta, hogy Claes Fagerman heves vitába keveredik a fiával. A vita folytatódik azután is, hogy a fiatalok, akik a házban tartózkodtak a buli kapcsán, elhagyják a helyszínt. Miután Maja és Sebastian kettesben egy sétát tesznek az utcán, visszatérnek a házba, ahol Sebastian és az apja között folytatódik a veszekedés. Sebastian és Claes még akkor is veszekednek, amikor Maja elhagyja a házat, hogy hazamenjen aludni. Eddig tehát nincs kifogásunk.

A buli. Rosszul vagyok, ha csak rágondolok. Amikor Claes kidobta Dennist, Labbét, Amandát meg a többieket, csend szállt a házra. Először jólesett. Aztán Claes ordítani kezdett. Nem csak Sebastiannal, velem is kiabált. El kellett mennünk onnan. Elég sokáig kint voltunk, és járkáltunk az utcán. Félttem. Sebastian apja megrémített. A dolgozószozájában ülve, vagy amikor azokkal az emberekkel beszélt, akiket azért fizetett, hogy könnyebbé tegyék az életét, a napra lehetett nézni, de rá nem, annyira vakító volt a határtalan nagyszerűsége. De Sebastian apjaként teljesen más ember volt.

Amikor visszamentünk a házba, Claes köntösben ült a konyhában, ránk várt, és még egy újság sem volt nála, hogy belekapaszkodjon. Alig lehetett ráismerni. Mint akiből eltűnt minden szín. Olyan... fakónak tűnt, nem mintha valaha is úgy nézett volna ki, mint aki sminkel, soha, még a tévében sem.

Alig pár órával korábban, amikor mindenkit kihajított, óriásinak látszott, még magasabbnak, mint szokott, de most, hogy mindenki hazament, ő kiordította magát, és mindent tönkretett, most alacsonyabb lett és csúnyább. Minden üzleti máz lefoslott róla. A konyhaasztalnál csak egy sápadt öregember ült háziköntösben, egy fekete vízben körbe-körbe úszkáló cápa, egy vak, fehér hal egy mélységesen mély tó fenekén. Sebastian apja sötétséggel és egysejtű víziállatokkal táplálkozott. Látszott rajta.

Azt hiszem, soha nem gyűöltem annyira Claes Fagermant, mint akkor és ott.

– Csakhogy.

Sander égnek emeli hosszú, gondosan ápolt mutatóujját. Várjuk a poént. Várjuk, hogy elmagyarázza, mi az, amiben nem értek egyet az ügyésszel. Közben figyelem, ahogy a piros pötty felfelé mászik a képernyőn, és megakad pont a legelső üzenetemenél. Ferdinánd már letette a lézermutatót, a pötty véletlenül került oda. Az első üzenethez.

Megleszünk nélküle. Nincs rá szükséged. Az apád undorító.

El sem olvasom a többi.

Aznap éjjel még sokkal több üzenetet írtam. Most mindenki végigolvashatja őket. Lenézek magam elé az asztalra.

A többiek meg olvashatják:

Megérdemli, hogy meghaljon.

A tárgyalás második hete: hétfő

26.

– Amikor Maja visszatér Fagermanék házába másnap reggel, addigra kilenc mobilüzenetet küldött Sebastiannak. Sebastian három választ küldött, és kétszer felhívta Maját. Nos, vajon mit mondanak a fiatalok egymásnak? Az ügyész szerint ezeknek a telefonbeszélgetéseknek a során tervezik meg a gyilkosságot. Az első beszélgetés két perc negyvenöt másodpercig tart, rögtön azután zajlik, hogy Maja elhagyta Sebastianék házát, még mielőtt hazaérkezne. A második hívásra közvetlenül azt megelőzően kerül sor, hogy Maja kilép a házukból, hogy visszamenjen Sebastianhoz. Ez a beszélgetés kevesebb, mint egy percig tart.

Sander Ferdinándra pillant, aki a kezében tartott lézermutatót ismét a híváslistára irányítja, amelyen be van jelölve a két kérdéses beszélgetés. A vörös pötty remeg kicsit. Hogyan érthetné meg bárki is, hogy miért írtam azt, amit írtam? Hogy Claes mennyire mérhetetlenül aljas volt? Hogy a legrosszabb nem is az volt, hogy kibújt az alól, amit tennie kellett volna, az alól, amit mondania kellett volna Sebastiannak, a legrosszabb az volt, amit tulajdonképpen csinált.

Sebastian sosem akarta észrevenni ezt az oldalát. Istenítette az apját. Ő volt az egyetlen ember, akire felnézett. De azon a legutolsó éjszakán Sebastian is kénytelen volt látni azt, amit én már régóta tudtam. Mégis, amikor hazamentem tőlük, inkább fáradtnak tűnt,

mint dühösnek. A veszekedés, a séta, és amiről beszélgettünk, kiütötte. Azt hittem, hogy hazamegy, és lefekszik. Dühös voltam? Nem is tudom. Az én érzéseim már régen nem számítottak, mindig Sebastian volt a fontos. Amikor az első üzenetét megkaptam: „Mit csináljak?” – meg akartam mutatni, hogy mellette állok, hogy én is látom, hogy milyen az apja valójában, hogy nélküle is tud boldogulni, hogy minden rendbe fog jönni. Az apja nem érdemli meg őt, nincs joga megaláztatni őt.

Megleszünk nélküle. Nincs rá szükséged.

Nem vagyok hajlandó elolvasni az utolsó szavakat. De azt írtam Sebastiannak, hogy Claes megérdemli, hogy meghaljon. És komolyan gondoltam.

Sander erről nem beszél, hogy mit éreztem akkor. Pedig mondtam neki. Ehelyett a magasba emeli az ujját, még magasabbra, figyelmet követelve.

– Mit jelent ez a híváslista? Először is: hogy Sebastian és Maja beszéltek egymással, és üzeneteket váltottak. Azt nem tudjuk, hogy miről beszéltek. Az üzenetek tartalmát ismerjük, de tudjuk-e, hogy mit jelentenek? – Újabb ujját emeli fel. – Maja elismerte, hogy nem kedvelte Claes Fagermant. Hogy szerinte Claes elhanyagolta szülői szerepét. Maja arra alapozta ezt a véleményét, ahogyan Claes Fagerman a fiával bánt. Azonban egyetlen alkalommal sem viselkedett Maja úgy, hogy bizonyítani lehetne, ő vette rá Sebastiant, hogy megölje az apját, illetve hogy az általa mondottak megfeleljenek a felbujtás törvényben meghatározott feltételeinek.

De hiszen azt akartam, hogy meghaljon. Ezt hogy fogja Sander kimagyarázni?

– Fogunk arról beszélni, hogy vajon volt-e elkövetési szándék, hogy a „megérdemli, hogy meghaljon” azt jelenti-e, hogy Maja azt akarta, hogy Sebastian ölje meg az apját, vagy legalábbis közömbösen viszonyult a lehetőséghez, hogy az üzenetet Sebastian esetleg gyilkosságra való felszólításként értelmezi. Véleményünk

szerint hiányzik a bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék. De van egy még fontosabb oka annak, hogy az ügyész miért nem tudja bizonyítani, hogy a felbujtás törvényi feltételei fennállnak. Sebastian meg akarta ölni az apját. Ebben a kérdésben nem szorult Maja rábeszélésére. Erre még később visszatérünk.

Na, ezt imádják az újságírók. Nem látok rájuk, de szinte érzem, ahogy kollektíván előredőlnek a székekön ülve, hogy egyetlen szóról se maradjanak le. Érzem, ahogy feszülten figyelnek minden szóra, ami Claes Fagerman császárról elhangzik, hogy a gonosz milliárdos úgy bánt a fiával, mint egy engedetlen rabszolgával. Imádják, ahogy Sander szörnyeteget csinál Claes Fagermanból, hogy szinte beléphetnek az otthonába, és megtudhatják az összes szaftos részletet, hogy hogyan vette semmibe a fiát, hogyan szégyenítette meg, alázta meg, tagadta ki a családból, penderítette ki otthonról. Egy normálisan működő apának gondoskodnia kellett volna róla, hogy Sebastian megfelelő gyógykezelést és ápolást kapjon, Claes Fagerman viszont újra és újra arcon köpte. Nem látom az újságírókat, de a terem hőmérséklete több fokkal emelkedik, annyira felizgatja őket ez az új sztori. El akarják mesélni, és már el is felejtették, hogy az imént még egy másik történetet meséltek. Most majd feketén-fehéren bemutatják az olvasóiknak Svédország leggazdagabb emberét. Claes Fagerman – a milliárdos, aki tömeggyilkosságba hajszolta a fiát. Hogy ez a történet ráadásul még a tőzsdére is hatással lehet, azt már alig bírják megemészteni, annyira odáig vannak az egészért.

– Nos, térjünk vissza az események időbeli sorrendjéhez. Egy körülményt teljesen világosan látunk, azt, hogy miután Maja tizenegy percig tartózkodott Fagermanék házában, Sebastian Fagerman és Maja Norberg beülnek Claes Fagerman egyik kocsijába, hogy a Djursholmi Gimnáziumhoz utazzanak vele. Két táskát visznek velük az autóban. Az ügyész azt állítja, hogy Maja már azelőtt pontosan tudta, hogy mi van a táskákban, mielőtt segített

Sebastiannak betenni azokat az autóba. Az ügyész szerint Maja legkésőbb abban a tizenegy percben, amelyet aznap reggel nyolc óra körül a Fagerman-házban töltött, tudomást szerzett a táskák tartalmáról. – Leereszti a kezét. – Maja ezt tagadja. Az, hogy Sebastian elmondta volna neki, hogy mit tett, és mit tervez, szintiszta spekuláció az ügyész részéről. Amikor Sebastian és Maja elmennek az iskolába, Maja nem tudja, hogy Sebastian megölte az apját. És nem tud arról sem, hogy Sebastian mire készül az iskolában. Maja azt hiszi, hogy Sebastian nem akar otthon aludni a következő napokban, ezért viszi magával a holmiját. Azt feltételezte, hogy Sebastian a családja egyik hajóján akar aludni, és majd az iskola után viszi oda a csomagjait. Meg kellett volna kérdeznie, mi van a táskákban? Ki kellett volna találnia, hogy Sebastian megölte az apját? Utólag, a kihallgatása során azt mondta, hogy bár megkérdezte volna. De ezért nem hibáztathatjuk. Lehetetlen megpróbálni kitalálni, hogy mi lett volna, ha megteszi. Sebastian megölte volna őt és a biztonsági őrt, és egyedül ment volna az iskolába? Lehetséges. Nem tudhatjuk, lehetetlen kitalálni. Ráadásul a vád szempontjából teljesen lényegtelen. Ami lényeges: az, hogy az ügyész nem tudja bizonyítani, hogy Maja bármelyik gyilkosságot előre kitervelte volna Sebastian Fagermannal, sőt az ügyész azt sem tudja bizonyítani, hogy Maja egyáltalán tudott volna róla, hogy Sebastian Fagerman mit tervez.

Kifelé a házamból! Ezt üvöltötte Claes, amikor még a többiek is ott voltak. Nem csak én hallottam. Ráadásul a biztonsági őrnek is mondta. *Huszonnégy órát kap. Aztán kicserélik a zárat. Azután semmilyen körülmények között nem léphet be a területre. Értik? Értik, amit mondok? Semmi közöm hozzá. Nagykorú, nem vagyok érte felelős. El kell innen tűnnie. Elegem van. Ha kell, a rendőrséggel dobatom ki.*

Erről Sander most nem beszél. De a biztonsági őrt később meg fogják hallgatni. Akkor majd megkéri őket, hogy meséljék el.

Sander újból felemeli a mutatóujját.

– Maja nem tudott Sebastian terveiről. Nem segített neki sem az előkészületekben, sem a tervezésben. Továbbá sem közvetlen, sem közvetett módon nem segített Sebastiannak a cselekmények végrehajtásában. A hét folyamán lesz alkalmunk közelebbről megvitatni a vádirat hiányosságait ezekben a pontokban, de már most szeretnék emlékeztetni az ügyész által előtárt írásos bizonyítékokra. Van a nyomozás anyagában bármi, ami arra utalna, hogy Maja tudta, hogy a táskákban nem Sebastian holmija van, hogy tudatában volt annak, hogy a táskák fegyvereket és robbanóanyagot tartalmaznak? A válasz az, hogy nincs.

Ferdinánd most kivetít egy jegyzőkönyvet, amelyről az ügyész már beszélt, de most rajtunk a sor, mi mutogatjuk ugyanazt a papírt.

– A vizsgálatban szereplő valamennyi fegyver Claes Fagerman tulajdona, és azokat, közvetlenül a cselekmények előtt, egy biztonsági számkóddal ellátott fegyverszekrényben tárolták. Ezt a kódot Maja nem ismerte. A táskák Sebastian Fagermanéi. Maja nem segített a táskákat bepakolni, és semmilyen más módon sem vett részt az előkészületekben. Vissza fogunk térni a műszaki szakértői vizsgálatokra, és megmutatjuk, hogy azok eredményei is Maja történetét támasztják alá.

Hogy őszinte legyek, Sander előadása szerintem kezd egy kicsit összefüggéstelen lenni, de az elnök szemmel láthatólag figyel, és a többi bíró sem tűnik úgy, mintha el akarnának aludni. Sander elmondja, hogyan mentünk az iskolába. Mennyi időbe telt. Hol parkoltunk le. Ferdinánd kattintgat a laptopon, és mutogat a lézertollával, a Palacsinta a dossziékban lapozgat. Időnként odanyújt egy-egy papírt Sandernek.

Sander elmondja, hogy amikor az én szekrényemhez értünk, Sebastian berakta oda az egyik táskát. Abban volt a bomba.

Már legalább hatvanháromszor megkérdezték, miért hagytam, hogy berakja oda, hogy miért egyeztem bele, miért mondtam kábé,

hogy: *Tessék, persze, rakd csak be a bombádat a szekrényembe.* Az ügyész arra kíváncsi, ugyanúgy, ahogy az engem kihallgató rendőrök is, hogy miért nem mondtam Sebastiannak, hagyja a cuccot a kocsiban. Miért kellett bevinni a holmiját az iskolába, ha utána úgyis a hajóra viszi?

Becsülettel megpróbáltam megmagyarázni. Mert az igazság az, hogy Sebastian valószínűleg egyáltalán meg sem kérdezte, beteheti-e a szekrényembe a táskát, hanem egyszerűen csak berakta. Nem kellett igent mondanom, mert úgysem mondtam volna nemet.

És ha nem gondoltad, hogy furcsa, hogy beteszi oda az egyik táskát, akkor miért nem gondoltad, hogy jobb lenne, ha mindkettőt odarakná? Miért nem tartottad furcsának, hogy az egyik táskát, tele a cuccával, magával cipeli az osztályterembe?

A másik táska már nem fért be. Nem tudta betenni a szekrénybe mind a kettőt. Miért az én szekrényembe és nem a sajátjába? Sebastiannál nem volt nála a szekrénykulcsa. Soha nem volt nála. Szerintem már rég elvesztette, legalábbis nem láttam, hogy egyszer is a saját szekrényét használta volna. Ha szekrény kellett neki, akkor az enyémet használta. Ahogy az én könyveimet, az én tollaimat, az én papírlapjaimat használta azon kevés alkalmak során, amikor egyáltalán foglalkozott ilyesmivel. Hogy Sebastian magával vitte a terembe a táskát ahelyett, hogy betenné a szekrénybe, nem volt furcsa, a legkevésbé sem.

Amikor Sander befejezte a mondanivalóját a szekrényemről és a táskákról, Ferdinándra pillant, és várja, hogy kivetítse az újabb képet. Ami egy vázlat az osztályteremről. Érzem, ahogy rosszullét környékez. Legszívesebben befognám a fülem, de tudom, hogy nem tehetem. Hallgatnom kell. Úgy kell kinézni, mintha kibírnám ezt az egészet.

– Az osztályteremben történt események pontos sorrendjét még nem sikerült megállapítani. Maja szerint azonban nagyjából a

következőképpen történtek. Miután bement a terembe, Sebastian Fagerman a nála levő táskát a hátsó padok egyikére helyezi.

Ferdinánd mutogat a vörös pöttyel.

– Közvetlenül azután, hogy a terembe ért, Fagerman kinyitja a táskát, és kiveszi belőle az 1. számú fegyvert, egy Claes Fagerman nevén nyilvántartott félautomata vadászpuskát. A fegyver Remington típusú, 308-as kaliberű lőfegyver. Maja szorosan Fagerman mögött áll, amikor az tüzet nyit. Az 1. számú lőfegyver négylövedékes standard tárral van feltöltve. Fagerman két lövést ad le, amelyek eltalálják...

Ferdinánd Dennis helyére mutat a lézersugárral, ezt a képen egy egyes szám jelöli.

– Fagerman ezután kiüríti a tárat, mielőtt újratölti a fegyvert egy másik standard tárral, és újabb lövést ad le.

Ferdinánd Christer és Samir helyére mutat.

– Nem teszi le a fegyvert, mindössze néhány másodpercre van szüksége az újratöltéshez. Közvetlenül ezek után a lövések után Maja Norberg megfogja a 2. számú fegyvert. Ez is Claes Fagerman nevén van nyilvántartva. A fegyver teljesen láthatóan a nyitott táskában fekszik. Ez a fegyver is ugyanaz a típusú puska, mint az 1. számú, és ez is négylövedékes standard tárral van feltöltve. Ezen kívül egy lövedék van a töltényűrben.

Ferdinánd elhúzza a lézermutatót addig a pontig, ami azt a helyet jelzi, ahol Amanda állt, amikor eltalálta a lövés, majd a Sebastian jelző számon állapodik meg. Kattint a laptopon, és az új kép azt mutatja, hova helyeződtek át a Sebastian és Amandát jelző számok, és az én karikám (nekem nem számom van, engem egy kiszínezett karika jelez).

– A fegyver nagy valószínűséggel nincs kibiztosítva, amikor Maja a kezébe veszi, és amikor keresi rajta a helyet, hogy hol kell kibiztosítani, elsül a fegyver, és Maja, tévedésből, lead először egy, majd még egy lövést. Néhány másodperccel később kiüríti a tárat.

Ferdinánd a kezében tartott kütyüvel kivetíti az újabb pozíciókat a rajzon. Katt, katt, katt, és a számok mozognak, míg aztán egymás után megállapodnak. Az egész azokra a lapozós képregényekre emlékeztet, amiket a nagyapa rajzolt nekem kiskoromban, egy pálcikaemberke volt a jegyzetömb sarkában, és ha gyorsan pörgette az ember a lapokat, a pálcikaemberke szaladni kezdett. Egyszer egy olyat rajzolt a nagyapa, amin a pálcikaemberke felakasztotta magát. A legutolsó oldalon meghalt. A nagyfi rettentő dühös lett.

– Amikor a lövöldözésnek vége, Maja megvárja a rendőrség és a mentők kiérkezését. Ahogy megérkeznek, Maja ellenállás nélkül hagyja lefegyverezni magát.

Egy rakás fényképet csináltak az osztályteremben, miután a holttesteket elvitték. De ezeket Sander nem mutatja meg. Csak rajzokat és vázlatokat, pontokkal, számokkal és szaggatott vonalakkal. Semmi vér. Az én elbeszélésem, pontosabban az ügyvédem elbeszélése teljesen vértelen.

– És most elérkeztünk az ügyész érvelésének lényegéhez – mondja Sander oldalról rám sandítva. – Az ügyész szerint Maja és Sebastian együtt tervezték el, hogy valamennyi jelen levőt lelövik, felrobbantják a Maja szekrényében lapuló időzített robbanószerkezetet, végül pedig lelövik saját magukat. Az ügyész szerint, amikor Maja legelőször elsüti a 2. számú fegyvert, azt azzal a szándékkal teszi, hogy megölje Amandát. Az ügyész azt állítja, hogy Maja szándékosan öli meg Amandát, majd megöli Sebastiant, és szó sincs önvédelemről.

Sander ismét lélegzetvételnyi szünetet tart. Na, most már senki nem ásít. Mindenki kihúzza magát, ahogy a helyén ül. A bírák rám néznek, ahogy Sander elhallgat. A kezem fejével megtörlöm a szemem, és visszabámulok rájuk. A Palacsinta odanyújt nekem egy papír zsebkendőt. Elveszem, és a tenyerembe gyűröm. Sander halkán folytatja:

– Maja nem ismeri el a felelősségét. Maja nem vett részt a cselekmények megtervezésében Fagermannal. Amikor reggel megérkezik Fagermanhoz, hogy együtt menjenek iskolába, nincs tudomása arról, hogy Claes Fagerman halott. Erről nem szerez tudomást. Nem tudja, mi van a táskákban. Csak találgatni tudjuk, hogy mi történt a Fagerman családban apa és fia között, mialatt Maja otthon volt a szüleinél. Talán a korábbi vita fajult el olyan irányban, hogy Sebastian eldöntötte, hogy lelövi az apját? Talán már régóta tervezte, hogy megöli? Ennek az eljárásnak a során nem az a dolgunk, hogy Sebastian Fagerman indítékait és cselekedeteit találgassuk. A bíróság egyetlen feladata annak megállapítása, hogy milyen szerepet játszott Maja mindebben. Amikor a lövöldözés elkezdődik, Maja sokkot kap. Azért veszi magához az egyiket a Fagerman által a terembe vitt fegyverek közül, hogy megmentse a saját és a többiek életét, hogy megállítsa Fagermant. Sebastian gyorsan végez első három áldozatával. Nagyon gyorsan. Maja nem gyakorlott lövész, ráadásul halálra van rémülve. Amikor először elsüti a fegyvert, Amanda Steent találja el, de nem ez a szándéka. Maja nem tudja, hogy a táskában talált fegyver hogyan működik, a vizsgálat során elmondta, hogy a biztosító reteszt próbálta megtalálni, amikor az első lövést leadta. Amikor a kezében levő fegyver elsült, annyira megrémült, hogy újra elsütötte a puskát, ezúttal is véletlenül. Csak ezután sikerült valamennyire ellenőrzése alá vonnia a fegyvert, és amikor újra lő, Fagermant találja el. Ez alatt az egész idő alatt Maja teljesen nyilvánvaló önvédelmi helyzetben van. Egyetlen módja, hogy mentse az életét, hogy fogja a Fagerman által a terembe vitt puskák egyikét, és arra használja, hogy megvédje magát.

Sander most feláll. Eddig bírt nyugodtan ülni, odamegy Ferdinándhoz, és kiveszi a kezéből a lézermutatót, a vörös pöttyel köröz a vázlatrajz felett, de nem mutat rá konkrétan semmire.

– Azt bizonyítja a vizsgálat, hogy Maja Sebastiannal együtt tervelte ki ezeket? Nem. Bizonyítja, hogy tudott Sebastian terveiről? Nem. Be tudja bizonyítani az ügyész, hogy Maja szándékosan ölte meg Amandát? Nem. Ezekre a kérdésekre egytől egyig világos és egyértelmű a válasz: nem, a vád nem megalapozott, egyetlen pontban sem. Önvédelemből öli meg Maja Sebastiant? Természetesen.

Az ügyész másodszor is bekapcsolja a mikrofonját. Most aztán nagyon ideges.

– Elnézést, de tiltakoznom kell. Tényleg túl nagy kérés lenne, hogy az ügyvéd úr szorítkozzon a tények bemutatására? Lehetséges lenne, hogy erre a védőbeszédre majd a végső előadásában kerítsen sort?

Az elnök kelletlenül bólint.

– Sander ügyvéd úr?

Sander felém fordul. Heves mozdulattal felemeli a kezét, és a vörös pötty eltalálja a vállamat. Összerezzenek. Sander dühösnek látszik. És magasról tesz rá, hogy a bíró és az ügyész szerint témát kellene váltania. Ha azt akarják, hogy abbahagyja, kénytelenek lesznek kidobni. Amikor folytatja, mintha már nem is a bírákhoz beszélne.

– Kérem, magyarázzák el nekem, hogy Maja, egy sokkos állapotban lévő, életét féltő tizenéves gyerek hogyan tudott volna bármi mást tenni?

Sander leereszti a kezét, a bírák felé fordul, én végre fellelegezhetek.

– Kérem, magyarázzák el, önök mit tettek volna a helyében! Kérem, magyarázzák el, hogyan hibáztathatják őt ezért!

Az ügyész hangosan és hosszan krárog a bekapcsolt mikrofonjába. A bíró ismét bólint, ezúttal kissé határozottabban.

– Muszáj tovább lépnünk, Sander ügyvéd úr. Ha nem tévedek, vannak beterveztett írásos bizonyítékaik, amelyeket még át kell vennünk.

Sander Ferdinándhoz fordul. Megvonja a vállát, visszaadja neki a lézermutatót, és visszamegy a helyére. Amint leült, újra a szokásos száraz hangján beszél.

– Igen, van némi írásos bizonyítékunk, valóban.

Némi írásos bizonyíték, ja. Ez jellemző Sander humorára. Többkilónyi írásos bizonyítékot adott be.

Ferdinánd elővesz egy egész halom vastag mappát. Minden bírónak ad egyet. Legelőször az elnöknek. Végül négy dossziét az ügyész asztalára tesz. Sebastian pszichiátriai szakvéleményén kívül, amely közvetlenül a karácsony másnapján történt dolog után készült, vannak kiegészítések az én személyemre vonatkozó anyagokhoz, valamint a Sander által készített összes kiegészítő vizsgálat eredményének másolata. Az ügyész egyetlen vizsgálatában sem bízott, mind a fegyverekről, mind a helyszínről saját vizsgálatokat rendelt meg. Sőt, még megrendezte a lövöldözés saját rekonstrukcióját is. Sander egy csaknem teljes párhuzamos vizsgálatot végzett.

Minden egyes ügyíratra fel fogja hívni a bíróság figyelmét. Csak jönnek, jönnek az iratok, egymás után. A legtöbbször még ráadásul „visszatérünk”. Eljön az ebédidő, délután lesz, és nemsokára már megint dögunalmas az egész.

Fél négy van, mire Sander felhajtja az utolsó kortyot a vizéből, és félreteszi az utolsó papírlapot. A bíró feltartja a kezét, és lázasan jegyzetel a füzetébe. Sander megvárja, míg elkészül.

Azután kinyújtott ujjakkal maga elé helyezi a kezeit, egyenesen előrenéz.

– Néha, különösen nehezen megítélhető ügyek esetében, azt szoktuk mondani, hogy az egyik fél szava áll szemben egy másik fél szavával. Ebben az esetben egyszerűbb a helyzet. A műszaki szakértői vizsgálat azt mutatja, hogy Sebastian pakolta be a táskákat, egyedül szedte össze a fegyvereket és a robbanóanyagot, és

egyedül tervezte meg a cselekményeket. Maja nem volt jelen Claes Fagerman halálakor. Maja lelőtte a tettest. És mit tudunk az események háttéréről? Tudjuk, hogy Sebastiannak súlyos problémái voltak. Annyira súlyosak, hogy Maján kívül mások is aggódtak az életéért. A karácsonykor történt esemény után Maja folyamatosan aggódott. Tavasszal Sebastian egyre erőszakosabbá és kezelhetetlenebbé vált. Ezt a környezetéből számos tanú vallomása megerősíti. Irracionális viselkedése egyre fokozódott, míg abba a katasztrófába torkollott, amelynek Maja az egyik áldozata. Maja ellenben soha nem mutatott erőszakosságra utaló jeleket, soha egyetlenegyszer sem, egészen addig az alkalomig, amikor az élete forgott veszélyben.

Sander oldalról rám pillant. Hirtelen az az érzésem támad, hogy meg akarja fogni a kezem. Inkább a térdemre helyezem a kezem, és a főbíróra nézek. Ő egyenesen a szemembe néz, ahogy Sander befejezi a mondandóját.

– Maja Norberg elsütött egy fegyvert az osztályteremben. Azért tette ezt, hogy mentse az életét. Most azonban rajtunk a sor. Most nekünk kell megmentenünk Maját.

A tárgyalás második hete; hétfő

27.

Aztán csend lesz. Halálos csend. Majdnem, mint a templomban, amikor valaki egy fantasztikus szólót énekelt, de nem szabad tapsolni. Sandert úgy ismerik, mint Svédország legjobb büntetőjogi ügyvédjét. Most kezdem belátni, hogy a híre megalapozott lehet.

Nagyon jól tud mesélni. De eddig nem vettem észre, hogy milyen fantasztikusan meggyőzően tud beszélni. A Palacsinta mindig csak simán halálbiztos a dolgában, valószínűleg ezért nem ő beszél itt a bíróságon, annak ellenére, hogy sokan azt hiszik, így kell csinálni: ha az ember elhiteti magáról, hogy *száz százalékgig biztos* a dolgában, az elég, hogy meggyőzze a többieket. De a valóságban senkit nem győz meg ez a fajta magabiztosság. Ezt a politikusok is megtanulhatnák már, hogy kérdőjelben végződő mondatokat szeretnének hallani. Hogy olyan emberre vágyunk, aki nem tud mindent, de vannak ötletei. *Nem vagyok benne biztos, hogy menni fog, de szeretném megpróbálni.*

Sander magával ragadja a közönségét a kétségei közé, velük jár be minden lépést az úton. Amikor például azt mondja: feltettük magunknak a kérdést, hogy vajon lehetséges ez? Akkor mindenki kíváncsi lesz. Amikor azt mondja: „Elhatároztuk, hogy magunk is utánajárunk a dolognak”, akkor mindenki, azokat is beleértve, akik korábban úgy gondolták, hogy idő- és pénzpazarlás újra elvégezni a rendőrség munkáját, azt gondolja, hogy ez valami fenomenális ötlet,

és amikor elmondja, hogy „az eredmény minket is megdöbbsentett”, és „arra jutottunk, hogy...”, akkor mindenki hegyezi a fülét. És még akkor is, ha eddig biztosak voltak benne, hogy Sander téved, most alábbhagy az éberségük, és azt gondolják, *lehetséges... lehetséges lenne, hogy mégiscsak igaza van?*

Most már egészen más a hangulat a teremben, mint ma reggel. Az újságírók mögöttem a padban olyan szaporán jegyzetelik a sztori ezen újfajta megközelítését, hogy az ember már-már azt hiszi, el is felejtették az előző változatot, pedig azt saját maguk találták ki. Az elnök rám szegezi a tekintetét, ma már sokadszor néz rám, pedig nem lenne muszáj neki. Korábban rám se hederített.

Többé már nem tűnik olyan nagy dolognak, gondolom, hogy megírtam azokat az üzeneteket Sebastiannak. Most először gondolom, hogy talán nem elegendő bizonyíték, hogy én vittem a táskát, hogy az én szekrényemben találták meg a bombát. Ennyi talán nem elég ahhoz, hogy azt lehessen állítani, *nyilvánvaló, hogy a levegőbe akartad repíteni az egész iskolát*. Ez most mind egyszerre eszembe jut. Az is eszembe jut, hogy a megváltozott hangulat talán annak jele, hogy az itt ülők véleménye is megváltozott rólam, hogy már mást gondolnak arról, hogy ki vagyok.

Inkább meghalok. El kell tűnnie. Megérdemli, hogy meghaljon. Lehet ilyeneket gondolni anélkül, hogy az ember tényleg meg akarna ölni valakit? Szabad ilyeneket mondani? Az nem büntetendő cselekmény, hogy az ember elmondja a barátjának, hogy gyűlöl valakit, állítja Sander. Azt mondja, nem számított, hogy mit mondtam Sebastiannak, úgyis megölte volna az apját, úgyis megtette volna, amit tett. Akkor is megtörtént volna, ha nem azt teszem, amit tettem. Lehetséges, hogy igaza van, fut át a fejemen. Lehetséges?

– Rendben, köszönjük a védelem ismertetőjét – mondja az elnök, és kezdi összegyűjteni az asztalon előtte heverő iratokat.

A többieket nézem a bírói testületben. Azokat, akik sosem kérdeznek, akik néha rám néznek, de csak amikor azt hiszik, hogy nem veszem észre.

– Holnap kerül sor a vádlott beszámolójára.

Sander bólint. Akaratlanul felsóhajtok. *Én következem. Itt az idő.* A bíró a karórájára sandít.

– Akkor mára végeztünk. – Az aktatáskája után nyúl, és beletuszkolja a jegyzeteit. – Amennyiben nincs egyéb észrevétel. Ha jól értem, bizonyos probléma adódott a felperes meghallgatásának időpontjával. Így van?

Lena Pärsson megköszörüli a torkát.

A főbíró ránéz. Az ügyésznő kihúzza magát, és határozottan bólint. Még mindig ideges, de ez a kérdés most emlékezteti rá, hogy a tárgyalásnak még koránt sincs vége. Sajnos engem is erre emlékeztet.

Sander elvégezte a dolgát, most rajtam a sor, hogy beszéljek. De ha most esetleg az itt ülők kételkednek is abban, hogy az a gyilkos vagyok, akinek az ügyész lefestett, az csak átmeneti dolog. Nem fog sokáig tartani.

Lena Pärsson a kis mikrofonhoz hajol, és bekapcsolja. Mert alighogy én befejeztem, máris újra az ügyészen a sor, hogy újra más szemszögből mutassa meg a dolgokat. Van ugyanis egyetlenegy ember, aki nem ért egyet Sanderrel. Aki mindenkit emlékeztetni fog arra, hogy meggyilkoltam a legjobb barátomat. Ez az ember azt mondja, hogy korábban fogtam meg a fegyvert, mint ahogy állítom, és hogy egyáltalán nem Sebastianra céloztam, amikor lelőttem Amandát, hogy az egyáltalán nem véletlen volt.

Lena Pärsson megszólal.

– Amint már jeleztem a tisztelt bíróságnak, a sértett nem tud ezen a héten megjelenni a tárgyaláson... ezért az egyes számútól a négyes számúig terjedő tanúvallomásokkal fogom kezdeni. A szóban forgó tanúkat értesítettük, és elfogadták a sorrend megváltoztatását. Ezek

után felkértem a sértettet, a bíróság javaslata alapján, hogy hétfőn délelőtt tíz órakor jelenjen meg a tárgyaláson. Becsléseim szerint az egész hétfői napra szükségünk lesz.

A szemem sarkából figyelem a Palacsintát. Nem tűnik boldognak, olyannak, mintha azt gondolná, hogy megnyerjük ezt a pert. És eszembe jut, amit az egyik fogdabeli őr mondott még valamikor az elején, amikor visszakísért a kihallgató szobából a cellámba: *Ugye tudod, hogy ez a Sander soha nem nyer? Ezek a sztárügyvédek sosem nyernek pert. Csak azért vállalják el a legelvetemültebb ügyfeleket, akikről mindenki tudja, hogy bűnösök, mert imádják a reménytelen eseteket. Aztán vesztenek. És senki nem vesztett annyiszor, mint Sander.*

A Palacsinta persze tudja. Tudja, hogy amikor egy sztárügyvéd elvállal egy olyan ügyet, mint például az enyém, azt nem azért teszi, hogy nyerjen, csupán azért, hogy megmutassa, még veszteni is kész az elvei kedvéért: *Mindenkinek joga van a védelemhez, még a legelvetemültebbeknek is.*

Az itteni közönség imádja Sandert hallgatni, látni a *profit akcióban*. De ez sem fogja tudni megakadályozni, hogy bekövetkezzen az elkerülhetetlen. Amit tettem, megtettem, és van valaki, aki ott volt, amikor történt. *Jogom van Svédország legjobb védőügyvédjéhez.* De nyerni, ahhoz nincs jogom.

A bíró bólint, és a kalapácsával rácsap az asztalra. Olyan, mintha egyenesen a homlokom közepébe vágná. *Megérdemled a halált.*

– Rendben, tehát Samir Said meghallgatása hétfőn délelőtt tíz órakor lesz. Viszontlátásra holnap.

Samir és én

– Diploma a budiban? – Samir nevetve jött vissza a szobámba, lefeküdt az ágyamra, és a feje mögött összekulcsolta a kezét. – Ez most komoly? Valaki tényleg kiteszi a falra az egyetemi okleveleit a vendégvécében, hogy lássák, hogy ő bizony a Kereskedelmire is járt, meg az INSEAD-re is?

Megpróbáltam önfeledt kacajjal válaszolni a széles vigyorára, és felálltam, hogy résnyire kinyissam az ablakot. Szombat reggel volt, egy héttel karácsony előtt, és elfogyott a szobában a levegő; öt napja volt, hogy Samir először megcsókolt, és ma éjjel nálunk aludt, és most mit mondhattam volna? Az apám tök gáz, ez nem újdonság. Sebastian Dél-Afrikában vadászott a hét végén. Anyáék Londonban voltak. Linát is magukkal vitték. Egyikük sem lesz itthon még legalább egy napig.

– Hát, ez valami vicc akar lenni, apám szerint jópofa. Igazából csak nem akarja beismerni, hogy milyen fontos neki ez a dolog.

– A vendégvécében – nevetett Samir még mindig. – Na és anyád hol akasztotta ki a bizonyítványait? A vendégszobában?

De anya sosem mutogatná így magát, pedig jobban tanult a suliban, mint apa. Egyszer régen megtaláltam a régi iskolai bizonyítványait egy ládában a padláson. Amikor mondtam anyának, nem örült, mint hittem, hanem mérges lett.

– Az egyetemen is jobb jegyeim voltak, mint neki – sziszegte dühösen. – A jogi karon a négy utolsó félévben évfolyamelső voltam.

Mintha legalábbis valami sértőt vagy megalázót mondtam volna.

Mindkét szülőm fura volt a maga módján, de másféleképpen. Visszamentem az ágyba, és ráültem Samir hasára, átvetve rajta a lábamat.

– Apa számára fontos, hogy megmutassa, milyen keményen megdolgozott azért, hogy idáig jutott. De még annál is fontosabb, hogy megmutassa, milyen rohadt laza csávó.

Samir a hajamnál fogva magához húzott és megcsókolt, belenyomta a nyelvét a számba, alig egy parányit túl mélyre. Ma éjjel voltunk először együtt úgy, hogy rendesen volt időnk, nem úgy, hogy „gyerünk, gyorsan, mielőtt valaki meglát”. Hat nap alatt összesen ötször feküdtünk le egymással. A legutóbbi napon még további háromszor. Fura volt mellette elaludni és felébredni, másmilyennek éreztem az ujjait, még nem szoktam hozzá, hogy egyszerre látom az egész testét meztelenül.

– Azt mondod, keményen dolgozott – csóválta a fejét Samir, mint aki jól mulat valamin. – Apád meg akarja mutatni, hogy keményen megdolgozott, hogy eljusson oda, ahol ma van. Nem abba a bentlakásos suliba járt, mint most Labbe?

– De, csakhoggy...

Értettem, hova akar Samir kilyukadni, hogy mire céloz, de hát csak büszke lehet az ember arra, amit elért, akkor is, ha nem az utcán nőtt fel!

– Apa nem azért járt oda, mert a szülei gazdagok voltak, hanem mert külföldön dolgoztak, muszáj volt bentlakásosba járnia.

– Értem – motyogta Samir a nyakamba, és felfelé nyomta az ágyékát. – Nagyon nehéz lehetett. Szegény apukád!

Megint felnevetett, aztán végre elhallgatott. Ahogy felhúzta a pólómat, megláttam a homályos tükörképünket az ablakban. A hasamra tette a kezét, mellemre szorította a száját, én hátradőltem, lefeküdtem, lelógattam hátra a fejemet és a hajamat az ágy szélén, hogy szemben lássam a tükörképünket. Imádtam, ahogy együtt kinézünk, ahogy hozzám ér, ahogy a szögletes nagy kezei

végigcsúsznak rajtam, amikor megsimogat. Nem volt sem óvatos, sem gyakorlott, de azt akartam, hogy ne hagyja abba, öleljen erősebben, lélegezzon közelebb. Őrült jól nézhettünk ki együtt.

Mindig nekem kellett megmondanom, hogyan szexeljünk. Sőt, csinálnom is kellett. Samir szívesen kezdeményezett, de utána teljesen rám hagyta a többit, hagyta, hogy mutassam, irányítsam. Ha a hátamra feküdtem, akkor úgy csináltuk, ha fölé keveredtem, vagy négykézlábra álltam, akkor úgy. Ha semmit nem csináltam, dühbe gurult. „Na, gyerünk már”, mondta, ha nem húztam le magamtól a harisnyámat vagy nem vettem le a bugyimat, vagy nem tártam szét a lábaim, vagy bármit is kellett tennem, hogy belém hatolhasson. Csak ha mondtam neki, hogy *vedd le a bugyimat, nyisd szét a lábamat, hatolj belém*, csak akkor csinálta.

Utána ledőltünk egymás mellé, fejtől-lábtól. Ő félig ült velem szemben a párnámnak dőlve, és a sötét haja egyik fürtjét csavargatta az ujja körül. Amikor kicsit hosszabban rám nézett, összeugrott a gyomrom. *Te meg én jók lehetnénk ebben*, gondoltam. *Amikor majd szakítottam Sebastiannal.*

– Mit csinálsz a téli szünetben?

Először nem válaszolt. Csak behunyta a szemét, odahúzott maga mellé az ágy másik végéről, és újra megcsókolt. A sűrű hajába fúrtam a kezem, túl keskeny volt az ágy, hogy ketten elférjünk, majdnem leestem a széléről.

Ekkor villogni kezdett a telefonom. A hang le volt kapcsolva, de a villogást nem lehetett nem észrevenni. Odahajoltam Samirhoz, rá se néztem a telefonra, felemeltem a kezem, és a vállába kapaszkodtam.

– Menj már beljebb, nem férek el.

Beljebb csúszott pár centit, de ahogy utánaevickéltem, felkelt, átmászott rajtam, le az ágyról, összeszedte az alsónadrágját, és belebújt.

– Tanulnom kell.

Csodálkozva néztem rá. Most mi van, megsértődött, mert kaptam egy üzenetet?

– Most kell tanulnod?

Egyetlenegyszer sem hívtam Sebastiant, mióta Samir eljött hozzám. Az üzeneteire válaszoltam, de úgy, hogy bezárkóztam a fürdőszobába. Nem tehettem meg, hogy egyáltalán nem törődöm velük. Samir nem lehet dühös rám azért, mert Sebastian üzeneteket küld, elmagyaráztam neki, hogy mi a helyzet, azt mondta, érti.

– A szünetben. Azt kérdezted, mit csinálok a téli szünetben, otthon leszek és tanulok.

Amikor felrángatta magára az alsónadrágját, a pólójával folytatta. Mindegy, hagytam, hadd csinálja.

– Lezuhanyozom – mondtam. A telefonomat ott hagytam az éjjeliszekrényen. Akár el is olvashatja, nem érdekel. Szakítani fogok Sebastiannal, persze, hogy szakítani fogok, de nem most rögtön, nem szívesen szakítanék telefonon, ezt még Samirnak is meg kell értenie.

Amikor kimentem a konyhába, ott ült, és itta az eszpresszót a kávégépunkból, amit előző este jól leszólt.

Samirnak volt pár észrevétele a berendezéssel kapcsolatban. Megjegyzést tett a csillárra. *Á, emlék a bezárt lámpagyárból, ha jól látom.* A késtartó állványról. *Minek olyan késeket venni, amiket nem lehet megélezni?* A kávégépről. *Ezt a gépet nem lehetne eladni egy olyan országban, ahol tudják, hogy milyen az igazi kávé.* A tűzhelyről. *Nocsak, anyád főz?* A borhűtőről. *Ó, egy ilyen nekem is kell.* *Hisz tudjuk, mi történik a pezsgővel, ha összeeresztjük a proletártejfel.*

A százéves müzlibe, amit a kamrában talált, és kiöntött egy tálkába, alig kóstolt bele. Tojástartót főztem, kenyeret pirítottam, most meg megfájdult a fejem, semmi nem jutott eszembe, hogy miről beszéljünk. Kint hétágra sütött a nap végre, tíz napja először, de nem mehettünk ki sétálni kéz a kézben, nem ülhattunk be egy

kávézóba, hogy összebújjunk, és nem mehettünk moziba, hogy csókolózzunk a sötétben. Ha kimegyek az utcára, mindig találkozom valakivel, akit ismerek.

- Mire gondolsz? – kérdeztem.
- Mindjárt mennem kell haza.
- Mit mondtál a szüleidnek, hol vagy?

Vállat vont.

Felálltam, és beraktam a mosogatóba az edényeimet. Samir ülve maradt, csak felemelte a kezét, hogy elérjem a kávéscsészéjét.

- Beszélni fogok Sebastiannal. De...

Samir dühösen horkantott.

- Nem kértelek, hogy csinálj bármit is.
- Tudom. De Sebastian nincs jól. Ó...

– Hagyd abba, Maja! Egymást etessétek ezzel a „szegény kicsi Sebastian”-dologgal, engem hagyjatok ki belőle. Egyáltalán nem kell sajnálni őt. Ha olyan kurva nehéz kibírnia otthon a luxusvillában, akkor miért nem költözik el hazulról? Ha nem bír iskolába járni, miért nem hagyja abba? A fiúd egy seggfej, akár be van tépve, akár józan. Az apja helyében már régen kidobtam volna otthonról. És hogy te honnan szeded, hogy neked kell gondoskodnod róla, azt végképp nem fogom fel.

Nagyot nyeltem.

- Szüksége van...

– Nincs szüksége rád, Maja. Sajnálom, hogy csalódást okozok, de neki senkire sincs szüksége. Sebastian Fagerman számára mindenki pótolható. Senki nem érdekli, még te sem.

Nem tudtam mit válaszolni, kitalálni, hogy mit mondjak, hogy Samir megértse a dolgot. A telefonom hirtelen rezegni kezdett. Hang nélkül csengetett, a rezgéstől egyre előrébb araszolt a konyhapulton. Néztük, amíg az üzenetrögzítő bekapcsol, majd elsötétedik.

– Tizenkét perc múlva megy egy busz – állt föl Samir. – Megpróbálom elérni.

A ragacsos müzlikotyvalékát ott hagyta a konyhaasztalon, és kiment az előszobába. Utánamentem. Odahajoltam, egy puszt nyomtam az arcára, és mialatt megkötötte a cipőjét, elfordítottam a kulcsot a zárban. Ahogy kinyitottam az ajtót, ott állt Amanda a kocsifeljárónkon, éppen zárta le a kerékpárját.

– Hali – mondta, és csak állt, leeresztett kézzel. Samir elment mellettem, és Amanda mellett is, ahogy kiment.

– Helló – köszönt oda Amandának flegmán Samir, Amanda erre nem felelt. Ahogy kiért az utcára, futásnak eredt. – Majd találkozunk! – kiáltotta vissza.

Egyikünk se válaszolt.

Ránéztem Amandára, ő visszabámult rám. Amikor már biztos volt benne, hogy tudom, hogy mindent megértett, kioldotta a kerékpárját, kivonszolta az utcára, és elbiciklizett. Nem mehettem utána. Túl hideg volt, hogy bugyiban meg pólóban grasszáljak az utcán, nem vagyok én Bridget Jones.

Amikor Amanda eltűnt a szemem elől, visszamentem a házba, bezártam az ajtót, kikapcsoltam a telefont, kiráncigáltam a paplanomat a nappaliba, lefeküdtem a kanapéra, megnéztem háromrésznyi *Walking Deadet*, és közben vajas-sajtos makarónit zabáltam egyenesen a lábasból.

Négy órát vártam. Nem mintha nem tudtam volna, hol van Amanda, vagy nem akartam volna tenni valamit, mielőtt eldurvul a helyzet, de muszáj volt egyedül lennem.

Amikor újra kiléptem a házból, már majdnem lement a nap. Havazott. Mialatt gyalogoltam, felcsöngettem Samirt. Nem vette fel. Nem igazi hó esett, hanem az a változat, ami emlékezteti az embert, hogy a tél sem mindig fenékgig tejfel. Gyalogoltam a latyakban, a decemberi sötétben, átázott a cipőm, az istálló ablakait belülről

belepte a pára a fűtőberendezés, a lovak testmelege és a meleg leheletük miatt. Egyenesen Amanda bokszához mentem. Az ajtaja tárva-nyitva állt.

– Beszélhetnénk?

Nem válaszolt, úgyhogy bementem, és leültem Devlin fejénél. Amanda állva húzogatta végig a kezét a ló hátán, minden húzás után kitisztítva a kezét. A ló szőre már így is fénylett, de Amanda most nem hagyhatta abba, akkor kénytelen lett volna rám nézni.

Mit csinálok én itt? Miért éreztem hirtelen, hogy magyarázkodnom kell, miért az én feladatom, hogy megnyugtassam Amandát? Nem bántottam. Mégis itt vagyok, hogy elmagyarázzam, hogy nem történt semmi komoly, hogy az ő életében semmi nem fog változni, hogy minden olyan lesz, mint régen. Meg hogy bocsánatot kérjek. A mi kapcsolatunk Amandával pontosan így nézett ki. Én kértem tőle bocsánatot, akár csináltam valamit, akár nem. Soha nem fordítva.

Devlin lehajtotta a fejét, és meleg levegőt lehelt a hajamba. Megsimogattam a pofáját. Legalább fél éve jártam utoljára a lovardában. Azelőtt gyakorlatilag itt laktam. Apa mindig mondta, hogy majd ha elkezdem „megkedvelni a fiúkat”, akkor abba fogom hagyni a lovaglást, és utáltam, hogy igaza lett. Ahányszor beléptem ide, elhatároztam, hogy újrakezdem. De aztán sosem lett belőle semmi.

– Amanda – próbálkoztam. Jobb lesz túlesni rajta.

– Ezt nem teheted, hogy... – Amanda felém fordult, felemelte a kezét, és fenyegetően megrázta a kezét. Annyira fel volt dűlve, hogy megbicsaklott a hangja. – Nem értem, hogy gondolod ezt, Maja. Nem értem, mit akarsz, mit mondjak. Nem érted, mennyire beteg ez az egész? Nem érted, mit tettél?

Bólogattam. Legjobb, ha egyetértek. Az talán meggyorsítja a dolgot.

– Szóval nehogy azt hidd, hogy nem tudom, milyen nehéz Sibbével... – sírva fakadt. Amanda meg volt győződve arról, hogy ez az egész róla szól. – De Maja, ő nem ezt érdemli. Most nagyon nehéz neki, Maja. Nem teheted ezt vele.

Ha még egyszer kiejted a szádon, hogy Maja, pofán verlek, gondoltam. Muszáj volt csendben maradnom egy darabig. Elszámoltam százig. Hagyd, hadd beszéljen, nem kell figyelned, csak hagyd, hadd mondja.

De Amanda azt nem tudta megmondani, hogy mit gondoljak. Nem mondhatta, hogy ne akarjak ordítani vele, hogy nem ért semmit. Hogy tiszta hülye. Még azt se érti, hogy a becenévtől, amit kitalált Sebastiannak, olyannak tűnnek a fiúink, mint két képregényfigura. Labbe és Sibbe. Tudde és Ludde. Kázmér és Huba. Nagyot nyeltem. Elegem volt Amandából. Elegem volt mindenkiből, akik azt hiszik, hogy pontosan tudják, milyen Sebastiannal járni. Én jártam vele. Csak én. Nem akartam, de mégis így volt. És senkinek fingja nem volt, hogy milyen szarul érzem magam. Nem bírom Amandát. Nem bírom ezt az egészet. Mégsem bírtam vele ellenkezni.

– Nem fogok... ez nem olyan...

– Na és Samir? Ez nem valami rendes dolog vele szemben sem. Vagy talán bele vagy esve? – olyan gúnyosan horkantott, hogy azt hihette az ember, hogy valami dagadt, szövetnadrágos vidéki önkormányzati képviselőről beszélünk, felnőtt politikusgyerekekkel.

Miért ne? Miért ne lehetnék szerelmes Samirba? Tényleg annyira valószínűtlen? Mióta Labbéval járt, Amanda úgy beszélt Samirról, mintha az ő saját jótekonysági projektje lenne. *Samir aaannyira okos! Samir aaannyira vicces! És olyan okos! És olyan vicces! Mondtam már, hogy milyen okos?*

– Nem – mondtam a fejemet rázva. – Nem, nem.

Nem volt erőm végiggondolni, lehet, hogy hazudtam, de nem érdekelt.

– Nem tudom. De nagyon nehéz volt, Amanda. Bírom Samirt, ő nem olyan bonyolult folyton. Nekem olyan... Sebastian meg én nem...

Nem is kellett befejeznem a mondataimat. Legcélravezetőbb volt hagyni Amandát, hogy úgy fejezze be őket, ahogy neki tetszik. Tulajdonképpen sírnom is kellene. Persze egyszerre nem sírhatunk, Amanda gyűlölte, ha elterelik róla a figyelmet. De amint ő befejezte, nekem kéne sírnom. Hogy valóban megnyerjem őt magamnak, hagynom kéne, hogy megvigasztaljon. De nem hiszem, hogy kibírtam volna.

– Egyszerűen csak megtörtént. Sebastiannal minden olyan nehéz, és Samir...

Amanda dühösen meredt rám.

– Beszélni fogok Samirral – bizonygattam neki. – Sebastiannal is beszélni fogok, de meg kell ígérened, hogy nem mondasz semmit. Sem Labbénak, sem Sebastiannak. Mert Sebastiannak nem szabad megtudnia. Tisztára megbolondulna, ha megtudná.

Amanda bólintott.

– Persze, hogy nem mondok semmit.

Azon gondolkodtam, vajon Labbénak elmondta-e már.

– Akkor jó – mondtam.

– Mindig betartom a titkaimat – szipogott dühösen.

Tanulj már meg beszélni, gondoltam. Az ígéretet *tartjuk be*, a titkokat *megőrizzük*. De erre aligha hívhattam fel most a figyelmét.

– Köszí, Amanda – mondtam inkább.

Kint koromsötét volt, éjszaka már délután négykor. *Isten hozott a decemberi Svédországban.* Miután megvigasztaltam Amandát minden miatt, amit nem tettem, kimentem a lovardából, és felhívtam Samirt. Még mindig nem vette fel. Négyszer hívtam egymás után. Küldtem egy üzenetet. Online volt, de amikor az üzenetemenél megjelent, hogy „kézbesítve”, kikapcsolta magát. Semmi válasz. Amikor a Vendevägenhez értem, láttam, hogy jön a busz a tér felől. Felültem rá, és elmentem a metróig, közben még egyszer telefonáltam. Az üzenetrögzítője kapcsolt be.

Beszélnünk kell. Nem akartam addig várni, míg Sebastian hazajön. Amit muszáj megtennem, azt addig akarom megtenni, míg valaki meg nem akadályoz benne, vagy meg nem gondolom magam. És Samir dühös volt, mikor elment, már azelőtt, mielőtt Amanda megjött. Nem akartam, hogy összevezzünk, nem akartam, hogy azt higgye: szégyellem – azt akartam, hogy tudja, komolyan gondolom.

A metrókocsinak két ablaka is le volt húzva. Jéghideg volt a levegő. Mégis péntek esti piaszag és karácsonyi vásár szaga volt a kocsiban. Mörby centrum és az Östermalmstorg között minden ülést és minden talpalatnyi helyet elfoglaltak az emberek meg a bevásárlószatyraik. Időbe telt, mire a Gamla Stanhoz értünk. A sok embertől alig láttam ki az ablakon, de miután átszálltam másik metróvonalra, jobb lett.

Christer mesélt egy kutatásról, ahol azt vizsgálták, hogy mennyi az emberek várható élettartama, kiindulva a metróállomásokból. Kábé

tizenöt év különbség volt az átlagos várható élettartamban a Bagarmossen és a Danderyd kórház között. És a Tensta előtti utolsó három megállónál már egyáltalán nem voltak öregek a metrón. És egyetlen korombeli lány se, csak fiúk meg két anya babakocsikkal, fejkendőben és földig érő ruhában. Lehet, hogy a korombeli lányok mind otthon ülnek bezárva a lakásban, nehogy véletlenül felakadjanak egy felálló farokra, vagy ki találjanak zuhanni az erkélyről.

A dzsekim zsebében ott volt a könnygázspray, amit anyától kaptam, ő Franciaországból hozta. Régen egyszer véletlenül megnyomtam, mikor a zsebemben volt, észre se vettem, csak amikor kivettem a kezem a zsebemből, és végigsimítottam a hajam, a szemem meg felrobbant. Több mint két órán keresztül csípett és folyt a könnyem. Anya be akart vinni az ügyeletre, de apa beállított a zuhany alá, és addig öblítette az arcomat langyos vízzel, míg egy kicsit jobb lett. Aztán felhívta egy barátját, aki orvos, és ő felírt valami kenőcsöt meg egy szemöblítőt. Attól aztán elmúlt a duzzanat. Apa azt akarta, hogy azonnal dobjam ki a spray-t, de anya nem volt hajlandó. El is kaphatnak engedély nélküli fegyverbirtoklásért, de anya „tojt rá”, mert „az én biztonságom fontosabb”. Fontosabb, mint micsoda, gondoltam, hiszen ha elkapnak a rendőrök, én kerülök bajba, nem ő. De most mindenesetre örültem, hogy nálam van. Amikor a velem szembeni ülésre leült egy pasas, rátettem az ujjamat a flakonra a zsebemben, és lesütöttem a szemem.

Vigyáztam, hogy ne kerüljek szemkontaktusba senkivel. Arra gondoltam, hogy közelebb ülök a babakocsis nőkhöz, de középre állították a babakocsikat, és nem lehetett odaférni az üres ülésekhez.

A Tensta Centrum az utolsó előtti állomás volt a kék metrón. Két ember kivételével mindenki leszállt velem együtt. Lelassítottam a lépteimet, hogy az utolsó legyek a mozgólépcsőn. A telefon GPS-ébe már beírtam Samir címét, és megnéztem, hogy merre kell elindulnom, amikor feljövök a metróból, de most nem akartam

elővenni a telefont, nem akartam, hogy lássák, hogy idegen vagyok, és a telefont sem volt kedvem mutogatni.

Az utcaszinten többen voltak, mint a metróban, a babakocsis nőket egy tizenegy év körüli srác várta, és hátulról láttam három bő ruhás asszonyt, akik épp egy élelmiszerboltból jöttek ki, de rajtuk kívül továbbra is csak férfiak. Pasik, pasik, pasik.

Samir sose mondta, hogy Tenstában lakik. Meglepődtem, amikor megnéztem a címet? Talán. Talán azon, hogy épp Tensta, a legrosszabb hírű no-go zóna, az egész valahogy olyan extrémnek tűnt, majdnem mintha csak kitalált lenne, nem valódi.

De nem is tudom, tulajdonképpen mit vártam, milyen lesz a hely, még soha nem jártam erre. Zöldségesstandokat? Földre terített szőnyegeken árult hamis órákat és műanyag táskákat rájuk ragasztott Gucci márkajelzéssel? Pirított mandulát és gesztenyét, egymással focizó tizenkilenc éves gyerekes családokat, sakktábla fölé görnyedő öregembereket és bekötözött kezű Rocky-féle figurákat, akiket mindenki megtapsol, amikor fejükre húzott kapucnis melegítőfelsőben végigfutnak az utcán? Pitbullokat és Red Bullt? Sáfrányt és fokhagymát? Az utcán golyózó, öblösen kacagó embereket? Talán igen. Vagy lehet, hogy azt hittem, olyasmi lesz, mint ahol Dennis lakik. Egyszer voltunk ott Sebastiannal, és bár kicsivel messzebb vettük fel a háztól, az akkor is látszott, hogy milyen unalmas és jelentéktelen sorházas környék. Olyasmi, amit abban a szempillantásban elfelejtesz, amikor elhagyod, annyira értelmetlen, mint egy eldobható műanyag pohár. Na de ez? Ez felfoghatatlan volt. Ok és cél nélküli hely. Fedő nélküli, törött tárolódoboz.

Lehet, hogy nyáron jobb, amikor nincs ennyire sötét, és levél van a fákon, de most egész egyszerűen a legrondább hely, amit valaha láttam. Azok a politikusok meg újságírók, akik felvágják azzal, hogy „ők bizony Tenstában laknak”, hát azok szerintem nem normálisak. Vagy van egy másik lakásuk is a belvárosban.

Csak a téren, a metrólejárat mellett négy rossz lámpát számoltam össze, és Christer hangja szólalt meg a fejemben. Az ő komolykodó, fennkölt tanárhangja. Ha tudná, hogy eljöttem ide, örülne, kimérten biccentene, és fontoskodó hangon azt mondaná: *Ez az igazi Svédország, Maja. Bizony, ilyen.* De nem ez az igazi Svédország, legalábbis nem igazibb, mint a menő Östermalmstorg vagy a part menti szigetek, vagy a Strandvägen sokmilliós lakásai. Valami nem lesz igazibb attól, hogy ronda.

A tér másik oldalán leültem egy buszmegállóban, és fél kézzel elővettem a telefont. Muszáj volt. A másik kezemmel a könnygázspray-t szorongattam a zsebemben, és megpróbáltam meggyőzni magam, hogy attól, hogy félek, még nem vagyok rasszista. Anya hangja visszhangzott a fejemben: *Az, hogy óvatos vagy, nem jelenti azt, hogy félsz.* Megpróbáltam tájékozódni. Samir nem lakott messze a metrómegállótól, a GPS öt perc sétát írt. Amikor egy srác a metróról végre felszállt egy buszra, aminek annyira sürgős volt, hogy be se csukta az ajtót, úgy gurult ki a megállóból, elindultam egy aszfaltozott járdán. Sehol senki. Senki nem volt az utcán kutyát sétáltatni vagy gyereket levegőztetni. Senki nem kocogott, senki nem ment sehova. Sietős léptekkel hagytam a hátam mögött a graffitiket a falon, a feldöntött kerékpártárolókhoz láncolt fél bicikliket, át egy pisiszagú aluljárón, el két elhagyatott játszótér mellett.

Samirék az egyik bérház földszintjén laktak. Tisztára úgy nézett ki, mint ahogy a bérházakat elképzelik a *külvárosi* környezetben játszódozó ifjúsági filmekben, leszámítva a kötött sapkákat, a vámpírokat, a retróbicikliket és a havat. Visszhangzott a lépcsőház, a kapu nyitva állt, úgy látszott, itt nincs szükség kapukódra. Samirék ajtaja pont a lift mellett volt, amikor megnyomtam a csengőt, vidáman csilingelt. Samir fiatalabb változata nyitott ajtót. De Samir maga is felbukkant, még mielőtt bemutatkozhattam volna.

Samir szülei mindketten otthon voltak. Nem is tudtam, hogy van két öccse, de annyira hasonlítottak hozzá, hogy csak azok lehettek. Bemutatkoztam, és azt hittem, esetleg leülünk a konyhában, ahova beláttam az előszobából, az erkélyre vezető a tóban végződő keskeny folyosóról. Az erkély tele volt üres kartondobozokkal. Vajon azt vártam, hogy a szülei majd beszélni akarnak velem, megkérdezik, honnan ismerjük egymást Samirral, ragaszkodnak hozzá, hogy leüljek, megigyak egy csésze teát, megegyek egy szelet ragacsos sütit, vagy legalább kíváncsian fognak méregetni? Talán. Semmi ilyesmi nem történt. Úgy tűnt, nem érdeklém őket, sőt az anyja kifejezetten bosszúsnak tűnt. Mondott valamit idegen nyelven, amit nem értettem, aztán nem is láttam többet. Az apja megfogta az előrenyújtott kezemet, de gyorsan el is eresztette anélkül, hogy bemutatkozott volna, sarkon fordult, és bement, leült a tévé elé, valami focimeccs ment, két csapat játszott, soha egyikükről se hallottam. Óriási tévéjük volt, legalább kétszer akkora, mint a mienk. Először azt hittem, hogy le van kapcsolva a hang, aztán láttam, hogy az apja fején van egy vaskos, méregzöld fejhallgató.

Nem értettem, miért mérges Samir. Azért, mert nem szóltam előre, hogy eljövök? De hát ő is csak úgy felbukkant nálam anélkül, hogy előtte mondta volna. Hiszen így kezdődött az egész.

Nem vártam volna el, hogy bemutasson, mint barátnőjét, tökéletesen megfelelt volna annyi, hogy „ez itt Maja, egy osztályba járunk”.

Bemehettünk volna a szobájába, szerettem volna látni, nem baj, ha az öccseivel osztozik rajta. Nem érdekelt, hogy ilyen helyen lakik.

Meg akartam neki mondani, hogy: *Nem kell szégyellned, nem érdekel.* De fura volt. Csendben maradtam. *Beszélhetünk?* Valami ilyesmit sikerült kipróbálnom, semmi mást.

Samir bólintott, és bedugta a lábát egy edzőcipőbe, amit még soha nem láttam rajta a suliban. A ruhája is más volt, fényes, susogós dzsoggingalsót viselt. *Külvárosi egyenruha,* gondoltam.

– Gyerünk! – mondta. Hátrafordultam, hogy visszamenjek a nappaliba, és elköszönjek az apukájától, de Samir karon fogott, és kítaszígt az ajtón, ki a lépcsőházba, ki a nyitott kapun.

Nyilvánvaló volt, zavarja, hogy eljöttem. Nagyon dühös volt. Én csak azt akartam, hogy kettesben tudjunk beszélni, hogy *Amanda tudja*, meg akartam kérdezni, hogy *mit csinálunk*. Nem akartam én meghozni minden döntést. Azt szerettem volna, ha azt mondja, *hagyd ott Sebastiant*, akkor azt válaszolhattam volna, hogy *ma este szakítok vele*, és nem éreztem volna olyan egyedül magam. Miért nem látja, hogy kedves tőlem, hogy eljöttem hozzá, ahelyett, hogy azt kértem volna, *ő jöjjön el*? Meg akartam mutatni, hogy szívesen eljövök hozzá. Hogy nem bánom, hogy nem érdekel, hol él.

Olyan gáz volt. Örökké ez az „*engem ez nem érdekel, Samir*”. Azon tűnődtem, vajon miért érzem olyan fontosnak, hogy megértse, hogy nem érdekelnek a körülményei. Samir talán valami csúcsszuper helynek tartja Tenstát, ezerszer jobbnak, mint bármi mást? Aligha. Akkor nem ingázna naponta egy órát oda, egyet vissza, csak hogy a Djursholmi Gimnáziumba járhasson. *Vágom a témát*. Lehet, hogy meg kellett volna mondanom, hogy értem, miért gyűlöli ezt az elviselhetetlen helyet, ahol kénytelen lakni, megértem: mindent megtesz, hogy elkerülhessen innen. Mert ő jobbat érdemel Tenstánál.

Ő sokkal jobb, mint a hely, ahova került. Lehet, hogy ezt kellett volna mondanom. A lakásuk, az a lépcsőház, a környék, a poliészter dzsoggingalsó. Nem kell szégyellnie, nem ő tehet róla. De ezt persze nem mondhattam, mert akkor meg ettől szégyellte volna magát.

Előttem ment, nem szólt egy szót sem. Nem tudtam, hova megyünk. De mindegy volt. Nem tudtam, Tenstában hova megy az ember, ha beszélgetni akar valakivel, mindenre fel voltam készülve, mosókonyhára vagy alagsori raktárhelyiségre, graffitifalra, a művház udvarára, kávézóra vagy gördeszkás parkra. Csak végre lehessen nyugodtan beszélni.

Időbe telt, mire felfogtam, hogy a metróállomás felé tartunk. Akkor megragadtam a karját, kényszerítettem, hogy megálljon.

Már mielőtt elmondtam volna, miért akarom, hogy beszéljünk, azelőtt furán nézett rám. Ahogy mondtam tovább, csak egyre rosszabb lett. Őszintén szólva nem emlékszem pontosan, hogy mit mondott, de mindenesetre nem akarta, hogy szakítsak Sebastiannal, az ő kedvéért semmiképp sem. *Nem járunk, Maja. Lefeküdtünk egymással néhányszor, az nem ugyanaz.*

Hát, lekurvázni éppen nem kurvázott le, ilyet nem mondott. De az intelligens, politikailag szuperelkötelezett, leendő külföldi tudósító, a világon a legeslegokosabb Samir más szemmel nézett rám. Hát-te-nem-vagy-normális szemmel.

Nem akart megállni sem. Úgy tűnt, folyamatosan mennünk kell, mialatt beszél. El akart tüntetni innen, amilyen gyorsan csak lehet, hogy mit akarok mondani, az nem számított, újra megfogta a karomat, mint egy hisztiző kétévesnek, aki nem akar hazamenni a játszótérre. Mire elmondta a mondanivalóját, oda is értünk a metróhoz, de ott se hagyott békén, ott toporgott a ronda, fehér edzőcipőjében, míg meg nem jött a vonatom, és fel is szállt velem, és eljött egész a T-Centralenig.

Mégis mit gondolt, mit csinállok? Titokban ott maradok, szerzek egy csomó klassz havert és egy saját szürke, jelentéktelen lakást egy méter kilencvenes belmagassággal és pévécé padlóval? Hogy én leszek az új szomszéd, terhes hasat növesztek, szerzek egy az övéhez passzoló dzsoggingot, és mintás sálát tekerek a fejem köré, *mert az annyira csini?*

A kocsiban leültem, ő állva maradt, pedig volt egy csomó szabad hely. Mire megérkeztünk, kissé lehiggadt, a vállamra tette a kezét, mielőtt elment. *Szia, Maja. A suliban találkozunk.* Legszívesebben leköptem volna.

A Danderyd kórháztól végig gyalogoltam hazáig. A metrómegállótól a Mörby iskola parkolójához vezető aluljáró rohadt

jól nézett ki, majdnem olyan otthonosan, mint egy nappali szoba, összehasonlítva a tenstaival. De fázni kezdtem, már jóval a Stocksund IP sportpályái előtt. Az Amandától kapott kötött kesztyűm („egy szupercuki boltban találtam, a SoHo-ban”) teljesen átázott, belülről az izzadtságtól, kívülről a havas esőtől. Olyan nehéz volt, mint egy rongyszőnyeg. Kihajítottam egy szemetesbe a Djursholm határátjelző tölgyfánál, és inkább a zsebembe dugtam a kezem. Így se lett jobb.

Mire végre hazaértem, már annyira fáztam, hogy egész testemben reszkettem, egyenesen a fürdőszobába mentem, de addig semmit nem vettem le magamról, míg meg nem telt a fürdőkád. Szinte fájt, ahogy belemerültem a vízbe, annyira forró volt, de kibírtam.

Azt hittem, Samir szerelmes belém. Talán magától értetődőnek is vettem, hogy halálosan belém van esve, hiszen mindig is így volt (vagy nem?), és egész az otthonáig utaztam, hogy elmondjam neki, én is bírom őt, és azt hittem, hogy meg fogja érteni. Hogy azt fogja gondolni, megérem a fáradságot. De nem így lett.

Amikor már átmelegedtem, és a bőröm tiszta ráncos lett, a fürdővíz meg hűlni kezdett, belebújtam apa fürdőköpenyébe, bementem a nappaliba, ahol a paplanom még mindig ott volt a kanapén, alábújtam, és felhívtam Sebastiant. Ugyan már másnap este jöttek haza Dél-Afrikából, de ezt most kellett megtennem, azonnal, még mielőtt meggondolom magam. Majdnem húsz percig beszélünk. Amikor felvette a telefont, először alig hallottam, mit mond, de aztán átment egy csendesebb helyiségbe, vagy kiment valahova, nem tudom, de elmondtam neki, amit mondanom kellett, ő meg válaszolt, teljesen nyugodtan és összeszedetten, nem lett mérges, és mondtam, hogy majd beszélünk, amikor hazajöttek, erre azt mondta: *most mit akarsz, mit mondjak*, nem volt szomorú a hangja, de úgy tűnt, megértett mindent, aztán elbúcsúztunk, és letettük a telefont. Tíz perc múlva hirtelen elbizonytalanodtam,

hogyan emlékezni fog-e arra, mit mondtam, úgyhogy küldtem neki egy üzenetet is.

Mivel nem válaszolt, küldtem még egyet. Ugyanazzal a szöveggel. Biztos akartam lenni benne, hogy ez lesz az első dolog, amit megpillant, ha ránéz a telefonjára, arra az esetre, ha esetleg elfelejtené az egészet, bár nem olyan volt a hangja, mintha be lenne tépve.

Még egy csomót vártam éjfél után, mire felhívtam Samirt. Lehet, hogy nem vette komolyan, amikor mondtam neki, hogy szakítani fogok Sebastiannal. Lehet, hogy azért viselkedett úgy. Először felvette a telefont. Szerintem felébresztettem álmából. Nem szóltam bele, csak letettem. Láthatta a képernyőjén, hogy én hívtam, és azt vártam, hogy visszahív. Amikor eltelt nyolc perc, újra felhívtam. Samir üzenetrögzítője bement, hogy majd visszahív. „Amint tud”, mondta a rögzítő. Pár órával később elaludtam, kezemben a mobillal, a hangerő a maximumra állítva. Samir nem hívott. Sebastian sem.

Amikor Sebastiannal vége lett (és Samirral is), nem csináltam semmi olyasmit, amit az ember akkor csinál, ha véget ért egy kapcsolata. Nem néztem filmeket, amiket kiskoromban szomorúnak tartottam, nem ettem fagyit közvetlenül a dobozból, és nem hallgattam dalokat arról, hogy minden srác milyen szemétláda. De megfáztam. Még két napig elvonszoltam magam az iskolába, de amikor az utolsó napnak vége lett, és végre elkezdődött a szünet, nagyon felment a lázam.

A szünet első napján anya belém diktált egy dupla adag ibuprofent, és a kezembe nyomott egy takarót és egy párnát, hogy velem legyen a kocsiban. Az út legnagyobb részét végigaludtam, néha felriadtam arra, hogy fáj a hátam, a nyakam vagy a lábam. Izzadtam, és Lina aggodalmasan, homlokát ráncolva bámult rám a hátsó ülés tülfeléről mélykék szemeivel. Apa felébresztett, amikor megálltunk enni, és muszáj volt velük bemennem az út menti bárba. Grillkolbászt adtak zacskós ketchuppal és sötétre égetett sült krumplival, de legszívesebben a kocsiban maradtam volna.

– Túl hideg van – mondta apa.

– Valamit muszáj enned – mondta anya.

Este hét is elmúlt már, mire a nagyapához értünk, a házhoz vezető úton el volt takarítva a hó. Nyáron a nagyapa kutyaival szoktunk ugyanezen az úton sétálni. Nagyapa három kilométerre lakott a bolttól meg az újságostól, és amikor kicsi voltam, a nagymama mindig azt akarta, hogy játsszak a szomszéd gyerekekkel, de nem

akartam, mert nem ismertem őket. Inkább elmentem a boltig meg vissza, megvettem az esti lapot nagyapának, aztán visszamentem, és vettem magamnak egy fagyit. Ezzel elvoltam. Oda-vissza. Néha annyiszor fordultam, hogy már a kutyák sem bírták a tempót. Nyáron a földút közepén egy sávban fű nőtt, és eső után mély pocsolyák keletkeztek, a szúnyogok a tetejükön úszó benzinfoltra szálltak le. Most mindkét oldalról kétméteres hófal meredt az út szélén, és ez volt a második karácsonyunk nagymama nélkül. A lépcsőn, ami most már csak a nagyapa lépcsője, egy fenyőfa állt, mellette két lámpás égett.

A szobámban be volt gyújtva a cserépkályha, nagyapa még egy melegítőpárnát is tett az ágyamba. Át sem öltöztem, azonnal elaludtam abban a ruhában, amiben utaztam. Anya kétszer is bejött, először lehúzta rólam a ruháimat, és belebújtatott egy hűvös, frissen vasalt hálóingbe. A nagymamáéba. Amikor másodszor bejött, narancs-keserűmandula ízű italt hozott, Amerikában vásárolt influenza-pezsgőtablettából készítette. Aztán csak aludtam, aludtam és aludtam, míg a többiek mézeskalács-házat készítettek (éreztem az illatát), feldíszítették a karácsonyfát (hallottam, amint apa bevonszolja a házba, anya meg rá szól, hogy mennyi havat hord be a szőnyegre), húsgolyókat gyúrtak és sonkát sütöttek (megint az illat), lazacot pácoltak, anya feljött, és hozott egy lazacos szendvicset, amikor készen voltak, de nem bírtam megenni.

Csak feküdtem a pehelypaplan alatt, amikor nagyapa feljött, és fát rakott a tűzre, meg amikor beeresztette hozzám az egyik kutyát, aki aztán a takaróm alatt aludt el, a térdhajlatomba nyomva az orrát. Akkor is csak feküdtem, amikor anya felhozott egy tálcát teával meg sajtos szendviccsel, azt sem bírtam megenni. Felhúztam az államig a takarót, és félig ülve elnyalogattam egy vaníliás jégkrémet, mialatt Lina megmutogatta a rajzokat, amiket karácsonyi ajándékként rajzolt. Amikor megettem a fagyit, magzatpózban összekucorodtam a paplan alatt, és elaludtam, mialatt Lina csak magyarázott tovább.

Csak szenteste másztam ki az ágyból, fél órán keresztül zuhanyoztam, kétszer haját mostani, és tiszta ruhába bújtam. Anya áthúzta az ágymat, én meg felfaltam három adag tejberizst eperszósszal. Lina addig kotorászott a tejberizsében, amíg meg nem találta a mandulát, sok éve már, hogy utoljára nekem jutott, mert Lina még mindig annyira tudott örülni neki.

– Maja, hol lakik a Mikulás? – kérdezte teli szájjal.

– Hááát... szóval... – mondtam habozva. Ezt a beszélgetést párszor már lejátszottak. Nem kéne, hogy meglepje. – A Mikulás igazából nem létezik.

– Tudom – sóhajtott Lina, és beharapta az alsó ajkát. – De akkor a repülő rénszarvasok, azok hol laknak?

Idén csak mi karácsonyoztunk a nagyapánál. Anya testvérei úgy döntöttek, hogy a párjaik családjával ünnepelnek, végül is idén ez már nem az első nagymama nélküli karácsony. De annál jobb! Ez egy csendesebb karácsony volt, randalírozó és sorban hisztiző unokatesók nélkül, akiknek a nevetséges vitáiban állandóan a felnőtteknek kell igazságot tenniük.

Szenteste megdőlt a helyi hórekord (a mérések kezdetétől számítva), sem a parabolaantenna, sem az internet nem működött. Nagyapa hifitornyán hallgattunk zenét, a konyhában ebédeltünk, mert ott volt a legmelegebb, aztán ebéd után mindannyian leültünk a nappaliban, és megnéztünk a tévékészüléken egy filmet, amit apa választott. A film közben elaludtam, és úgy ébredtem, hogy anya ölében van a fejem. Simogatta a homlokomat, én meg csak feküdtem tovább behunyt szemmel. Lina megtanított egy kártyajátékra, amit saját maga talált ki, apa meg a konyhában nekiállt krumplit hámozni. Mi, többiek kimentünk sétálni („ki kell használnunk, amíg fent van a nap”), a hideg levegőtől kapart a torkom. Miután visszajöttünk, begyújtottam a konyhai kandallóban, amiért úgy megdicsértek, mintha legalábbis nehezebb lenne tüzet gyújtani, mint feltalálni a penicillint.

Mialatt kint sétáltunk, nagyapa egy borítékot dugott a zsebembe. Megsimította az arcom, és rám mosolygott. A félévi bizonyítványomért kaptam, aszerint járt a fizetség, hogy mennyire tanultam jól. Jó vastag volt a boríték, mindig telis-tele pénzzel, ahogy most is. Még mindig jól tanultam a suliban.

Megálltam a helyem.

– Köszönöm – tátogtam hang nélkül. Nagyapa örült, én meg a mosolyának örültem, annyira örültem, hogy nagyapa mosolyog, pedig ez a második karácsony, amikor nincs velünk a nagymama.

Filozófiaórán a suliban beszéltünk arról, hogy mik is az érzelmek, hogy hat negatív alapérzelem van, szemben egyetlen egy pozitívval, az örömmel. Feltettem a kezem, és mondtam, hogy *hiszen mindannyian pontosan tudjuk, hogy körülbelül egyformán félünk, hogy mindig pontosan értjük, mire gondol valaki, amikor azt mondja, hogy szégyelli magát. Hogy a legtisztább érzelmeink, amelyekkel az életbe kapaszkodunk, azok mindig negatívak.*

Libabőrös leszek, amikor arra gondolok, ahogy ott ülök a teremben, és megpróbálom megmutatni, hogy én mélyebben gondolkodom és érzékenyebb vagyok, mint a többiek. Azt hittem, tudom, milyen érzés dühösnek lenni. Azt hittem, tudom, milyen elveszíteni az önkontrollt. Csakhogy, tádámm! Az a helyzet, hogy az, amikor két vekni vajas-sajtos kenyeret befalsz, mert éppen lejössz a szerről, az nem számít. Amikor látomásaid vannak valami tablettától, vagy amikor bekokóзва kefélsz, és azt monod utána, hogy *annyira jó volt, azt hittem, belehalok* – na, az csak megjátszás. Semmit, az égvilágon semmit nem tudtam arról, hogy milyen, amikor meg akarok halni. Egyetlenegy temetésen voltam életemben (a nagymamáén), soha nem féltem igazán, soha nem voltam egyedül, soha nem akartam meghalni. Soha nem hullottam szét ezernyi darabra. Az Okos Kis Maja, a legelső padban, a felnyújtott kezével. *Tanító bácsi, én, én tudom a választ!* Nem, nem tudod. *Nem tudsz te semmit.*

Most, az osztályteremben történtek után már tudom: az alapérzelmek ízetlenek és unalmasak, csak a bolond járkál és röhög egész álló nap.

Néha nevetek, de az örömöm csak hisztérikus reakció.

Szégyen. Félelem. Gyász. Gyűlölet.

Az összetett érzelmek eltűntek, a kevert színek a festékboltban, a tojáshéjszín tizenhat árnyalata. Sárga plusz kék egyenlő zöld. Barátság? Féltékenység? Gyengédség? Gondoskodás, együttérzés. Boldogság. A boldogság hiányzik a legjobban, mindennek a keveréke, az összes negatív érzélemé, plusz egy cseppnyi meglepődés, és egy nagy adag öröm. A boldogság a tökéletes keverék, de a pontos receptet senki nem tudja.

Ekkor, ezek alatt a karácsonyi napok alatt a nagyapánál voltam utoljára boldog. Sokat nevettem, és úgy mondtam anyának dolgokat, hogy nem gondoltam állandóan arra, hogy csak azért mondom őket, mert ő azt akarja, hogy ezt mondjam. Lina kapott ajándékba egy walkie-talkie-t, és kikényszerített a hóba, hogy kipróbáljuk, milyen messzire ér el. Amikor ez megvolt, építettünk egy hókunyhót, meg csináltunk egy hógolyólámpást, amit meggyújtottunk, csináltunk hóangyalokat, és hógolyókat dobáltunk a tó jegére, hogy lássuk, milyen messzire repülnek. Forró csokiba mártogatott marcipánt is ettem, szinte ízlett, meg mustárban pácolt sült sonkát knäckebröddel, mert az a világon a legfinomabb, és a nagyapa lepisszegett, hogy hallgassak, amikor Jussi Björling könnyekről meg beteljesületlen szerelemről énekelt.

Három teljes napig csak lélegzetvételnyi időkre voltam szomorú, és egyetlenegyszer sem féltem: ez a karácsony tökéletes boldogságkeverék volt. Szenteste, karácsony első napja, karácsony másnapja.

De azután. Ha összekeverjük az összes színt a festékesdobozban, csak barna maszatot kapunk. Végül meg minden fekete lesz. Mert a karácsony másnapja utáni reggel anya hét óra előtt felébresztett.

Claes Fagerman telefonált. Tíz percig beszéltek. Nagyon sajnálja, hogy ilyen korán hív, és anya is nagyon sajnálja, hogy el kell mondania, de be kell mennem a Danderyd kórház pszichiátriai ügyeletére, mert Sebastian megpróbált öngyilkos lenni.

Két órával később egy helikopter szállt le a nagyapa gyepén, ott, ahol a tó felé lejt a telek a háztól. Kavargott a hó, ahogy a táskámmal a kezemben futottam a helikopter nyitott ajtaja felé. Nagyapa mellettem kocogott, ahogy tudott a fájós lábával. Pár szót beszélt a pilótával, aki „bevisz a városba”, ahol majd elém jön egy kocs, amivel elvisznek a kórházba. Claes nincs ott, de „üdvözlétét küldi, és nagyra értékeli”, amit teszek, de sajnos „muszáj” most valahol máshol lennie, nem is figyeltem, nem érdekelt.

Sebastian megpróbálta megölni magát.

Nagyapa fura mozdulatot tett a fejével, arcon csókolt, aztán elengedett.

Csak amikor már a helikopterben ültem, akkor ütött szíven a gondolat, hogy engem senki nem kérdezett meg, hogy el akarok-e menni Sebastianhoz. De mit mondtam volna? Nem akarok, majd ellesz egyedül?

Muszáj volt mennem. Ugye, hogy muszáj?

Sebastian infúziót kapott, fehér kötés volt a csuklóján, rajta világoskék hálóing. Ahogy beléptem az ajtón, sírva fakadt. Leültem mellé, aztán felálltam, átmentem a másik oldalra, ahol nem állt infúziós állvány, befeküdtem mellé az ágyba, odafúrtam az orrom a nyakához, és én is elsírtam magam.

Az egész „feltehetőleg egy túladagolással” kezdődött. Anya elpirult, amikor mondta.

– Szüksége van rád, Maja – tette hozzá. Meg volt ijedve, és gondterhelt volt, de még valami más is látszott rajta. Apa azzal a fura nézéssel nézett rám, ahogy néha szokott. *Olyan érett a mi nagylányunk, gondolták. Felelősséget vállal. Vannak problémáik Sebastiannal, de a fiú szereti őt, és Maja megérti, hogy támogatnia kell, át kell ezen a dolgon segítenie.*

Tudták, hogy szakítottunk. De „ebben a helyzetben” ez most hirtelen el volt felejtve. Bármilyen is volt az oka a kamaszos összeveszésünknek, biztosan nem fontosabb, mint hogy most számíthat rám. Büszkék voltak rám a szüleim. Arra, amit teszek, mindennek ellenére.

Csak hogy én nem voltam se érett, se bátor. Megcsaltam Sebastiant, aztán elhagytam, mert „nem bírtam tovább”, aztán most meg a nyakába borulva sírtam, mert magam sem tudtam, hogy itt akarok-e lenni. Halálra rémített ez az egész. Most először fogtam fel, hogy milyen könnyen meghalhatott volna, hogy a halál csupán egyetlen szívverésnyi távolságra van az élettől, és megfogtam a csuklóját, rászorítottam az ujjamat a kötésre, szorosabban, mint ahogy mertem, mert éreznem kellett, hogy ver a szíve. Jobban féltem, mint valaha életemben. Sebastian meghalhatott volna. És mindez az én hibám. Megcsaltam őt. Becsaptam.

Bocsáss meg, suttogtam, ajkammal az ütőerén. Nem tudtam segíteni rajta, nem tudtam, hogyan kellett volna. Bocsáss meg! Hogy mondja meg az ember valakinek, hogy ne akarjon meghalni? Én szeretni foglak, amikor senki más nem bír szeretni. Ígérem. Soha többé nem hagylak egyedül.

Ott feküdtem mellette az ágyban, mialatt mesélt. Szenteste előtti napon kocsmázni ment, Dennis is vele volt, ő aztán mindig kéznél volt, ha kellett, és különben is mi mást csinált volna. Persze amikor a mentősök összeszedték Sebastiant, addigra lelécelt. Sebastian a Biblioteksgatanon, az Urban Outfitters előtt feküdt a járdán, az orvos azt mondta, hogy egy nem regisztrált feltöltőkártyás telefonról

érkezett a hívás. De Sebastian nem hibáztatta Dennist. Már megkapta a határozatot, hogy a tanév végéig maradhat Svédországban, aztán kiutasítják. A sittről valamivel nehezebb lelépni, mint az otthonból, ahol lakott, nem kockáztathatta, hogy elkapja a rendőrség, főleg most nem.

Sebastiant bevitték a sürgősségire kábítószer-túladagolás gyanújával. Az apja bement hozzá a látogatási idő alatt, de húsz perc után el is ment. Kábé egy napra rá, karácsonyra virradó éjjel találtak rá Sebastianra a kórterem mosdójában.

A tükör szét volt törve, és kifolyt a vér a csukott ajtó alatt. Rengeteg vért vesztett. Azóta van a pszichiátrián, vártak egy kicsit azzal, hogy felhívjanak, nem akartak az ünnepek alatt zavarni.

Claes beszélt az orvossal a sürgősségin. A nővérek mondták Sebastiannak, amikor felébredt.

– Lehet, hogy az orvos mondta apának, hogy ne jöjjön be? – kérdezte tőlem. – Hogy nem fogadhatok látogatókat? Szerinted lehet, hogy az orvos mondta neki?

Azt akarta, hogy válaszoljak, de nem feleltem. Mert nem akarta hallani a választ. De mégis dühbe gurult, pedig nem mondtam semmit, és azt mondta: *Fogalmad sincs, miről beszélsz*, meg hogy *az apámnak a cégét kell irányítania*, meg hogy *apám nem üldögélhet egy kórházban, bámulva a falat*. Sebastian többször is elmondta, hogy az apja nem teheti, és hogy fogjam már fel, én meg csak hallgattam, mert mindketten tudtuk, hogy ez nem igaz.

Claes itt lenne, ha a bátyád feküdne itt, gondoltam, de ezt se mondtam. Mert Sebastian bátyja sosem próbálna öngyilkos lenni, Lukas mindig mindent jól csinált.

De aztán csak kimondtam. Hogy Claesnak *itt kellene lennie*, hogy *minden normális apa itt lenne*, hogy *egy apa nem teheti ezt*. Ettől még dühösebb lett, de aztán már nem volt ereje kiabálni. Sírva fakadt. *Ő nem egy közönséges apa*, suttogta, szinte könnyörgött,

hogy bólintsak rá, aztán csak hallgatott, én meg nem akartam még jobban elkeseríteni. Úgyhogy az anyjáról kezdtünk beszélni.

– Nem tudták elérni. Nem én kértem, hogy szóljanak neki. Nem hinném, hogy apa ezért felhívja.

– Miért? – mertem megkérdezni. – Miért nem hívja fel? Miért nem találkoztok soha? Miért hagyott el titeket?

És most nem lett rám mérges.

– Nem tudom, hogy ő hagyott-e el minket – felelte. – Apa azt mondja, hogy ő dobta ki anyát, de néha azt hiszem, hogy inkább ő volt az, aki elhagyta apát, és nem tudom, hogy magával akart-e vinni minket, vagy nem, de Lukas nem akart vele költözni, és akkor én se akartam, és apa soha nem engedné, hogy...

Amikor már nem remegett a hangja, folytatta:

– Tegnap telefonált Lukas, kétszer is. Felhívott, igen, felhívott, és szerintem ha anya hagyta el apát, akkor nem találkozhat velünk. Apa nem engedné meg. Soha. Apa nem bírja ki, ha megalázzák. És anya meg...

Egy darab vécépapírral megtöröltem a száját meg az orrát, és odasúgtam neki, hogy „mondd csak tovább”, és megint sírt, és amikor kisírta magát, kifújta az orrát, és azt mondta:

– Nem is hasonlítok anyára. Apa mindig azt mondja, hogy rá hasonlítok, de gyűlölöm anyát, nem hasonlítok rá, az anyám egy idióta. Szarok bele, hogy ő hagyott-e el minket, biztos ő volt, mert semmit nem bír végigcsinálni. Lukas is azt mondja. Egy rakás szerencsétlenség.

Ekkor már nem mondtam semmit.

Az anyja és az apja nem voltak itt vele. Az okos és ügyes nagytesója, Lukas sem, aki Claesszal persze nem mert ellenkezni, csak titokban telefonált, amikor az apja nem volt a közelben. De én legalább bejöttem a kórházba. Én is bántottam őt, de arról nem beszéltünk többet, amit tettem, már nem volt fontos, semmiség volt, és amikor a fülébe súgtam, hogy *bocsáss meg*, azt mondta, *nem baj*,

most már itt vagy, nem számít, és megcsókoltam, ő visszacsókolt, a jó kezét bedugta a pulcsim alá, a hajamba fúrta, fogta a tarkómat, és újra megcsókolt, és újra megcsókolt, mert nem tud nélkülem élni, akkor az ott élet-halál kérdése volt.

Tényleg komolyan hittem benne? Hogy szüksége van rám, hogy tovább éljen? Igen. Mert igaz volt. Amikor átvitték a pszichiátriára, az apja meg a bátyja már Zermattban síeltek. Az apja onnan repült közvetlenül egy másik városba munkaügyben, Lukas meg utazott vissza Amerikába. Viccnek hangzik, de az egyetlen ember, aki meglátogatta Sebastiant, mielőtt én megérkeztem, az Majlis volt, Claes titkárnője. Most lehet, hogy azt hiszik, ezt csak kitalálom, pedig nem, és a legszörnyűbb az egészben nem is az volt, hogy Claes Fagerman a titkárnőjét küldte be, hanem az, hogy pontosan tudta, ez milyen beteg dolog, és mégis megtette.

Sebastian feküdt a kórházi ágyán, és sokáig csak sírt. Feküdtem mellette, és láttam rajta, milyen közel volt ahhoz, hogy meghaljon, láttam rajta, meg akar halni, és azt hittem, ha ott maradok vele, akkor attól jobban lesz. Akkor majd úgy fog rám nézni, mintha még sosem látott volna hasonlót. Úgy fogja érezni, mintha elvesztette volna a lába alól a talajt, és csak egyetlen dologra emlékszik: hogy mennyire akar engem. És akkor eszembe fog jutni, hirtelen *tudni* fogom, hogyan kell megmenteni egy embert. És akkor minden jó lesz. Akkor Sebastian jól fogja érezni magát.

Eszembe jutott Samir? Talán. De neki nem kellettem, nem illettam bele az életébe, az enyémhez meg nem akart alkalmazkodni. Samirnak nem volt rám szüksége.

Amikor Sebastian kórházi ágyában feküdtem, és mindketten sírtunk, fény akartam lenni számára a világban, megmutatni neki, hogy mit jelent nekem, ott lenni vele, hozzá, érte. *Te jó isten,* gondoljátok, de csak azért, mert tudjátok, hogy később mi történt. Akkor még senki nem tudott semmit. És engem senki nem kérdezett

meg. *Akarod? Képes vagy rá?* Senki nem mondta, hogy *gyere, segítek, ezt nem csinálhatod egyedül*. Mert mindenki tudta, hogy ez az egyetlen lehetőség. Csak én maradtam.

Senki nem kérdezte, hogy meg akarom-e menteni Sebastiant, de mindenki engem hibáztat, hogy nem sikerült.

Fogalmam sincs, mit mondott az orvos, amikor Claes Fagerman elmagyarázta, sajnos nem tud bejönni, hogy meglátogassa a fiát a sürgősségi pszichiátrián, mert éppen síel és karácsonyt ünnepel, de azt tudom, hogy Claes Fagermantól soha senki nem követelt semmit. Még az orvosok sem. Lehet, hogy egymás között a társalgóban, amikor Claes nem hallotta, kitárgyalták, hogy gyerekek, *valakinek meg kéne neki mondania*, de ők persze soha nem voltak az a valaki, *soha senki nem az a valaki*, amikor meg találok Claes Fagermannal, és elméletileg bármit mondhattak volna, akkor hirtelen elfelejtették, ami addig fontos volt. *Mi a francot művelsz, az apja vagy! Hol a testvére? Hol az anyja?* Nincs az a pénz, hogy megkérdezzék. Claes Fagerman annyira lenyűgözte őket, hogy soha nem mertek semmit mondani, csak olyat, amiben biztosak voltak, hogy tetszeni fog neki. És halálosan rettegetek attól, hogy a haragját és a megvetését a fiáról esetleg átfordítja rájuk.

Feküdtem Sebastian ágyában, és öleltem, amíg kisírta magát, álomba merült, és ott maradtam egészen addig, míg fel nem ébredt.

Az egész földkerekségen egyetlenegy ember nem volt, aki felállt volna, és addig kiabál, míg valaki meg nem hallja: *Ide tudna valaki küldeni Sebastian átkozott, szemétláda szüleit, és kényszeríteni őket, hogy szeressék úgy, ahogy megérdemli?*

Amikor annyira sírt, hogy beszélni sem tudott, akkor megcsókoltam. Ő visszacsókolt. Kényelmetlen volt, a számba folyt az orrából a takony, útban volt a kötés, de akkor, ott a kórházban Sebastian volt a szerelem. Csak őrá volt szükségem, velem volt, és nem úton valahova máshova, és igen, tényleg azt hittem, hogy meg

tudok valamit változtatni. Nem a világot, hülye azért nem vagyok, de arra gondoltam, hogy milyen lesz, amikor kieresztik a kórházból, és fekszünk az ágyában meztelenül, kettesben, utakat rajzol a hasamra, belélegzem a meleg leheletét, és nincs szükségünk senkire. Kurvára nincs szükségünk az undorító apjára. *Neki kéne meghalnia, nem neked*, súgtam Sebastian fülébe. Komolyan gondoltam? Persze, hogy komolyan. Gyűlöltem Claes Fagermant. Mindent fel akartam áldozni Sebastianért. Egyetlen probléma volt csak, hogy fogalmam sem volt, hogy mi az a minden. Mert a legnagyobb a szeretet, mindaddig, amíg valami nála is nagyobb lesz.

Helikopterrel és autóval beutaztam a kórházba, természetes volt, hogy megyek. Visszamentem Sebastianhoz, és vele maradtam. Mert Sebastiannak szüksége volt rám. Nem volt mellette senki más. Szeretett engem. *Micsoda szerencse, hogy ott voltunk egymásnak.*

Így utólag az hiányzik a legjobban, hogy milyen volt, amikor még tudtam a boldogsághoz hasonló langyos keverékérzelmeket érezni. Hogy milyenek voltak azok a karácsonyi napok a nagyapánál, amikor mindent hó borított, és a fejem tiszta volt, mint egy kiadós eső után, és az érzéseim pont megfelelő keverékre voltak hígítva.

És a szeretet? Nem, a szeretet nem hiányzik. A szeretet nem a legnagyobb és nem a legtisztább, soha nem lesz tökéletes keverék, mindig csak egy zavaros kotyvalék marad. Meg kéne szagolni, mielőtt belekortyol az ember. De még úgy is nagy a veszélye, mert nem veszed észre, hogy mérgező.

A női börtön, éjszaka

A tárgyalás második hete:
kedd hajnal

32.

Még az éjszaka közepén is bevilágít egy halványan derengő fénysugár a cellámba. A város fénye, kintről jön, odakint soha sincs teljesen sötét, és soha sincs teljes csönd. Amikor felriadok, még fekszem egy darabig a hátamon, szoktatom a szemem a sötéthez, aztán már látom a körvonalakat. A vékony, sárga takaróm a huzat alatt emelkedik és süllyed, ahogy lélegzem. Az ágytámlára teszem a kezem, érzem a körmöm nyomait a puha fenyődeszkán. Ilyenkor vagyok a legeslegjobban egyedül.

Amikor kicsi voltam, volt egy fenyőfaágyam, emeletes ágyat akartam, és anya vett is egyet az IKEA-ban, a felső ágyon sose mertem aludni, de bebújtam az ágy alá, és a hátamon fekve rajzoltam az ágydeszkákra, titkos üzeneteket írtam az utókornak. Néha Amandát is rávettem, hogy másszon be mellém. Talán sosem voltunk jobb barátnők, mint akkor, amikor az egész életünk jégkrémből és a rágógumi csomagolásában talált csillámos tetoválásokból állt, meg hogy melyikünk rajzolja a jobb lófejet. Szűkös volt a hely az ágy alatt, sosem maradtunk sokáig.

Amikor új ágyat kaptam gusztáviánus stílusban, baldachinnal, véget ért a firkálás. A baldachinos ágyat addig használtam, amíg Lina elég nagy nem lett, hogy rendes ágyban aludjon. Akkor

megkapta ő, én meg új szobát is kaptam, meg franciaágyat, Amanda meg csináltatott egy igazi tetoválást a csuklójára, egy lilomot. Ha rajta volt a karórája, alig látszott.

Sebastian sosem aludt nálunk. Nem azért, mintha anyáéknak bármi kifogásuk lett volna ellene, csak Sebastian a saját környezetében érezte jól magát, nálunk meg sosem hagytak minket békén. Ő viszont pontosan ezt akarta. Hogy békén hagyják. Amikor hazajöhetett a kórházból, ez még fontosabb lett. *Szeretném, ha csönd lenne. Lehetséges, hogy befogod a szád?*

A cellában fel se kell gyújtanom a villanyt, ha vécére akarok menni. Az acélgyűrű sötétben is csillog, ráülök, már nem is zavar, hogy kemény, keskeny és kényelmetlen. Amikor kész vagyok, tapogatás nélkül egyből megtalálom az öblítőgombot, pontosan tudom, hol van. Annyi ideje lakom már ebben a szobában, hogy egészen megszoktam, izzó vassal belém égett, örökkön-örökké-tartó-bőrbe-véselt-feketén-fekete-tetoválással. Mostanában, amikor felébredek, már nem csodálkozom egy pillanatig sem, hogy hol is vagyok, és soha nem jut eszembe egy hűsítő *miért*.

De az álmaim még mindig jönnek. Néha együtt lehetek Amandával, ahogy nyitott szájjal kacag, karon fog, és belém csíp, mert mi vagyunk ketten örökkön örökké.

Ő meg én. És Sebastian meg én.

Elég csak rágondolnom, hogy milyen volt Sebastiannal, és a testem máris reagál rá. Nem számít, hogy a fejem tiltakozik, a testem emlékszik, még a bőröm is emlékszik rá.

Sebastian előtt olyan lány voltam, aki vagy igent mondott, vagy nemet. Mást sosem. De Sebastiannal olyan lettem, mint egy fiú. Nem számított, hogy tudtam, utána utálni fogom magam érte. Mégis mondtam neki, hogy „gyerünk”, könyörögtem neki, hogy „légyszí”, „még”, „még egyszer”, „csak még egyetlenegyszer”. A testem egyetlen dologra emlékszik még annál is jobban, hogy

mennyire kívántam őt – arra, hogy milyen érzés volt, amikor nem volt többé.

Rajtam a sor, hogy beszéljek. Alig néhány óra múlva. Először majd Sander végigkalauzol a beszámolómon, utána meg az ügyész tesz fel kérdéseket.

Szinte hallom a fejemben előre, amit az ügyész mondani fog. Hogy voltál képes? Mit tettél? Mennyit tudtál? Miért nem állítottad meg? *Felelj!*

– Nem a te dolgod, hogy megmagyarázd, Sebastian miért tette, amit tett – mondja Sander. – Minél hamarabb belátod, és elengeded ezt, annál jobb. Az egész történetben csak saját magadra kell koncentrálnod.

Sander szerint nem kellene arról beszélnem, hogy mennyire szerettem Sebastiant, az „nem tartozik a témához”. Direkt nem figyel, amikor azt magyarázom, hogyan hagytam cserben Sebastiant. Mert én tehettem róla, hogy rosszul érezte magát. Vagy hogy Sebastiannak szüksége volt rám. Amikor erről beszélek Sandernek, fogja magát, és elkezd lapozgatni valamit, vagy elfordul, vagy a zsebeiben kotorászik a szemüvegét keresve. Sander nem akarja hallani, hogy milyen volt nekem Sebastiannal. *A szerelmünk története nem idevaló.* Szerinte már önmagában attól bűnösnek látszom. Vagy totál hülyének, ami kábé ugyanaz.

Ez nem tartozik a tárgyhöz. Nem kell elmondanod. Tartsd magadban. Ez jogilag nem releváns.

De vannak dolgok, amiket Sander nem ért. Amikor ő fiatal volt, a királynak nem kellett a palota lépcsőjén megcsókolnia Silviát az esküvő után. Nem kellett egyenes adásban beszédet tartania, hogy „Silvia, Silvia, imádlak, bla, bla, bla...” mindenki előtt. Nem volt szükség külön beszédírókra, hogy kielégítsék a nép kíváncsiságát, „tűzön-vízen keltünk át, nem a legegyszerűbb utat választottuk, de minden közül a legnagyobb a szeretet”. Sander idejében az ilyesmi

magánügy volt. Sander idejében, ha nem kezelted diszkréten az életed dolgait, az kínos volt. De annak az időnek vége. Pontosan tudom, mit akarnak tőlem. Tudom, hogy én mire lennék kíváncsi: mindenre a világon, minden apró kis részletre a Sebastian és köztem levő mocskos, beteg, mérgezett szerelemről. Hogy megértsem, miért mondtam, hogy az apja megérdemli a halált, és miért lőttem le a fiúmat meg a legjobb barátnőmet.

Lehet, hogy nem az én dolgom megmagyarázni, hogy Sebastian miért tette, amit tett. *Jogilag biztosan nem releváns.* Csakhogy én ott voltam, az én barátom volt, jobban ismertem, mint bárki más abban az osztályteremben, és az biztos, hogy többet tudtam róla, mint a saját szülei. És megöltem őt és Amandát. Ha én nem magyarázom meg, akkor ki fogja?

Miért? Azt én is szeretném tudni. És a „miért?” végtelenül hatalmas, teljes őszinteséget követel, és a „teljes őszinteség” megköveteli, hogy végtelenül óvatos legyek, hogy mit mondok. Mert ahogy kimondok valamit, az abban a pillanatban igazzá válik.

Aznap, amikor a késlekedések után végre rám kerül a sor, hogy beszéljek, sokkal előbb ébredek, mint kellene.

A legrosszabb, ha akkor ébredek, amikor a legsötétebb van. Ma pontosan ez történik, és még mielőtt kinyitnám a szemem, már tudom, hogy nem fogok tudni újra elaludni. Rosszul vagyok, odaállok a mosdóhoz, és behajtom a fejem, folyatom a vizet a csapból, a csapvíz a sitten soha nem teljesen hideg, soha nem teljesen meleg, leöblítem az arcom, a hálóingem vizes lesz a nyakamnál, leveszem. Aztán csak állok meztelenül a szoba közepén, és lélegzem be és ki, be és ki. Egyszerre fádom és izzadok.

Sander felkészített rá, hogy mi lesz ma, gyakoroltunk, gyakoroltunk, gyakoroltunk és gyakoroltunk, és nem, nem arról van szó, hogy Sander összehazudott nekem egy történetet, amit kívülről betanultam, csak arról, hogy tudja, ha elkezdek dadogni, elpirulni és

izzadni, és észreveszik, akkor nem számít, mit mondok, milyen becsületes vagyok, senki nem fog hinni nekem.

A vádlott. Ez lennék én. Néhány óra múlva mesélhetek, itt az idő, hogy „*megtegyem a beszámolómat*”.

Sander mondta, hogy „jogom van megtagadni a vallomástételt”. Ez annyit jelent, hogy akár befoghatnám a számat az egész eljárás alatt. Senki nem kényszeríthet, hogy beszéljek, senki nem kényszeríthet, hogy kérdésekre válaszoljak. Ha hallgatni akarok, hallgathatok.

Sebastian a kórházban még beszélt, de amikor kiengedték, elcsendesedett. Békén hagytam, nem ostromoltam ezernyi kérdéssel, és nem követeltem válaszokat. Megértettem, hogy csöndre van szüksége. A haverjai megpróbálták úgy tenni, mintha mi sem történt volna. Egyikük sem ragaszkodott hozzá, hogy bejöhessen a pszichiátriára, de amikor aztán Sebastian újra otthon volt, nehezebb volt úgy tenni, mintha Sebastian kedvéért színészkednének. Dennisnek ment a legjobban. Labbénak a legrosszabbul. Amikor karácsony után Labbe először találkozott Sebastiannal, Labbe sírva fakadt, elkezdte ölelgetni, persze erre Amanda is megpróbálta ugyanezt, szörnyű volt. Sebastian utálta az egészet.

Fázom, ahogy visszafekszem az ágyba. A szekrényben van egy póttakaró, de túlságosan reszketek, hogy érte menjek. Ha becsukom a szemem, csíp a szemhéjam mögött. Oldalra fordulok, átölelem a térdem, belehelek a takaró alá. Újra meg újra kiráz a hideg, már majdnem megszokom a ritmust, mint amikor csuklik az ember, de aztán az egész hirtelen abbamarad, ugyanolyan hirtelen, ahogy jött.

Amikor elmondtam a történetemet, nincs többé visszaút. De itt az éjszakában többféle változata létezik a történetnek, párhuzamos életek. Nem bírok nem ezeken agyalni. Van egy változat, amiben nem csókolom meg Samirt, nem hagyom, hogy megfogja a kezem, nem utazom ki hozzá a külvárosba, nem kezd el gyűlölni engem,

vagy szégyenkezni amiatt, hogyan érzi magát miattam, nem érzi felelősnek magát értem, talál magának más dolgokat, mint Sebastiant, amiken felhúzhatja magát, ebben a változatban nem szeretek bele Samirba, nem kell szakítanom Sebastiannal, Sebastian nem próbál öngyilkos lenni, nem lesz rosszabbul úgy, mint karácsony után, az az utolsó buli nem játszódik le, az apja nem lesz dühös, Sebastian nem veszi el a reményt, hogy az apja valaha szeretni fogja, és nem adja le az első lövést, és a többit sem utána, én nem ölöm meg Amandát, és nem ölöm meg Sebastiant, és élünk tovább, és ennek jobb a vége, jobb az eleje, ez egy jobb élet.

Mert Sebastianból akkor lesz gyilkos, amikor szakítok vele, és észreveszi, hogy tulajdonképpen milyen könnyű is meghalni. Ezt csak akkor értettem meg, amikor már késő volt.

Egy másik párhuzamos univerzumban már az előző este lelövöm Sebastiant. A buli után. Nem tudom, miért tenném és hogyan, de akkor is jobb lenne, mert akkor a többiek még élhetnének. Van egy harmadik változat, ahol nem megyek haza a buli után éjszaka, és anyáék kora reggel hívják a rendőrséget, ők meg holtan találnak engem a Barracuda strandon. Vízbe öltem magam, a rendőrök egyenesen Sebastianéhoz mennek, berontanak a házba, hogy beszéljenek vele, ő meg nem tudja megtenni, amit ott tett, és nem tud elmenni a suliba, hogy megtegye, amit ott csinált.

Egy negyedik változatban nem megyek haza Sebastianéktól a buli után, szarok bele, hogy mit mond nekem az apja, Sebastiannal maradok, kényszerítem, hogy velem maradjon, és ha én ott lettem volna, nem ölte volna meg az apját. Azaz mindenki élhetne. Amanda is életben volna.

Egy közös dolog van az összes változatban. Hogy nem bírok nem agyalni rajtuk. Egyelőre nem bírok.

Fontos, hogy elmondd. A Bongyor, a rendőr, aki kihallgatott, annyiszor mondta ezt, hogy már nem is emlékszem. *Mondd el, Amanda kedvéért.*

Az emberek hajlamosak azt hinni, hogy pontosan tudják, mit akarnának a holtak. *Amanda azt akarna, hogy légy bátor. Amanda azt akarná, hogy mondd el az igazat. Amanda megértené.*

Hogy ez micsoda elképesztő baromság! Amanda azt akarta volna, hogy ne lőjem le. Amanda nem akart meghalni. Szerintem ez az egyetlen dolog, amiben teljesen biztosak lehetünk.

Az igazság az, hogy minden, ami azután történt, hogy visszamentem Sebastianhoz, az azért történt, mert nekem nem sikerült megakadályoznom.

Meséljek arról, hogy milyen is volt még Sebastian? A gonoszságról? Persze, miért ne? Nem az én feladatom, hogy őt védelmezzem. Most ő is egyedül van, ugyanolyan egyedül, mint én. De nem vagyok biztos benne, hogy ez segít rajtam, vagy akár csak bármit is számítana. Mert ma én fogok beszélni. Aztán meg Samiron a sor.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben
Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás második hete: kedd

33.

Szóval Samir túlélte. Sebastian három lövést eresztett bele, az egyik a hasán találta el, egy a vállán, egy pedig keresztülment a karján. Hat alkalommal kellett operálni, kivették a hasnyálmirigyét. Nem tudom biztosan, hogy ez mivel jár, de a vádiratban az áll, hogy gyógyszert kell szednie egész hátralévő életében, a bal karját nehezen mozgatja, és krónikus fájdalmai vannak a hátában.

De ahhoz eléggé helyrejött, hogy egyetemre járjon, az összes szóba jöhető hely közül épp a Stanfordin, a Palacsinta szerint annak a kártérítésnek köszönhetően, amit a Fagerman cégtől kapott.

Samir nem csupán az egyik áldozat, az egyik sértett. Ő egyben az ügyész koronatanúja, rusnya-Lena egyetlen tanúja az osztályteremből. Az egész vádat Samir történetére építi. És pontosan tudom, hogy Samir mit mondott. A vallomásai szerepelnek a nyomozati anyagban, olvastam őket. Annyiszor olvastam, hogy gyakorlatilag kívülről tudom. És Samir azt mondta, hogy szándékosan lőttem le Amandát. Hogy szép nyugodtan a kezembe vettem a fegyvert, Sebastian egyáltalán nem lett ettől ideges, hanem megkért, hogy „tedd meg, gyerünk, azt akarom, hogy tedd meg”, mielőtt lőttem. Először lelőttem Amandát, aztán pedig Sebastian.

Amikor belépek a tárgyalóterembe, hogy a helyemre üljek, csönd van. Remeg a levegő a visszafojtott várakozástól, mondaná a nagyí. Még a bírák is valahogy máshogy festenek. Saját fontosságuk tudatában, ahogy a legelső napon. Samir tehát majd csak jövő hétfőn fog tanúskodni, valami dolga volt még Stanfordban, a bíróság elfogadta, nekem viszont ma kell beszélnem. Ezért mindenki tükön ül. Tekintettel arra, hogy mindenki tudja, hogy Samir mit fog mondani, nem is értem, mitől izgulnak ennyire. Semmi olyat nem tudok mondani, ami megsemmisítené az ő vallomását.

Sander azt mondta, hogy Samir vallomását „annak a helyzetnek a fényében kell megítélni, amelyben volt”, szerinte rá fog tudni mutatni a Samir „megfigyeléseiben észlelhető bizonytalanságokra”. De én tudom, hogy mihelyt Samirt meghallgatták, hinni fognak neki. Samir az az ember, akiben meg lehet bízni.

Sander azzal kezdi, hogy kérdéseket tesz fel rólam. Megkérdezi, hogy hány éves vagyok, annak ellenére, hogy szerintem nincs a világon élő ember, aki nem tudja pontosan, megkérdezi, hogy hol lakom, amire nem azt válaszolom, hogy a Djursholmon, hanem hogy „anyával, apával és a kishúgommal... ötéves, Linának hívják”. Aztán azt akarja, hogy beszéljek arról, hogy megy az iskola, mire mondom, hogy „elég jól”, erre ő rámutat, hogy „nagyon jól”. Amikor ez a bevezetés megvan, itt az idő, hogy arról beszéljünk, ami történt.

Sander azt mondta, hogy nem áll szándékában „Samir történetfelfogására fókuszálni”, de muszáj lesz elmondanom, hogy mi történt az osztályteremben. De most Sebastian öngyilkossági kísérletével kezdünk. Elmesélem, hogy milyen rosszul érezte magát előtte, beszélek a bulizásokról, hogy ez már mennyire nem tetszett nekem, hogy találkoztam Samirral, hogy mit csinált Sebastian, amikor szakítottam vele, hogy miről beszéltünk a kórházban.

– El tudnád mesélni, hogy milyen volt, amikor Sebastiant hazaengedték a kórházból?

Sebastian egy héttel újév után engedték haza, pont aznap, amikor kezdődött a sulis. De még két hétig betegszabadságon volt, és azt az időt otthon töltötte. Először azt hittem, jobb lett a dolog. Nem lett jobb, csak azt hittem. Sebastian nem járt el bulizni, nem hívogatott el kétszáz embert partikra, és nem utazgatott hétvégékre Barcelonába, Londonba meg New Yorkba. Inkább velem akart lenni. Legszívesebben állandóan, akkor is, amikor nekem az iskolában kellett volna lennem. Már nem beszélt állandóan arról, hogy mit kéne csinálnunk, hova kéne utaznunk, hol kéne buliznunk. Ehelyett azt akarta, hogy magunk legyünk. Otthon náluk, ahol az apja alig fordult meg annyi időre, hogy két utazás között átcserélje a táskáját. Azt hittem, ez jó jel. Nem ivott annyit, nem volt annyiszor és olyan nagyon betépve, mint régebben. Ha a haverjai olyankor hívták, amikor én ott voltam, kinyomta a telefont, ha találkoztunk is másokkal, hát otthon náluk, és ha jött valaki, nem ritkán fogta magát, és eltűnt a ház egy másik zugában. Néha én sem tudtam, hogy hol van. Egyszerűen eltűnt.

Világos volt, hogy depis, de másfelől meg még soha nem tűnt annyira szerelmesnek, mint azokban a hetekben, közvetlenül azután, hogy hazajött a kórházból, és pizsamában járkált otthon. És valószínűleg én is ekkor szerettem őt a legjobban. Hogy miért?

A *Harry Potter* végén, amikor a nagy harcot vívják Voldemorttal, Ron és Hermione akkor csókolják meg egymást. Azért akkor, mert azt hiszik, hogy meg fognak halni. Rögtön ezután Harry és Ginny is megcsókolják egymást, szintén emiatt. Azt hiszem, Sebastian azért szeretett akkor engem jobban, mint valaha, mert megértette, hogy meghalhatott volna. És én is ugyanezt éreztem, mert azt hittem, hogy meghalhatott volna. Csak most, hogy már tudom, mi történt, csak most gondolok arra, hogy talán akkor ő már nem csak azt tudta, hogy meghalhatott volna, hanem azt is, hogy meg fog halni, vagy legalábbis tudta, hogy nem nehéz meghalni, ha elszánja magát.

Aztán elmúlt. Az az intenzív szerelem.

Claesről is beszélünk. Sander megkér, hogy mondjam el, mit mondott, mit csinált, és mit nem csinált.

- Nehéz volt Sebastiannak?
- Csalódott Sebastian az apjában?
- Beszélgettetek erről?

És én mesélek. Mesélek a többiekről is. Lukasról és az anyjukról, Labbéről, a bulikról, Dennisről és a drogokról, Samirról meg mindenről. Mindent elmesélek.

– El tudnád mondani, hogyan változott Sebastian egészségi állapota?

Azt is elmondom.

Kábé a húsvéti szünetig tartott, mire beismertem magamnak, hogy semmi nem lett jobb, csak rosszabb. Mindenki más már korábban észrevette ezt, még Amanda is. Mert nagyjából február végétől többé már nem kellett Sebastiannak erősködni, hogy egyedül akar lenni, nem kellett kinyomnia a telefonhívásokat, és nem kellett betegnek tettetnie magát, ha nem akart elmenni valahova. Egyedül voltunk, mert már senki nem akart velünk lenni.

A boldogan éltek, míg meg nem haltak, együtt azzal, akit szeret az ember, az csak a könyvekben működik, az „örökkön örökké” csak akkor elég idő, ha kitalált, mesebeli lény vagy. És a szerelem senkinek nem garantálja az örök életet.

Sandernek két dolog fontos. Az egyik, hogy meg akarja mutatni a konfliktust Sebastian és az apja között, amihez semmi közöm nem volt. Nem én beszéltem rá, hogy ölje meg Claest – megtette volna mindenképpen, bármit mondtam vagy csináltam. A másik, hogy meg akarja mutatni, hogy Sebastiannak és nekem nem voltak közös bosszúálló terveink, hogy Claes villájában nem forraltunk titokban gyilkos terveket. Sander meg akarja értetni a bírósággal, hogy nekem hiányoztak a barátaim, hogy nem gyűlöltem őket, hogy Sebastian lett egyre betegbb, dühösebb és furcsább, Sebastian, nem én.

Úgyhogy ezt el is mondom a bíróságnak, az újságíróknak és mindenki másnak. Beszélek a fokozatosan egyre növekvő rosszról. Amikor Sebastian először ordította, hogy „pofa be”, pedig nem is mondtam semmit. „Ha nem fogod be a pofád, megverlek.” És amikor rájöttem, hogy tényleg megütne. Meg a másik dologról is.

– Féltél Sebastiantól? – kérdezi Sander, és a főbíró előrehajol, rám néz, várja a választ.

De nem féltém tőle, akkor még nem, először nem. És másodszor sem. Nehéz elmondani. Nem tudom megfogalmazni úgy, hogy megértsék, hogy mit érzek.

– Ez tényleg igaz? – kérdi Sander. – Tényleg nem féltél?

Válasz helyett érzem, ahogy kicsordulnak a könnyeim, nem tudom megakadályozni. Csak rázom a fejem, most aztán semmit nem tudok mondani. Túl sokat sírok.

– Igen – szedem végre össze magam. – Igaz. Magam miatt nem féltém. Lehet, hogy féltém, de nem amiatt, hogy mit tenne velem.

– Ezt hogy érted?

– Nem hagyhattam el.

– Azt hitted, hogy újra megpróbálkozik az öngyilkossággal, ha elhagyod?

Bólintok. A torkomat fojtogatja a pánik.

– Ühüm.

– Miért hitted ezt?

– Mert azt mondta. És igaz is volt. Tudtam, hogy igaz.

– És ezt nem akartad.

– Persze, hogy nem akartam.

– Beszéltél erről valakivel, Maja? Elmondtad valakinek, hogy milyen komoly a helyzet?

Megint bólintok.

– Igen – válaszolom. – Igen, elmondtam.

Sebastian és én

34.

Nem tudtam, hogy Claes otthon lesz. De otthon volt. Négy másik pasassal a konyhában vacsoráztak. Az egyik fickó a tűzhelynél állt. Megismertem, a vállig érő haját mindig fura kontyban hordja (szerintem úgy akar kinézni, mint egy sztárfocista) a hárommillió tévés főzőműsor egyikében. Most ki volt eresztve a zsíros haja, és ott állt Sebastianék konyhájában, egyik kezében a nyakánál fogva tartott egy halat, a másikban egy kést, tökrészezen.

Claes éppen az egyik kedvenc számát adta elő, egy történetet egy dél-afrikai vadászatról, amikor a vadászat vezetője megkérte, hogy hozzon még lőszert. Mindenkinek már legalább hússzor kellett hallania, de azért hangosan röhögtek, pont a megfelelő helyeken.

– Foglaljatok helyet – mondta Claes egy mondat kellős közepén, aztán folytatta a sztorit.

Leültünk. Hogy miért? Mert Sebastian mindig azt csinálta, amit Claes mondott neki, én meg azt csináltam, amit Sebastian.

– Elővennéd a tányérokat? – fordult Claes a hozzám legközelebb ülő pasashoz. Hatvanas fickó volt, valahonnan ő is ismerős volt, nem a pénzügyminiszter, valami másminiszter, talán ipari, már láttam valahol. Zavarodott képpel föltápászkodott, és a szekrények felé indult. Fogalma se volt, hol vannak a tányérok, és ráadásul olyan részeg volt, hogy fél kézzel le kellett takarnia az egyik szemét, hogy rendesen lásson. Amikor a hurka mutatóujjával a

frizsiderre mutatott, és megkérdezte, hogy „hol tartjátok a tányérokat”, akkor felálltam.

– Majd én előveszem – mondtam. El akartam szabadulni innen, felgyorsítani, amit Claes akar tőlünk, akármilyen legyen az.

– Veled meg mi a baj ma, Sebastian? – Claes közben befejezte a sztorit. – Mintha józan lennél, talán beteg vagy?

Sebastian halványan elmosolyodott, és mindkettőnknek töltött egy-egy pohár bort. A sajátját felhajtotta, újra töltött, az apjára emelte mielőtt azt is felhajtotta.

– Látom, az apjára ütött – mondta a tévés szakács, és mellém lépett. Előrehajolva az asztalra tett egy tálca kapros párolt burgonyát meg egy tál cukorborsót. – És az ízlése is jó – tette hozzá, és belecsípett az alkaromba, mielőtt visszament a halért.

– Na, ebben sajnos tévedsz – mondta Claes, miközben vett magának egy kanál krumplit, és továbbadta a tálát. – Hát rám aztán nem hasonlít. Néhány éve ellenőriztettem, különös módon tényleg tőlem van, de százhusz százalék Miss Jönköping. Még jobb, mint az eredeti. Hozzá képest az anyja stabil és zseniális.

Claes részeg haverjai röhögtek. Először talán kicsit habozva, de röhögtek. Senki nem hihette, hogy komolyan beszél. A tévés szakács visszajött, magával húzott egy széket, és benyomakodott közém és Sebastian közé. Olyan közel ült, hogy éreztem a szagát, halpucolás, izzadtság és nehéz férfiparfüm elegyét.

– Nos, mesélj, mi van veled – folytatta Claes. – Sebastian, a család fekete báránya. Mi a helyzet?

– Érdekel? – mormogtam az orrom alatt, miközben megpróbáltam a másik irányba arrébb tolni a széket. Azt hittem, nem hallották, de Claes felkapta a fejét. Most nevetni fog?

– Hogy érdekel-e?

A szakács fél karjával átölelt.

– Ugyan, csak viccel a kiscsaj. Nyugi. Kóstoljátok meg a kaját.

Fogta a villámat, felszúrt egy falat halat, és a szám felé irányozta.

– Tü-tű, itt jön a repülő benne egy falat... naaa, tátsd ki szépen a szádat, egy falatot a papa kedvéért!

Claes nevetett, teli torokból hahotázott, egy pillanat múlva a többiek is újra felröhögtek. Kitátottam a számat. Nem tudom, miért, mindenesetre a tévés szakács elkészítette a következő falatot. Bemotorozta a repülőt a számba. Mialatt rágtam, megtörölte a számat a szalvétájával. Nem láttam Sebastiant, de hallottam, hogy ő is nevet. Úgy, ahogy mindig szokott, amikor az apja elemében van. Rosszul voltam. Sebastian csapdában van, sosem fog tudni kikeveredni a zaklatásból, soha az életben. Nem veszi észre, hogy milyen beteg ez az egész? Dehogynem. Nem látja, hogy az apja milyen beteg állat? Dehogynem látja. Hogy milyen ocsmányul viselkedik? Persze, hogy látja. Akkor miért nem csinál valamit? Miért nem érti, hogy emberekkel nem lehet így bánni? Miért vonatkoznak az emberi viselkedés szabályai mindenkire, kivéve Claest? Claes Fagerman azt csinál, amit akar. Mi, többiek, csak szájtátva bámulunk, és mindent lenyelünk.

Lehetséges, hogy a harmadik falat, amit a szakács készített nekem, az adta az erőt. Két kézzel megragadva az asztal szélét eltoltam magamtól a szakácsot a rohadt villájával együtt.

– Kislány... – kezdett tiltakozni, amikor felálltam. – Enned kell, ha nagyra akarsz nőni!

– Nagyra tátsd a szád – röhögött fel valamelyik. Nem hallottam, hogy ki. Talán a miniszter, és hallottam, hogy Sebastian megint nevet. *Tisztára, mint az apja.* Szorosan becsuktam a szemem egy pillanatra, fehér pöttyök táncoltak a retinámon.

Odafordultam Sebastianhoz.

– Most hazamegyek.

Nem felelt. Szerintem rám se nézett. Amikor választhatott az apja és köztem, mindig én lettem a vesztes.

– Na, ez nem is rossz ötlet – mondta Claes, és a krumplistál után nyúlt, hogy még szedjen magának. – Baromi finom – folytatta, most

már a szakács felé fordulva.

Négy lépéssel átszeltem a konyhát, és Claes előtt megálltam.

– Tényleg azt gondolod... – nyögtem ki. Fájt a torkom. Megbicsaklott a hangom. Néhány pillanat, és elbőgöm magam, és addig ki is kell innen jutnom. De ezt el kell mondanom. – Tényleg azt gondolod, hogy ez így oké? Nem szándékozol tenni valamit? – Nagyot nyeltem. A francba, már bőgök is. – Magasról szarsz rá, hogy Sebastian milyen rosszul érzi magát, hogy nem képes... nem akarsz csinálni valamit?

Claes felpillantott rám. Mosolygott.

– Csinálni valamit? – kérdezett vissza jeges hangon. – Ugyan, magyarázd már el, Maja, hogy mit akarsz, mit tegyek? Szerinted mit kellene tennem, amit eddig még nem tettem meg? Fejtsd már ki, kérlek, pontosan, hogy mi is lenne az!

Megpróbáltam visszanézni rá. Megpróbáltam farkasszemet nézni vele, de nem ment. Most majd azt mondja, hogy ezt négyszemközt kellene megbeszelnünk? Hogy ez nem úriemberek vacsorájához illő téma? Dehogy. Claes nem szégyellte magát, miért is tette volna? Ő soha nem szégyellte magát, őt semmi nem fenyegette, nem volt a világon semmi, amit nem tehetett volna, vagy nem mondhatott volna, nyíltan, az egész világ szeme láttára. Hátradőlt a székén. Letette a kezéből az evőeszközt. A többiek is abbahagyták az evést. Engem bámultak.

– Hallgatunk, Maja. Mesélj, mi nyomja a szívedet? Mondd el, hogy szerinted mit kéne tennem.

A kezében forgatta a borospoharát. Az aranyszínű ital körben örvénylett a pohárban. A másik kezét a tányér mellett pihentette az asztalon, az ujjait kissé széttárva. A bal kisujján levő pecsétgyűrűt odakocogtatta az asztalhoz.

– Semmit – nyögtem ki alig hallhatóan suttogva. A torkom égett az erőlködéstől. – Semmit nem kell tenned.

Sarkon fordultam, és eljöttem. Sebastian nem jött utánam.

Anya és apa a nappaliban ülve tévéztek, amikor hazaértem. Egyenesen a szobámba mentem. Nem akartam, hogy lássák, hogy sírtam. De olyan erősen csaptam be magam után az ajtót, ahogy csak bírtam. Valószínűleg biztos akartam lenni benne, hogy hallották, hogy hazajöttem, hogy nem alszom Sebastiannál, annak ellenére, hogy szombaton mindig ott szoktam aludni. Három perccel később apa kopogtatott az ajtón. Addigra már lekaptam magamról a farmert, és bebújtam a takaróm alá. Már nem sírtam.

– Minden rendben, kicsim?

Befordultam a fal felé.

– Persze.

– Akarsz beszélgetni?

– Aludni akarok.

Odajött az ágyamhoz, lehajolt, és elsimította a hajamat az arcomból.

– Jó éjt, drágám.

Másnap reggel anya leült velem szemben, amikor reggeliztem.

– Mi történt, Maja?

Megrántottam a vállam.

– Összevesztetek?

Megint vállat vontam. Egy darabig csend volt.

– Mi van Sebastiannal?

– Nincs jól.

– Igen, azt gondoltuk. Akarod, hogy csináljunk valamit?

Igen, akarom.

– Nem.

– Biztos? Ugye megígéred, hogy szólsz, ha van valami, amiben segíthetünk? Tudjuk, hogy nem könnyű, hogy Sebastiannak problémái vannak. Beszéltünk a tanáraiddal is, ők is tudják. Megértik, hogy néha muszáj hiányoznod az iskolából. És még mindig jól tanulsz, nem aggódnak miattad.

Nagyot nyeltem.

Pedig aggódhatnának. Én például kurvára aggódom magam miatt.

– Fantasztikus dolgot teszel, Maja. Szüksége van rád, és te ott vagy neki. Nem sokan képesek erre a te korodban. Ugye biztosan szólsz, ha segítségre van szükséged?

– Semmi. Nem tudsz tenni semmit.

Anya elmosolyodott. Kicsit túl gyorsan, kicsit túl szélesen. Megkönnyebbült, szinte röhejes volt látni, mennyire megkönnyebbült, hogy megúsza, és nem kell ezzel foglalkoznia. Közben meg elégedett volt, büszke volt saját magára. Ez valami csúcsszuper ez a reggel, ezt az anyaszerepet imádta a legjobban alakítani. *Hallgasd meg a gyereket.* Pipa. *Kérdezd meg, tehetsz-e valamit.* Pipa. *Mutasd meg, hogy törődsz vele.* Pipa.

Tehetsz-e valamit? Mégis mi lenne az? Mondd meg te, magyarázd el, neked kell megmondanod, hogy mit tehetek. Nem az én felelősségem. *Jesszusom! Vannak Sebastiannak saját szülei.*

Megígérttem, hogy elviszem Linát külön tornára. Tolta maga előtt a saját babakocsiját, magunkkal vittük, hogy beleülhessen a torna után hazafelé, mert addigra el szokott fáradni.

Samir a Djursholmi Gimnáziumnál szállt fel a buszra. Habozva nézett ránk. Egy pillanatig mintha el akart volna menni mellettünk, de amikor Lina ráköszönt, hogy szia, leült az előttünk levő ülésre, hátrafordult, és ránk nézett.

– Hogy vagytok?

– Te a hét végén is suliba jársz?

Megrázta a fejét.

– Csak bent hagytam véletlenül a matekkönyvet a suliban.

– Húha, ez aztán katasztrófa lenne – mondtam. – Egy egész hétvégét kibírni matekkönyv nélkül!

Samir arcán megjelent a kis nevetőgödröcske. Én meg már megint bőgtem. Elegem volt a sírásból. Attól nem lesz jobb semmi. De könnyebb volt nem sírni, amikor Samir nem mosolygott. Minden kevésbé volt nehéz, amikor morcos volt és fura, és úgy bánt velem, mint egy ronggyal. Megpróbáltam visszamosolyogni, észrevétlenül letörölni a könnyeimet, de nem sikerült. Kibámultam az ablakon, hátradőltem az ülésen amennyire tudtam. Nem akartam, hogy Lina lássa.

– Te... – kezdte Samir.

Menj a fenébe. Gyűlöllek. Ne nézz így rám, ha nem kellek neked.

A kezem fejével letöröltem a könnyeimet.

Gyáva vagy, Samir. Ha nem lettél volna gyáva, lehettünk volna te meg én.

– Hogy hívnak? – kérdezte Lina. Felmászott az ülésre, és feltérdelt, hogy magasabbra érjen. Idegesen felnevettem, és megsimítottam a haját.

Nem akarok többet sírni.

Samir is nevetett, előrehajolt, az arca csak pár centire volt Lináétól.

– Samir – súgta, és Lina elbűvölve kuncogott.

Lina lehet az alibink. Ha hagyjuk, hadd csacsogjon a dolgairól, ha hagyjuk, hogy beszéljen, akkor nekünk nem kell kimondanunk, amit kellene.

Nem bírok rád haragudni, Samir. Még rád is.

Lina feltette a szokásos húsz kérdését a nagy semmiről. Samir válaszolt. Olykor-olykor rám pillantott, bőven volt időm visszafojtani a sírást. De aztán Lina elhallgatott, és kinyitotta a könyvét, amit hozott a buszon lapozgatni. Úgy csinált, mintha olvasna, és Samir összeráncolta a homlokát.

Megráztam a fejem. Felvontam a vállam. Lesütöttem a szemem. Végigvettem az összes lehetséges mozdulatot, amiket akkor csinál az ember, amikor azt akarja, hogy akivel beszél, megértse, hogy

minden szar, rohadt nagy szar, de ezt mégsem mondhatom, mert ilyet nem mond az ember.

Nem bírok róla beszélni. Kényszeríts rá.

Samir bólintott.

– Nem kell érte felelősséget vállalnod – kezdte.

– De igen – mondtam. – Bizony kell.

– Ő nem normális, Maja – suttogta Samir. – És amiket csinál, az nem lesz kevésbé törvénytelen, csak mert otthon csinálja, és nem az iskolában meg a Stureplanon. Nem kell gondoskodnod róla. Ez nem a te feladatod.

Nem a drogról van szó, Samir, az még nem is a legrosszabb. Már nem az. Hanem hogy teljesen más lett. Valami növekszik benne. Éjszakánként fájdalmai vannak. A fejében van valami, és hangosan kiabál, valami mérgező dolog van benne, néha már a fényt se bírja elviselni, a legkisebb fénysugarat sem. Fogalmam sincs, mit csináljak. Segíts!

Nyeltem egyet, a bojtot birizgáltam Lina sapkáján, előrehajoltam, és megszagoltam a fejét. Anya samponjával mosott haját.

Samir bólintott. És én azt hittem, hogy érti. Hogy érti, milyen szar az egész, és hogy ezért nem kérdezi, hogy tehet-e valamit. Hogy érti, mennyire rossz a helyzet, és azért nem kérdezi meg, hogy segíthet-e.

De nem mondtam semmit. Egy árva szót sem.

Lina és én két megállóval Mörby előtt szálltunk le. Az utolsó részen gyalog mentünk, és mialatt segítetttem neki átöltözni, kaptam egy üzenetet.

„Minden rendben lesz” – írta Samir.

Válaszolnom kellett volna, de nem tettem. Inkább kitöröltem az üzenetét. Nem érti. Semmi nem lesz rendben.

Nem akartam beszélni Samirral, mert ő nem akart velem lenni. Nem mert, mert egy rohadék gyáva nyúl.

Azt kellett volna válaszolnom, hogy: *Nem, semmi nem lesz rendben.* Vagy legalább annyit, hogy: *Egy idióta barom vagy, Samir Said.* De egyiket sem tettem.

Lehet, hogy ezért csesződött el minden. Mert Samir biztosan megpróbált volna segíteni. Lehet, hogy azért akart volna segíteni, mert rossz volt a lelkiismerete. Samir az a fajta volt, aki úgy gondolta, hogy tud segíteni. Tudnom kellett volna.

Tárgyalás a B 147/66. számú

bűnügyben

Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás második hete:
szerdától péntekig

35.

Amikor befejeztem, újra Lena Pärssonra került a sor. Mivel még időbe telik, mire Samir méltóztatik befáradni a bíróságra, Lena Pärsson főügyész azt a személyt hívta be, aki először telefonált a rendőrségre. A segélyhívást is bejátszották.

A megigézetten ülő, elkerekedett szemű bírák előtt hallgattuk, ahogy egy kétségbeesett hang lövöldözésről kiabál valamit, egy nyugodt hang válaszol és kérdéseket tesz fel: *Honnan telefonál? Hol van most? Értesítették az iskola vezetését? Elkezdtek kiüríteni az iskolát?* A háttérből hallatszottak az evakuálás hangjai: diákok szaladnak, zokognak. Hallottuk, ahogy a nyugodt hang egyre feszültebb lesz.

Úton vagyunk. Elindultak a kocsik. Hallja őket? Hallja az érkező rendőröket? Ki tud jutni az épületből?

Látszott a bírákon, hogy a segélyhívást hallgatva úgy érzik, mintha *ők is ott lennének*. A hangok, az igazi hangok, a pánik, az igazi pánik. A sikolyok. Rám az egész pontosan ellentétes hatással volt, amiről beszéltünk, amit hallottunk az nem az volt, amit én átéltem. Az osztályteremből én nem emlékeztem ilyen hangokra. A segélyhívás akárhonnan, akárkitől jöhetett volna. Vagy kitalált is lehetne.

Szólíts-Lenának nyolc kérdést tett fel (számoltam) a nőnek, aki hívta a rendőrséget, egy portás volt, akit még soha nem láttam. A nő a negyedik kérdésig bírta, ott sírva fakadt. De semmi újat nem mondott, semmit, amit korábban már ne hallottam volna. Sander nem is tett fel neki kérdéseket.

Ezután azt a három rendőrt hívta be Szólíts-Lenának, akik elsőként érkeztek a helyszínre. Sorban elmondták, mit láttak, mit éreztek, amikor eldöntötték, hogy bemennek a terembe, ott mit láttak, mit csináltak, mit nem csináltak. Ketten elsírták magukat, a harmadik meg kénytelen volt a torkát köszörülni, és nagyokat nyelni néhányszor, nehogy sírva fakadjon. Én nem ismertem meg a rendőrt, aki kivette a kezemből a fegyvert és beszélt hozzám, de most rám pillantott, és nagyon fáradtnak tűnt. Fáradtnak és szomorúnak inkább, mint dühösnek. Ő nem sírt. Viszont az elnöktől balra ülő bíró igen, még ki is fújta az orrát.

Sander megmutatott nekik egy vázlatot az osztályteremről, és megkérdezte, meg tudják-e erősíteni, hogy Samirra és Amandára a megjelölt helyeken találtak rá. Meg tudták.

Az ügyész még meghallgatott két diákot is, akik a folyosón voltak, amikor a lövöldözés elkezdődött, nem ismertem őket, de amikor az egyikük rám nézett, egész testében remegni kezdett, tényleg szó szerint remegni, mintha legalábbis egy zombi lennék, vagy Charles Manson, annyira ijesztő, hogy az ember már attól epilepsziás rohamot kap, hogy a közelembe kerül. De amikor elkezdett locsogni arról, hogy miket hallott rólam és Sebastianról, hogy *mindenki tudta, miben sántikálunk*, akkor az elnök félbeszakította:

– Kérem, tartsuk magunkat a tárgyhoz, köszönöm – mondta, és a lány, aki csak úgy tett, mintha ismerne engem, de valójában lövése nem volt, hogy akár én, akár Sebastian milyenek voltunk, elpirult.

Sander mindkét diáknak három-három kérdést tett fel. Ismerted Sebastiant személyesen? Ismered Maját személyesen? Csukva volt a terem ajtaja? Mindketten válaszoltak. Nem. Nem. Igen.

Labbét videokapcsolaton keresztül hallgatták meg. Nem volt hajlandó ugyanabban a helyiségben tanúvallomást tenni, ahol én vagyok, és az elnök beleegyezett, hogy így legyen. Labbe elmondta, hogy „mindenki aggódott” Sebastian miatt, hogy „mindenki tudta, hogy gondjai vannak”, és elmesélte, hogy én és Sebastian „már nem jártunk bulizni velük, mint régen”. Arról nem mesélt, hogy ők hogyan kerültek minket, kivéve, amikor kedvük támadt bulizni egyet, és sírva is csak akkor fakadt, amikor az utolsó buliról mesélt, hogy még a kollégiumból is eljött, mert „fontosnak érezte”, és hogy Amandáéknál aludt a buli után. Amikor azt kezdte mesélni, hogy ő még az ágyban maradt, amikor Amanda másnap reggel elment az iskolába, még jobban sírt. Alig lehetett hallani, amit mond. Örülök, hogy nem volt ott a tárgyalóteremben. Legalább nem kellett találkoznom vele, soha nem akarok vele találkozni. Sander nem kérdezett tőle semmit.

– Köszönjük – mondta az elnök, amikor Labbe befejezte.

– Köszönöm – motyogta ügyész-Lena a mikrofonjába, de addigra Labbét már ki is kapcsolták.

Szólíts-Lenának ezek után a technikusokat kérdezte ki. El kellett mondaniuk, hogy melyik fegyver ravaszán találták meg az ujjlenyomatokat, és melyiknek csak a csövén. El kellett mesélniük, hogy a vizsgálat szerint melyik fegyver okozta először Amanda, majd Sebastian halálát, és milyen alapon tekinthető bizonyítottnak, hogy ezt a fegyvert én sütöttem el. Sandernek a technikusokhoz intézett kérdései tüzelési szövegekre és hibahatárookra vonatkoztak, meg hogy hol álltam, amikor elsütöttem a puskát, és megmutatta annak a vizsgálatnak az eredményét, amit ő külön elvégeztetett, és a véleményüket kérte róla, és fogalmam sincs, hogy megértettem volna-e, hogy miért teszi fel ezeket a kérdéseket, ha nem tudtam volna, hogy azt próbálja bebizonyítani, egyáltalán nem furcsa, hogy valaki (én), aki nem gyakorlott lőfegyverhasználó, az ennyire mellélőjön (és Amandát találja el Sebastian helyett).

Amikor azzal megvolt, hogy a technikusok szerint hol álltam, amikor elsütöttem a fegyvert, rátért a szekrényemben levő táskára. Az ügyész azt kérdezte a technikusoktól, „Kizárható, hogy Maja hozzányúlt a táskához?” Azt felelték, hogy nem. Most Sanderen volt a sor. Ő azt kérdezte:

– Mennyire valószínű, hogy Maja hozzányúlt a táskához anélkül, hogy ujjlenyomatot hagyott volna a táska belsejében vagy a külső felületén?

– Nem különösebben valószínű.

Ezután a „bombára” került a sor. A vizsgálati anyagban robbanószerkeként említették. Az ügyész elbeszélésében a robbanószerkek arra utaló körülményként szerepeltek, hogy Sebastian és én „szélesebb körű pusztítást” szándékoztunk előidézni, és hogy „nem kizárható, hogy az volt a céljuk, hogy a támadást kiterjesszék az egész iskolára”. A nyomozóknak sikerült kideríteniük, hogy a „bomba” néhány építőmunkásé volt, akik Claes Fagerman telkén dolgoztak. Igazából csak egy fél bomba volt, mert a gyújtószerkezet hiányzott. A vizsgálat megállapításai szerint Sebastian valószínűleg akkor csórta el a cuccot, amikor a munkások egy sziklát akartak kirobbantani az útból Fagerman épülő csónakháza helyén. De lehet, hogy egyszerűen ott felejtették, és amikor Sebastian megtalálta, úgy döntött, hogy megtartja. A munkások mindenesetre nem jelentettek lopást, és azt sem nagyon akarták elismerni, hogy nem megfelelően ellenőrzik a holmijukat.

Az ügyész szerint a „bomba” is annak a bizonyítéka, hogy Sebastian és én már régóta tervezgettük a támadást, de Sander teljesen más véleményen volt. Az, hogy Sebastiannal még egyáltalán nem jártunk együtt, amikor az építkezés folyt, csak az egyik kifogása volt. Sander azt akarta, hogy a technikusok mondják ki, hogy a dolog, ami a szekrényemben volt, valójában soha nem jelentett veszélyt. Nem lehetett felrobbantani, legalábbis nem abban az állapotban, ahogy ott volt. Ezért teljességgel irreleváns, érvelt

Sander, arról vitázni, hogy vajon mi volt a szándékunk a bombával, hiszen azt nem is lehetett bombának nevezni.

Az ügyész szerint viszont Sebastian nem tudta, hogy a bomba használhatatlan. Azt mondta, hogy az „indíték szempontjából lényegtelen”, hogy a bomba működött volna-e vagy sem. Sanderrel vitatkoztak ezen egy darabig, míg az elnök félbe nem szakította őket azzal, hogy most már „lépjünk túl Sebastian esetleges tudásán a szóban forgó tárgy működőképességét illetően”. Szerinte teljesen mindegy, hogy Sebastian tényleg olyan hülye volt-e, hogy azt hitte, működik a bomba.

Sander egy halom kérdést tett fel a technikusnak, aki nagyon hosszan válaszolt. A felét se értettem. De amikor az elnök megkérdezte, hogy Sander hova akar kilyukadni a kérdéseivel, „tekintettel arra, hogy a vád csupán a ténylegesen végrehajtott bűncselekményekre vonatkozik”, Sander megsértődött.

– Tekintettel arra, hogy az egész nyomozás azon a hibás feltételezésen alapult, miszerint az ügyfelem azt tervezte volna, hogy az iskoláját a földdel teszi egyenlővé, kiemelten fontosnak tartom, hogy megmutassam, egyrészt ügyfelem semmilyen módon nem hozható összefüggésbe sem a táskával, sem annak tartalmával, másrészt pedig hogy a táska tartalma eleve soha nem is jelentett veszélyt a környezetre.

Ezek után az elnök hagyta, hadd folytassa, de szerintem ez akkor is hülyeség volt Sandertől, mert a továbbiakban az elnök végig baromi ideges volt. Mélyeket sóhajtozott, jó hangosan, hogy hallani lehessen, egyszer még az órájára is rásandított, amit korábban sosem tett.

Amikor a bombát megbeszélték, Sander rátért arra, hogy „nincs semmilyen nyom, amely akár a táskát, akár a fegyverszekrényt, akár a helyszínen talált többi fegyvert az ügyfelemhez köthetné”.

– Mekkora a valószínűsége, hogy Maja pakolta be a táskát? Hogy ő nyitotta ki a fegyverszekrényt, és fogta meg a többi fegyvert?

– Nem lehet kizárni.

Sander összeráncolta a homlokát.

– Megtalálták az ujjlenyomatát bárhol máshol, mint a fegyvereket tartalmazó táska fogantyúján? A cipzáron? A táskán belül? A fegyverszekrényen? A többi fegyveren?

– Nem. Nem. Nem, nem, nem.

Sander nem tett fel több kérdést, de a ránc nem tűnt el a homlokáról. Az elnök meg még mindig morcos képet vágott.

Attól tartok, a tárgyalásnak ez a része nem volt túlságosan kedvező a mi szempontunkból.

Az igazságügyi orvosszakértők a boncolási jegyzőkönyveket ismertették. Hogy hány évesek voltak az áldozatok (Dennist tizenöt és húsz év közöttire becsülték), hogy pontosan mi volt a halál időpontja (Dennist, Amandát és Christert már az osztályteremben halottá nyilvánították, Sebastian a mentőautóban halt meg a kórház felé menet), és hogyan haltak meg (annyi nem volt elég, hogy lelőtték őket, muszáj volt pontosan elmondaniuk, hogy milyen sérüléseket okoztak a golyók, és hogyan tudták eldönteni, hogy mely sérülések voltak halálosak és melyek nem).

Amikor a szakértő tanúk beszéltek, figyelmesen néztem őket, elmélyülten szemügyre vettem az arcukat. Látni akartam, hogy a beszédmódjuk, az, ahogy az orrukat vakarták, az ajkukat harapdálták, a haját elsimították a homlokukból, nem kínál-e valami vezérfonalat egy megoldhatatlan kérdés megválaszolásához.

De a dolog nem működött. Hányynom kellett.

Amikor Amanda anyukáját hallgatták meg, kértem Sandert, hogy hadd ne legyek bent a teremben. De nem hallgatott meg. Amanda anyukája beadott egy kérvényt, hogy én a szomszéd teremben képernyőről kövessem a kihallgatását, de az elnök nem engedélyezte.

Amanda anyukája nem messze ült tőlem, ferdén előttem. Oldalról láttam rá. Eltűntek belőle a színek, teljesen kifakult, és a haja is félig kihullott, régebben vékony volt, most csontsovány, alig ismertem rá. Az ügyész sokáig hagyta, hadd beszéljen Amandáról. Hogy ki volt, mit szeretett csinálni, mihez kezdett volna az érettségi után. Neki nem mondta a bíró, hogy tartsa magát a tárgyhoz.

Amanda anyukájának arról nem kellett beszélnie, amikor Amanda meghalt, hiszen nem is volt ott, de azt elmondta, mennyire furcsállta, hogy tavasszal egyre ritkábban jártunk össze Amandával, meg hogy beszélt erről Amandával, aki azt mondta neki, hogy azért, mert Sebastiannal legszívesebben kettesben akarunk lenni... És ő aggódott, aggódott miattam és Sebastian miatt, de soha nem aggódott Amandáért.

Amikor Sanderre került a sor, azt hittem, vége van. Egy dolgot már megértettem, ami Sander taktikáját illeti, azt, hogy soha nem tett fel kérdést, ha nem volt benne biztos, hogy mi lesz a válasz. Magától értetődőnek gondoltam, hogy azt akarja, hogy Amanda anyukája minél hamarabb fejezze be a vallomását.

De amikor meghallottam, hogy mit mond, meg akartam rángatni a karját. Hogy szívja vissza a kérdést. Hát nem látja, hogy Amanda anyukája hogy néz rám? Nem látja, hogy mennyire gyűlöl engem? Azt kívánja, bár én lennék halott, és nem az ő Amandája! Még soha nem láttam, hogy bárki ennyire gyűlölne. Hát nem veszi észre?

– Ön szerint Maja bántotta volna szándékosan Amandát? – kérdezte Sander teljesen kifejezéstelen hangon.

És Amanda anyukája még sírdogált egy sort, mielőtt válaszolt. Aztán felém fordította a fejét, és egyenesen rám nézett.

– Nem – mondta. – Maja sosem bántotta volna. Maja imádta Amandát.

A női törtön

A tárgyalás második hete – hét vége

36.

Nem vagyok hajlandó. Egész hétvégén a zárkában fogok maradni. Nincs az az isten, hogy kitereljenek „levegőzni”, vagy rávegyenek, hogy tréningruhában tapossam a rozoga szobabicikli pedálját, vagy hogy belemenjek, hogy „beszéljek valakivel”. Rosszul vagyok, ha arra gondolok, amint ül velem szemben egy hétfégi helyettesítést vállaló izzadt, utolsó éves pszichológia szakos hallgató a jegyzeteibe pislogva, nem tesz fel egyetlen kérdést sem, mert a listája nem tartalmaz kérdéseket, csak dolgokat, amelyeket „ki kell szűrnie”.

A vizsgálati személy rosszul alszik? Mutat nyugtalanságra utaló jeleket? És szorongásra? Hirtelen hangulatváltozások? Habzik a szája?

Ágyban maradok. *Hangulatváltozásra utaló jeleket mutatok.* Kényszerzubbonyt kell rám húzniuk, ha azt akarják, hogy kilépjek innen, mielőtt amúgy is muszáj a bíróságra menni. Nem vagyok hajlandó.

Amandát egy szombati napon temették el, délután háromkor, öt héttel azután, hogy megöltem. Az istentiszteletet a djursholmi kápolnában tartották.

Amandával abban a kápolnában confirmáltunk a nyolcadik és kilencedik közötti nyáron, egyforma fehér kapucnis köpeny volt rajtunk, alatta hasonló fehér ruha, az övé Chloé, az enyém Stella

McCartney. Az övé új, az enyémet egy second-hand boltban találta anya a Karlaplannál. De majdnem teljesen egyformák voltak. Harangszoknya, pont elég mély nyakkivágás, fényes pamutanyag, mindkettőnk nyakában egy-egy fehérarany kereszt lógott vékony, hosszú láncon. Aznap reggel már megkaptuk az ajándékunkat a szüleinktől, egy-egy órát, ugyanolyan márkájút, de különböző modellt, mennyit neveltünk ezen, hogy mennyire egyformák a szüleink, ugyanazok a hülye dolgaik vannak, még csak beszélniük sem kell egymással. De a legtöbbet azon neveltünk, hogy olyan egyformák vagyunk, testvérek is tehettünk volna. Még apa is ezt mondta, amikor elmentünk Amandáért, hogy apa egy órával a kezdés előtt elvigyen minket a templomba.

Mintha testvérek lennétek.

Persze nem kellett vizsgát tennünk. Nem izgultunk. A táborban jöttek olyan hírek, hogy tanulnunk kell, mert a templomban kérdezhetnek valamit, és elmeszelnek, ha nem tudjuk a választ. De a táborból mindenkit megkonfirmáltak, apró bibliai jelenetekkel készültünk, minden jelenet azzal kezdődött, hogy a szereplők elmondták, hogy kit játszanak, nyűszítettünk a visszafojtott nevetéstől, ahogy a többiek bemutatkoztak. „Jó napot, Jacob vagyok, és én leszek a nép... Jó napot, Alice-nak hívnak, és én játszom Jézust.”

Voltak, akik egy bibliai részt választottak, amit felolvastak a templomban. Amandának az jutott, hogy meséljen „spontánul” valami „fontos dologról, amit tanult”, és ő felolvasta a fogalmazását arról, hogy „miért nem szabad hazudni”. A lelkész átolvasta előtte, és kijavítgatta, persze nem ismerte volna el, hogy ő akarja meghatározni, hogy miről beszéljen Amanda.

Itt, a női börtönben is van egy börtönlelkész, pattanásos arcú, öt centi vastag talpú cipővel. Vele se akarok beszélni. Egész hétvégén az ágyamban fogok feküdni, csak várom a reggelit, az ebédet meg a

vacsorát. Alszom. Aztán újra ugyanezt még egy napig. A jövő hét az utolsó.

– Aztán vége – mondja Susse, amikor bejön, hogy „jó hétvégét” kívánjon.

De mennyire, hogy vége.

A vért soha nem lehet lemosni. Anyával láttuk a színházban azt a dögunalmas Macbethet. A vér ott marad, akárhogy sikálsz. És ha túl erősen dörzsölsz, kilyukad a bőröd, és újra vérezni fog. Soha nem lesz vége. Amanda anyukája soha nem fog megbocsátani. Én soha nem fogok megbocsátani.

Na és ti? Ti mit gondoltok? Tudom, mit csináltatok, tudom, hogy még most is miben sántikáltok, megpróbáltok beleerőszakolni engem a rólam alkotott képbe. Nem vagytok hajlandóak elfogadni, hogy nem illek bele semmilyen mintába, sem pozitív, sem negatív értelemben. Nem vagyok buzgó diák-önkormányzati aktivista, nem vagyok nemi erőszak bátor áldozata, sem tipikus tömeggyilkos, sem eléggé okos és eléggé csinos divatblogger. Nem intek le taxikat túsarkakon egyensúlyozva. Nincs tetoválásom, sem pedig fotografikus memóriám. Nem vagyok senkinek a barátnője, senkinek a legjobb öribarija, senkinek a lánya. Csak simán Maja.

Soha nem fogtok nekem megbocsátani.

Le merném fogadni, hogy az a típus vagytok, aki, amikor meglát egy koldust az utcán, egyből arra gondol, hogy „ez én is lehetnék”, és könnybe lábad a szeme, mert annyira empatikus és jólelkű ember. Aztán arra gondoltok, hogy „jaj, bárki lehet beteg” meg hogy „olyan kevés kell, hogy anyagi nehézségek közé kerüljön valaki vagy kirúgják és elveszítse a tetőt a feje fölül, és...” *ez én is lehetnék*, gondoljátok. Mocskos nadrágban, lehajtott fejjel várni egy tízesre, venni egy kávé a McDonald’sban. Együttérzést akartok mutatni. Az *annyira jó*. És ti is jók akartok lenni. De csak tettetitek magatokat. Valójában soha nem hiszitek, hogy ti is lehetnétek az az ember.

Arról nem is beszélve, hogy az egoizmus netovábbja azt hinni, hogy személyesen érintettnek kell lenni ahhoz, hogy az ember együttérző lehessen. Az együttérzés pontosan ennek az ellentéte. Pont arról van szó, hogy az az undorító, szarszagú alak, akivel semmi közös nincs az életetekben, annak nem kellene így élnie, mert akármit is csinált, nem érdemli meg, hogy egy pisis matracon lakjon. Ha tényleg együttérzőek lennétek, felfognátok, hogy velem is ez a helyzet.

Samir azt állítja, azt akartam, hogy Amanda meghaljon. Hogy szándékosan lőttem le. A legelső kihallgatásától fogva azt mondta, hogy tisztán látta, ahogy célok és lövők, és azt mondja, hogy szerint Sebastian beszélt rá engem, hogy senki nem volt olyan fontos számomra, mint Sebastian, hogy mindent megtettem, amit mondott, hogy feláldoztam az életem érte, hogy azért öltem meg Amandát és Sebastiant, mert ő azt mondta nekem, hogy azt kell tennem.

– Ki az a „ti”? – kérdeztem Samirt még mielőtt az egész dolog történt.

– Nem érted – felelte.

Szerintem ti is Samir pártján álltok, mert őt jobban kedvelitek, mint engem. És azt hiszitek, hogy ettől jobb emberek lesztek. Samir sorsa mély benyomást tesz rátok, vele azonosulni tudtok. Én csak egy gazdag pica vagyok.

Délelőtt tizenegykor beveszek egy altatót, akkor is alszom, amikor hozzák az ebédet. De hagynak aludni. Eddig békén hagytak. Persze néha rám néznek, bár nem olyan gyakran, hogy feltűnjön, hogy szigorúbb felügyelet alatt állok.

Tudják, hogy „feldúlt”, ahogy Amanda anyukáját hallgattam. Tudják, hogy „békén kell hagyniuk”, de közben „szemmel tartani”, mert veszélyes lehetek. Saját magamra, mert „nagy rajtam a nyomás”.

De az ebédes tálcán ott volt egy komplett műanyag evőeszközkészlet. Kés, villa, minden, akár bele is vághatnám a nyakamba, ha bírnam.

Az egyik őr behozta az esti lapokat, letette az íróasztalra, aztán kiment.

Nem mondott semmit az újságokról, ez elvileg azt jelenti, hogy nincs rólam semmi, különben mondani szokták.

– El akarod olvasni? – kérdik rámutatva a cikk címére (mindig a legelső oldalon), és többnyire el akarom. Ha nem, akkor kiviszik az újságot. Ma nem mondanak semmit. De ott hagyom az újságokat az asztalon. Mert ha nem is mondott az őr semmit, akkor is lehet, hogy van valami a cikkekben Amanda anyukájáról, Sebastian anyukájáról, vagy valami más francos anyukáról. És ha létezik valami, amire most semmi hangulatom, hát az az ilyen maszlag.

Amikor Lena Pärsson főügyész kikérdezte az igazságügyi szakértőket, kivetítette a képernyőkre Amanda boncolási jegyzőkönyvét. Fel is olvasta hangosan. Hangosan olvasta, hogy hol találták el az általam kilőtt golyók Amandát, és mit csináltak a testével. Egy rajzon, ami a termet ábrázolta, megmutatta, hol feküdt Amanda teste, és hol ültem én, amikor a rendőrség berontott. Még a fegyvert is becipelte a tárgyalásra. Egy lecelluxozott nejlonzacskóban. A golyók, öt darab, két másik incuri-fincuri zacskóban lapultak. Egy zacsi Amandának, egy Sebastiannak. Azokat is behozta. Magamban csendben ötig számoltam, egy, kettő, három... rettentő hosszú idő, hogy tudtam ennyi lövést leadni?..., négy, öt..., Amanda testét nem hozta magával. Az már el van hamvasztva, és el van temetve.

Aznap, amikor Amandát eltemették, akkor is a cellámban feküdtem. Nem hallgattak ki, és egész hétvégén békén hagytak. Nem hiszem, hogy azért, hogy tekintettel legyenek az érzéseimre, szerintem nem

tudták, hogy tudom, hogy most lesz Amanda temetése, és hogy az „nehéz” lehet nekem. Szerintem pusztán véletlen volt. Egyébként csak eleinte cipeltek mindennap kihallgatásra, aztán nyugisabb lett a helyzet. Tudták, hol vagyok, tudták, hogy sehova nem fogok hirtelen eltűnni, és semmi sem indokolta, hogy hétvégén is dolgozzanak, ha meg lehet úszni.

Úgy tűnt, mintha aznap különösen fura pillantásokat vetnének rám az örök, akik jöttek-mentek. Talán tudták, hogy Amanda napja van, lehet, hogy az összes újságban benne volt a címlapon, lehet, hogy fő hír volt mindkét nagy tévécsatorna híradójában. De akkor még nem olvashattam újságokat, és nekem nem mondtak semmit, csak bámultak.

De tudtam, melyik nap lesz. Sander elmondta, és én nem felejtettem el.

Amanda temetésének napján egész nap a cellámban ültem a padlón. Ebéd után négyszer csöngettem az örök, hogy megkérdezzem, hány óra van, és amikor azt mondták, hogy fél három, elkezdtem magamban számolni. Harmincszor egy mississippi, két mississippi, hatvanig. És amikor majdnem biztos voltam benne, hogy három óra van, bekapcsoltam az előkészített zenét. Anya beküldte nekem a régi iPodomat. Majdnem két hétbe telt, mire megkaptam, mert a rendőrségnek ellenőriznie kellett, hogy nem lehet-e felmenni vele az internetre, meg kellett hallgatniuk az összes számot, hogy meggyőződjenek róla... hát, ja, nem is tudom pontosan, hogy miről kellett volna meggyőződniük, de felteszem, azt ellenőrizték, hogy nem rejtőzik-e valami titkos üzenet anya dögunalmas rekedt-hangú-énekesnő-szétálló-fogakkal-zenéje, és apa középkorúaknak való ezt-hallgatom-mert-bárcsak-lenne-egy-elektromos-gitárom-és-egy-kis-könnyed-drogproblémám-zenéje között. Vagy azt, hogy nincs-e benne valami olyasmi, amitől bekattanok, és öngyilkos leszek. Amikor töviről-hegyre lecsekkolták, akkor megkaptam a zenelejátszót, és azt

hallgattam a cellámban, mialatt Amandát eltemették abban a kápolnában, ahol konfirmáltunk, két nővérnek öltözve.

Az általam rátett zenéken kívül anyának sikerült megvásárolnia és letöltenie a három legtöbbet hallgatott Spotify-listámat. Azokból a rendőrök kitöröltek három ártalmatlan dalt, de benne hagytak két olyat, ami azt bizonyította, hogy ha valaki tényleg azért hallgatta végig a dalokat, nehogy én hallgathassak valami olyat, amitől öngyilkos gondolataim támadnak, akkor az illető komplett idióta. De nem panaszkodtam. Úgyis csak azokat a dalokat bírtam meghallgatni, amelyek igazán fájtak.

Amikor úgy gondoltam, hogy most már három óra van, lefeküdtem a földre a zárkámban, szűk volt a hely, úgyhogy kissé ferdén fekvém, lábbal az ágy alatt. És elképzeltem, hogy milyen most ott a kápolnában. Hogy telis-tele van emberekkel. Hogy az egész iskola, mindenki, de mindenki ott van. Világos színű ruhát viselnek, pont mint mi Amandával a konfirmáláskor, és mindenkinél van virág. Amanda két testvére és a szülei üdvözik az érkezőket a bejáratnál. Már annyit sírtak, hogy minden könnyüket elsírták. Most itt csak fáradtnak és zavarodottnak tűnnek. Főleg Eleonora, Amanda kishúga. Amanda öccse dühös. Nem mindenki fér be a kis kápolnába, úgyhogy mindenki, aki nem közeli rokon, csak kívül kap helyet, a kápolnához vezető út mellett állnak, kezükben virággal. Akik nem ismerték Amandát elég közelről ahhoz, hogy bejussanak a kápolnába, azoknak még maradt elsírni való könnyük. Ők sírnak és ölelgetik egymást, a tévé veszi az egészet, a templom kapuja becsukódik, és akik a legjobban sírnak, és a leghosszabban ölelkeznek, reménykednek, hogy bekerülnek az adásba, és a hírekben majd láthatják magukat, hogy milyen nagyon szomorúak voltak.

Anyá, apa és Lina biztosan nem voltak Amanda temetésén. És aligha küldhették virágot vagy lapot. Kidobták vagy elégették volna, gúnyolódásnak vették volna.

De mégis éreztem a testemben, ahogy Lina rángatja anya kezét, és kérdezi, hogy *anyu, elmehetek, szeretnék adni Amandának egy virágot*, és anya azt válaszolja, hogy *nem, drágám, nem mehetsz*. Még ha ez csak a fantáziámban is játszódik, éreztem a testemben. Azt is hallottam, amit anya sosem mondana el Linának. *Nem akarják, hogy ott legyél*.

Fura, hogy a testünk mikre emlékszik. Emlékszem, milyen érzés volt, ahogy kiskoromban megöleltem apát, az orrom a kemény csípőcsontjának nyomva, karjaimmal a lábába kapaszkodva. Emlékszem az érzésre, ahogy lehajol, és felemel, hogy magához öleljen. Emlékszem az érzésre, hogy a két kezével átéri a derekamat. De arra nem emlékszem pontosan, hogy mindez mikor történt. Nem emlékszem a legelső alkalomra, sem a legutolsóra, sem egyetlenegy konkrét esetre. Nem emlékszem elég jól, hogy ne fájjon.

Vajon Lina tudja, hogy Amanda meghalt? Kérdezte, hogy *légyszi, légyszi, nem búcsúzhatok el Amandától?* Fáj a testem, amikor erre gondolok. Emlékezhetsz a test olyan dolgokra, amelyek soha nem történtek meg a valóságban, vagy ez azt jelenti, hogy megkérdezte?

A konfirmáláson felolvastam egy bibliai részt, amit én választottam. Amandával egy egész este a kényelmetlen tábori matracokon fekve próbáltunk találni valami jó részt. A lelkész Lukácsot, Jánost, a Zsoltárok könyvét vagy a Prédikátor könyvét javasolta. A Zsoltárok könyvében volt egy szakasz arról, hogy Isten *jól pofán veri az ellenségeimet*,⁷ kitöri a fogukat vagy valami ilyesmi. Amandával csak nevettünk. A legtöbb szövegrészen visítva röhögtünk, volt valami a nyelvezetükben, a lelkész arckifejezésében meg Amanda gesztusaiban, egyszerűen nem lehetett az egészet komolyan venni. Még ennél is rosszabb volt, amikor arról akart beszélni a lelkész, amikor Jézus megmossa a tanítványok lábát („ezzel megmutatja az irántuk való szeretetét, ez rólatok is szól”). Ránézni se tudtam Amanda undorodó arcára anélkül, hogy röhögőgörcsben törjek ki.

Itt a cellámban van egy Biblia. A második vagy harmadik héten megkérdezte valaki (valószínűleg Susse), hogy akarok-e találkozni a börtönlelkésszel. Igent mondtam. Mindig könnyebb igent mondani, mint nemet. Azzal is telik az idő, amíg végigkísérnek a folyosókon, bemegyek az ajtón, amire az őr rámutat, leülök az előhúzott székre, iszom a kezem ügyébe készített vizespohárból.

Az a lelkész az előzetesben adott egy Bibliát. Magammal vittem a zárkámba. És ahogy ott feküdtem a földön, elképzelve magamban Amanda temetését, levettem a polcról, és fellapoztam. Amandával találtunk egy szöveget valakiről, aki *úgy hordja magában a gonoszságot, mintha terhes lenne.*⁸ „Álnoksággal vajúdik”, ami csak nő, és dagad, mindaddig, míg meg nem szüli a gonoszságot. Ezen is csak nevettünk. Aztán jött egy csomó alleluja, meg zengjete az Úrnak, meg dicsérvétek Őt, és Amanda felállt az ágyán, egyik kezében a Biblia, a másikat a szívére szorította, és majdnem bepisiltem a röhögéstől, és azt gondoltam, hogy a Biblia csak egy rakás süketelés, most meg már tudom is, hogy az, mert az az illető a gonoszsággal *a saját maga ásta gödörbe esett bele*, az a sok gonoszság, amit magában hordott, csak őt sújtotta, és senki mást. A konfirmációs lelkész szerint Isten igazságos és jóságos, olyan részeket olvasott fel nekünk, ahol a gonosz meghal meg a pokolra kerül, és rohadtt kíváncsi lennék, hogy Amanda temetésén vajon mi az ördögöt mondott a pap a *gyermekszerető, igazságos Istenről*.

A gonosz nem igazságosan sújtja az embereket. A valóságban senki nem maga esik bele a maga által ásott kurva verembe. És hétfőn, kevesebb, mint két nap múlva, Samir fog beszélni.

Soha nem volt erőm hosszan gondolni Amandára. És a konfirmációnkra se gondoltam többet azóta, hogy ott feküdtem a padlón, és megpróbáltam elképzelni magamban a temetést. A temetésre se bírtam gondolni azóta.

Az ablakom előtt szép az idő. Lehet, hogy mégiscsak ki kéne kéredzkednem levegőzni. Lefeküdnék az udvar cementpadlójára, és rágyújtanék. A múlt hétvégén esett a hó. Amikor kimentem levegőzni, hó lepte be az udvart, gunyoros, ígéretes fehérséggel. Másnapra cementszürke, takonynyálkás latyak lett belőle, és a szél, mintha törött üveget fújna egyenesen az arcomba, úgy fájt. De akkor éppen mégis könnyebb volt kint lélegeznem. Legalábbis egy kicsivel könnyebb, mint bent a zárkában.

Még megvan az a dallista, amit Amanda temetésére állítottam össze. Azok a számok, amikre táncoltunk. Amiket együtt énekeltünk, olyan hangosan, hogy a végére elment a hangunk. Amiknek tudtuk a szövegét. Amikor ezek szóltak, rohantunk a táncparketre, és táncoltunk rájuk, csak ő meg én, tisztára, mint a bolondok. *Party girls don't get hurt, Can't feel anything, when will I learn, I push it down, push it down.*⁹ Ezeket aztán soha le nem játszanák egy templomban.

A konfirmáción hangosan felolvastam azt a történetet, amikor a gyerek Jézus meglógott a szüleitől a templomba, hogy „az atyjával legyen”, és az apukája meg az anyukája izgultak, mert nem tudták, hol van.

Amikor felolvastam, néhány szót kellett mondanom (a „saját” szavaimmal, amiben persze a lelkész „segített”) arról, hogy fontos, hogy az embert, ha tizenéves, olykor-olykor békén hagyják. És hogy erre jó hely lehet a templom.

Ha most kérnének, akkor azt a részt olvasnám a hiábavalóságról. Ez az egyetlen dolog, ami igaz. *Minden hiábavalóság.*¹⁰ Szélkergetés. Soha nem azt kapjuk, amit akarunk. A lelkész azt mondta, hogy valami olyat keressek, ami rólam szól meg az életemről. Ezt kellett volna felolvasnom. És átugorni azt a részt, hogy örülj a fiatalságodnak. Mert ez egy nagy marhaság.

Mégis csengetek. Ki akarok menni a levegőre. Kiviszem magammal az iPodomat, hallgatom a dalainkat, és addig cigizek, míg rosszul leszek.

A legeslegutolsó este, amikor Sebastian apja mindenkit hazaküldött, rajtam kívül mindenkit, a gyilkosságok előtti utolsó kurta órákban, Amanda csókot lehelt az ujjaira, és felém intett a kezével, ahogy ment kifelé az ajtón a lépcső felé.

Úgy tettem, mintha elkapnám a csókjait, és a szívemhez szorítanám őket. Drámaian, együgyűen, röhejesen, színpadiasan, pont, mint Amanda.

Ekkor néztünk utolsó előtti alkalommal farkasszemet egymással, körülöttünk dúlt a káosz, Sebastian megbolondult, Claes, Samir, Dennis meg a többiek, mindenki megbolondult, és Amanda csókot dobott felém a levegőben, hogy üzenje, hogy *minden rendbe fog jönni, Maja, minden oké lesz, ez a tavasz nemsokára már csak egy emlék*, én meg belementem a játékba, hogy ne látsszon, hogy mindketten tudjuk, hogy téved, kurvára nagyot téved, és soha semmi nem fog többé rendbejönni.

Amanda megpróbált megvigasztalni. Én meg hazudtam neki. Talán, hogy ne bántsam meg. Amanda mindig kedves volt hozzám. Mindig mindenkihez kedves volt, Sebastianhoz is, még sokkal azután is, hogy már mindenki másnak elege volt.

Mindig.

Na ne, gondoljátok most. Várjunk csak!

De hiszen mesélted, hogy mi volt a véleményed Amandáról. Dennist megvetetted, beismerted, hogy gyűlölted Claes Fagermant.

Ráadásul, suttogjátok egymás fülébe, te nem vagy ám akárki. Oka van annak, hogy pont te ülsz abban a cellában. Mert nem akartok arra gondolni, hogy „én is lehetnék”. Azt akarjátok, hogy kiderüljön, hogy bolond vagyok. Biztosak akartok lenni benne, hogy semmi közös nincs bennünk. Nektek teljesen más gondolatok járnak a fejetekben, ti sosem tettétek volna meg, amit én tettem, sosem

mondtatok volna olyasmit, amit én mondtam, jesszus, ami velem történt, soha nem történhetne meg veletek, mert én megérdemeltem a sorsom, a saját vermembe estem bele. Teljesen meg voltam örülve Sebastianért, képtelen az együttérzésre, elkényeztetett, elvesztettem a kapcsolatot a valósággal, talán még drogfüggő is voltam, nem tehetnék úgy, mintha az is lettem volna?

Ti nem vagytok senkiért megörülve, nem drogoztok, ti értesítettétek volna a rendőrséget, ti nem vagytok én.

Hogy Sebastian miért engem választott? Kell, hogy legyen valami oka. Miért jött be hozzám aznap este a hotelbe? Miért jött utánam Nizzába? Miért maradt velem? Miért akart öngyilkos lenni, amikor szakítottam vele?

Valaki mondta, hogy a véletlen csak Isten eszköze, hogy névtelen maradjon. Minden, ami számít, csak szerencse kérdése. Hogy gazdagnak születesz-e vagy szegénynek, nőnek vagy transzszexuálisnak, hogy sikeres előadóművész leszel-e, esetleg nyersz huszonötmilliót a lottón. Minden csak véletlen. Egyszer csak megtörténik. És ha ez igaz, hogy ha a jó dolgok csak fura kerülőutakon tudnak hozzánk eljutni, akkor ugyanez a rossz dolgokra is igaz.

Én inkább úgy mondanám, hogy a véletlen a bizonyíték arra, hogy Isten nem létezik. Mert az igazán rettenetes dolgok eredete lehet megtervezett, és lehet öröklött. De lehet teljesen véletlen is. Szinte hétköznapi.

A gonoszságnak semmi értelme. Ez maga a gonoszság definíciója. De attól, hogy valami fáj, nem biztos, hogy a fájdalom oka a gonoszság.

Sok dolgot tettem, amelyek sok embernek fájdalmat okoztak, a legeslegmélyebb, legnagyobb fájdalmat. Nem tudom, mi értelme van, hogy Claes, Christer, Dennis, Amanda és Sebastian meghaltak. Vagy annak, hogy én meg túléltem. Hogy megpróbáltam

megmenteni Sebastiant, de ehelyett abban segítettem, hogy öljön, és meghaljon. Nem értem. Nincs mit megérteni. De nem vagyok gonosz. Talán jó sem, de ezt nem vagytok hajlandóak beismerni, mert képtelenek vagytok az együttérzésre.

Amikor bejön az ór, összeszedem az újságokat az asztalról, és megkérem, hogy vigye ki őket. Nem akarok olvasni. Azt akarom, hogy vigye ki az összes újságcikket, ami arról szól, hogy jobb pszichiátriai ellátást kellene a fiatalok számára biztosítani, hogy az iskolában ellenőrizni kéne, hogy a diákok nem visznek-e be fegyvereket, hogy biztonsági kamerákat kellene felszerelni, és bevezetni a drogellenőrzést. Megmondom, hogy ki akarok menni levegőzni.

– Majd megnézem a beosztást – válaszolja, és kimegy. Dühös, de nem mer nemet mondani, mert fél, hogy Ferdinánd a nyakára küldi az Amnestyt.

Aztán csak összekucorodok az ágyamon, magamra húzom a gusztustalan sárga pokrócot, befordulok a fal felé, és sírok. Ezredszer is sírok. *I couldn't live without you now, Oh, I know I'd go insane, I wouldn't last one night alone, baby, I couldn't stand the pain.*¹¹

Tudom, hogy én adtam le a lövéseket, amelyek megölték Amandát, de én csak élni akartam, meg akartam állítani Sebastiant, azt akartam, hogy hagyja abba, ezért lőttem le őt. Megöltem Sebastiant, az igaz, hogy megöltem, meg is akartam ölni, de hát mégis mi mást tehettem volna? Bárcsak már az első lövéssel megöltem volna, bárcsak ne lőttem volna le Amandát, jobban szeretném ezt, mint bármit a világon, de még soha nem volt a kezemben ilyen puska azelőtt. Néhányszor lőttem agyaggalambra, de azok a puskák nehezek, és körülményes az elsütésük. Ezzel minden olyan gyorsan történt, szinte hozzá se kellett érnem, csak a kezembe vettem a fegyvert, és amikor az ujjammal elhúztam azt az izét, mert azt hittem, ki kell biztosítani, vagy gőzöm sincs, mit

hittem, akkor elsütöttem, ötször elsütöttem, az áll a nyomozati anyagban, és az elsővel nem öltem meg Sebastiant, és még a másodikkal sem, de aztán megöltem, de előtte megöltem Amandát, és mit számít, hogy milyen ember vagyok, milyen benyomást keltek, és mi történt, és miért, és miért nem? Csak az számít, amit tettem, egyedül az számít. És én megöltem Amandát.

Amanda soha többé nem fog táncolni. Sem énekelni. Sem olyan zenét hallgatni, amelyet valójában nem is szeret, csak tudja, hogy „szeretnie kéne”.

Imádtam, ahogy Amanda csókokat küldött a levegőben, és én meg elkaptam őket. Felületes volt, és együgyű, és önző, és fogalma sem volt a valóságról, és imádtam Amandát. Persze, hogy imádtam, ő volt a legjobb barátom. Soha nem bántottam volna. *Soha, soha, soha.* Mégis megtettem.

Sebastian

Nem is tudom, mit mondjak el az utolsó hetekről. Teltek a napok. Sebastian egyre rosszabbul volt. És rosszabbul. Gyakrabban mentem suliba, mert már nem igényelte állandóan a társaságomat. De igazából csak ültem ott az órákon a leghátsó padban, és amikor vége volt a tanításnak, hazamentem Sebastianhoz akkor is, amikor nem kért, hogy menjek. Néha elvitt reggel az iskolába. Egyszer-egyszer még az órákra is beült. Máskor csak ült kint a sulis előtt, és várta, hogy kész legyek. Párszor jött egy-egy tanár, és megkérdezte, hogy van. Azt mondta, „jól”, a tanár meg azt mondta, hogy „most már el kellene kezdenie iskolába járni”. Sebastian bólintott, és aztán elköszöntek. Christer megpróbált a lelkére beszélni, hogy „szedje össze magát”.

Aztán Christernek az az ötlete támadt, hogy lépjünk fel az évzárón. Az utolsó percben voltunk, nem is volt biztos, hogy sikerül összehoznunk egy működő műsorszámot, de Christer szerint ez jó módszer lenne a „csoporton belül feltárt konfliktusok” megoldására. Christer minden évben szervezett ilyen fellépéseket. És mindig „nagy siker” volt. Amanda imádta az ötletet, Dennis szerintem úgy gondolta, hogy jól fog mutatni a kérvényben, amikor tartózkodási engedélyért folyamodik, Samir mindig mindent megcsinált, amit egy tanár mondott neki, de Sebastian szerint az egész olyan volt, mint egy rossz vicc. De Christer kötötte az ebet a karóhoz.

– Gyertek el legalább az első megbeszélésre, aztán majd meglátjuk, mi lesz belőle. Várom a javaslataitokat.

Csak egyetlenegy megbeszélés lett.

Néhány tanár felhívta Claest, hogy beszéljen vele Sebastian „problémáiról”. Legalábbis ezt állították, amikor később a rendőrség kérdezte őket. A nyomozás szerint még az igazgató is kereste Claest „néhány alkalommal”. Nem beszélt vele, mert „nagyon nehéz volt elérni”, de hagyott üzenetet, és küldött egy levelet is neki. Mert Sebastiant idén sem engedhették érettségizni, és erről az iskolának kötelessége értesíteni a szülőket még akkor is, ha a gyerek már nagykorú.

A nyomozás anyagában az áll, hogy az igazgató levelét megtalálták Claes dolgozószobájában a házkutatáskor. Felbontatlanul.

Na és Sebastian anyja?

Sander megtalálta. A bulvársajtó is megtalálta, paparazzók lefényképezték a háza előtt, és a nyomozásban benne van a kihallgatási jegyzőkönyve. Tudom, hogy Sandernek megfordult a fejében, hogy beidézteni tanúnak, hogy beszéljen a bíróság előtt, mert tudom, hogy arra gondolt, a nő esetleg jobban megmutathatja, hogy mi is történt Sebastian és Claes között, hogy elmagyarázhatja, hogy a kapcsolatuk igazából már kezdettől halálra volt ítélve (nem Sander szavai), hogy esetleg elmondhatná, *mi volt a baj Claesszal*, hogy miért volt ilyen szörnyeteg apa (ez sem Sander kifejezése), hogy Claes miért tette amit tett, és ez milyen hatással volt Sebastianra. Ferdinánd szerint ez pocsék ötlet lett volna, attól tartok, Ferdinánd egyetlen embert utál jobban nálam, és az Sebastian anyja. Azt mondta, hogy ez „túl sok” lenne. Azt hiszem, arra célzott, hogy bármi is a magyarázat, azt nem lehet letagadni, hogy Sebastian anyja egy egoista barom, Sebastian apja pedig érzelmileg zavart. Az, hogy Sebastian anyja „mellettem” tanúskodjon, egyszerűen nem lehetett jó ötlet, mert bármit is mondott volna, senkinek nem tesz jót, ha ezzel a banyával kapcsolják össze. Mintha Hitler anyját kérnéd fel, hogy tanúskodjon melletted.

Szerintem Sander eleinte azt gondolta, hogy Sebastian anyja meg tudná erősíteni azt az elméletét, hogy Sebastiannak nem volt szüksége a rábeszélésemre ahhoz, hogy megölje az apját, de aztán ejtette a témát, szerintem megértette, hogy a dolog rossz fényt vetne rám, rám is rám ragadna abból az undorból, amit az ember automatikusan érez, amikor az a picca elkezd magyarázni, hogy miért hagyta ott a gyerekeit. Úgyhogy Sebastian anyja eltűnt a képből, jó messzire.

De a vallomását olvastam. Hát, főleg saját magáról beszél. Hogy mennyire képtelen volt együtt élni Claesszal (eddig még megértem), hogy eleinte azt hitte, „meg tudja őt gyógyítani” (ez úgy hangzik, mintha egy terapeuta tanította volna neki ezt a szót), hogy annak ellenére meg tudja tanítani, hogyan szeresse őt, hogy Claes „*az érzelmekben nincs annyira otthon*” (valószínűleg ez is a terapeuta kifejezése), de aztán „kénytelen volt” elhagyni, és Claes akkor „megtiltotta” neki, hogy elvigye a gyerekeket, hogy „bosszút álljon”. „Mit tettem volna?” – teszi fel a költői kérdést, amire kénytelen saját maga felelni, hogy azt a választ kapja, amit akar. „Semmit nem tettem. Claes megtiltotta, én meg semmit nem tettem ellene.”

Lukas nem volt hajlandó együttműködni sem a rendőrséggel a nyomozásban, sem Sanderrel. Senkivel nem beszél. Ő vette át a cég ügyeit, és ő intézte a kártérítést az összes áldozattal és túlélővel. De beszélni nem beszél. Egy árva szót sem.

Miután Sander előállt a Gonosz Claes Fagerman sztorijával, a bulvársajtóban sokat írtak arról, hogy bentlakásos iskolákban nőtt fel, nevelőnők vigyáztak rá a szülei helyett, családtagok helyett alkalmazottak. Olyan pszichológusok, akik soha életükben nem találkoztak sem Claesszal, sem Sebastiannal, sem Lukasszal, arról nyilatkoznak, hogy valószínűleg soha nem tudott kötődni a gyerekeihez, mert soha nem kötődhetett a saját szüleihez sem. Ugyanezek a pszichológusok kifejtik, hogy Sebastian valószínűleg ugyanezt a viselkedési mintát örökölte az apjától, egyikük még

felmondta a szokásos szegény-elhanyagolt-gyerekek-akkor-is-szenvednek-ha-luxusvillában-nőnek-fel-Djursholmban-mondókát, de Sander ezt sosem használná fel, annál több esze van. *Arra kell koncentrálnunk, hogy te mit tettél, és miért lehet téged felelősségre vonni. Sebastian problémái jogilag csupán annyiban relevánsak, amennyiben a te ártatlanságodat bizonyítják.*

De a sajtó számára relevánsak. A legnagyobb mértékben.

Gondolkodtam Sebastian anyján, és hogy miért hagyta el a gyerekeit. Hogy beteg volt-e, esetleg kábítószeren élt, vagy volt-e valami más oka. Lehet, hogy ez az oka, hogy nem adott az ügyben Exkluzív Interjút a Világ Legfontosabb Oknyomozó Riporterének? Mert nem adott. Egyetlenegyét sem. Lehet, hogy valami rejtegetnivalója van, valami, amit szégyell, és amiről Claes tudott, és azzal zsarolta. Vagy csak hazudik. Lehet, hogy nem is kellett neki a gyerekei, kényszerítette Claest, hogy ő vegye magához őket, mit tudom én. Vagy halálosan rettegett Claestől, ugyanannyira elnyomta és megvetette őt Claes, mint Sebastiant. Senki nem tudja. *Jogi szempontból nem releváns.*

De nekem akkor is fontos. Egy részem legbelül hinni akar abban, hogy szerette a gyerekeit, hogy nem tehetett róla, azt akarom, hogy minden Claes hibája legyen, hogy tényleg megérdemelte a halált. Hinni akarom, hogy Lukas maga is áldozat, hogy ő is ugyanannyira félt Claestől, mint mindenki. De egy dolgot tudok, hogy sem Sebastian anyja, sem Lukas nem volt ott az utolsó hetekben, amikor Sebastiannak szüksége volt rájuk. Akkor egyedül voltam. És csődöt mondtam.

Néha próbáltam mást is csinálni, mint Sebastiannal lenni. Volt, hogy nem akartam vele lenni. Mert a nyugodt, fásult Sebastian, aki a kórházból hazajött, eltűnt, és átadta a helyét valaki másnak. Néha őrjöngött a dühtől, máskor nem érdekelte semmi. Egyik nap kiabált velem, hogy egy hülye vagyok, minek megyek el hozzá anélkül, hogy előbb felhívnám, másnap kikapcsolta a telefont, és leszidott, hogy

szarok rá, hogy szarok rá, mi van vele, mit csinál, szarok rá, szarok mindenre. Úgyhogy volt, hogy eszembe jutott, hogy be kéne mennem a városba Amandával, kéne olvasnom egy mesét Linának, vagy hogy a családdal kéne vacsoráznom. Csakhogy már elfelejtettem, hogyan kell. Ők jelentették a mindennapjaimat, velük lenni annyira természetesnek kellett volna lennie, mintha levegőt vennék, vagy hogy elalszom, ha fáradt vagyok. De már idegenek voltak. Úgyhogy kerültem őket. Nem vettem fel a telefont, ha Amanda hívott, ha otthon voltam, és még volt ott valaki, akkor a szobámba mentem és lefeküdtem, és egyedül ültem a padban a suliban, már amikor egyáltalán bejártam.

Húsvétkor anyáék elutaztak Linával. Én azt mondtam nekik, hogy Antibes-ba utazom Claesszal és Sebastiannal, de Sebastiannal otthon maradtunk. Ki se léptünk a házból, főleg az uszodában voltunk, hozattunk kaját, cigiztünk és hallgattuk a zenét, amit Sebastian választott. Néha megjelent Dennis. Sosem maradt túl sokáig. Amikor újra találkoztam anyával és apával, kérdezték, hogy milyen volt az utazás.

– Jó – mondtam.

– Hogy vagy? – kérdezte anya.

– Kábé jól – mondtam, és bevonultam a szobámba. – Azt hiszem, beteg leszek.

Nem tettek fel több kérdést, és azon sem csodálkoztak, hogy sápadtabb vagyok, mint amikor elutaztam.

Mi történt tulajdonképpen?

Az igazság az, hogy az utolsó hetek alatt nem volt semmiféle fordulópont, senki nem mondott semmi lényegeset. Csak teltek a napok, és nem volt jó, sőt, kurva rossz volt, de csak jött és ment az egyik nap a másik után, és voltak pillanatok, amikor Sebastian nem volt betépve, nem volt bolond, néha nem lett dühös rögtön, és néha úgy éreztem, hogy egy kicsit jobb a helyzet, de valószínűleg, így

utólag visszagondolva, csak azért gondoltam, hogy jobb a helyzet, mert nem lett sokkal rosszabb.

Sok, sok nap szörnyű volt. Főleg hétvégén. Hétvégén, amikor negyvennyolc órán keresztül nem találkoztam mással, csak Dennisszel és Sebastiannal. De a legrosszabb akkor volt, amikor Claes otthon volt.

Megpróbáltam ezt megértetni Sebastiannal, de képtelen volt, nem akarta felfogni, nem tett semmit ellene. Minél rosszabbul volt, annál szemetebb volt az apja. Claes Fagerman csak böfögte föl az egyik megalázó megjegyzést a másik után, totál közömbös hangon, ami tovább rontott a dolgon. Nem érdekelte Sebastian, aki teljesen szétesett, erre Claes még jobban leszarta. Néha már azt hittem, arra játszik, hátha Sebastian öngyilkos lesz, mert az legalább megoldotta volna a problémát, amiről folyton beszélt, mihelyt alkalma nyílt rá: *Mi a francot kezdjek veled?*

A tévészakácsos vacsora után, amikor megpróbáltam beszélni Claes fejével, én is kiestem a kegyeiből, rákerültem a listára, amit az idiótákról vezetett. Szerintem amiatt, hogy nem tudtam sem Sebastiant visszatartani attól, amit csinált, sem rávenni, hogy csinálja azt, amit nem volt hajlandó. Már nem köszönt, ha találkoztunk, csak harmadik személyben beszélt rólam, soha nem nézett a szemembe. Gyűlölt engem, mert a fiával vagyok.

Igen, szerintem az egésznek Claes Fagerman az oka. Ha másmilyen lett volna, ha nem tette volna, amit tett, és nem mondta volna, amit mondott, akkor ami történt, soha nem történt volna meg. Ezt Sandernek is mondtam, hogy azt akartam, hogy haljon meg, igazán akartam, komolyan gondoltam minden egyes szót, amit írtam, és mondtam, és újra mondtam, és az üzeneteimben írtam. Úgy gondoltam, hogy Claes Fagerman megérdemli, hogy meghaljon, mert Sebastian apja volt, és szeretnie kellett volna őt.

Sander szerint ettől még nem leszek bűnös a gyilkosságban. Azt mondja, ahhoz az kell, hogy az ügyész be tudja bizonyítani, hogy „rávettem” Sebastiant, hogy ölje meg Claest. Hogy be lehessen bizonyítani, hogy ok-okozati viszony van a között, amit én mondtam és tettem, és a között, amit Sebastian tett, hogy a kettőnek köze van egymáshoz, hogy az egyik nem történt volna meg, ha nincs a másik. Még az sem elég, ha azt akartam, hogy Sebastian ölje meg az apját, ha Sebastian mindenképpen megölte volna, akármit gondolok.

Sander számára nyilvánvaló, hogy Sebastian *amiatt* döntötte el, hogy megöli az apját, ahogyan az bánt vele.

Az *utolsó buli* tökéletesen beleillik Sander elméletébe. Az a buli könnyebben érthetővé teszi azt, ami utána történt. Szerinte az, amit Claes tett, hogy kidobta Sebastiant, hogy azt mondta neki, hogy költözzön el, tűnjön el, hordja el magát, az a véget jelentette Sebastian számára. Nem volt hova mennie, az iskolában kudarcot vallott, mindent, ami ő volt, kihúztak a lába alól. Hagyom, hogy Sander ezt el is mondja a bíróságon. De a valóságot, amit Sander csak találgathat, nem lehet ilyen pedagógiával megmagyarázni.

– Meséld el, amikor Sebastian először megütött – mondta Sander, amikor meghallgattak a bíróságon. Azt akarta, hogy mindenki hallja, mert borzasztóan hangzik, és Sander azt akarja, hogy sajnáljanak. Elmeséltem, de azt nem mondtam, hogy nem volt nagy dolog, legalábbis nem elég nagy. Hagytam, hadd gondolják, hogy borzasztó volt.

Sebastianéknál voltunk, közvetlenül húsvét után. Claes és Sebastian a konyhában ültek, amikor megérkeztem, és Sebastian „érettségi buliját tervezgették” („nem biztos, hogy azon a hétvégén Svédországban leszek”, „megkérheted Majlist, hogy intézze el, amit kell”), és amíg Claes ott volt, nem szoltam egy szót sem, de amikor elment, nem bírtam tovább.

Veszekedtünk. Nem azért, mert nyilvánvaló volt, hogy Sebastian nem fog érettségizni, ilyen dolgokon nem veszünk össze. Azért

lettem mérges, mert Claes továbbra is úgy tett, mintha semmi baj nem lenne, azt kivéve, hogy nem szeretne beszédet tartani a bulin. Bármennyibe kerülhet az érettségi buli, kifizeti. De odamenni... na azt már nem.

Nem értem, miért hagyod, hogy úgy bánjon veled, mint egy darab szarral. Gyűlöl téged, Sebastian, mindig is gyűlölt. Nem ezt érdemled, hogy így bánjon veled.

Ezt mondtam, bár láttam, hogy Sebastian arca elkomorodik. Láttam, mennyire fáj neki. Láttam, hogy tudja, hogy soha nem fogja tudni büszkévé tenni az apját, sőt, még csak elégedetté sem. Mégis kimondtam. Segített volna? Nem, dehogy. Sebastiant soha nem büntették meg, de soha nem is gondoskodtak róla. Talán azért mondtam, hogy még jobban elkeseredjen. Rettenetesen gonosz voltam hozzá, tudtam, mégis kimondtam.

Felhecceltem. Felhecceltem a saját apja ellen.

És akkor Sebastian pofon vágott, nem mondott semmit, nem is fájt különösebben, de elszaladtam, és magamra csuktam az ajtót a fürdőszobában, de bezárni nem tudtam. Amióta Sebastian hazajött a kórházból, Fagermanéknál nem volt kulcs egyik fürdőszoba zárjában sem.

Ott ültem egy darabig, mielőtt feljött. Amikor hallottam, hogy közeledik az ajtóhoz, tartottam a kilincset, amilyen erősen csak tudtam. Az ajtó kifelé nyílt, de Sebastian nem rángatta, nem próbálta kinyitni, pedig megtehetette volna, hiszen erősebb volt, mint én. Egy kis idő múlva értettem meg, hogy mit csinál, néhány perc elteltével, amikor a meleg kezdett a kilincs külső oldaláról áttérjedni belülré. Sebastian felhevítette. Egy konyhában szerzett szakácsfáklya segítségével tűzforróra melegítette a kilincset, közben nem szólt egy szót sem, hozzá sem nyúlt az ajtóhoz, az, amikor kénytelen voltam elengedni a kilincset, egyszerűen magától kinyílt.

Odalépett hozzám, és felgyűrte a ruhámat a nyakamig, aztán kikapcsolta a melltartómat, és rám bámult a tükörben.

– Nem csukjuk be az ajtót? – suttogtam. Hallottam, ahogy Claes szöszmötöl a földszinten. A takarítónő is itt volt a házban, kint a kertben valaki füvet nyírt, a biztonsági őrök meg, gondolom, ott ültek, ahol szoktak, a kocsifeljárónál. Sebastian nem felelt. Még csak mérgesnek sem tűnt. Felpüffedt arcával, szeme alatt fekete táskákkal fáradtnak látszott, de nem dühösnek. Kigombolta a nadrágját, kinyitotta a sliccét, lehúzta a nadrágját, és a keze fejével unottan arcon csapott, pont a halántékomon talált el, a karórája keményen csattant az arccsontomon, fent, egész a fülemnél. Lefeküdtem a földre, hideg volt a csempe, hagytam, hogy lehúzza rólam a bugyimat, a ruhám még mindig a nyakamba feltúrva lógott. A szájába vette az egyik mellbimbómat, a másik mellemet megragadta a kezével. Összenyomta, kiengedte. Nem akartam, hogy megerőszakoljon, nem erőszakolt meg, mert megfogtam a kezét, és én magam vezettem oda a hüvelyemhez, két ujját belém nyomta, éreztem őt a combomon, felemeltem a lábamat, nem akartam, hogy kényszeresen, megkapaszkodtam a fürdőkád szélében, és belém hatolt. Nem telt sok időbe, és készen volt, aztán elment.

Amikor Sander megkért, hogy meséljem el azt, amikor Sebastian megütött, hát elmeséltem. De azt nem mondtam, hogy az érzés, ami eltöltött, amikor a dolog megtörtént, megkönnyebbülés volt. Pezsgett a vérem, zúgott a fejem, abban a pillanatban azt hittem, hogy végre a kezemben van valami. Hogy többé nem tehet velem semmit, ha megüt. Ha végre kékre-zöldre ver, legalább mindenki látni fogja, végre mindenki látja majd, hogy milyen valójában, és ez felszabadít engem talán még tőle magától is. Végre van okom elmenni, hogy soha többé vissza se jöjjek. Senki nem fogja kérni, hogy gondoskodjak róla, vigasztaljam meg, menjek vele. Még én is megértem végre, hogy el kell a dolgot engednem. Azonnal el kell menni, ha megütnek, rögtön az első alkalom után, nem szabad

együtt maradni azzal, aki bántalmaz, nem számít, hányszor kér bocsánatot. Ezt mindenki tudja.

De Sebastian nem kért bocsánatot. Az arcom kicsit feldagadt, de alig látszott, ha nem nyúltam hozzá, nem is fájt. Senki észre se vette, hogy mi történt. És hova mehettem volna?

Eljött az utolsó este. Május utolsó hete volt. Sebastian nem rendezett érettségi bulit, többet nem is beszéltünk róla azután, ami a fürdőszobában történt. Nem ment el Labbe bulijába sem, bár meghívták (én sem mentem), és szerintem Amandáéra sem akart menni.

Egy közönséges csütörtöki napon, amikor másnap sulis volt, Sebastian azt mondta, hogy bulit rendez. Aznap délután valami egészen különleges illat volt a levegőben, az ég a szokásosnál is kékebb volt, és én megörültem a bulinak. Hirtelen eszembe jutott, milyen tud lenni a nyár, egy rövidke, nyúlfarknyi pillanatra eszembe villantak a kinti esték, a grillpartik, amikor meztelenül fürdünk és mezítláb járkálunk.

– Sokan lesznek? – kérdeztem.

– Nem annyira – felelte Sebastian.

Meleg volt, huszonöt foknál is több. Azt hittem, majd ott leszünk a medencénél, vagy a parton, ha tart a meleg, iszogatunk, de nem rúgunk be, beszélgetünk, zenét hallgatunk. Majdnem olyan érzés volt, mint az elmúlt nyáron. *Majdnem?* Amikor az „úgysincs jobb dolgunk” elég volt Sebastiannak. Amikor még a „bulizunk”, az valami jó dolog volt.

Sander azt mondta, hogy szerinte Sebastian már akkor eldöntötte, hogy számára szó szerint ez lesz az „utolsó este”. Hogy amit az apja csinált, az már csak annyit jelentett, hogy egy egyszerű öngyilkosság

helyett végül a másik utat választotta, de aznap este már legalább a saját halálát eltervezte. A nyomozók nem találtak semmit, ami azt bizonyítaná, hogy mit tervezett Sebastian, ha tervezett valamit egyáltalán. Sander is csak találgathat. Senki nem tudja. De szerintem Sandernek igaza van.

Dennis érkezett elsőként. Két haverja is vele volt Sebastian nem mondta, hogy ő is jön, de nem lepődtem meg, talán még csak nem is csalódtam. De hogy Dennis a haverjait is hozhatta, azt már kicsit nehezebb volt megemésztetni. A barátaival soha nem lógtunk együtt. Eleinte csak magukban álldogáltak a teraszon, a medencénél. Nem tűntek elveszettnek, inkább csak nevetgéltek. Mintha nem hinnének a szemüknek, de valahogy nem jó értelemben.

Aztán megjöttek a csajok, akiket még soha nem láttam. Nem meghívott vendégek voltak, hanem fel voltak bérelve, ez nyilvánvaló volt. Pénzbe kerültek, de nem sokba (ez látszott rajtuk), és egy-egy itallal a kezükben vártak az utasításokra.

Először azt hittem, Dennis szerezte őket. De Sebastian ment eléjük, hogy üdvözlje őket, még akkor is, ha Dennis kezdhette.

Sebastian így mondta.

– Először ti.

Dennis rövidnadrágban volt, lehajolt, és felrángatta a zokniját a bal lábán. A gumija már laza volt, de azért megpróbálta feljebb húzni, a fejről közben levette a baseballsapkát, és fejfelé fordítva az étkezőasztalra tette. Egy kicsivel odébb álltam, de onnan is láttam a sapka szélén a beleivódott zsír és korpa sötét csíkját. Dennis meg a haverjai bevonultak Claes hálósobájába. *De Sebastian nem, gondoltam, soha, ő nem csinál ilyet.*

Először ti. És akkor elsüllyedtem. Mélyen, bele egyenesen az ingoványba, és ránéztem az egyik lányra, amelyik közelebb állt hozzám, volt egy szálhúzódás a fekete harisnyáján, túl meleg volt a nejlonharisnyához, mindjárt leszalad a szem, letette az italát, a hüvelykujján a köröm tövig le volt rágva, azt akartam, hogy nézzen

rám, de elfordult. Ha rám nézne, ha a szemébe nézhetnék, akkor valóságos lenne, igazi, élő ember, olyan, aki számít, és akkor lehetnék dühös, szomorú, örülni féltékeny, elrohanhatnék, de kerülte a tekintetemet, bement a szobába a másik kettővel, és én csak merültem egyre mélyebbre és mélyebbre. Éreztem a szagát, olcsó parfüm és izzadság szaga keveredett, és nem tettem semmit. Nem kiabáltam. Nem sírtam. Képtelen voltam bármit is tenni, mert akkor megfulladok.

Ahogy Dennis meg a haverjai kijöttek, úgy húsz perccel később, Sebastian bement. Nem kérdeztem, miért. Nem mondtam, hogy *ne csináld*. Nem sírtam. Labbe és Amanda épp akkor érkeztek. Mielőtt Sebastian becsukta volna az ajtót, hátrafordult, és rám nézett. A szeme fekete volt, már halott.

– Jössz?

De nem várt választ, becsukta az ajtót.

És én nem ütöttem meg senkit, nem köpködtem vadul magam körül. Nem mentem utána a hálósobába, hogy visszaszerezsem az életemet, mozdulni se tudtam. Többé már nem kellek Sebastiannak. Eldöntötte.

Békében akart meghalni. Így hagyott el téged, Maja.

Dennis teli szájjal, hangosan, hátracsapott fejével röhögött rajtam, ahogy meglátta az arckifejezésem. A rusnya, rövid gatyája zsebéből előhúzott egy kis nejlonzacskót. Kivette, ami benne volt, nem volt nagyobb egy bélyegnél. Milyen kevés kell, csak el kell engednem magam. És el is felejttem az egészet. Sebastiannak nem kellek. *Jössz?* kérdezte. Azt jelentette: *Tűnj el. Már nincs mit tenni, Maja.* Mozdulni se bírtam. Ha most elengedem magam, belesüppedek a mocsárba, és elnyel a sötétség. A fekete örvény.

– Na, tátsd ki a szád – mondta Dennis.

Ránéztem. Ő megért engem, gondoltam. Tudja, mi kell ahhoz, hogy túléljem.

Aztán egyszer csak tele volt a ház emberekkel. Az uszodában dübörgött a zene, a medence szélén ültem, a vízbe lógtam a lábamat. Villództak a diszkólámpák, amiket valaki fölszerelt, a szobában, a falakon fel-le gördültek a fények, egyenesen be a fejembe, ahol felrobbantak. Lefeküdtem a medence szélére, a ruhám egyik oldalon vizes lett, láttam, ahogy valami megcsillan, valaki bedobott egy pezsgősüveget a vízbe, az ringott a vízen a saját ritmusában. Csillogó vízfelszín, apró szikrák a fejemben, óriási, magasra csapó türkizszínű lángok. Nemsokára újra be kell vennem valamit, mert amit Dennis adott, annak már kezdett múlni a hatása.

Nem tudom, meddig feküdtem ott. A zene összefolyt, a mellkasomat éreztem, fortyogott, ki akart törni. Nem számít, mit csinál Sebastian, leszarom, akkor megláttam Amandát, először homályosan.

– Amanda – kiáltottam, vagy legalábbis próbáltam. Nem hallotta. Magam elé suttogtam. Amanda. Segítenie kell rajtam, ő majd segít felállni. Segít, hogy szerezzek még valami anyagot, segít, hogy összeszedjem Sebastiant, segít hazamennem.

Amanda Labbe kezét fogva állt. Néztek körbe, valakit kerestek. Csak amikor Labbe a vállára tette a kezét, és megfordult, akkor láttam meg Samirt. Mobillal a kezében. És aztán azt is észrevettem, hogy mit vesz fel.

Sebastian háttal állt neki. Éppen csíkokat porciózott ki a padlóra, és a három meztelen prosti közül ketten letérdeltek, hogy felszívják. Sebastian megfogta az egyik csaj csípőjét, felemelte a seggét, és hozzádörgölte az ágyékát. Dennis röhögött.

Samir még mindig filmezett.

Nem tudom, hogy sikerült feltápáskodnom, de Labbe elkapott, mielőtt elértem volna a telefont. Nem hiszem, hogy kiabáltam, de Amanda is megfogott, elvonszoltak onnan egy másik szobába, hangosan üvöltött a zene, az utolsó, amit láttam, az volt, hogy

Sebastian felszippannt két csíkot. A maradékot a nyelvével szedte fel, odafordult a másik csajhoz, aki lenyalta róla.

Asszem sírtam. Samir utánunk jöhetett, mert most engem bámult, még mindig kezében a telefonnal.

– Ennek véget kell vetnünk.

Amanda mondta volna ezt? Lehet. Vagy Samir.

– Le kell buktatnunk.

Na, ez tutira Samir volt. Kurva Samir. Tenni akart valamit, azt, ami *helyes*, Jesszus. Nem is kéne itt lennie. Ha Sebastian nem mással lenne *elfoglalva*, be se engedték volna. Ezt nem teheti, ez nem fogja megoldani Sebastian problémáit. Aztán megijedtem. Halálra rémültem. Most először saját magam miatt.

Ha kijönnek a zsaruk, kitör a balhé.

– Ezt nem teheted – most már kiabáltam. – Nem hívhatod a zsarukat, nem dobhatod föl. Nem teheted. Ha hívod a zsarukat...

Na, még egyszer. A szívem zakatolt, túl gyorsan vert.

– Ha hívod a rendőrséget, nem csak Sebastiant viszik be. – Valamit tennünk kell. Ez nem mehet így tovább.

Elővettem a mobilomat. Gyorsan ment. Automatikusan. Mintha akartam volna. Mintha régóta tervezgettem volna. Előkerestem a telefonszámot, és Samir kezébe nyomtam a mobilt.

– Őt hívjad. Inkább őt hívd.

Vajon tényleg azt gondoltam, hogy merni fogja? Ha nem, akkor kényszerítem rá. Samir beütötte a számot a saját telefonjába.

– Mit csinálsz? – kérdeztem. Talán ekkor értettem meg, hogy mit tettem. És hogy abból mi lesz. Samir büszkén vigyorgott, fensőbbiségesen. Ezt nem hitted volna, mi? sugárzott a szeméből, és legszívesebben jól behúztam volna neki.

– Mi a szart csinálsz?

Dübörgött a zene. Olyan hangosan, hogy csak kiabálva hallottuk egymást. Mégis hallottam a surrogó hangot, ahogy az üzenet elment

Samir telefonjáról Claes Fagerman privát mobilszámára. Samir nem írt mellé semmi szöveget, csak csatolta a file-t, a filmet, amit felvett.

Te hülye idióta, gondolom most. Hívd a rendőrséget. Hívd a rendőrséget, kiáltanám a cellámból a másik oldalról. Kérd meg, hogy hívja a rendőrséget. Ragaszkodj hozzá, hogy őket hívja. Bárcsak inkább a zsarukat hívta volna!

Alig tíz percbe telt, és elszabadult a pokol.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben

Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás harmadik hete: hétfő

39.

Amikor Samir belép a tárgyalóterembe, úgy néz ki, ahogy szokott. Vagy majdnem, talán kicsit soványabb, valahogy idősebb. Nem néz rám, ahogy a helyére ül. De én őt nézem. Csak nézem, nézem és nézem, és a per kezdete óta először érzek valamit, ami nem pánikhoz hasonlít. A haja hosszabb, mint volt, a kezével végigsimítja a drapp színű nadrágját, mintha izzadna a tenyere. Folyton a torkát köszörüli, hogy ne vegyék észre, hogy szörnyen ideges.

Samir él. Tényleg él, nem csak úgy mondták. Túlélte, mert most itt ül, olyan közel, hogy felállva meg tudnám érinteni. Nem számít, gondolom magamban, hogy azért jött, hogy azt mondja, szándékosan öltem meg Amandát. Fő, hogy él.

Az ügyész nekikezd. Szép nyugodtan beszélteti Samirt.

– Mondd el a saját szavaiddal, hogy...

Samir elmondja, hogy miért járt a Djursholmi Gimnáziumba, hogyan ismerte meg Sebastiant, Amandát, Labbét, engem, pontosan elmondja, hogy mennyire ismer engem, hogy ő, Labbe és Amanda aggódtak Sebastian miatt és miattam, és elhatározták, hogy „csinálnak valamit”, és hogy mi történt az előző esti bulin.

Először a biztonsági őrök jöttek be. Amikor Claes Fagerman megérkezett, vele még többen voltak. Samir elmondja, hogy az egyik

őr, aki Claesszal érkezett, elvette tőle a telefonját. Kapott helyette egy jobbat, tiszta újat, bontatlan csomagolásban.

Samir régi telefonja (és Claesé) a bizonyítékok között van. Már láttuk a filmet (meg egy másikat is, amit Samir előtte vett fel, de nem küldött át Claesnak), de az ügyész most megint lejátssza őket. Látszik, hogy mennyire be vagyok tépve, hallani, hogy milyen veszettül dühös leszek, amikor észreveszem, hogy Samir filmez. Mi a szart csinálsz, megőrültél kiabálom. A film végén a verítékben úszó arcom látszik közelről, az ügyész még jó sokáig hagyja, hogy az utolsó képkockáról bámuljam a hallgatóságot, aztán lekapcsolja.

Samir beszél arról, amikor kitört a káosz. Ahogy Claes elvesztette az önuralmát, és ahogy a szokásos jéghideg, távolságtartó énje helyett eljutott oda, hogy kirángatta Sebastiant a hálósobából, ahova visszament a kurvákkal. Sebastian meztelen volt, Claes ökölrel esett neki az arcának, mindenki szeme láttára, és amikor Sebastian összeesett, hasba rúgta.

– Háromszor, azt hiszem – mondja Samir. – Vagy kétszer, nem vagyok benne biztos.

Az egyik órnek sikerült Claest elrángatnia Sebastiantól, egy másik meg kiterelte Claes hálósobájából Dennist és a prostikat. Dennis totál ki volt ütve, állt a gatyájával a kezében, a lottyadt gilisztája beszorulva a dagadt, kékesfekete combjai közé.

Samir elmeséli, hogy Claes egyik biztonsági őre vitte haza. Megkérte, hogy hamarabb tegye ki, hogy a szülei ne lássák meg az autót, de az őr ragaszkodott hozzá, hogy a kapuig vigye. Samir szülei nem vettek észre semmit.

Körülbelül ötven percig tart, amíg Samir beszámol arról, ami az osztályteremben történt. Az ügyész kicsit halkabb hangon teszi fel neki a kérdéseit, mint szokta. Valahányszor Samir elsírja magát (háromszor), a bíró ugyanolyan halkan megkérdezi, hogy szeretne-e szünetet tartani. Samir csak a fejét rázza, igyekszik, hogy ne remegjen a hangja, nem akar itt lenni, túl akar lenni az egészen,

elhadarja, amit a vallomásában mondott, csaknem ugyanazokkal a szavakkal. „Biztos” a dolgában, „pontosan tudja, hogy mit látott”, hogy én mit csináltam.

Mire Sanderre kerül a sor, Samirnak már fénylik a homloka. Az arcán mindkét oldalon rózsaszín folt virít, pont a fölött, ahol a gödrök vannak, amikor nevet. Már azelőtt ideges, mielőtt még Sander feltenné az első kérdést.

Sander is barátságos hangot üt meg, de ő ugyanolyan hangosan beszél, mint mindig.

– A legelső vallomásodban azt mondtad, hogy órákba telt, mire kiért a rendőrség.

– Ühüm.

– Emlékszel?

– Óráknak tűnt.

– A valóságban pedig még fél óra sem volt, ugye? Itt van a kezemben a rendőrségi jelentés, ebben az áll, hogy tizenöt-tizenhét perccel az utolsó lövés dörrenése után nyitották ki az osztálytermet. Azaz tizenkilenc perccel az első lövés után.

– Van ennek valami jelentősége?

– Azt is mondtad, hogy legelőször Christert lőtték le.

– Igen, de...

Sander lehalkítja a hangját.

– Ezt is visszavontad a következő kihallgatásnál.

– Akkor még mindig alig voltam magamnál. Frissen operáltak. Még a kórházban voltam, amikor kihallgattak... én...én...

– Pontosán értem, Samir. Értem, hogy nem volt könnyű. De sok mindent mondtál ezekben az első vallomásokban, amit aztán később visszavontál.

– Egyáltalán nem.

– Hány nap telt el, mire először kihallgattak?

– Négy.

– A családot veled volt ez alatt az idő alatt?

- Igen.
 - Beszéltetek arról, ami történt, ugye?
 - Nem beszéltem valami sokat.
 - Mert nem voltál jól, tudom. Egy csomó fájdalomcsillapítót adtak neked, benne van a kórházi jelentésben. Értem, hogy rosszul érezted magad. De édesanyád és édesapád... ők beszéltek veled a történetekről, ugye?
 - Hát persze, hogy beszéltünk róla. Nem tudom, miért baj ez.
 - Csak a kérdésre válaszolj, kérlek.
 - Anyukám főleg sírt, gyakorlatilag csak sírt.
 - Milyen nyelven beszélsz a szüleiddel, Samir?
- Samir habozik.
- Arabul.
- A Palacsinta néhány papírlapot nyújt oda Sandernak. Ő elveszi, fellepozza a második oldalt, és folytatja:
- Beszéltünk a kórházi személyzettel, akik ápoltak téged. Az egyik ápolónő elmondta, hogy megkérdezted, mi lett Majával.
- Sander az elnök felé fordul, mialatt Ferdinánd kiosztja mindenkinek a nővér vallomásának másolatát.
- Ez az ápolónő is beszél arabul.
 - Mmm.
 - És ő elmondta, hogy édesapád erre mit válaszolt.
 - És mi ebben a furcsa, csak válaszolhat az apám, ha felteszek neki egy egyszerű kérdést?
 - Emlékszel, mit válaszolt?
 - Hogy letartóztatták, azt hiszem.
 - Az ápolónő szerint édesapád azt válaszolta, hogy a rendőrség letartóztatta Maját, és hogy Majának a börtönben kéne megrohadnia azért, amit tett veled.
 - Maga szerint furcsa, hogy az apám azt akarja, hogy Maja bűnhődjön azért, amit tett? Hogy dühös rá?

– Édesapád azt is mondta, hogy a rendőrök találtak egy táskát Maja szekrényében. És elmondta azt is, hogy mi volt a táskában, igaz?

– És miért ne mondta volna el? A rendőrök is elmondták, ők találták meg a táskát Maja szekrényében, talán hazudnia kellett volna az apámnak?

– Édesapád azt mondta neked, hogy Maja és Sebastian együtt csinálták, hogy ő és Sebastian együtt követték el a lövöldözést.

– Együtt is csinálták.

– Édesapád ezt két nappal azelőtt mondta neked, hogy a rendőrség először kihallgatott téged, igaz?

– Nem tudom. Talán igen. De csak azt mondta, ahogy volt, nem ő találta ki, ez nem...

– Nem gondolom, hogy édesapád találta ki, azt gondolom, hogy az újságban olvasta, és azt gondolom, hogy elhitte. Maja előzetes letartóztatásban volt, édesapád nem volt egyedül azzal, hogy azt gondolta, egy tizenéves gyereket aligha tartóztatnak le, ha nem bűnös. Azt gondolom, hogy te is beleestél ebbe a csapdába, és az emlékeidet az osztályteremből, és mindent, amit akkor, amikor történt, még nem értettél, később aszerint értelmeztél, amit hallottál.

– Szóval azt hiszi, hogy csak kitaláltam? Ez marhaság. Maját letartóztatták, mert lelőtte a...

Sander szomorúan ingatja a fejét, ahogy félbeszakítja Samirt.

– Édesapád, és az egész családot, mindenki, aki meglátogatott a kórházban, titoktartási kötelezettség alatt álltak. Tudod, mit jelent ez?

– Igen.

– Azt jelenti, hogy nem lett volna szabad ezeket a dolgokat megvitatniuk veled.

– Semmit nem vitattunk meg apámmal.

– És annak az oka, hogy édesapád semmit sem mondhatott volna Majáról, vagy arról, hogy mit olvasott az újságban, vagy hogy szerintem mi történt, ennek az oka az volt, hogy a rendőrség biztos akart lenni benne, hogy nem fog befolyásolni téged az, amit hallasz az ügyről vagy Majáról. Anélkül szerettek volna kihallgatni téged, hogy már alkottál magadnak egy elképzelést a történetekről.

– Már alkottam magamnak elképzelést a történetekről, mivelhogy ott voltam, amikor történtek. Miért találtam volna ki olyat...

– Nem gondolom, hogy szándékosan találtad ki, Samir. De azt hiszem, hogy... hogy mindennél jobban szeretnéd megérteni ezt a traumatikus tapasztalatot, és ez a magyarázat a legkézenfekvőbb.

– Apa nem mondta, hogy Maja és Sebastian együtt csinálták.

Sander felnéz, kételkedő pillantást vet Samirra.

– De azt elmondta, hogy le van tartóztatva.

– Igen.

– Elmondta, hogy miért?

– Nem volt rá szükség.

– Nem, talán valóban nem lett volna rá szükség. Az, hogy elmondja, hogy Maját letartóztatták, biztosan elég lett volna ahhoz, hogy kitaláld, a rendőrség Maját gyanúsítja. De elmondta, Samir. Édesapád elmesélte neked, amit az újságban olvasott, és amiről meg volt győződve, hogy igaz. Itt van nálam az ápolónő vallomása, aki hallotta a beszélgetéseket. Behívhatjuk tanúskodni, ha akarod. Ő hallotta, hogy milyen feldúlt volt az édesapád, hogy mit mondott, mit tenne Majával, mert „megpróbált téged meggyilkolni”.

– Ez nem ilyen egyszerű... Apa csak azt akarta, hogy tudjam, hogy...

– Megértelek, Samir. Pontosan erről szeretném, ha beszélgetnénk egy kicsit. Hogy nem olyan egyszerű megmagyarázni, ami történt.

Sander levegőben lógva hagyja a mondat végét, míg belekortyol a vizébe.

– Honnan tudtad, hogy meglőtték?

– Először... Sebastian lelőtte Dennist, aztán Christert, aztán... – Samir megköszörüli a torkát – azt mondta... – Samir elsírja magát, újra megköszörüli a torkát –, most meghalsz, azt mondta. Aztán lőtt. Azt hittem, meghaltam.

Samir csendben sírdogál egy darabig. Sander kivárja, míg megnyugszik.

– Hol állt Maja, amikor Sebastian lőtt? Emlékszel erre?

– Az ajtónál.

– Volt a kezében fegyver?

– Nem tudom.

– De Maja nem lőtt rád?

Samir gúnyosan felhorkant.

– Sosem állítottam, hogy Maja lőtt le engem. De ő...

– Mikor jöttél rá, hogy nem haltál meg?

– Amikor hallottam, hogy beszélnek egymással.

– Kik?

– Maja és... Maja és Sebastian.

– A vallomásodban azt mondtad, hogy... – Sander hangosan olvassa a papírjaiból –, hogy „az mentett meg, hogy azt hitték, meghaltam”.

Samir felemeli a hangját.

– Ha látták volna, hogy élek...

Sander halkabban folytatja:

– Halottnak tetteted magad, nehogy újra rád lőjenek.

– Igen.

– Behunytad a szemed?

– Nem teljesen.

– Szóval nézelődtél.

– Figyeltem anélkül, hogy teljesen kinyitottam volna a szemem.

Igen. Pont eleget láttam.

– Nem féltél, hogy észreveszik, hogy figyeled őket?

– Nagyon félttem. Soha életemben nem félttem ennyire.

- Voltak fájdalmaid?
- Soha életemben nem fájt ennyire semmi.
- Nehéz lehetett nyugodtan feküdni, és halottnak tettetni magad.
- Nem volt más választásom.
- A kihallgatásod során azt mondtad, hogy... – Sander elővesz egy papírt, és arról olvas – „Együtt csinálták.” Pontosan mit csináltak együtt?
- Ők...
- Amikor Sebastian lelőtte Christert, Dennist és téged... akkor Maja is lőtt?
- Nem, ő...
- Akkor volt a kezében fegyver?
- Nem, nem hiszem. Nem tudom.
- De akkor igen, amikor Sebastian azt mondta neki, hogy... mit is mondott?
- Azt mondta: „Tudod, hogy meg kell tenned.”
- És te tudod, hogy mire gondolt?
- Hogy ölje meg Amandát.
- Maja azt mondja, hogy amikor Sebastian azt mondta, „meg kell tenned”, akkor azt akarta, hogy Maja lője le őt, hogy muszáj megölnie, ha nem akarja, hogy Sebastian őt is lelője.
- Akkor miért ölte meg Amandát? Miért lőtte volna le Amandát, ha nem azért, mert Sebastian azt mondta, hogy tegye meg?
- Sander hallgat egy darabig. De nem azért, mintha úgy gondolná, hogy Samir rátapintott valamire. Hanem azért, hogy növelje a feszültséget, hogy mindenki tűkön ülve várja, hogy mi lesz.
- Ott voltál, amikor a rendőrség helyszíni rekonstrukciót végzett a lövöldözés helyszínén.
- Igen. És akkor...
- De azon a helyszíni rekonstrukción nem voltál ott, amit mi végeztünk.

– Nem. Arra nem hívtak meg. De mit számít ez? Ott voltam, amikor...

– Az a személy, aki az események rekonstrukciójában téged alakított, vagy hogy is mondjam..., tudod, mit mondott, hogy mit lehetett látni onnan, ahol feküdtél?

– Honnan tudjam?

– Hogy nem látta Maját.

– Én láttam Maját.

– Ő nem látta. Hogy lássa Maját, ahhoz el kellett fordítania a fejét. De ha elfordította a fejét, akkor meg Sebastiant nem láthatta. Tehát nem látta Maját és Sebastiant egyidejűleg. Ugyanígy nem lehetett látni Maját és Amandát sem egyszerre. Elfordítottad a fejed, hogy lásd Maját?

– Nem tudom. Lehet.

– Halottnak tetteted magad, ugye?

– Igen.

– Olyan mozdulatlanul feküdtél, ahogy csak bírtál.

– Igen.

– Tudod, mit mondott még a téged játszó emberünk?

– Honnan a pokolból tudnám?

– Azt mondta még az ember, aki téged alakított a rekonstrukció során, hogy onnan, ahol feküdtél, úgy látszott, mintha Sebastian és Amanda egymás mellett állnának, nem úgy, mintha egy lövonalban lennének. Maja helyéről azonban, azaz egy másik nézőpontból nézve, Sebastian ferdén Amanda előtt állt. Szerinted lehet, hogy Maja szemszögéből máshogy festett a dolog, mint tőled nézve?

– Maja lelőtte Amandát.

– Tudjuk, hogy Maja lelőtte Amandát, Samir. De nem tudjuk, hogy miért lőtte le.

– Nyilván azt akarta, hogy meghaljon.

– Biztos vagy ebben?

– Ők nem... nem voltak... Sebastian és Maja teljesen... – Samir megint sírva fakad. – Amanda azt mondta, hogy Maja már nem is hívja, hogy már nem is találkoznak, hogy Maja iszonyú fura lett. Amanda aggódott, de Maja nem törődött vele. Mindig csak Sebastiannal volt. Teljesen a megszállottja volt. Szart mindenkire rajta kívül.

– Hallottad, amint Maja azt mondja, azt akarja, hogy Amanda meghaljon?

– Nem.

– Mondta neked Amanda, hogy fél Majától?

– Nem. De nem tudtam, hogy Maja meg akarta... nem tudtam, csak ott értettem meg.

– Amikor a mentők érkeztek a helyszínre... aki elsőként megvizsgált téged, még ott az osztályteremben, azt mondta, hogy eszméletlen voltál.

Samir vállat von.

– Az voltál?

– Azt hiszem.

– Emlékszel arra, amikor kivittek a teremből?

– Nem.

– Mert eszméletlen voltál?

– Igen. Soha nem állítottam, hogy emlékszem, mi történt, amikor jöttek a mentők.

– Mennyi ideig voltál eszméletlen?

– Nem sokáig.

– Beszéltünk az orvosoddal, és szerintem lehetséges, hogy már akkor elvesztetted az eszméletedet, amikor meglőtték.

– Nem, nem tettem.

– Biztos vagy benne?

– Láttam, amit láttam.

– És mi volt az?

– Láttam, hogy Maja célóz...

– De nem láthattad egyszerre Maját és Sebastiant onnan, ahol feküdtél. Sem Maját és Amandát. Kivéve persze, ha elfordítottad a fejed, de az előbb azt mondtad, hogy ezt nem tetted, mert nem akartad megkockáztatni, hogy észrevegyék, hogy életben vagy. Azt sem láthattad, hogy Maja Sebastianra vagy Amandára céloz-e, mert nem a megfelelő szögben feküdtél.

– Sebastian azt mondta...

– Azt mondta, „tudod, hogy meg kell tenned”, Maja is elmondta ezt. De tudod, hogy miért mondta?

– Én...

– Kérlek, légy óvatos, hogy mit mondasz, Samir. Biztosnak kell lenned. Tudod, miért mondta Sebastian, amit mondott?

– Nem.

– Tudod, teljesen biztosan, hogy Maja miért tette, amit tett?

– Honnan tudhatnám...

– Csak annyit kérek, hogy válaszolj becsületesen, Samir. Tudod, hogy Maja miért lőtte le Amandát?

– Nem.

– Biztos vagy benne, hogy szándékosan tette? Hogy meg akarta ölni?

– Nem.

– Köszönöm, nincs több kérdésem.

Sebastian

Tizenegy percig álltam Sebastianék előszobájában. Nem mozdultam onnan, vártam rá. Hallottam, ahogy az őrnek telefonál.

– Apám ma itthon dolgozik – mondta. – Azt kéri, ne zavarják.

Az őr nem kérdezett semmit, valószínűleg nem találta furcsának, semmi oka nem volt rá. Tekintettel az előző este és éjjel történetekre, érthető volt, hogy Claes ki akarja aludni magát, azt kívánja, hogy békén hagyják.

Én nem akartam megkockáztatni, hogy összefutok vele, úgyhogy nem mozdultam a hallból.

Amikor Sebastian megkért, hogy segítsek neki vinni a táskákat, miért mondtam volna nemet? Azt hittem, hogy összepakolt, és a hajójukra megy lakni egy darabig. Vagy esetleg külföldre. Vagy eltűnik valahova. Szállodába megy. Nem tudom, mit gondoltam még azon kívül, hogy nem akarok Claesszal találkozni, de nem akarom egyedül hagyni Sebastiant sem, és hogy nem akarok ott lenni, de nem merek elmenni.

Ki gondolná, hogy két nehéz táskában fegyverek vannak (lepedőbe csavarva) és robbanószer (egy másik lepedőbe csavarva)? Kevésbé lepődtem volna meg, ha tízmillió dollárnyi készpénz van bennük vagy a koronaékszerek.

Nem, nem kérdeztem meg Sebastiant, hogy mit fog csinálni. Nem, nem kérdeztem a táskákról. Nem akartam megkérdezni, mert már nem volt erőm, hogy törődjek vele.

Nono, mondjátok erre. Ha a holmija lett volna benne, amit a hajóra visz, akkor minek akarta bevinni magával az osztályba? Miért akarta az egyik táskát berakni a szekrényedbe? *Nem gondoltad, hogy ez egy kicsit furcsa?* Nem tudom. Már semmit se akartam tudni. Hogy miért nem kérdeztem meg, mi van benne? Hogy miért nem kérdeztem semmit? Már semmit nem akartam Sebastiantól megkérdezni. Belefáradtam. Csak annyit akartam, hogy annak a napnak, a félévnek, a tanításnak végre vége legyen.

Ha gondolkodtam volna, lehet, hogy furcsának találom, hogy Sebastian be akar menni a suliba. Minek akar hirtelen elmenni Christer idióta műsorának megbeszélésére? De azt hiszem, akkor már réges-régen nem akartam tudni, hogy Sebastian mit akar, vagy mit nem akar. Amikor azt hittem, értem, hogy miért csinál valamit, akkor sem volt igazam. Már semmit nem értettem. Hogy be akar menni a suliba annak ellenére, hogy eszébe nem jutna kiállni egy színpadra, és Samirral és Dennisszel dalolászni, az messze nem a legérthetlenebb dolga volt.

Talán arra gondoltam, hogy össze akar balhézni Samirral és Amandával. Leordítani a fejüket. Samirnak behúzni egyet. Vagy lehet, hogy azt gondoltam, el akarja érni Dennist, kell neki anyag, Claes biztonságiőr-hadserege kipucolta a házból az összes drogot. Sebastiannak szüksége volt Dennisre, ha utánagondoltam volna, biztos arra jutok, hogy a suliban beszéltek meg a találkozót.

Christer ötlete – hogy lépjünk fel az évvárón – annyira jellemző volt rá. Szerinte nincs az a tiniprobléma, amit nem lehet megoldani azzal, hogy az illető fiatalokat felkényszerítjük egy színpadra, a kezükbe nyomunk három mikrofont, hogy osztozzanak rajta. És micsoda szuperül fog mutatni a fotó a sulis honlapján! Sokszínűség, közösség, integráció és szolidaritás.

– Kár, hogy nem ül valamelyikünk kerekesszékekben – mondta Sebastian, amikor Christer egy délután, a folyosón mesélt arról, hogy mit tervez. Ez két héttel a lövöldözés előtt volt. Sebastian

véletlenül épp bent volt, és ahogy Christer meglátott minket, utánunk kocogott, odahívta Amandát és Samirt, akik egy kicsivel odébb álltak, és nekik is hallgatniuk kellett. – Beszélek Dennisszel is – mondta Christer. – Mindenképp gyertek el a megbeszélésre. Biztos ki tudunk találni valamit, ami mindenkinek tetszik.

Amanda őszintén megörült, imádott énekelni, minden évzárón fellépett. Samir meg jó képet vágott a dologhoz, valószínűleg ugyanúgy, mint én, azt gondolta, hogy úgysem lesz semmi az egészből.

Megérkeztünk a megbeszélésre. Sebastian előttem ment be a terembe. Lehajította a táskát az egyik ajtó melletti padra, szinte odalökte, emlékszem, hogy megütötte a fületem a hang, fura volt, valami kemény dolog volt a táska alján.

– Becsuknád az ajtót? – mondta Christer, és mire becsuktam, Sebastiannak már a kezében volt a puska, ott állt a terem közepén, és ahogy elengedtem a kilincset, löni kezdett.

Nagyot dördült a fegyver. Dennist az arcán és a mellkasán találta el. Akkor láttam, amikor megfordultam, csak bámultam, ahogy Sebastian lelövi Christert és Samirt, aztán abbahagyja. Aztán csak azt hallottam, ahogy Dennis asztmásan sípol háromszor egymás után, aztán elhallgat. Azt hiszem, Christer mondott valamit, vagy kiáltott, mielőtt lelőtték, de nem biztos.

Soha életemben nem hallottam még fegyvert egy szobában elsütni, olyan hangos volt, hogy majdnem nem is reagáltam. Túl valószínűtlen volt az egész. Nem tudom, mit gondoltam, amikor láttam, hogy Sebastian kivette a fegyvert a táskából, és nem tudom, hányat lőtt, kábé ezerötszázszor kérdezték, de akkor sem tudom.

Amikor elfordultam Dennistől, láttam, hogy Amanda leül, nem tudom, hol állt, amikor Sebastian löni kezdett, és mikor ment odébb, de most a fal mellett ült, az ablakoknál, amikor Sebastian abbahagyta a lövöldözést, és rám kiabált, nem is, nem kiabált, akkor

nem kiabált senki, normális hangon beszélt hozzám, és láttam, ahogy mögötte Amanda milliméterről milliméterre csusszan odébb, sírt, és mozgott a szája, de nem hallottam, mit mond, mert zúgott a fülem, és Sebastian is hozzám beszélt, úgyhogy nem néztem Amandára, inkább Sebastianra figyeltem.

A táska, amit Sebastian bevitt a terembe, pont előttem volt a padon. Nyitva volt, a cipzár teljesen kihúzva. A szag most erősebb volt, mint közvetlenül a lövések után, és azt hiszem, Sebastian nem nézett Amandára, csak rám, és láttam, hogy a táskában van még egy puska, pontosan láttam, és amikor Sebastian megint megszólalt, Amanda messzebb volt, de nem sokkal, mert ott feküdt Christer, és oda nem akart közelebb csúszni, azt hiszem, befordult a fal felé, és amikor Sebastian kiabálni kezdett, mert elkezdett kiabálni, akkor Amanda mozdulatlanra dermedt, már nem láttam a szemét, a száját, nem tudom, mondott-e valamit, nem hiszem, csak azt hallottam, ahogy Sebastian kiabál. Néhány órával ezelőtt is kiabált.

– Fogd be a mocskos pofád, te rohadt dög! – ordította Sebastian Samirnak, mikor a biztonsági őr odébb húzta az apját, és Samir is visszaordított, nem tudom, kinek, de úgy üvöltött, mint aki megbolondult. Megbolondult. Mindenkinek elment az esze. Amikor Claes Fagerman kivonszolta Sebastiant a szobából, Samir úgy nézett ki, mint aki megőrült, majdnem úgy, mint Sebastian, de a legszörnyűbb Claes volt. Ha az őrök nem akadályozzák meg, agyonveri Sebastiant, soha nem hagyta volna abba a rugdosását.

Amikor mindenki elment, és Claes azt kiabálta Sebastiannak, hogy tűnjön el, és ő elment, én vele tartottam, kimentünk az utcára, elmentünk, egész nyugodtnak látszott. Az estéről nem beszéltünk. Nem beszéltünk arról sem, hogy mit csinált Sebastian. Nem beszéltünk a prostituáltak és a halott szemérről. Nem mondtam el neki, hogy én adtam meg az apja telefonszámát Samirnak, de hát mégis ki lett volna? Biztos kitalálta. Nem lehetett más, csak én. Mégis

nyugodtnak tűnt, amíg sétáltunk, pedig én voltam a hibás, miattam jött az apja, az egész az én hibám. Sebastian nem akart hozzám érni, nem akarta megfogni a kezem, de nem volt dühös. Már elhagyott. Már mindent hátrahagyott.

Nyitva volt a táska, és én kivettem a puskát, ami benne volt. Sebastian először még nem kiabált. De aztán ordított, hangosabban, mint valaha, és fogalmam sem volt, hogy hányszor lőtt, de azt tudtam, hogy miért kiabál, hogyne tudtam volna. Először normális hangon beszélt, aztán kiabált. Rám mutatott a fegyver csövével, és én értettem, hogy miért. És akkor lőttem, még egyszer lőttem, és még egyszer, és még egyszer. Mi mást tehettem volna?

Nem hiszek a véletlenben. Istenben sem hiszek. Abban hiszek, hogy minden, ami történik, belekapcsolódik abba, ami előtte történt, mint egy láncszem. Hogy eleve el van-e rendelve? Nem. Hogyan lehetne? De ez nem ugyanaz, mintha azt állítanánk, hogy az egész csak úgy megtörtént. A gravitáció törvénye nem véletlen. A víz felmelegszik és lecsapódik. Ez se nem véletlen, se nem az isteni igazság bizonyítéka. Egyszerűen így van, és kész.

Volt egy tanárunk, aki azt mondta, hogy minden a gázok robbanásra való hajlandóságára vezethető vissza. Még ma is azt gondolom, hogy komplett hülye volt, mert mi köze az Ősrobbanásnak ahhoz, hogy kivettem a táskából a puskát? És mi köze Amandához? És Sebastianhoz? Ami néhány perccel vagy csak másodperccel később volt, amikor minden belülről szétrobbant, és darabokra tört, és csak az órák másodpercmutatója kúszott zavartalanul tovább a számok fölött, annak mi köze a világegyetem keletkezéséhez? Miért nem lőtt le Sebastian engem, hogy Amanda élhetett volna tovább? Ezt aligha tudta volna az az alkalmatlan, szar tanár megmagyarázni.

Minden, minden, de minden mozdulatlan volt, néma és valószerűtlen. Sebastian elhagyott engem, meghalt, én öltem meg, de magamhoz vontam, olyan közel, amennyire csak tudtam. Amanda anélkül halt meg, hogy átöleltem volna.

Azt nem láttam, ahogy Sebastian kivette a táskából a fegyvert. De néztem, amikor a kezében tartotta, és löni kezdett. Túl hangos volt, hogy valóság legyen, befogadhatatlan, a hang felrobbant a fejemben, láttam, ami történik, de nem fogtam fel.

Kivettem a másik puskát, mert nem tehettem mást. Tudtam, hogy Sebastian meg akar halni, meg kell ölnöm, vagy ő öl meg engem. Nem láttam, hogy eltaláltam Amandát, de amikor láttam, hogy meghalt, tudtam, hogy én lőttem le.

Azt mondják, *legnagyobb a szeretet*.¹² Állandóan ezt szajkózzák, egyesek még mintha el is hinnék. Az ügyész azt mondta, hogy azért tettem, amit tettem, mert szerettem Sebastiant. Hogy az iránta érzett szerelmem mindennél nagyobb volt. Mindennél többet jelentett. De ez nem igaz. Mert a legnagyobb a félelem. A félelem a haláltól. A szeretet semmit nem jelent, amikor azt hiszed, hogy meg fogsz halni.

Tudom, hogy magyarázatot kellene adnom arra, ami történt. Hogy úgy, mint Sander, össze kellene tákolnom valamit, ami beleillik vagy nem illik bele a törvény szövegébe. Elmesélnem, hogy először ez történt, aztán meg emez, amitől aztán amaz lett. *Nem az én hibám. Ártatlan vagyok.* Vagy: *Az én hibám. Bűnös vagyok.* De nem tudom. Gyűlöltek engem azért, ami történt, de én még jobban gyűlölöm magam, mert nem tudom megmagyarázni. Nincs magyarázat. Az egésznek semmi értelme.

Tárgyalás a B 147/66. számú
bűnügyben

Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás harmadik hete: utolsó nap

41.

A tárgyalás utolsó napja előtti éjjel megpróbálok ébren maradni. Mert éjszaka nincsenek hazugságok. Azt hiszem, ebben a csend a ludas. Amikor még a madarak is hallgatnak, és fekete az éjszakai égbolt, akkor jönnek az álmok, és az álmokban nincsenek szabályok, senki nem tudja megmondani, hogy miről szóljanak, csak jönnek könnyörtelenül. Az emlékeim néma, fekete varjúcsapatként repülnek felém, belém szállnak, a gerincem elporlad, kavics, homok, por. Próbálok ébren maradni, de meg sem tudok mozdulni, a fáradtság erőt vesz rajtam. A fájdalmat nem lehet kialudni, az álom nem szabadító, álmomban ki vagyok szolgáltatva az igazságnak.

Nem, nem terveztem, hogy megölök bárkit is. Nem, nem akartam, hogy Dennis és Christer meghaljon. Igen, azt akartam, hogy Sebastian apja meghaljon, de nem, nem akartam, hogy Sebastian ölje meg. Igen, megöltem Sebastiant, igen, szándékosan tettem, bárcsak ne tettem volna! És igen, megöltem Amandát, és akármit megtennék, ha meg nem történtté tehetném.

Nem tudtam, mire készül Sebastian, amikor együtt mentünk az iskolába, mert semmit nem mondott. Amikor Samir azt mondta, hogy Sebastiannak nincs rám szüksége, azt gondoltam, hogy téved. Azt hittem, hogy Sebastiannak szüksége van rám ahhoz, hogy éljen, meg voltam róla győződve, hogy nálam senki sem fontosabb

számára, de az igazság az, hogy Sebastiannak semmihez nem volt rám szüksége, még ahhoz se, hogy meghaljon, bár én öltem meg őt.

Az egyetlen dolog, ami maradt nekem, a hit volt, hogy Sebastiannak szüksége van rám, de igazából nem jelentettem neki semmit.

Azt szokták mondani, hogy minden ember egyenlő. Ezt mondjuk, mert udvariasak vagyunk és jól neveltek, és talán még egyetemi végzettségünk is van, de ettől még nem lesz igazunk. Valójában mindenki pontosan tudja, hogy az emberek nem egyenlők. Ezért van az, hogy ha Indonéziában lezuhan egy repülőgép négyszáz utassal a fedélzetén, és van köztük egy svéd, rögtön kétszer olyan hosszan írnak a dologról az újságok. Egyetlen nyomorult svéd szexturista kétszer annyit ér, mint négyszáz indonéziai. Ezért kerül azonnal a címlapra (fotóval), ha egy fiatal, egészséges, csinos, sikeres nő meghal egy lavinabalesetben, de ha egy inkontinens, elvált, gyermektelen nyugdíjas rablógyilkosság áldozatává válik hazafelé a metrótól, abból csak egy kis jegyzet lesz hátul a moziműsor és a mellnagyobbítást hirdető reklámok mellett. Ezért van az, hogy minden cikkben, ami a „Djursholmi mészárlás”-ról szól, van legalább egy fotó Amandáról, de már sokkal ritkábban Dennisről.

Csak a komplett idióták tesznek úgy, mintha nem számítana, hogy ki vagy, és mit csináltál. Úgy beszélnek az emberi élet értékéről, mintha nem mi magunk találtuk volna ki az egészet.

Az emberi élet értéke abszolút, bla, bla, bla... Örök, állandó, változatlan. Mind egyformák vagyunk, bla, bla, bla. Hitler élete ugyanannyira értékes, mint Teréz anyáé.

De Sebastian nem. Ő tudta. Sebastian olyan házban nőtt fel, amihez egy volt francia gyarmatról repülőgéppel és hajóval odafuvarozott fehér homokkal borított saját tengerpart tartozott. Honnan gondolta volna, hogy ő nem egy isten, senkihez nem mérhető, mindenkinél felsőbb rendű. Sebastian életének minden

egy napja ezt az igazságot támasztotta alá: ő többet ér, mint akárki más. A pénz sokkal könnyebben érthető, mint mindenféle filozófiai kitalációk az emberi élet abszolút értékéről.

Sebastian baja az volt, hogy azt is tudta, az ő értéke az apjától függ. Az apja nélkül ő senki volt. A tanárok, akik engedték, hogy elkéssen, a szülők, akik nem tiltották el tőle a gyerekeiket, a sorok, amikbe soha nem kellett beállnia, a barátai, mindenki, aki lefényképezte, pletykált róla, beszélt róla, csak az apja miatt tette. *Claes Fagerman fia*. És amikor az apja azt mondta neki, hogy elege van belőle, többé semmi köze hozzá, nem ér semmit, és leköpte és megrugdosta, akkor Sebastian tudta, hogy Claesnak igaza van. Claes nélkül az ő életének vége.

Egy dologhoz értett. Ölni tudott. Ügyes vadász volt. Fegyverrel a kezében elért dolgokat, még meg is dicsérték érte.

Én adtam meg Claes telefonszámát Samirnak. Én kértem Samirt, hogy ne a rendőrséget hívja. Én voltam. Talán bosszút akartam állni Sebastianon, lehet, hogy azt akartam, hogy Claes lássa, mit művel a prostikkal, mert tudtam, hogy Claes keményebben megbünteti, mint bárki más. De lehet, hogy csak féltem, hogy lecsuknak, mert be voltam tépve, mint a mozijegy. De amikor hazafelé ballagtam Sebastianéktól aznap éjjel, egyik kezemben a magas sarkú cipőm, a másikban a mobilom, ami hamarosan megtelik reménytelen dühből írt üzenetekkel, akkor mindketten tudtuk, Sebastian és én is, hogy ismét cserbenhagytam. Persze, hogy nem mondott el nekem semmit. Persze, hogy engem is megölhetett volna.

Éjjelente olyan vagyok, mint a levegő egy szélcsendes napon, amikor minden mozdulatlan, és semmi sem menekülhet el. Túl sok mindenre emlékszem. És az igazság az, már ha egyáltalán érdekel titeket, az igazság az, hogy bűnös vagyok.

A tárgyalás harmadik hete: utolsó nap

42.

Amikor Lena Pärsson vezető ügyész bekapcsolja a mikrofont, megköszörüli a torkát, és belekezd a vádbeszédébe, amelyben összefoglalja mindazt, amit el akar mondani, majdhogynem szomorú a hangja, mintha valahol máshol szeretne lenni.

– Ez minden szülő legrettegettebb rémálma... Hogy elengedi reggel otthonról a gyereket, aki aztán soha többé nem tér haza.

A szomorkás hangulat hamar alábbhagy. Néhány mondattal később már fenyegetően és dühösen beszél. Ezt nem ússzátok meg ilyen könnyen, üzeni a hangja.

– Nehéz, szinte lehetetlen megérteni, hogy fiatal emberekben hogyan gyűlhet föl annyi düh, hogy ölni is képesek legyenek. De ez nem akadályozhat bennünket abban, hogy tisztán lássuk, ami történt. Nem akadályozhat bennünket abban, hogy érvényt szerezzünk a törvénynek. A bíróságnak ma a vádlott bűnösségéről kell döntenie. A bíróságnak merni kell helyesen cselekedni, és megállapítani, hogy a vádlott bűnös gyilkosságra való felbujtás, bűnsegédlet, emberölés és gyilkossági kísérlet büntettében. A vádlott bűnössége minden kétséget kizáróan bebizonyosodott.

A hangja egyre erősebb és erősebb, ahogy végigveszi az érveit, néhány perc múlva már szinte győzedelmesen zeng.

Hát, két dolog világos: nem hatották meg Sander Samirhoz intézett kérdései, és továbbra is meg van győződve arról, hogy

engem a lehető legszigorúbb büntetésre kell ítélni.

– Megmagyarázni valamit – folytatja gúnyosan horkantva – nem egyszerű dolog, feltéve, ha szeretnénk, hogy a magyarázat megfeleljen az igazságnak. És az eredmény, amire a védelem... – habozik, nem is tudja, minek nevezze őket – szakértői jutottak, nem egyéb, mint egyike a lehetséges magyarázatoknak. Ami nem jelenti azt, hogy helyes.

A védelem szakértői. Mindenki érti, amit akar, hogy értsünk. Én fizettem őket. A vádlott megpróbálja pénzzel megvásárolni a felmentését.

Mocskos, pénzes kurva.

– A rendőrség szakértői nem amatőrök. Tudják a dolgukat, nem ez volt az első nyomozásuk. Sőt, még csak nem is a második vagy a harmadik. Senki nem mondja meg nekik, hogy mit keressenek, mi legyen az eredmény. Feltétel nélkül vizsgálódnak, nem a vádlott megrendelésére. És jusson eszükbe – mondja – jusson eszükbe, mit mondott Samir már kezdettől fogva, az egész nyomozás alatt, mi az, ami mellett szilárdan kitartott az idő múlása ellenére. Samir ott volt. Láta, tisztán és világosan, hogy mi történt a teremben azok alatt a rémálomhoz hasonlatos percek alatt, el tudta mondani, mit tett a vádlott. El kellett fordítania a fejét, hogy lássa? Lehetséges. És mit számít ez? Láta, amit látott. És a vádlott szerepét illetőleg Samirnak sosem voltak kétségei. A legelső tanúvallomást soha nem szabad alábecsülni, különösen akkor nem, ha a technikai vizsgálat eredményei is alátámasztják, és a rendőrség műszaki vizsgálatát az NFC, a Nemzeti Igazságügyi Orvostani Intézet végezte.

Megnyomja a nemzeti szót, mintha ez önmagában elegendő lenne, hogy az ember eldönthesse, mi a jó és mi a rossz.

Az állam szakértői. Nem Sander amatőr csapata, a vádlott bérencei.

A főügyész tehát tartja magát ahhoz, amit korábban mondott. Egy valami azonban megváltozott, időbe telik, mire észreveszem, de

amikor rájövök, többé nem tudom elengedni. Mert amikor az ügyész nő nyomja a sztorit arról, hogy Sebastian és én hogyan szigeteltük el magunkat a külvilágtól, hogyan terveztük ki gyilkos bosszúnkat, észreveszem, hogy már nem a főbíróhoz intézi a szavait. Az ülnökökhöz fordul, a bírói testület nem jogász tagjaihoz.

– Nincs kétségem afelől, hogy a vádlottnak nehéz lehetett. Maria Norberg most már biztosan bánja, amit tett. Sőt, lehet, hogy már ott az osztályteremben bánni kezdte, amikor szemtől szembe látta, hogyan fest a halál a valóságban. Akkor valószínűleg megijedt. Amikor Sebastian Fagerman meghalt, ő már nem akart többé meghalni. De ez a bűnösség kérdésén mit sem változtat.

Ha Lena Pärsson dühös ügyészt játszana egy amerikai tévésorozatban, most jönne el a pillanat, hogy áthajol az esküdtek páholyának korlátján. Egymás után farkasszemet néz az esküdtekkel, hogy lássa, nem fognak-e sírva fakadni. Az érzelmek teljes skáláján játszik, tudja, hogy ha az ülnököket sikerül meggyőznie, nekem annyi. Amikor a bíróság határozatot hoz, minden ülnök pontosan ugyanolyan fontos, mint a bíróság elnöke. Mindenkinek egy szavazata van, se több, se kevesebb. Egy másodperc alatt félresöprik az elnököt a paragrafusaival együtt.

Nézem a testület tagjait. Próbálom az arcukból kiolvasni, hogy mit gondolnak, mi lehet a véleményük. De nem látok semmit, semmit, amit értenék, semmit, amibe belekapaszkodhatnék, csak arcokat.

Amikor Lena Pärsson befejezi, az elnök megköszöni neki a beszédet. Semmi kérdés, semmi egyéb. Most Sander következik. *Parancsoljon*. Sander nem kezd egyből beszélni. Ferdinánd bekapcsolja a kivetítőt. Előkattint egy újságcímlapot.

„Mészárlás a Djursholmi Gimnáziumban – egy diáklányt letartóztattak.”

Kivetít egy újabb képet. Ismét egy címlap vigyorog ránk.

„Meggyilkolták Claes Fagermant – fia barátnője ezt írta: meg kell halnia!”

Megint egy másikat.

„Forrásaink megerősítik: megölte a legjobb barátnőjét.”

Még egyet. És még egyet.

Amikor a hetedik címlap villószik a képernyőn, Sander megköszörüli a torkát. Hangosan felolvassa a szöveg elejét.

– Mindenkinek meg kellett halnia, nem volt más kiút.

Az alcímet már magunk olvashatjuk el:

„Így él most – a djursholmi diáklány mindennapjai a börtönben, hét oldalon.”

Aztán folytatja.

– Először arra gondoltam, elmesélem önöknek, hogy hány újságcikket írtak Majáról, mióta ez az eljárás elkezdődött. De nem tehetem. Ugyanis lehetetlen számon tartani. A gyilkosságok utáni két hétben ügyfelem szerepelt az országos svéd napilapok valamennyi címlapján. Az összesben. Ő, illetve a bűncselekmények, amelyekkel vádolják, volt a fő hír a Rapport és az Aktuellt hírműsorokban, valamint a TV4 híradójában három teljes napon keresztül, további nyolc napig pedig egyike a fő híreknek. Amikor a rendőrség alig egy nappal a Djursholmi Gimnáziumban történtek után nyilvánosságra hozta Claes Fagerman halálát, ugyanilyen robbanásszerű volt a nemzetközi média érdeklődése. Pedig már azelőtt sem voltak éppen közömbösek. Munkatársaim elmondták, hogy amikor a bírósági tárgyalás előtti este rákerestek Maja Norbergre a Google-on, 750 000 találatot kaptak, annak ellenére, hogy a svédországi média legnagyobb része még nem tette közzé a nevét. A „djursholmi mézárulás” keresőszó bő 300 000 találatot adott, és a „Sebastian Fagerman–Maja Norberg” kombináció szintén még vagy ugyanennyit.

Sander felsóhajt. Mélyen. Végtelenül sajnálja, hogy erről kell beszélnie. Ránéz az elnökre. Rusnya-Lenával ellentétben Sander

egyenesen hozzá fordul. *Mi jogászok, nem hagyjuk, hogy ilyen közhelyes dolgok, mint a bulvársajtó és az internet, a hivatásos megmondóemberek és vitaműsorok vagy a külföldi sajtó befolyásoljanak minket.* Sander egész lénye azt sugározza: *bízom benned,* de azt is sugallja, hogy az elnök feladata az egészet elmagyarázni a testület tagjainak, amennyiben szükséges lesz.

– Felbujtás. Ügyfeletem azzal vádolják, hogy a tettest felbujtotta Claes Fagerman meggyilkolására. A vád ezen pontja alapvető fontossággal bír abban az állításban is, hogy ügyfelem az elhunyt Sebastian Fagermannal együtt és egyetértésben tervezte volna ki, és hajtottá volna végre a Djursholmi Gimnáziumban aznap lejátszódott gyilkosságokat.

Ügyfelem. Sander eddig a tárgyalás során csak kivételes esetben emlegetett így. De most az aszott, száraz jogászhangján beszél.

– Ahhoz, hogy a felbujtás megvalósulásának feltételei teljesüljenek, szükséges, hogy a vád bebizonyítsa részben, hogy ügyfelemnek szándékában állt a felbujtás Claes Fagerman megölésére, részben pedig, hogy közvetlen összefüggés áll fent ügyfelem tettei és kijelentései, valamint a gyilkosság között. Állításának bizonyítására az ügyész néhány telefonüzenetre hivatkozott, melyeket ügyfelem a szóban forgó éjszaka és reggel folyamán küldött Sebastian Fagermannak, és amelyekben ügyfelem kifejezéseit az ügyész gyilkosságra való biztatásként értékeli.

Nem értem, Sander minek hozza ezt szóba. Tudja, hogy utálok, ha hallanom kell, amiket írtam, mégsem tágít. Ferdinánd megint a kivetítő körül sürgölődik. Előkattint egy képet a nagy képernyőre. Svédország legnépszerűbb Instagram-profiljáról származik a kép, egy tizenhat éves, kisvárosi lány oldaláról, egy fagyi van rajta, jól megszórva cukorral. „Inkább ÖNGYILKOS leszek, minthogy paleót egyek,” áll alatta. A hátam mögött páran felnevetnek. Az elnök nem nevet, de két ülnök elmosolyodik.

Ferdinánd tovább kattint. A következő fotón egy csirke kandikál ki egy lábasból, mellette egy másik fotó egy csirkegyár belsejéről. A szöveg: „Húsevők = GYILKOSOK!”

Sander megadóan leereszti a karjait, Ferdinánd tovább lapozgat a képek között.

– Szerencsétlenül válogatjuk meg a szavainkat. Még a felnőttek is sokszor kétértelműen fogalmaznak. Azt szoktam mondani a feleségemnek, hogy inkább meghalok, de meg nem nézek még egy eurovíziós elődöntőt, mégis végignézem az összeset anélkül, hogy öngyilkosságot követnék el a szünetben. Sőt, néha telefonon szavazok a lehető legborzalmasabb számokra, csak mert az unokáim azt követelik. Azzal szoktam őket vádolni, hogy a halálomat akarják. Mégsem hiszem, hogy ez a szándékuk, legalábbis nem elsődlegesen.

Ferdinándék egy halom tizenévest találtak a neten, akik „meg akarnak ölni” más fiatalokat, akik például olyan zenét hallgatnak, amit ők nem szeretnek, vagy azt követelik, hogy egy ismert színészt – aki megcsalta a feleségét – „korbácsoljanak meg nyilvánosan”. Ferdinánd kivetíti egy eurovíziós versenyző blogjának kommentjeit, és három vagy négy fociszurkolói zászlót a Snapchatről.

Sander türelmetlenül int a kezével. *Kapcsold ki*, mondja a keze. *Látni se bírom ezt a mocskot. Ezt a képtelen ostobaságot.* Újra halálosan komoly a hangja.

– Ezt az egészet nem viccnek szántuk. A helyzet, amelyről ítéletet kell mondanunk, a legkevésbé sem nevetséges. Majának semmi oka nem volt tréfálni, és az utolsó órákban Sebastiannak küldött üzenetek tartalma minden volt, csak vicces nem. Mindössze megpróbálok rámutatni arra, ami nyilvánvaló: mindannyian úgy használunk a halálra utaló szavakat és kifejezéseket, hogy nem gondoljuk őket komolyan. A fiatalok szóhasználata sokszor nem is csupán pongyola, hanem egyenesen helytelen. Ez bűncselekmény? Azt jelentené ez, hogy a felbujtás törvényben megkövetelt feltételei megvalósultak? Korántsem.

A képernyő elsötétül, és Ferdinánd leül a helyére.

– Játsszunk el a gondolattal – mondja Sander. – Tegyük fel, hogy Maja komolyan gondolt minden egyes szót. Hogy annyira kétségbe volt esve, hogy Claes Fagerman halálában látta az egyetlen lehetőséget arra, hogy Sebastian megmeneküljön. Tegyük fel, hogy valóban azt akarta, hogy Sebastian ölje meg az apját. Ebben az esetben bűnös felbujtás vétkében? Nem. Az ügyésznek tudniillik továbbra is be kellene tudnia bizonyítani, hogy Maja cselekedete volt a meghatározó, és Sebastian nem ölte volna meg az apját attól függetlenül, hogy Maja mit gondol a dologról. Be tudta az ügyész bizonyítani az ok-okozat fennállását? Nem tudta.

Sander rámutat, hogy nem Samir volt az egyetlen, aki vallomást tett az utolsó buli éjszakáján történekről. Kihallgatták Labbét, a prostituáltak, a biztonsági őröket, mindenkit, aki ott volt, és nem halt meg egy nappal később. És bár eltérnek a beszámolóik, és mindenkinek megvan a saját változata, Claes Fagerman dühkitöréséről mindannyian beszéltek. Hogy hogyan ütötte-verte Sebastiant, hogyan rugdosta, amíg el nem vonszolták onnan. Elmondták, hogy milyen volt, ahogy Sebastian vérzett, sokkos állapotba került, talán fel is dühödött, de azt nem tudták elmesélni, hogy mit érzett. Én elmondtam, hogy szerintem mi játszódott le benne, de bennem ugyebár nem lehet megbízni.

– Ehelyett a felszínre került egy beteg emberi kapcsolat, kapcsolat egy megsebzett fiú és az apja között. Nem tudjuk pontosan, hogy mi történt aznap reggel, amikor Claes Fagerman meghalt, de azt tudjuk, hogy apa és fia kettesben voltak, amikor Sebastian lelőtte Claest, és azt is tudjuk, hogy közvetlenül ezt megelőzően súlyosan összeverekedtek. Azt is tudjuk, hogy Sebastian Fagerman erős kábítószeres hatása alatt állt. Hogy régóta használt drogokat, és pszichés problémái voltak. Valószínűnek tűnik, hogy Maja néhány üzenete meghatározó jelentőséggel bírt Sebastian tette szempontjából? Vagy valószínűbb, hogy a magyarázatot Claes és

Sebastian Fagerman kapcsolatában és Sebastian Fagerman pszichés állapotában kell keresnünk? Meg vagyok győződve arról, hogy a tisztelt bíróság ezt a kérdést hozzám hasonlóan ítéli meg.

Ezután egy ideig arról beszél, hogy ennek mik a következményei a többi vádpont megítélése szempontjából, hogy a bíróságnak arra a következtetésre „kell” jutnia: nem én vettem rá Sebastiant, hogy meggyilkolja az apját. Aztán újra felveszi a száraz hangot. Azt veszi végig, hogy milyen „konkrét” bizonyítéka van az ügyésznek ellenem.

– Létezik bármiféle körülmény, tanúvallomás vagy egyéb bizonyíték, amely arra utal, hogy ügyfelem a néhai Sebastian Fagermannal együtt tervezte volna ki a Djursholmi Gimnáziumban végrehajtott bűncselekményeket? Nem létezik. Létezik bármiféle körülmény, tanúvallomás vagy egyéb bizonyíték, amely arra utal, hogy ügyfelem tudomást szerzett volna Sebastian terveiről? Nem létezik.

Sander elismétli mindazt, amit a tárgyalás során már elmondott. Nem találták meg az ujjlenyomatokat sem a táska belsejében, sem a cipzáron, sem a fegyverszekrényen satöbbi. Rámutat arra (ismét), hogy a robbanószert (amit fel se lehetett volna robbantani) Sebastian még jóval azelőtt szerezte be, hogy ismertük volna egymást.

– Van-e bármi a Sebastian és Maja közti intenzív telefonos kommunikációban, ami arra utalna, hogy Maja a gyilkosság elkövetése előtt tudatában van annak, hogy Sebastian meg akarja ölni az apját? Nincs. Amikor Maja visszaérkezik Sebastianék házába, Claes Fagerman már csaknem két órája halott. Van bármi a nyomozás eredményében, ami arra utal, hogy Sebastian az érkezése előtt erről Maját tájékoztatta volna? Nincs. Van bármi, ami arra utalna, hogy Maja tudomást szerez Claes Fagerman haláláról, mialatt a házban tartózkodik? Vagyis hogy tudomást szerez arról, hogy Sebastian megölte az apját? Nincs. Semmi ilyesmi nem található az ügyész bizonyítékai között. Ehelyett inkább azzal

foglalkozom, hogy emlékeztetem önöket mindarra, amit az ügyésznek nem sikerült bebizonyítania. Az ügyész nem tudta bizonyítani, hogy Maja ismerte volna a fegyverszekrény kódját, amelyben a szóban forgó fegyvereket tárolták, és az ujjlenyomatait nem találták meg sem a szekrény külső felületén, sem azon belül. Ezzel ellentétben a szakértőknek sikerült ujjlenyomatot találniuk mind Claes, mind Sebastian Fagermantól a fegyverszekrény külső és belső felületén egyaránt. Semmilyen technikai bizonyíték nem mutat tehát arra, hogy Maja segített volna a fegyverszekrény kirámolásában. Maja ujjlenyomatát nem találták meg egyik táská belsejében sem, sem pedig a cipzáraikon, kizárólag a táskák fogantyúján és az egyik táská alján. Továbbá semmilyen Majához köthető nyomot nem találtak a szekrényében talált robbanóanyagon. Maja ujjlenyomatai megtalálhatók azon a fegyveren, amelyet később használ, de a Sebastian által használt puská ravaszán nem.

Sander pillanatnyi pihenőt tart, lapozgat a papírjaiban, kortyol egyet a vizéből. Ráérősen. Aztán folytatja:

– Van bármiféle körülmény, tanúvallomás vagy egyéb bizonyíték, amely arra utal, hogy ügyfelem segített Sebastian Fagermannak a bűncselekmények végrehajtásában? Hogy szándékában állt gyilkolni, illetve gyilkosságban segédkezni? Igen! Van!

Sander adja a meglepődöttet. Ironikusan.

– Az ügyész elénk tár egy tanúvallomást. Amelyet kérdéses körülmények között készítettek, egy súlyosan sérült gyerekkel, akit a biztonság kedvéért jó előre, még a kihallgatás előtt felvilágosítottak arról, hogy ügyfeletem letartóztatták azzal a bűncselekménnyel meggyanúsítva, amellyel kapcsolatban ezt a fiút kihallgatják. A fiú ennek a kihallgatásnak a során azt állította, hogy megfigyelte Maja viselkedését, amely ellentétben áll a Maja által elmondottakkal. Azt is mondta továbbá, hogy hallotta, amint ügyfelem a néhai Sebastian

Fagermannal tanácskozik, és azután szemtanúja volt, hogy ügyfelem szándékosan lelőtte az egyik áldozatot.

Sander ezután elmondja a részleteket abból a helyszíni vizsgálatból, amit Samir vallomásával kapcsolatban készítettett. Ezeket már hallottuk.

– És mit tud az ügyész szembeállítani azzal az ügyfelem számára kedvező, egyértelmű eredménnyel, amire ez a vizsgálat jut? Nos, az ügyész úgy véli, hogy a vizsgálatot nem eléggé kompetens személyek végezték, nem eléggé szabad és elvárás nélküli körülmények között.

Sander felnéz a papírjaiból, és lassan megcsóválja a fejét. Majd felvesz egy papírlapot az előtte tornyosuló oszlopból, és nekikezd a hangos felolvasásnak.

Felolvassa a leírását, hogy kik vettek részt a helyszíni rekonstrukcióban, azoknak a személyeknek milyen képzettségük van, milyen ellenőrző módszereket használtak, tele van zsúfolva műszaki szakkifejezésekkel, és dögunalmas.

Aztán még így folytatja egy ideig. Monoton hangon darálja az adatokat. Nem kapok levegőt. Kisimítgatom a gombóccá gyúrt zsebkendőt a tenyeremben, újra összegyűröm. Fel akarok állni, oda akarok rohanni az ülnökökhöz. Figyeljenek! Hallják, amit mond? Mert az az igazság, most látom csak be, gyomorszájon vág a felismerés, teljesen felkészületlenül ér az igazság, hogy hinni akarok Sandernek. Hinni akarom, hogy igaza van, amikor azt mondja, hogy nem fognak elítélni, hogy jogom van a jövőmhöz.

Azt akarom, hogy igaza legyen.

Valószínűleg nem is fogtok emlékezni rá, hogy mivel is végződött ez a per, hogy elítéltek-e, és ha igen, miért is. Néhány év múlva majd beszélgettek rólam egy buliban, és azt mondjátok, hogy „így és így volt”, vagy „ugyan már, azzal meg se vádolták”, meg „de furcsa... biztos vagy benne? Szerintem a csaj...”. Az én igazságom hamarosan

sehol sem lesz, csak a peranyag vastag irattartóiban, valami hűvös levéltári pincehelyiségben archiválva.

Ki kell majd gugliznotok, hogy biztosak legyetek benne, hogyan is volt, mi is történt. Esetleg azt mondjátok, hogy jó ítélet született, vagy hogy a rendőrség elszúrta a nyomozást, vagy hogy „hát, meg is érdemelte, hogy a végén sittre vágták”, tudjátok, csak hogy megmutassátok, hogy képbén vagytok.

Bármelyik változatot is választjátok, rám mindenképpen úgy fogtok emlékezni, mint egy gyilkosra. De szarok rátok és a rohadt véleményetekre. Akkor is ki akarok jutni innen. Azt akarom, hogy a bírák higgyenek Sandernek.

A fáradtság, ami hirtelen rám tör, ahogy megengedem magamnak ezt a gondolatot, annyira bénító, hogy attól félek, lefordulok a székről. De megkapaszkodom. Ki kell bírnom, nem akarok itt lenni. El akarok menni.

Nagymamának volt egy hintaszéke. Abban hintázott, előre, hátra, és olvasott vagy varrt, még mindig megvan otthon a nagyapánál, és abban akarok hintázni. Azt akarom, hogy a nagyapa a fülembe súgja, hogy „előtted az élet”, és én majd rábólintok, hogy hadd örüljön. *Minden megtörténhet.* Örömet akarok okozni valakinek. *Minden lehetséges.*

Nem akarom, hogy arra kelljen gondolnom, hogy pont akkor, amikor minden megtörténhet, amikor minden ajtó nyitva áll, akkor jön egy keresztuzat, és puff, minden becsapódik, és az ajtókra ráfordul a zár. Tizennyolc éves vagyok, és Disney-hercegnő akarok lenni, és átható fejhangon sipítozni, hogy *követni fogom, amit a szívem súg, és boldog leszek.* És senki ne higgye, hogy én vagyok Hófehérke mostohája, aki a gonosz, fekete szívére hallgat, és úgy dönt, hogy gyilkolni fog. Egyetemre akarok járni, és egy irodában akarok ülni a huszonnyolcadik emeleten anélkül, hogy kicsúszik alólam a padló, összedől az épület, és lezuhanok. Olyan helyre

akarok eljutni, ahol nem kell elképzelnem, amint a tömeg rám esik, és betemeti a testemet.

Figyeljenek Sanderre, elnök úr és ülnök hölgyek és urak, és az összes újságíró. Fogadják el, amit mond. Hagyjanak békén!

Sander az orrnyergére tolt olvasószemüvege fölött bámul az elnökre. Most, gondolom. Most mond valamit, amitől mindenki egyből megérti. Amitől el kell engedniük. De nem teszi.

– Az ügyész nem bizonyította be ügyfelem bűnösségét – mindössze ennyit mond.

Aztán semmi többet. Az elnök mond még valamit, aztán vége van. Mindennek vége.

A tárgyalás harmadik hete: utolsó nap

43.

Másik szobát kaptunk, ott várakozunk. A szék, amin ülök, csésze alakú, és műanyagból van. A fél seggem már elzsibbadt, pedig nem is régóta ülök itt. A kávé, amit a kezemben tartok, kicsit zavaros. Ezek szerint kértem bele tejszínt és cukrot is, de nem emlékszem a kérdésre.

Azt hittem, visszavisznek a fogdába. Mind azt hittük, ez volt a terv, várt rám a kocsí. De a bírónak más tervei voltak. Amikor a befejezésre került a sor, azt mondta, bla, bla, bla, a blabla ügyben tartott tárgyalást ezennel lezárom, és hogy „a bíróság most rövid megbeszélésre visszavonul, és utána ítéletet hirdet”. Odafordult Sanderhez, aztán biccentett a főügyész felé, és azt mondta: „Itt várjanak, szólítjuk a feleket, azonnal, mihelyt készen vagyunk.”

Azonnal megindult a sustorgás a teremben, ez meg mit jelentsen, az emberek a hallgatóságban tanácstalanul néztek egymásra, vártak valamiféle magyarázatot. Én Sanderhez fordultam. *Ez most mit jelent?* Anya apához fordult. *Ez most mit jelent?* De senki nem felelt, senki nem tudta, én meg arra gondoltam, hogy hiszen mindenki tudja, hogy csak az egyszerű esetekben születik ilyen hamar meg az ítélet, amikor minél gyorsabban a siralomházba kell dugni az aljas bűnözőt.

Túl gyorsan megy. Nem akarom.

Felálltunk, mindenki felállt, és kimentünk a teremből.

Na, most vége. Mindennek vége.

Azt hittem, elhányom magam vagy megfulladok, de egyiket sem tettem, csak leültem, és úgy tűnik, hogy rábólintottam egy csésze kávéra.

Sander nem ül le. A Palacsinta kint van a folyosón, és elhárítja a sajtó kérdéseit. Ferdinánd lázasan ír valamit a telefonjába, nem tudom, mit, és nem tudom, kinek.

Sander nem válaszol, ha hozzászólnak. Idegesnek látszik, még sosem láttam ilyennek, megpróbál tölteni magának egy csésze kávé, de a műanyag pohár eldől, a kávé kiömlik az asztalra, és Sander hangosan átkozódik. *A szentség!*

Azt hiszem, most először hallottam káromkodni.

Várunk egy órát. Semmi. Öt perccel később Sander leül. Olvas a telefonján. Ferdinánd rám néz, odanyújtja a dohányosdobozát, megrázom a fejem, erre ad egy levél nikotinos ráógumit, abból négyet kinyomok a tenyerembe, bedöntöm a számba, és rágni kezdek.

Még húsz percig várunk.

– Meddig kell várunk? – kérdezem. Senki nem felel. Újra megkérdezem. Mennyi van még hátra? Mint egy hisztis kölyök. *Ott vagyunk már?*

– Azt nem lehet előre megmondani – mondja végül Sander, de fel sem emeli a szemét a mobilja képernyőjéről, csak olvas és olvas, hogy tud ilyenkor olvasni? Mit olvas?

Két óra várakozás. És még tizenegy perc.

Aztán megreccsennek a hangszórók. Minket szólítanak.

Sander szorosan mögém áll, a derekamra teszi a kezét, mintha asztalhoz készülné vezetni. Vagy kivégzéshez? Zsákkal a fejemen. Hova megyünk? Ott vagyunk már?

A helyünkre megyünk, a bírák már ülnek, Lena Pärsson hátratolta a székét, összeszorított térdekkel ül, a cipői is takarosán egymás

mellett. Kezei összekulcsolva az ölében. Amikor az elnök megszólal, elkezd zúgni a fülem. Alig hallok valamit, nem tudom, mit jelent, amit mond, Sanderre nézek, mialatt a bíró beszél.

– Az ítéletet írásban később tesszük közzé, abban olvasható lesz a határozat részletes indoklása.

Ez most mit jelent? Mit mondott?

És meghallom, ahogy apa levegő után kap, mintha fájna valamije, gyomorszájón vágta volna. Egy másodperc töredékéig azt hiszem, hogy dühös, hogy kiabálni fog úgy, mint amikor elveszti a türelmét, de aztán hallom, hogy sír. Csak sír és sír, és anya csitítja, elcsuklik a hangja, és akkor veszem észre a saját könnyeimet. Az újságírók egyre hangosabban zsonganak, aztán már szabadon beszélnek, egymás szavába váganak, megszűnik a csend a teremben. Az elnök előtt ott fekszik egy papír. De nem kell belenéznie, anélkül is tudja, mit akar mondani.

„A bíróság a vádindítványt valamennyi részében elutasítja. Továbbá megállapítja, hogy az ügyész nem tudta bizonyítani a vádlott bűnösségét sem szándékos emberölés, sem gyilkossági kísérlet, sem bűnsegédlet vádpontokban, sem pedig abban, hogy a felbujtás törvényben meghatározott feltételei fennállnának. A bíróság a fentiek értelmében elrendeli a vádlott azonnali szabadlábra helyezését.”

Anya és apa a két oldalamon ülnek Sander kocsjának a hátsó ülésén. Apa átöleli a vállam, szálegyenes háttal ül, aprókat pihegve veszi a levegőt a száján keresztül, azóta nem ereszt el, hogy a bíró megmondta: hazamehetek. Apa még akkor is rajtam tartja a kezét, amikor megöleli Sandert, két ujjal fogja a blúzom ujját, szorítja a vállamat, amikor kezét fog a Palacsintával, és a tarkómat simogatja, amikor magához húzza Ferdinándot, akár csoportos ölelkezés is lehetne, ha Ferdinándnak eljut az agyáig, hogy meg akarják ölelni.

Anya meleget áraszt, egész testében kicsit reszket, mindkét kezemet fogja, simogatja az ujjaimat, a körmömet, a kezem ízületeit, mintha számba akarná venni őket, ellenőrizni, hogy mind megvannak-e, hogy valóban itt vagyok, hogy ez nem csak valami, ami a képzeletében játszódik. Néha odahajol hozzám, a biztonsági öv alá fúrja a kezét, és kiigazít valami képzeletbeli ráncot a ruhámon. Megsimítja az arcomat, a hajamba fújja a levegőt. Nem sokat beszélünk. Nem mondtuk, hogy „örülünk”. Nem mondjuk, hogy „szeretlek”, és azt sem, hogy „hála a jó istennek”. Apa ezerszer is elmotyogja, hogy köszönöm, köszönöm-köszönöm-köszönöm, bárkivel találkozik, azt mondja, köszönöm-köszönöm, és anya azt suttogja, bocsáss meg, valahányszor megölel, mindig ugyanazt. Bocsáss-meg-bocsáss-meg-bocsáss-meg. Csak én hallom, olyan halk a hangja, mint egy lélegzetvétel, és én is megölelem. *Bocsáss meg.*

Nem mondok semmit. Nem megy. Nem tudok.

Az anyukám.

Sander azt mondta, hogy a vidéki házában lakhatunk pár napig, hogy ne találjon ránk a média. Valami vízparti hely, az út utolsó szakaszát hajón tesszük meg, egy nagyobb utasszállító hajón utazunk, de csak mi vagyunk a fedélzeten, biztosan kibérelte. *Erre meg hogy jutott ideje? Itt nincsenek újságírók, senki nem kérdezi meg, hogy érzem magam, örülök-e, fogunk-e fellebbezni. Amikor az ügyésztől kérdezték, hogy benyújt-e fellebbezést, Lena Pärsson sértődött hangon válaszolt, meg kell ismernem az ítélet indoklását, mielőtt ebben a kérdésben állást tudok foglalni.* Sander annál magabiztosabban felelt: *Elégedettek vagyunk az eredménnyel, a bíróságnak nem okozott különösebb fejtörést ügyfelem felmentése, meglepne, ha az ítélet indoklása lehetőséget adna az ügyésznek a fellebbezésre.*

Csak azért tűnt Sander ennyire magabiztosnak, mert egy újságíróval beszélt? Nem hinném. Ő soha nem magabiztos ok nélkül. Az ilyesmit mindig ráhagyja a Palacsintára, és az ő „na-most-végre-meglazíthatjuk-a-nyakkendőt” és „a-kurva-életbe-de-jók-vagyunk”-mosolyára.

Kimegyek a fedélzetre, odaállok szorosan a korláthoz, behunyam a szemem a jeges fuvallatban, és ahogy feltartom a szélbe az arcomat, könnybe lábad a szemem. Hát persze, a szél, nem is tudtam, mennyire hiányzott a szél, az oxigén illata, itt a tengeren szabadon áramlik a hideg, nem tapad rá a betonra, a rácsokra, a szögesdrótra. Csak állok egy darabig, sajog az arcom, aztán meglátom, hogy Sander ott áll mellettem. Vastag kabátot visel, amit még soha nem láttam rajta és bélelt irhakesztyűt, a prémsapkájának a fülvédői lobognak a szélben.

Nagyapára emlékeztet.

– Nagyapa látni akar – mondta anya a kocsiban. – Nagyon boldog, annyira vár téged.

Sander felém nyújt egy elvékonyodott, kopott vászon zsebkendőt. Óvatosan megtörlöm a szemem és az orrom. A zsebkendőnek enyhe

pipadohány-illata van, összehajtom a kezemben.

Nocsak, pipázik, Peder Sander ügyvéd úr? Annyi minden van, amit nem tudok magáról. Szólíthatom Pedernek?

– Most már vége? – kérdezem inkább.

Nem felel. Rám pillant, és átsuhan az arcán egy mosoly. De még mielőtt megállapodna rajta, összeszorítja a száját, és megveregeti a vállam.

– Igen – mondja. Háromszor megpaskolja a vállam, amikor kész, ott hagyja a kezét. Lehetséges, hogy ő egész Svédország legjobb ügyvédje. Mégis látszik rajta, hogy hazudik. – Most már vége.

Megfogom a kezét, közelebb lépek és átölelem hosszan, hosszan a jéghideg szélben és erősebben, mint amennyire igazából merném. Az ő számára legalább már vége van. Megmentette az életemet, és benyújtotta a költségelszámolást a bíróságnak. A zsebkendőt a zsebembe süllyesztem.

Egy privát stégnél kötünk ki, a hajón jár a motor, mialatt kiszállunk. Itt kint hidegebb van, mint a városban, hóesés érződik a levegőben, a tenger acélszürke, a szürkület lassan ereszkedik le a szigetek szikláira. A holmim a fogdában maradt, nincs táskám, amit vigyek. Elindulok a ház felé, és akkor meglátom őt a lépcsőnél.

A verandán ül, magasabb, mint ahogy emlékeztem. Kócos a haja, hullámos frufruja keskeny tincsben rakoncátlankodik a homlokánál. Az utolsó lépéseket futva teszem meg. Ahogy melléguggolok, látom, hogy fölül két tejfoga kiesett. Nem néz a szemembe. Csapongva szálldos a tekintete, mint egy nyári lepke.

– Most már hazajössz? – kérdezi.

Bólintok, nem bízom a hangomban, és akkor az ölembe bújik, átölel a vékony karjaival, átveti a lábait a derekamon, és rám csimpaszkodik, a nyakamban sírdogál. És minden, ami oly sokáig kemény volt bennem, ott lapult, belém vájva az éles karmait, az most megolvad, és szétfolyik a testemben.

– Most már hazajövök.

Köszönetnyilvánítás

A jogászok érvelnek, az írók képzelődnek. Kétszer annyi ideje vagyok jogász, mint író. A jogászok mindig arra törekednek, hogy minden helyes legyen. Az írók ezzel szemben azt csinálnak, amit akarnak.

Peter Althin ügyvéd úr, köszönöm, hogy elolvasod a kézirateimat, és válaszolsz a kérdéseimre, rámutatsz a hibákra, megvitatod velem a különböző tárgyalótermi taktikákat, miközben nagylelkűen megosztod velem az idődet, és felbecsülhetetlenül értékes tapasztalataidat. Azokban az esetekben, amikor a történetmesélés érdekében nem törődöm vele, hogy mi áll a büntetőeljárás törvényben, vagy rosszul írom az ügyszámot (évszám nélkül), vagy nem a törvényben előírt napra teszem a sértett meghallgatását, vagy hagyom, hogy Maja a bíróság elnökét „főbíró” néven emlegesse, a bennem élő író vette át az uralmat. Malin Persson Giolito exügyvéd jobban hallgatott volna rád.

Köszönet illeti Per Mehlint, Christina Österberget, Håkan Bernhardssont és másokat a büntetés-végrehajtásból, akik segítettek, hogy – egy kicsivel jobban – megértsem, hogyan telhetnek egy előzetes letartóztatásban levő fiatal mindennapjai. Az általam leírt változatért minden felelősséget vállalok.

Maja és társai a Djursholmi Gimnáziumba járnak. A valóságban nem létezik ilyen nevű iskola. Én magam a Djursholmi Általános Iskolába jártam, és a Danderydi Gimnáziumban érettségiztem.

Vettem a bátorságot, és mindkét helyről kölcsönöztem egyes részleteket anélkül, hogy erről bárkit is megkérdeztem volna.

Mari Eberstein. Nyolcéves korunkban kezdtünk meséket írni különös állatokról, akik hétköznapi dolgokat csinálnak. Már akkor is te voltál a legjobb barátom és legfontosabb olvasóm.

Åsa Larsson. Az írók gyakran panaszkodnak, hogy milyen magányos munka a regényírás. De neked köszönhetően én sosem érzem magam egyedül. Sem ami a szövegemet, sem ami a többit illeti. Segítettél, hogy el tudjam hinni, meg tudom írni ezt a könyvet, annak ellenére, hogy sokáig kétségeim voltak. Köszönöm.

Az írók nemcsak képzelődnek, vannak álmaik is. Kiadómnak, Åsa Sellingnek, szerkesztőmnak a Wahlström & Widstrand kiadónál, Katarina Ehnmark Lundquistnak és ügynökeimnek az Ahlander Agencynél, Astri von Arbin Ahlandernek, Christine Edhällnek és Kaisa Palonak is mindent köszönök. Hála nektek, merek nagyot álmodni. Ti vagytok az én álomcsapatom.

Anyá. Apá. Hedda. Elsa. Nora. Béatrice. És Christophe. Legnagyobb a szeretet, amelyet irántatok érzek. A francia „merci” ugyanabból a szótőből származik, mint a latin szó, amely kegyelmet jelent. Vagy áldást, ha úgy tetszik. Pont így érzem magam.

Na jó, ezzel elég is az érzelgős ömlengésből.

Felelős kiadó a *Cartaphilus Könyvkiadó* ügyvezetője
Szerkesztette *Zsolnai Margit*
Tördelte *Bocz József*

A nyomtatás és a kötés a debreceni nyomdászat
négy és fel évszázados hagyományait őrző
Alföldi Nyomda Zrt. munkája
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató
Megjelent 26,81 (A/5) ív teljedelemben

ISBN 978 963 266 698 3

Megjegyzések

[←1]

Idézet Johan Lindström Saxon 1889-ben kiadott filléres regényéből, a Dal a szépséges műlovárnő, Elvira Madigan szerelméről és kegyetlen haláláról című műből.

[←2]

Részlet Karin Boye: Csillagok című verséből, amely először 1924-ben jelent meg a Rejtett országok c. verseskötetben az Abert Bonniers kiadónál.

[←3]

David Bowie: Silly Boy Blue. Decca, 1967

[←4]

David Bowie: Moonage Daydream. The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders from Mars, RCA, 1972

[←5]

David Bowie: Young Americans. RCA, 1975

[←6]

Ingvar Kamprad, az IKEA alapítója – a ford.

[←7]

szabadon a Zsoltárok Könyve nyomán, Zsolt. 3:8.

[←8]

szabadon a Zsoltárok Könyve nyomán, Zsolt. 7:15.

[←9]

Sia Chandelier: 1000 Forms of Fear. RCA, 2014

[←10]

Prédikátor könyve 1:2.

[←11]

Aviici: Addicted to You. True, PRMD, 2013

[←12]

szabadon a korinthusiaknak írt első levél alapján, 13:13.

Tartalom

Az osztályterem

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás első hete: hétfő 1.

A tárgyalás első hete: hétfő 2.

A tárgyalás első hete: hétfő 3.

A tárgyalás első hete: hétfő 4.

A tárgyalás első hete: hétfő 5.

A tárgyalás első hete: hétfő 6.

A mentőautó, a kórház

7.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás első hete: kedd 8.

A tárgyalás első hete: kedd 9.

Vizsgálati fogság, első napok

10.

11.

12.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás első hete: péntek 13.

A tárgyalás első hete: péntek 14.

A tárgyalás első hete: péntek 15.

A tárgyalás első hete: péntek 16.

Sebastian és én

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

A női börtön

A tárgyalás első hete – hétvége 24.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás második hete: hétfő 25.

A tárgyalás második hete: hétfő 26.

A tárgyalás második hete; hétfő 27.

Samir és én

28.

29.

30.

31.

A női börtön, éjszaka

A tárgyalás második hete: kedd hajnal 32.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás második hete: kedd 33.

Sebastian és én 34.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás második hete: szerdától péntekig 35.

A női börtön

A tárgyalás második hete – hét vége 36.

Sebastian

37.

38.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás harmadik hete: hétfő 39.

Sebastian

40.

Tárgyalás a B 147/66. számú bűnügyben Ügyész kontra Maria Norberg

A tárgyalás harmadik hete: utolsó nap 41.

A tárgyalás harmadik hete: utolsó nap 42.

A tárgyalás harmadik hete: utolsó nap 43.
44.

Köszönetnyilvánítás